

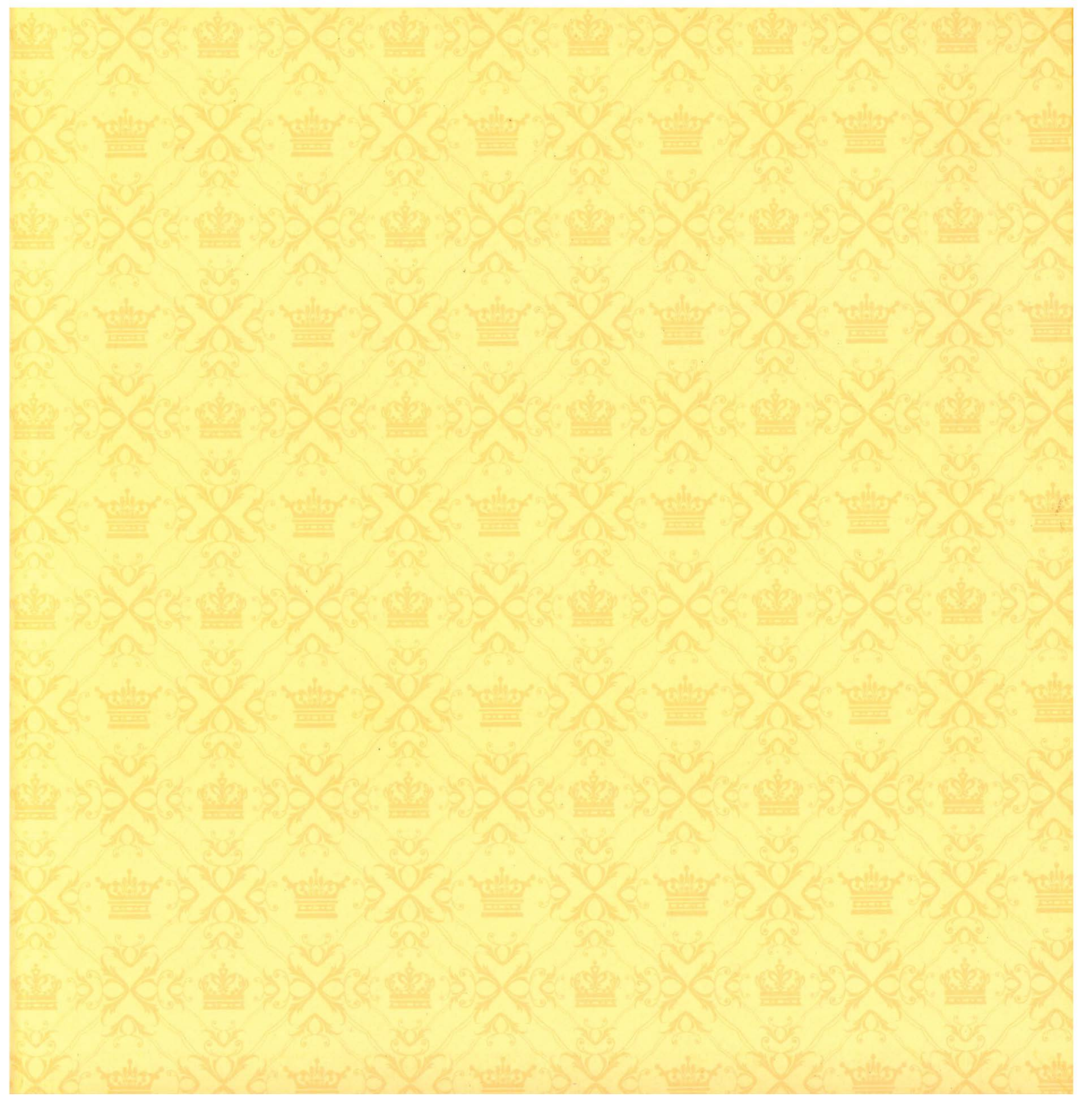

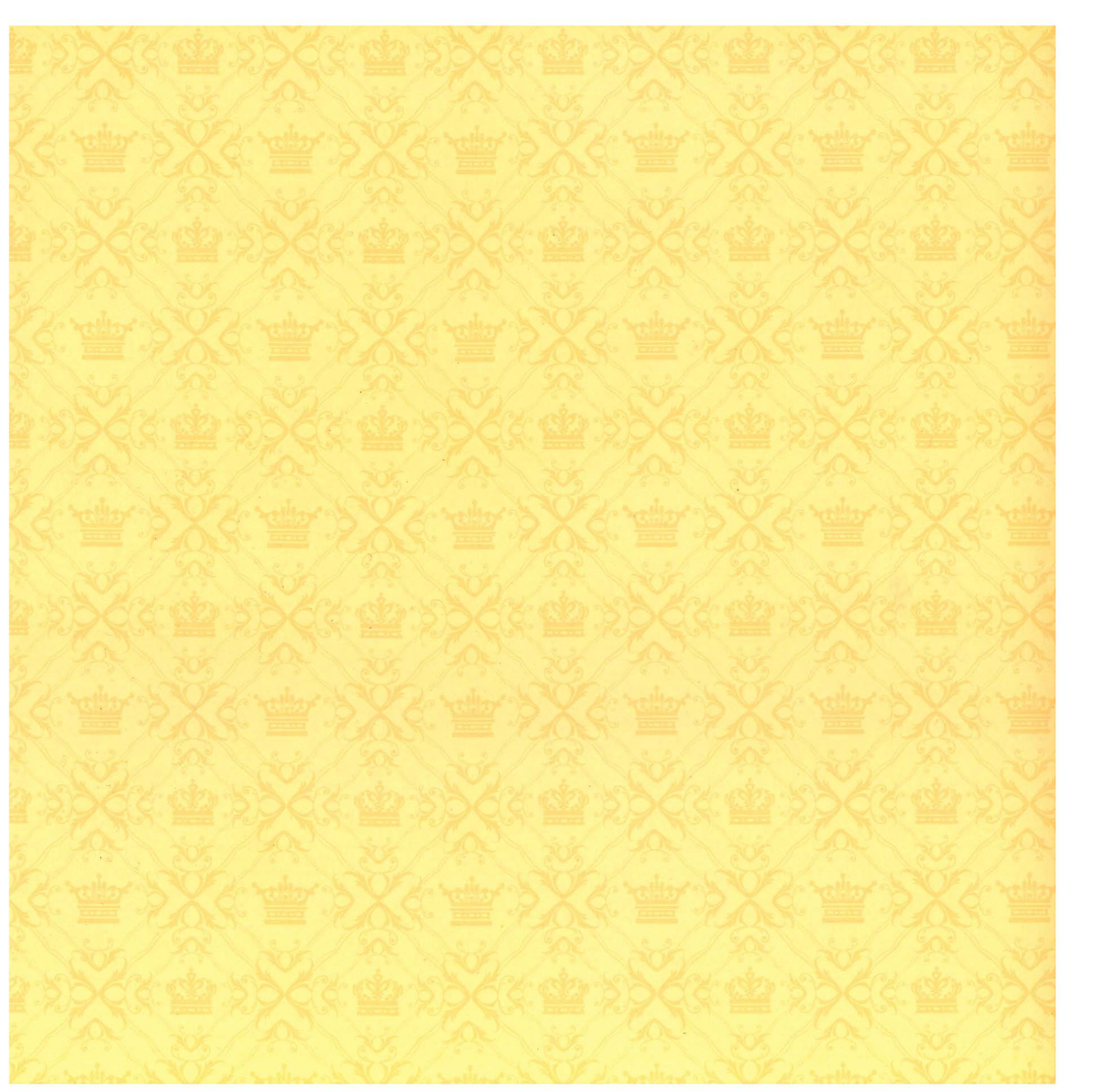
๒๗

ราชอาณาจักร

๒๗

ราชอาณาจักร

อภิธานการจากกรมศิลปากร
กระทรวงวัฒนธรรม

จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๗

คำปรารภ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ในโอกาสจัดพิมพ์หนังสือ “๒๗ ราชอาณาจักรรัฐ”

เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสมหามงคลทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี

พุทธศักราช ๒๕๕๙

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติจวบจนปัจจุบันเป็นระยะเวลา
กว่า ๗๐ ปี ที่พระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการโดยทรงตั้งมั่นในหลักทศพิธราชธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ที่ดีของพสกนิกร ยังความร่มเย็นเป็นสุขแก่ปวงอาณาประชาราษฎร์ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างผาสุกและประเทศชาติมีความเจริญ
ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ซึ่งพวกเราปวงชาวไทยล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่ได้เกิดมาอยู่ภายใต้
ร่มพระบารมีของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ในวาระมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน
พุทธศักราช ๒๕๕๙ รัฐบาลพร้อมด้วยภาครัฐ และประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้พร้อมใจกันจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้น เพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี และความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงนี้
โดยพร้อมเพรียงกันทั่วประเทศ

หนังสือ “๒๗ ราชอาณาจักรรัฐ” เป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่าในการจดจารึกพระมหากรุณาธิคุณและ
พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และข้อมูลเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ในราชอาณาจักรต่าง ๆ ของโลก
รวม ๒๗ พระองค์ ที่ทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคงสถาพร ซึ่งถือเป็นกิจกรรม
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญและศูนย์รวมดวงใจของปวงชนชาวไทย
เนื่องในโอกาสมหามงคลที่ทรงครองราชสมบัติครบ ๗๐ ปี เพื่อให้พระเกียรติคุณขจรขยายแผ่ไพศาลไปทั่วโลกสืบไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

คำนำ

ของนายวิระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่ดำรงยั่งยืนอยู่กับสังคมไทยมายาวนาน พระมหากษัตริย์ไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันล้วนแต่ทรงอุทิศพระองค์ และทรงพระวิริยะอุตสาหะประกอบพระราชกรณียกิจ เพื่อนำความร่มเย็น ผาสุกมาสู่อาณาประชาราษฎร์และความเจริญมั่นคงของประเทศสืบมา รัฐบาลนำโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ตระหนักในความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงได้กำหนดให้ภารกิจในการปกป้อง รักษาและเชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นนโยบายสำคัญประการแรกของรัฐบาลในการบริหารประเทศ

ในโอกาสสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ กระทรวงวัฒนธรรมในฐานะหน่วยงานของรัฐที่รับสนองนโยบายในการดำเนินภารกิจที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์มาอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นสมควรจัดพิมพ์หนังสือ “๒๗ ราชาอารยรัฐ” มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทั้งนี้ เพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อปวงพสกนิกรชาวไทย และเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์แห่งนานาอารยประเทศ ทุกพระองค์ที่ทรงสถาปนาและปกครองบ้านเมืองจนเป็นปึกแผ่นมั่นคง ส่งผลให้สถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงสถานะความเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองที่สำคัญของโลกสืบมาตราบนานัปการ

ในนามของกระทรวงวัฒนธรรม ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะสร้างความตระหนักรู้ให้แก่สังคมไทย ในอันที่จะร่วมมือร่วมใจกันปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยให้ดำรงมั่นคงยั่งยืน เป็นสถาบันหลักของชาติ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทุกคน และเพื่อให้พสกนิกรทั้งปวงอยู่อาศัยดำรงชีพด้วยความร่มเย็นเป็นสุขภายใต้พระบรมโพธิสมภารตลอดไป

วิระ โรจน์พจนรัตน์

(นายวิระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

คำชี้แจง

ของนายอนันต์ ชูโชติ อธิบดีกรมศิลปากร

ในโอกาสสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ กรมศิลปากรได้รับมอบหมายจากกระทรวงวัฒนธรรมให้จัดทำหนังสือ “๒๗ ราชอาณาจักร” เพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ นำความผาสุกมาสู่อาณาประชาราษฎร์จวบจนปัจจุบัน

เนื้อหาของหนังสือเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งปัจจุบันมีอยู่เพียง ๒๗ ประเทศที่พระมหากษัตริย์ยังทรงมีบทบาทสำคัญและดำรงสถานะเป็นประมุขของประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ยังคงไว้ซึ่งความสำคัญสูงสุด และเป็นสถาบันหลักที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนอย่างแท้จริง รายละเอียดของหนังสือประกอบด้วยข้อมูลโดยสังเขปของประเทศ ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์ต่าง ๆ ที่ปกครองประเทศนั้น ๆ สืบต่อกันมา พระราชประวัติของพระประมุขของคปัจจุบัน ความสัมพันธ์กับราชอาณาจักรไทย และการเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างสองพระราชวงศ์ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าใจถึงลำดับความเป็นมา ตลอดจนพัฒนาการของสถาบันกษัตริย์ในแต่ละประเทศ และตระหนักในพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ทุก ๆ พระองค์ที่ล้วนแต่ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยพระปรีชาญาณท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก จนสามารถนำพาประเทศผ่านพ้นวิกฤตการณ์ทางการเมืองการปกครอง และดำรงสถานะความเป็นประเทศที่ยังคงปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสืบมาตราบจนปัจจุบัน

ในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ กรมศิลปากรขอขอบคุณกระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ ประจำประเทศไทยที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและภาพประกอบบางส่วนที่นำมาจัดพิมพ์ในหนังสือ รวมถึงสำนักงานราชบัณฑิตยสภาที่กรุณาถ่ายถอดคำเฉพาะ อาทิ พระนามพระมหากษัตริย์ ชื่อบุคคล สถานที่ และอื่น ๆ ในภาษาอาหรับเป็นภาษาไทย

กรมศิลปากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยทั่วกัน

(นายอนันต์ ชูโชติ)
อธิบดีกรมศิลปากร

สารบัญ

	หน้า
คำปรารภ	
คำนำ	
คำชี้แจง	
สารบัญ	
บทนำ	๘
แผนที่แสดงที่ตั้งของประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๒๐
รายพระนามพระประมุข ๒๗ พระองค์แห่งประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เรียงตามลำดับการครองราชย์	๒๒
ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)	๒๕
ราชอาณาจักรแห่งยุโรป	๕๑
ราชอาณาจักรเดนมาร์ก (Kingdom of Denmark)	๕๔
ราชอาณาจักรนอร์เวย์ (Kingdom of Norway)	๕๕
ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ (Kingdom of Netherlands)	๖๔
ราชอาณาจักรเบลเยียม (Kingdom of Belgium)	๗๔
ราชรัฐโมนาโก (Principality of Monaco)	๘๔
ราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Grand Duchy of Luxembourg)	๙๔
ราชรัฐลิกเตนสไตน์ (Principality of Liechtenstein)	๑๐๔
ราชอาณาจักรสเปน (Kingdom of Spain)	๑๑๔
ราชอาณาจักรสวีเดน (Kingdom of Sweden)	๑๒๔
สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland)	๑๓๔

ราชอาณาจักรแห่งเอเชีย

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

รัฐกาตาร์ (State of Qatar)

รัฐคูเวต (State of Kuwait)

ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน (Hashemite Kingdom of Jordan)

ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย (Kingdom of Saudi Arabia)

ญี่ปุ่น (Japan)

เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)

ราชอาณาจักรบาห์เรน (Kingdom of Bahrain)

ราชอาณาจักรภูฏาน (Kingdom of Bhutan)

มาเลเซีย (Malaysia)

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates)

รัฐสุลต่านโอมาน (Sultanate of Oman)

ราชอาณาจักรแห่งแอฟริกา

ราชอาณาจักรโมร็อกโก (Kingdom of Morocco)

ราชอาณาจักรเลโซโท (Kingdom of Lesotho)

ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ (Kingdom of Swaziland)

ราชอาณาจักรแห่งโอเชียเนีย

ราชอาณาจักรตองกา (Kingdom of Tonga)

บรรณานุกรม

หน้า

๑๕๕

๑๔๘

๑๕๘

๑๖๘

๑๗๘

๑๘๘

๑๙๘

๒๐๘

๒๑๘

๒๒๘

๒๓๘

๒๔๘

๒๕๘

๒๖๙

๒๗๒

๒๘๒

๒๙๒

๓๐๓

๓๐๖

๓๑๖

บทนำ

“ราชอาณาจักรรัฐ” หมายถึง รัฐหรือประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รูปแบบการปกครองดังกล่าวสืบทอดมายาวนานนับตั้งแต่ได้ถือกำเนิดรัฐหรือบ้านเมืองขึ้นในโลก มีพัฒนาการมาตามลำดับจากผู้นำชนเผ่าในกลุ่มสังคมขนาดเล็ก พัฒนาเป็นรัฐ อาณาจักรและจักรวรรดิ “ระบอบกษัตริย์” จึงเป็นความคิดเก่าแก่ที่อยู่คู่กับสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนาน เมื่อกาลเวลาผ่านไป รูปแบบการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้พัฒนามาตามลำดับตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความตระหนักในสิทธิเสรีภาพของผู้คน ตลอดจนพื้นฐานความเชื่อและโลกทัศน์ของผู้คนในแต่ละสังคม

ในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของโลก ประเทศต่าง ๆ ในอดีตล้วนมีการปกครองในระบอบกษัตริย์มาก่อนทั้งสิ้น แต่ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ในปัจจุบันจึงมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่เพียง ๒๗ ประเทศ^๑ (ไม่นับรวมประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ ๑๖ ประเทศ ซึ่งมีสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เป็นพระประมุข) จากประเทศทั่วโลกรวม ๑๙๓ ประเทศ^๒ ดังนี้

กลุ่มประเทศในภูมิภาคยุโรป ได้แก่ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ราชอาณาจักรโมนาโก ราชอาณาจักรลักเซมเบิร์ก ราชรัฐลิกเตนสไตน์ ราชอาณาจักรสเปน ราชอาณาจักรสวีเดน และสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ

กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา รัฐกาตาร์ รัฐคูเวต ราชอาณาจักรฮังไต้จอร์แดน ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ญี่ปุ่น เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรบาห์เรน ราชอาณาจักรภูฏาน มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และรัฐสุลต่านโอมาน

^๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี มีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒๙ ประเทศ ในจำนวนนั้น มี ๒ ประเทศคือ ซามัวและเนปาลที่ปัจจุบันได้สิ้นสุดการปกครองในระบอบกษัตริย์แล้ว โดยรัฐเอกราชซามัว (Independent State of Samoa) เปลี่ยนรูปแบบการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีประธานาธิบดีเป็นประมุขเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ภายหลังสมเด็จพระราชาธิบดีมีลีเอตัว ตานูมาฟิเลีย ๒ เสด็จสวรรคต และไม่มีรัชทายาทสืบทอดราชบัลลังก์ ส่วนสหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล (Federal Democratic Republic of Nepal) เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุข เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑

^๒ จากข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ ปัจจุบันทั่วโลกมีประเทศทั้งหมด ๒๐๖ ประเทศ เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ๑๙๓ ประเทศ ส่วนอีก ๑๖ ประเทศยังมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนของตน

กลุ่มประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ได้แก่ ราชอาณาจักรโมร็อกโก ราชอาณาจักรเลโซโท และราชอาณาจักร
สวาซิแลนด์

กลุ่มประเทศในภูมิภาคโอเชียเนีย ได้แก่ ราชอาณาจักรตองกา

ระบอบการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในปัจจุบันการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ระบอบ คือ

๑. ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) เป็นระบอบการปกครองในระยะเริ่มแรก
ที่รัฐชาติได้ถือกำเนิดขึ้น สืบทอดรูปแบบมาจากระบบกษัตริย์แบบรัฐจารีต โดยหลักการแล้วพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ในฐานะ
ประมุขของรัฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ และทรงใช้พระราชอำนาจนั้นได้อย่างเด็ดขาด
โดยไม่มีข้อจำกัด อย่างไรก็ตาม การปกครองนั้นย่อมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักธรรมทางศาสนาของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ
เช่น พระมหากษัตริย์ภายใต้พระพุทธศาสนาจะต้องยึดหลักธรรม หรือธรรมะสำหรับพระมหากษัตริย์ในการปกครอง
ประเทศ ได้แก่ ทศพิธราชธรรม ราชจรรยาวัตร และจักรวรรดิวัตร เป็นต้น คุณธรรมเหล่านี้ล้วนเป็นหลักที่พระมหากษัตริย์
จะต้องยึดถือปฏิบัติ ในขณะที่ผู้นำของรัฐอิสลามจะต้องปฏิบัติตามหลักชารีอะฮ์ (Shariah) หรือหลักกฎหมายอิสลาม
ดังนั้น แม้ว่าในแต่ละประเทศจะมีการปกครองในลักษณะรวมอำนาจเบ็ดเสร็จ แต่อำนาจนั้นก็ถูกใช้โดยการใช้หลักธรรม
เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว และหลักธรรมดังกล่าวยังคงเป็นที่ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดของประมุขที่ปกครองประเทศสืบทอด
มาจนถึงทุกวันนี้

ในปัจจุบันสถานะของพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลายประการ
ตามสภาพของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป พระมหากษัตริย์มิได้ทรงใช้พระราชอำนาจเบ็ดเสร็จเหมือนเช่นในอดีต แต่ละ
ประเทศจะมีรูปแบบการปกครองที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ซึ่งปรับเปลี่ยนไปตามแนวความคิดทางการเมืองการปกครอง
และการคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชน ซึ่งเป็นแนวความคิดกระแสหลักที่สำคัญของโลกในยุคปัจจุบัน เช่น ในประเทศ
ซาอุดีอาระเบีย แม้ว่ากษัตริย์จะยังคงมีพระราชอำนาจสูงสุดในทางการปกครอง มีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งและ
ถอดถอนคณะรัฐมนตรี แต่ในการดำเนินนโยบายสำคัญ ๆ บางประการพระมหากษัตริย์จะทรงปรึกษารับข้อ
เห็นชอบจากสภาที่ปรึกษา หรือที่เรียกว่า National Dialogue เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางทางการเมืองการปกครองของประเทศ
มีการแต่งตั้งสภาที่ปรึกษา (Shura Council) เพื่อทำหน้าที่ถวญคำปรึกษาและความคิดเห็นต่าง ๆ แก่พระมหากษัตริย์
มีการประกาศใช้กฎหมายพื้นฐาน (Basic Law) เป็นเสมือนรัฐธรรมนูญของประเทศ เป็นต้น

ปัจจุบันมีประเทศที่ยังคงไว้ซึ่งการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์อยู่เพียง ๓ ประเทศ ได้แก่
ซาอุดีอาระเบีย สวาซิแลนด์ และรัฐสุลต่านโอมาน

๒. ระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) เป็นรูปแบบการปกครองที่พระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งแต่ละประเทศจะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกันไป อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ

๒.๑ ประเทศที่พระมหากษัตริย์ยังมีพระราชอำนาจในการปกครองประเทศค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่คลี่คลายมาจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ประเทศที่มีการปกครองในลักษณะดังกล่าวล้วนแต่เป็นประเทศอิสลาม ได้แก่ บาห์เรน คูเวต กาตาร์ จอร์แดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โมร็อกโก และบรูไนดารุสซาลาม

๒.๒ ประเทศที่พระมหากษัตริย์ทรงมีสถานะเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยไม่ทรงเกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยตรง เช่น มิได้ทรงเป็นประมุขของฝ่ายบริหาร เนื่องจากฝ่ายบริหารจะมีนายกรัฐมนตรีซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนทำหน้าที่บริหารประเทศ ได้แก่ เบลเยียม เดนมาร์ก ลิกเตนสไตน์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โมนาโก สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร เลโซโท ตองกา ภูฏาน ญี่ปุ่น กัมพูชา มาเลเซีย และไทย การปกครองรูปแบบนี้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเรียกว่า “ระบอบราชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” ส่วนใหญ่ประมุขของรัฐอยู่ในฐานะที่จะละเมิดมิได้ จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ในทางการเมือง หรือจะถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งและอาญามีได้ อันเป็นที่มาของหลักสำคัญของการปกครองในระบอบนี้ว่า “The king can do no wrong”

เวอร์นอน บอกดานอร์ (Vernon Bogdanor) นักรัฐศาสตร์ชาวอังกฤษได้ให้คำนิยามของพระมหากษัตริย์ในระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) โดยอาศัยแนวความคิดของ Thomas Macaulay ว่า “องค์อธิปัตย์ผู้ทรงปกเกล้า แต่มิได้ทรงปกครอง” (A sovereign who reigns but does not rule)”

อนึ่ง ปัจจุบันมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๓ ประเทศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงดำรงสถานะเป็นทั้งประมุขของรัฐ (Head of State) และประมุขของฝ่ายบริหาร (Head of Government) คือ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย ได้แก่ รัฐสุลต่านโอมาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และบรูไนดารุสซาลาม

การเรียกชื่อประเทศและพระประมุขของประเทศ

ในบรรดาประเทศทั้ง ๒๗ ประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะมีคำนำหน้าชื่อประเทศที่ต่างกันไปตามลักษณะการปกครอง^๙ ส่วนคำนำพระนามหรือคำประกอบพระนามพระประมุขอย่างเป็นทางการของแต่ละประเทศใช้แตกต่างกันไปตามสถานะของพระประมุขและภูมิหลังของแต่ละประเทศ ดังนี้

● **ราชอาณาจักร (Kingdom)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปัจจุบันมีด้วยกัน ๑๖ ประเทศ ได้แก่ ไทย กัมพูชา เบลเยียม เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สเปน สวีเดน บาห์เรน ฮังไคต์จอร์แดน ซาอุดีอาระเบีย เลโซโท โมร็อกโก สวาซิแลนด์ ตองกา และภูฏาน

^๙ Vernon Bogdanor, *The Monarchy and the Constitution* (Newyork : Clarendon Press, 1997), p. 1.

^{๑๐} ไพฑูรย์ พงศบุตร, “คำนำหน้าชื่อประเทศ”, ใน จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔๘ พฤษภาคม ๒๕๓๘.

คำนำพระนามพระประมุขในภาษาไทยใช้แตกต่างกัน ดังนี้

ราชอาณาจักรไทยใช้คำนำพระนามพระมหากษัตริย์ว่า “พระบาทสมเด็จพระ”^๕ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่วนคำว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เป็นคำที่ใช้เมื่อกล่าวถึงพระมหากษัตริย์รัชกาลปัจจุบัน

ราชอาณาจักรกัมพูชาใช้ว่า “พระบาทสมเด็จพระ”^๖ เช่นเดียวกัน แต่อาจมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้างในแต่ละรัชกาล เช่น พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี

ส่วน ๑๔ ประเทศที่เหลือนอกนั้น ใช้คำนำพระนามพระประมุขในภาษาไทยเช่นเดียวกันว่า “สมเด็จพระราชาธิบดี” หรือในกรณีที่ผู้หญิงดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศใช้ว่า “สมเด็จพระราชินีนาถ” เช่น สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร และสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก เป็นต้น

ในส่วนของคำนำพระนามพระประมุขในภาษาอังกฤษใช้เช่นเดียวกันว่า His Majesty the King หรือ Her Majesty the Queen

🗨 **ราชรัฐ (Royal State)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่พระประมุขดำรงพระอิสริยยศต่ำกว่าพระมหากษัตริย์ มี ๔ ลำดับชั้น คือ

ราชรัฐชั้นอาร์ชดัชชี (Archduchy) คือ เขตปกครองที่พระประมุขดำรงพระอิสริยยศเป็น อาร์ชดั๊ก (Archduke)

ราชรัฐชั้นแกรนด์ดัชชี (Grand Duchy) คือ เขตปกครองที่พระประมุขดำรงพระอิสริยยศเป็น แกรนด์ดั๊ก (Grand Duke) หรือแกรนด์ดัชเชส (Grand Duchess) ปัจจุบันมีเพียงราชรัฐเดียวคือ ราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Grand Duchy of Luxembourg) ใช้คำนำพระนามพระประมุขว่า แกรนด์ดั๊ก (His Royal Highness Grand Duke) ปัจจุบันมีแกรนด์ดั๊กอ็องรี เป็นพระประมุข

^๕ คำนำพระนามกษัตริย์ไทยมีความแตกต่างกันในแต่ละสมัย กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยตอนต้น ใช้ว่า “พ่อขุน” เป็นคำขึ้นต้นพระนามพระเจ้าแผ่นดินแห่งอาณาจักรใหญ่ “ขุน” เป็นคำขึ้นต้นพระนามพระเจ้าแผ่นดินแคว้นเล็ก ๆ ส่วน “พระ” เป็นพระนามเจ้านายที่มีบรรดาศักดิ์สูง ต่อมาในสมัยพระมหากษัตริย์ราชธานีไทย คำขึ้นต้นพระนามพระเจ้าแผ่นดินเปลี่ยนเป็น “พญา” หรือ “พระญา” ต่อมาในสมัยอยุธยาคำนำพระนามเปลี่ยนเป็น “สมเด็จพระ” หรือ “พระเจ้า” ในสมัยรัตนโกสินทร์จึงเปลี่ยนเป็น “พระบาทสมเด็จพระ”

^๖ คำนำพระนามกษัตริย์กัมพูชามีความแตกต่างกันในแต่ละสมัยเช่นเดียวกับคำนำพระนามกษัตริย์ไทย ส่วนคำนำพระนามกษัตริย์กัมพูชาในภาษาไทยใช้แตกต่างจากคำนำพระนามในภาษาเขมร เช่น ในเอกสารโบราณของไทยสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นใช้คำว่า “นักร้องค์” “นักรพระองค์” และ “นักร” นำพระนามกษัตริย์กัมพูชา เช่น นักร้องค์เอง นักรสุโท เป็นต้น ซึ่งคำดังกล่าวข้างต้นเป็นคำนำพระนามพระราชวงศ์กัมพูชา ตามโบราณราชประเพณีของกัมพูชา แบ่งลำดับพระอิสริยยศเจ้านายเป็น “พระองค์เจ้า” “นักร้องค์เจ้า” “นักร้องค์” และ “พระองค์” ตามลำดับ แต่ในเอกสารโบราณของไทยเรียกพระองค์เจ้าลาคเค็ลเป็น “นักร้องค์” และยังมีนำมาใช้เป็นคำนำพระนามกษัตริย์กัมพูชาอีกด้วย ซึ่งคำนำพระนามกษัตริย์กัมพูชาในช่วงสมัยหลังใช้คำนำพระนามเช่นเดียวกับพระมหากษัตริย์ไทยว่า “พระบาทสมเด็จพระ” และในรัชกาลปัจจุบันใช้ว่า “พระบาทสมเด็จพระบรมนาถ”

ราชรัฐชั้นดัชชี (Duchy) คือ เขตปกครองที่พระประมุขมีอิสริยยศเป็น ดยุก (Duke)

ราชรัฐชั้นพรินซิพาลิตี (Principality)^{๑๖} คือ เขตปกครองที่พระประมุขดำรงพระอิสริยยศเป็น เจ้าชาย (Prince) ได้แก่ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ (Principality of Lichtenstein) และราชรัฐโมนาโก (Principality of Monaco) ใช้คำนำพระนามพระประมุขว่า เจ้าชาย (His Serene Highness Prince)

● **รัฐสุลต่าน (Sultanate)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่มีสุลต่านเป็นประมุข ปัจจุบันมีประเทศที่ใช้คำนำหน้าชื่อนี้เพียงประเทศเดียว คือ รัฐสุลต่านโอมาน (Sultanate of Oman) ใช้คำนำพระนามพระประมุขว่า สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน (His Majesty Sultan)

● **สหรัฐ (United States)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่มีการปกครองแบบรัฐรวม คือ แบ่งการปกครองออกเป็นรัฐต่าง ๆ แต่ละรัฐมีรัฐบาลท้องถิ่นปกครองดูแลเป็นอิสระ โดยมีรัฐบาลกลางดูแลการปกครองส่วนรวมของประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญเดียวกัน ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (United Arab Emirates - UAE)

ประมุขของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีตำแหน่งเป็น President ซึ่งหมายถึง President of the Supreme Council of Rulers หรือประธานสภาสูงสุดแห่งผู้ปกครองรัฐทั้ง ๗ ที่ประกอบขึ้นเป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีเอมีเยร์ (Amir) หรือเจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุข คำนำพระนามพระประมุขใช้ว่า เชค (His Highness Sheikh)^{๑๗}

● **รัฐ (State)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่มีการปกครองแบบรัฐเดี่ยว ได้แก่ รัฐกาตาร์ และรัฐคูเวต (State of Kuwait) มีเอมีเยร์ (Amir) หรือเจ้าผู้ครองรัฐเป็นประมุข คำนำพระนามพระประมุขใช้ว่า เชค (His Highness Sheikh)

● **สหราชอาณาจักร (United Kingdom)** เป็นคำนำหน้าชื่อประเทศที่รวมเอาดินแดนซึ่งเคยเป็นอิสระต่อกันเข้ามาอยู่ภายใต้การปกครองเดียวกัน หากกษัตริย์เป็นประมุขเรียกว่า สหราชอาณาจักร ประธานาธิบดีเป็นประมุขเรียกว่า สหสาธารณรัฐ (United Republic)

ประเทศที่ปกครองโดยระบอบกษัตริย์ที่ใช้คำนำหน้าชื่อประเทศว่า สหราชอาณาจักร มีเพียงประเทศเดียว คือ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) ใช้คำนำพระนามพระประมุขเช่นเดียวกับราชอาณาจักร ปัจจุบันพระประมุขของสหราชอาณาจักรคือ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ (Her Majesty Queen Elizabeth II)

^{๑๖} ปัจจุบันราชรัฐชั้นพรินซิพาลิตีมี ๓ ราชรัฐคือ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ ราชรัฐโมนาโก และราชรัฐอันดอร์รา แต่เนื่องจากอันดอร์ราเป็นราชรัฐเล็ก ๆ ที่มีได้มีการสืบทอดราชสันตติวงศ์ โดยผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีฝรั่งเศสจะได้รับการสถาปนาเป็นประมุขแห่งราชรัฐอันดอร์รา หรือ Prince of Andorra ด้วย จึงไม่นับราชรัฐอันดอร์ราอยู่ในประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

^{๑๗} เชค หรือ ซิค ในภาษาอาหรับหมายถึง ผู้นำ หัวหน้า ผู้อาวุโส หรือผู้ทรงความรู้ เป็นคำที่ใช้เรียกผู้มีฐานะสูงทางสังคม รวมถึงพระราชวงศ์ของกลุ่มรัฐอิสลามในภูมิภาคตะวันออกกลาง

นอกจากนี้ ในบรรดาประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขทั้ง ๒๗ ประเทศ มีบางประเทศใช้คำนำหน้าชื่อประเทศเฉพาะ และบางประเทศไม่มีคำนำหน้าชื่อประเทศ ได้แก่

บรูไนดารุสซาลาม ใช้คำนำหน้าชื่อประเทศว่า เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) คำว่า เนการา (Negara) ในภาษามลายู หมายถึง ประเทศ ใช้คำนำพระนามพระประมุขว่า “สมเด็จพระราชาธิบดี” ส่วนคำนำพระนามพระประมุขภาษาอังกฤษใช้ว่า His Majesty Sultan

ส่วนประเทศมาเลเซีย (Malaysia) และประเทศญี่ปุ่น (Japan) เป็น ๒ ประเทศที่ไม่มีคำนำหน้าชื่อประเทศที่แสดงถึงลักษณะการปกครอง จึงใช้คำว่า “ประเทศ” นำหน้า^๙ ประเทศมาเลเซียมีการปกครองแบบสหพันธรัฐ มีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นพระประมุข คำนำพระนามภาษาอังกฤษใช้ว่า His Majesty the King ภาษามาเลเซีย เรียกว่า “ยังดี-เปอร์ตวน อากง (Yang di-Pertuan Agong)” การสืบทอดตำแหน่งพระประมุขของประเทศมาเลเซียมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากประเทศอื่น ๆ คือ ตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดีจะคัดเลือกจากเจ้าผู้ครองรัฐ^{๑๐} ซึ่งจะผลัดเปลี่ยนกันดำรงตำแหน่งวาระละ ๕ ปี ส่วนญี่ปุ่น (Japan) ปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมี สมเด็จพระจักรพรรดิ เป็นประมุข ตำแหน่ง พระประมุขในภาษาอังกฤษใช้ว่า His Majesty Emperor ภาษาญี่ปุ่น เรียกว่า “เท็นโน เฮกะ (Tennō Heika)” ปัจจุบันมีประเทศญี่ปุ่นเพียงประเทศเดียวที่พระประมุขดำรงตำแหน่งสมเด็จพระจักรพรรดิ

แม้ว่าพระประมุขของประเทศทั้ง ๒๗ ประเทศจะทรงดำรงพระราชอิสริยยศ และมีสถานะที่แตกต่างกันตามภูมิหลังและประวัติความเป็นมาของแต่ละประเทศ และของพระราชวงศ์ที่ปกครองประเทศนั้น ๆ สืบต่อกันมา แต่ทุกพระองค์ต่างก็ทรงได้รับการถวายพระเกียรติยศเสมอกันในฐานะประมุขของประเทศและประการสำคัญคือทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เป็นที่พึ่งและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ส่งผลให้สถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่สืบมาตราบจนถึงปัจจุบัน

^๙ นฤมล นุชวานิช, “การเรียกชื่อประเทศ”, <http://www.royalin.go.th/knowledges>.

^{๑๐} ตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดีของประเทศมาเลเซียจะคัดเลือกจากเจ้าผู้ครองรัฐ ๙ รัฐ ได้แก่ เนกรีเซมบิลัน สลังงอร์ ปะลิส ตรังกานู เกดะห์ กลันตัน ปะหัง ยะโฮร์บารู และเประ โดยที่ประชุมเจ้าผู้ครองรัฐทั้ง ๙ รัฐจะลงคะแนนเลือกตั้งสมเด็จพระราชาธิบดี ซึ่งจะผลัดเปลี่ยนกันดำรงตำแหน่งวาระละ ๕ ปี ส่วนรัฐอีก ๔ รัฐได้แก่ ปีนัง มะละกา ซาบาห์ และซาราวัก ไม่มีเจ้าผู้ครองรัฐ แต่สมเด็จพระราชาธิบดีจะทรงแต่งตั้งผู้ว่าการรัฐ (Yang di-Pertuan Negiri) ตามคำแนะนำของมุขมนตรีรัฐนั้น ๆ

INTRODUCTION

In Thai, “*Raj Araya Rath*” means the state or the country which is ruled by the king. The monarchy has been developed from the basic administration system of having tribal leaders in small groups toward a larger scale in the form of state, kingdom and empire. The concept of monarchy has been rooted from ancient times. In the universal political history of the world, each country was originally ruled by its king before the modern administration system which has been developed based on the raising awareness of individual rights, economic, social and cultural changes, basic beliefs and modern vision.

To date, amongst 193 countries, the following 27 countries¹ are under monarchy (excluding 16 commonwealth countries that recognize Her Majesty Queen Elizabeth II as Head of State).

Monarchic Countries in Europe: Kingdom of Denmark, Kingdom of Norway, Kingdom of Netherlands, Kingdom of Belgium, Principality of Monaco, Grand Duchy of Luxembourg, Principality of Lichtenstein, Kingdom of Spain, Kingdom of Sweden, and United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

Monarchic Countries in Asia: Kingdom of Cambodia, State of Qatar, Kingdom of Saudi Arabia, State of Kuwait, Japan, Negara Brunei Darussalam, Kingdom of Bahrain, Kingdom of Bhutan, Malaysia, United Arab Emirates, Sultanate of Oman, and Hashmite Kingdom of Jordan.

Monarchic Countries in Africa: Kingdom of Lesotho, Kingdom of Morocco, and Kingdom of Swaziland.

Monarchic Country in Pacific : Kingdom of Tonga

---

¹ On the Auspicious Occasion of the 60th Anniversary of His Majesty King Bhumibol Adulyadej ‘s Accession to the Throne, there were 29 countries which were ruled by monarchs. Among the 29 countries, Samoa and Nepal are no longer ruled by monarchs due to the change of government to be Independent State of Samoa and Federal Democratic Republic of Nepal which took place in 2007 and 2008 respectively.

Form of Government with King as Head of State

The current form of government having king as a head of state could be divided into 2 following systems.

1. Absolute Monarchy At the first phase, the emerged state nation had derived from its traditional kingship state system. In principle, as being head of state, the king holds supreme power in ruling country. With no limitation, the king of course, would be able to definitely exercise his absolute power. However the king could fully perform his functions of administration based on religious righteousness of the state. In a Buddhism practicing country, the king has to follow the principles of Dhamma for kings which is called “*Tosapit Rajadhamma*”, a tenfold virtue of the rulers. At present, the leaders from Islamic countries have to administer the country with the “*Shariah*” principles or Islamic laws. In consequence, no matter where the absolute centralization rests in any country, such a power must be strictly exercised by heads of states adhering to righteousness principle that has been passed down from time to time up to the present.

Nevertheless, frequent changes have occurred in king’s status from the past in compliance with changing global society. Unlike before, kings do not exercise their absolute power; each country has its own specific form of ruling model that varied from political concepts, administration management and individual right awareness; this era’s significant global concept. In Saudi Arabia, although the king has absolute power in governing and his rights to the cabinet appointment or impeachment but for any important policy implementation, the king will consult together with all social sectors called “National Dialogue” to identify political directions and country administration. In this connection, “Shura Council” has been appointed to provide the king with useful advice and comments. Also, the enactment of “Basic Law” is regarded as the country’s constitution.

There still remained the absolute monarchy in 3 countries namely **Saudi Arabia, Swaziland and Sultanate of Oman.**

2. Constitutional Monarchy Another form of government is constitutional monarchy in which a monarch has restricted power as written in the constitution. Each country has different detailed issues. There are 2 groups of this system as below.

2.1 The countries where most administrative power rests with the kings which resulted from the absolute monarchy, all are Islamic states such as Bahrain, Kuwait, Qatar, Oman, Jordan, United Arab Emirates, Morocco and Brunei Darussalam.

2.2 The countries with kings act as heads of states under constitution. To elaborate, the king would have nothing to do directly with state administration; not being head of administration because the Prime Minister elected by people will take charge of the country administration. These countries are Belgium, Denmark, Lichtenstein, Luxembourg, Netherlands, Norway, Monaco, Spain, Sweden, United Kingdom, Lesotho, Tonga, Bhutan, Japan, Cambodia, Malaysia and Thailand. This form of regime is defined in the constitution of the Kingdom of Thailand as “**Democratic Form of Government with the King as Head of State**”. Most Heads of States are inviolable, not to be politically criticized or never prosecuted any civil, criminal and civil suits. Therefore, this is how the essential principle of absolute monarchy stipulated “*The King can do no wrong*”.

According to Vernon Bogdanor, a British Political Scientist who defined the definition of Constitutional Monarchy based on Thomas Macaulay’s concept that “**A Sovereign who reigns but does not rule**”.

So far, there are 3 countries namely **Sultanate of Oman, United Arab Emirates and Brunei Darussalam** where both ruling systems are used with king wearing 2 hats as head of state and head of government or prime minister.

How to Call Name of the Country and Head of State?

The 27 countries ruled by kings as heads of states have different prefix to the country’s name in accordance with characteristic of administration whereas the prefix to royal names or terms associated with official royal names in other countries will vary as of status of heads and background of each country as follows.

● **Kingdom** will be used as the prefix to the country with king as head of state. At the moment, there are 16 countries i.e. Thailand, Cambodia, Belgium, Denmark, Netherlands, Norway, Spain, Sweden, Bahrain, Hashemite Jordan, Saudi Arabia, Lesotho, Morocco, Swaziland, Tonga and Bhutan.

Different prefix to heads of state's names used differently in Thai are as follows.

In the Kingdom of Thailand, the prefix to king's name is "*Phrabat Somdej*"² i.e. Phrabat Somdej Phra Buddha Yodfa Chulalok Maharaj, Phrabat Somdej Phra Chulachomklao Chao Yuhua while "*Phrabat Somdej Phra Chao Yu Hua*" are the words when mentioning the present king.

Kingdom of Cambodia also used the prefix "*Phrabat Somdej*"³ but may however differ in some details during each reign i.e. Phrabat Somdej Phra Norodom Sihanouk, Phrabat Somdej Phra Boromnat Narodom Sihamoni.

The rest 14 countries, the same prefix to head of state's name used in Thai language is "*Somdej Phra Raja Thibodi*". In case of female head of state, the terms used are "*Somdej Phra Rajininat*" i.e. "Somdej Phra Rajininat Elizabeth of United Kingdom and "Somdej Phra Rajininat Magrethe II of Denmark, for instance.

As for the English prefix to name of head of state, the same prefix is used "His Majesty the King" or "Her Majesty the Queen".

🛡️ **Royal State** is prefix to name of head of state whose title is lower than king in the following 4 orders.

Archduchy is the administrative region with head of state holding the title Archduke.

Grand Duchy is the administrative region with head of state holding the title Grand Duke or Grand Duchess. At this time, there is only one which is "Grand Duchy of Luxembourg". Prefix to head of state is Grand Duke (His Royal Highness Grand Duke) with Grand Duke Henri as Head of State.

---

² It was found different terms were used for calling Thai king. In early Sukhothai Period, "*Phor Khun*" was the prefix to name of king of large region while "*Khun*" was the prefix for king of small region and "*Phra*" was the prefix to high ranking royal family. Later in the reign of Phra Maha Dhamma Raja Lithai the prefix was changed to "*Phraya*". In Ayutthaya Period, the prefix became "*Sodej Phra*" or "*Phra Chao*". Then came to "*Phrabat Somdej*" in Rattanakosin Period.

³ Different prefix to Cambodian kings' names was also used in each reign, the same as in Thailand. From Thai ancient evidence discovered in Ayutthaya Period and early Rattanakosin Period, "*Nak Ong*", "*Nak Phra Ong*" and "*Nak*" were used as prefix to Cambodian kings' name i.e. Nak Ong Eng, Nak Phra Sutho for instance. In ancient royal tradition of Cambodia, prefix to names referred to royal ranking order as "*Phra Ong Chao*", "*Nak Ong Chao*", "*Nak Ong*" and "*Phra Ong*" respectively. Later, the prefix to Cambodian kings' names has been used the same one as Thai kings: "*Phrabat Somdej*" and the present king's prefix is "*Phrabat Somdej Phra Boromnat*".

Duchy is the administrative region with Duke as Head of State.

Principality⁴ is the administrative region with head of state holding the title Prince i.e. Principality of Lichtenstein and Principality of Monaco and the prefix to name of head of state is His Serene Highness Prince.

📌 **Sultanate** is the prefix to name of the country headed by sultan. At present, the only one country that uses this prefix is Sultanate of Oman. The prefix to name of its head is His Majesty Sultan.

📌 **The United States** is the prefix to name of the country with administration form as united states. Each state runs its own local administration independently while the central government will oversee the whole country under the same constitution such as the United Arab Emirates (UAE).

Head of the United Arab Emirates holds the title President referring to President of the Supreme Council of Rulers or President of the Supreme Council of 7 States' Rulers that formed up to be the United Arab Emirates Amir. In other words, states rulers serve as heads holding status as His Highness Sheikh.

📌 **State** is the prefix to the country's name with administration form as a single state such as State of Qatar and State of Kuwait having Amir or state ruler serves as head holding status as His Highness Sheikh.

📌 **The United Kingdom** is the prefix to the country's name of united independent regions to be under the same administration. If a king is head, this is called United Kingdom but if a president acts as head, it is called United Republic.

The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland is the only one country ruled by king and is called United Kingdom. The prefix to the name of head is the same as the kingdom. The present head of the United Kingdom is Her Majesty Queen Elizabeth II.

---

⁴ There are 3 principalities; Principality of Lichtenstein, Principality of Monaco and Principality of Andorra. Being small principality, Principality of Andorra is headed by prince but no royal succession because the elected President of France will also be appointed as Head of Principality of Andorra or Prince of Andorra as well. Thus, Principality of Andorra is not considered as the country headed by king.

Apart from this, amongst 27 countries with kings as heads of states, some country uses specific prefix to the country's name while other countries do not have prefix to their countries' names. For example, Brunei Darussalam uses the prefix to its country's name as Negara Brunei Darussalam. Negara is Malay language means country. The prefix to its head is "*Somdej Phra Raja Thibodi*" in Thai and in English is His Majesty Sultan.

Malaysia and Japan are the countries without prefix to their countries' name which represent the characteristic of their administration. The term "*Prathet*" meaning country is used as prefix instead. Malaysia administration is federal states with "*Somdej Phra Raja Thibodi*" as head of state. In English, the prefix is "His Majesty the King" and in Malay called "*Yang di-Pertuan Agong.*" Succession in Malaysia is quite different from other countries. From election, the king will be elected from 9 states' rulers and will take turn to be in kingship term for 5 years. Japan is governed by democracy system with emperor as head of state called "His Majesty Emperor" in English and "*Tennō Heika*" in Japanese. At present, Japan is the only one country that head of the country is Emperor.

Regardless of various titles held by heads of 27 countries in different status depending on the countries background and royal succession history reigning over those kingdoms, all of them have been treated equally and honorably as heads of states. Moreover, they always perform numerous admirable duties, being well recognized as symbol of national unity and the people's center of heart and soul. As a result, the royal institution still exists up until now.

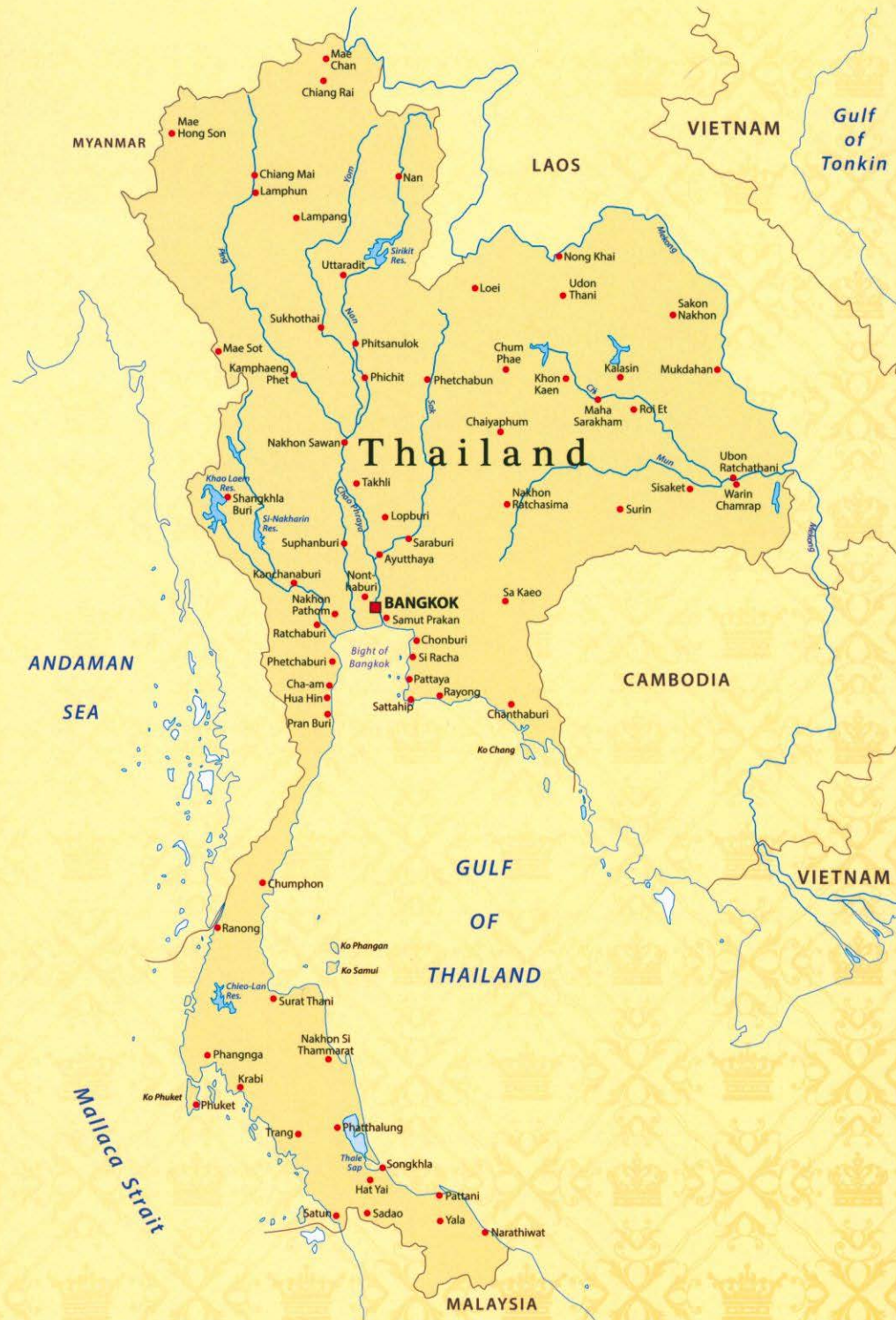

TONGA

รายพระนามประมุข ๒๗ พระองค์แห่งประเทศที่ปกครองโดยมีกษัตริย์ทรงเป็นประมุข เรียงตามลำดับการครองราชย์

๑. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช แห่งราชอาณาจักรไทย เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙
๒. สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๕
๓. สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ แห่งเนการาบรูไนดารุสซาลาม เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๔. สมเด็จพระราชาธิบดี สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด แห่งรัฐสุลต่านโอมาน เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
๕. สมเด็จพระราชาธิบดี อัลมุตัสสิม บิลลาฮี มูฮิบุดดิน ตวานกู อัลฮัจญี अबดุล ฮาลิม มูฮัมหมัด ซาห์ อิบนี อัลมาฮุม สุลต่าน บาดลิซาห์ แห่งมาเลเซีย ทรงครองราชย์สองครั้ง รัชสมัยแรกคือ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๓ - พ.ศ. ๒๕๑๘ รัชสมัยที่สองตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ - ปัจจุบัน
๖. สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งราชอาณาจักรเดนมาร์ก เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕
๗. สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟ แห่งราชอาณาจักรสวีเดน เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๖
๘. สมเด็จพระราชาธิบดีอิมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๙
๙. สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ แห่งญี่ปุ่น เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒
๑๐. เจ้าชายฮันส์ ออดัมที่ ๒ แห่งราชรัฐลิกเตนสไตน์ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒
๑๑. สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรเลโซโท ทรงครองราชย์สองครั้ง รัชสมัยแรกคือ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๘ รัชสมัยที่สองตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๙ - ปัจจุบัน
๑๒. สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕ แห่งราชอาณาจักรนอร์เวย์ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๓. สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ แห่งราชอาณาจักรฮัจไมต์จอร์แดน เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๔. สมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ แห่งราชอาณาจักรบาร์เรน เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๕. สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ แห่งราชอาณาจักรโมร็อกโก เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๖. แกรนด์ดุ๊กอ็องรี แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๗. พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี แห่งราชอาณาจักรกัมพูชา เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๘. เซก เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน แห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๙. เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ แห่งราชรัฐโมนาโก เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘
๒๐. เซก เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ แห่งรัฐคูเวต เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙
๒๑. สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏาน เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙
๒๒. สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเอิตู อนุอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูปูที่ ๖ แห่งราชอาณาจักรตองกา เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
๒๓. สมเด็จพระราชาธิบดีวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ แห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖
๒๔. เซก ตะมีม บิน ฮะมัด อาล-ษานี แห่งรัฐกาตาร์ เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖
๒๕. สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิป แห่งราชอาณาจักรเบลเยียม เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
๒๖. สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลีเปที่ ๖ แห่งราชอาณาจักรสเปน เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗
๒๗. สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน อับดุล อะซีซ อาล-ซะอูด แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ราชอาณาจักรไทย

Kingdom of Thailand

ประเทศไทย ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรไทย ตั้งอยู่ที่กึ่งกลางส่วนที่เป็นภาคพื้นทวีปของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พรมแดนด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา และทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซีย มีเนื้อที่ประมาณ ๕๑๓,๑๑๕ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงเทพมหานคร มีประชากรประมาณ ๖๖ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๘) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาราชการคือภาษาไทย ราชอาณาจักรไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข พระประมุขของคปัจจุบันคือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

● ธงชาติราชอาณาจักรไทย

การใช้ธงเป็นเครื่องหมายของราชอาณาจักรไทย มีพัฒนาการมาจากธงประจำเรือสินค้าในสมัยอยุธยา เป็นผ้าพื้นสีแดงเกลี้ยง ครั้นถึงรัชกาลที่ ๑ มีพระราชดำริว่าเรือหลวงกับเรือราษฎรควรมีเครื่องหมายแตกต่างกัน จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มรูปจักรลงบนกลางผืนธง เป็นเครื่องหมายสำหรับเรือหลวง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ โปรดให้เพิ่มรูปช้างเผือกไว้กลางวงจักรในธงของเรือหลวง ครั้นถึงรัชกาลที่ ๔ โปรดให้ยกรูปจักรออกเสียคงเหลือแต่รูปช้างเผือกบนผืนแดง ให้ใช้ทั่วไปทั้งเรือหลวงและเรือราษฎรของชาวสยาม ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ โปรดให้ใช้คำว่า “ธงชาติสยาม” เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นธงที่ใช้มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ สำหรับใช้ชักในเรือของพ่อค้า และเรือทั่วไปของชาวสยาม และได้ใช้

เป็นธงชาติสยามสืบต่อมาจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๕๙ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนรูปช้างกลางผืนธงแดงเป็นรูปช้างทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าเข้าข้างเสา ต่อมาทรงทดลองใช้ธงริ้วขาวสลับแดง ๕ แถบที่สนามเสือป่า จนกระทั่งใน พ.ศ. ๒๔๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนแถบสีแดงตรงกลางเป็นสีน้ำเงิน โดยกำหนดความหมายว่า สีแดงหมายถึง “ชาติ” สีขาวหมายถึง “ศาสนา” สีน้ำเงิน หมายถึง “พระมหากษัตริย์” พระราชทานนามว่า “ธงไตรรงค์”

● ตราแผ่นดินราชอาณาจักรไทย

ตราแผ่นดินของราชอาณาจักรไทย หรือพระราชลัญจกรประจำแผ่นดิน หมายถึงตราประทับกำกับพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์หรือกำกับพระนาม หรือนามผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งลงพระนามหรือนามในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ สร้างขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะเป็นรูปวงกลมภายในเป็นตราพระราชลัญจกรในแต่ละรัชสมัย เช่น ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นรูปตราอาร์ม ภายหลังจากโปรดให้เปลี่ยนเป็นพระราชลัญจกรพระครุฑพ่าห์ โดยมีอักษรพระปรมาภิไธยที่รอบขอบเปลี่ยนไปในแต่ละรัชกาล พระราชลัญจกรประจำแผ่นดินรัชกาลปัจจุบันจึงมีอักษรพระปรมาภิไธย “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สยามินทราธิราช”

พระบรมมหาราชวัง

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวังไทย

ดินแดนที่เป็นราชอาณาจักรไทยปัจจุบันมีประวัติความเป็นมาของผู้คนและพัฒนาการบ้านเมืองติดต่อกันมานานหลายยุคหลายสมัย ปรากฏหลักฐานที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ รวมทั้งจารึกว่านับตั้งแต่เมื่อราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑ เป็นต้นมา มีพัฒนาการเป็นบ้านเมือง มีกษัตริย์เป็นผู้นำของแว่นแคว้นต่าง ๆ จนกระทั่งในพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญตั้งหลักฐานชัดเจนว่า มีบ้านเมืองของกลุ่มคนไทยที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น “ล้านนา” ในภาคเหนือตอนบน และ

“สุโขทัย” ในภาคเหนือตอนล่าง ส่วนในภาคกลางมีกลุ่มบ้านเมืองที่พัฒนาขึ้นมาจากบ้านเมืองเดิม ได้แก่ “ละโว้-อโยธยา” มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองละโว้หรือเมืองลพบุรีในปัจจุบัน “สุพรรณภูมิ” มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองสุพรรณภูมิหรือเมืองสุพรรณบุรีทุกวันนี้ และในภาคใต้มีศูนย์กลางสำคัญ ได้แก่ “นครศรีธรรมราช”

ต่อมาในตอนปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙ “ละโว้-อโยธยา” กับ “สุพรรณภูมิ” ได้รวมกันเป็น “อยุธยา” ครั้นถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๐ อยุธยาได้ผนวก “สุโขทัย” ไว้ในฐานะเมืองประเทศราช ส่วน “ล้านนา” ยังคง

พระบรมรูปสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ณ ปราสาทเทพบิดร พระบรมมหาราชวัง

ดำรงเป็นบ้านเมืองสืบมากกว่า ๕๐๐ ปี จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์จึงถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพระราชอาณาจักรสยาม

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ อาณาจักรอยุธยาซึ่งเป็นศูนย์กลางการเมืองการปกครองมายาวนาน ๔๑๗ ปีล่มสลายลง และในปีเดียวกันนั้น สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชและสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษกรับการอัญเชิญจากเหล่าเสนามาตย์ ราษฎร เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีบนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา โปรดให้ตั้งการพระราชพิธียกเสาหลักเมืองเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ และสร้างพระมณฑปรัตนสถานแต่พอประกอบพระราชพิธีได้ต่อมาในวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีปราบดาภิเษกโดยสังเขปขึ้นเพื่อให้เป็นสวัสดิมงคลแก่บ้านเมืองและพระราชวงศ์เป็นเวลา ๓ วัน ครั้นถึงวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๒๕ จึง

เสด็จโดยกระบวนพยุหยาตราจากกรุงธนบุรีมายังกรุงเทพฯ ทรงประกอบพระราชพิธีปราบดาภิเษกเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ หลังจากนั้นโปรดให้สร้างพระราชานิเวศน์มณเฑียรสถาน วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นพระอารามหลวงภายในพระบรมมหาราชวัง รวมทั้งชุดคลอง ก่อกำแพงป้อมปราการแล้วเสร็จสมบูรณ์ และโปรดให้สมโภช พระราชทานนามว่า “กรุงเทพมหานครบวรรัตนโกสินทร์” ในสมัยรัชกาลที่ ๔ โปรดให้แปลงนามในตอนท้ายว่า “อมรรัตนโกสินทร์” มีพระมหากษัตริย์สืบราชสันตติวงศ์ทรงปกครองต่อมาจนถึงปัจจุบัน ๙ รัชกาลดังนี้

รัชกาลที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระนามเดิม “ดั่ง” หรือ “ทองดั่ง” เป็นพระราชโอรสใน “สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก” และพระราชชนนีชื่อ “หยก” เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๒๗๙ พระราชกรณียกิจสำคัญคือ ทรงสถาปนาความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมืองทั้งฝ่ายราชอาณาจักรและศาสนจักร นับตั้งแต่ทรงสถาปนากรุงเทพมหานคร จัดการปกครอง จัดการป้องกันประเทศ ตรวจสอบชำระกฎหมาย ทรงฟื้นฟูและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดยโปรดให้รวบรวมพระคัมภีร์ที่มีในบ้านเมือง ทำสังคายนาพระไตรปิฎกฉบับที่สมบูรณ์เรียกว่า “ฉบับทอง” โปรดให้ตรากฎพระสงฆ์ รวมทั้งทรงฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของชาติทุกสาขาให้รุ่งเรืองเหมือนเมื่อ “ครั้งบ้านเมืองยังดีสมัยอยุธยา”

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๓๕๒ พระชนมพรรษา ๗๓ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๒๗ ปี

รัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระนามเดิม “ฉิม” เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่

๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๑๐ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๒ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ศิลปิน ทรงพระปรีชาสามารถและทรงส่งเสริมศิลปะหลายสาขา ทั้งด้านกวีนิพนธ์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์และงานจิตรศิลป์ รัชสมัยนี้จึงเป็นยุคทองของวรรณคดีและศิลปกรรม พระราชกรณียกิจสำคัญนอกจากการฟื้นฟูศิลปกรรมทุกแขนง เป็นแบบแผนงานศิลปะของชาติสืบมาแล้ว ยังเป็นยุคสมัยของการสร้างความมั่นคง โดยสร้างเมืองป้อมปราการชายทะเลและเริ่มมีชาติตะวันตกเข้ามาเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีอีกครั้งหลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเสด็จสวรรคตเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๓๖๗ พระชนมพรรษา ๕๗ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๑๕ ปี

รัชกาลที่ ๓ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม “หม่อมเจ้าทับ” เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และสมเด็จพระศรีสุลาลัย (พระนามเดิม เจ้าจอมมารดาเรียม) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๓๐ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๓๖๗ พระราชกรณียกิจที่สำคัญ คือ ทรงวางรากฐานทางการค้าโดยการส่งเสริมการค้าสำเภาจีนและการค้ากับตะวันตกที่เข้ามาเจรจาขอทำสัญญาทางการค้า โปรดให้เพิ่มพูนรายได้โดยอนุญาตให้มีเจ้าภาษีนายอากรผูกขาดไปจัดเก็บรายได้ที่เรียกว่า ระบบเจ้าภาษีนายอากร ทรงทำนุบำรุงการพระศาสนา โดยสถาปนาพระอารามหลวงใหม่ ๓ แห่ง และบูรณปฏิสังขรณ์วัดต่าง ๆ ถึง ๓๕ วัด พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พ่อค้า ขุนนางโดยเสด็จสร้างพระอารามถวาย ด้านการศึกษา โปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมชำระและแต่งตำราต่าง ๆ โดยใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการศึกษาและเผยแพร่ความรู้ เป็นการวางรากฐานทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของบ้านเมืองในช่วงที่ประเทศกำลังปรับเปลี่ยนเพื่อเตรียมพร้อมรับกับการเข้ามาของชาติมหาอำนาจตะวันตก

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๔ พระชนมพรรษา ๖๔ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๒๗ ปี

รัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎ” เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๔๗ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๔ ทรงเป็นกษัตริย์สมัยใหม่ ทรงเริ่มปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัย ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และประเพณีวัฒนธรรม ทัดเทียมนานาชาติ เพื่อให้ทันกับการคุกคามของชาติมหาอำนาจที่เข้ามา และได้เข้าครอบครองประเทศเพื่อนบ้านเป็นอาณานิคมแล้ว ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย ทรงสนพระราชหฤทัยและมีพระปรีชาสามารถในศิลปวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งด้านดาราศาสตร์ เทคโนโลยีการต่อเรือ อีกทั้งยังทรงเชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี อักษรศาสตร์และภาษาศาสตร์ ได้ทรงพระราชนิพนธ์พระบรมราชาธิบายที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านต่าง ๆ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ พระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๑๗ ปี

รัชกาลที่ ๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์” เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๓๙๖ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ พระราชกรณียกิจสำคัญในรัชสมัยคือ ทรงปฏิรูปประเทศให้มีความเจริญและทันสมัยในทุกด้าน เช่น ทรงยกเลิกระบบไพร่ ระบบทาส โปรดให้เลิก

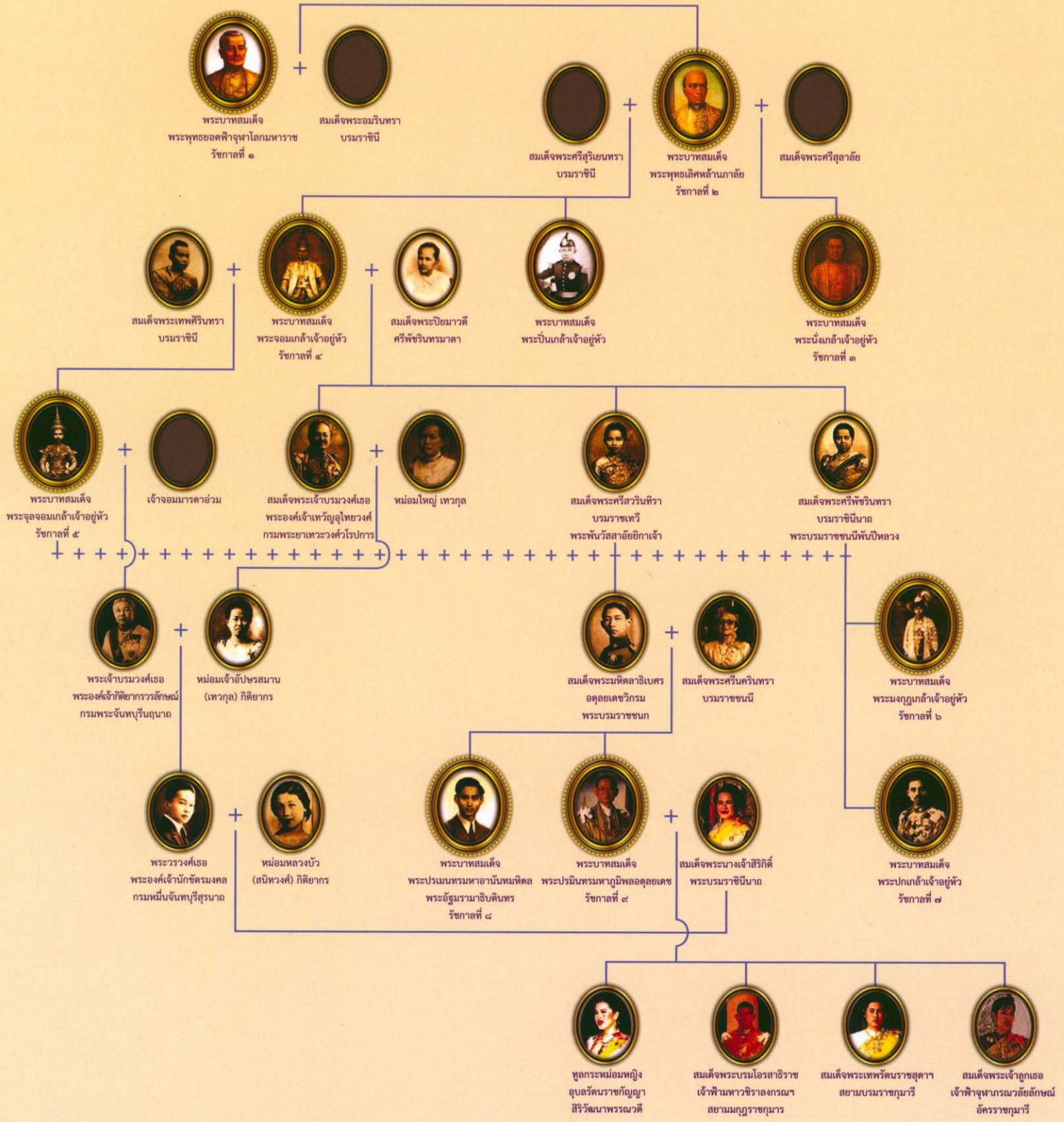
ธรรมเนียมประเพณีที่ทันสมัย เช่น การหมอบคลาน ทรงจัดการศึกษาให้ราษฎรทุกระดับมีโอกาสเล่าเรียน ทรงปฏิรูปกฎหมาย เศรษฐกิจ ส่งเสริมการเกษตร การอนามัยและสาธารณสุข การสาธารณสุขโรค และสาธารณูปการ เช่น การไฟฟ้า การประปา การสร้างถนน ทางรถไฟ โทรเลข โทรศัพท์ เป็นต้น ส่งผลให้ประเทศเจริญก้าวหน้าทัดเทียมชาติตะวันตก และดำรงรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ พระชนมพรรษา ๕๘ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๔๒ ปี พสกนิกรถวายพระราชสมัญญาว่า “สมเด็จพระปิยมหาราช” มีความหมายว่า “พระราชผู้เป็นที่รักแห่งราษฎร”

รัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ” เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๓ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ ทรงประกอบพระราชกรณียกิจที่สำคัญคือ ด้านการเมืองการปกครองและการต่างประเทศ โปรดให้ตราพระราชบัญญัตินามสกุล พ.ศ. ๒๔๕๖ ทรงนำประเทศไทยเข้าสู่สังคมนานาชาติโดยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ ทำให้ไทยเข้าสู่เวทีการเมืองโลก และมีโอกาสเจรจาแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับต่างชาติ ด้านการศึกษา ทรงยกฐานะโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ โปรดให้ตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑ และตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา ให้เป็นการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๔๖๔ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ทรงริเริ่มและสนับสนุนการก่อตั้งโรงเวชพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ด้านวรรณคดีและหนังสือพิมพ์ โปรดให้ตราพระราชบัญญัติวรรณคดีสโมสร เมื่อพ.ศ. ๒๔๕๗

พระบรมราชจักรีวงศ์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘ พระชนมพรรษา ๔๖ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๑๕ ปี ด้วยพระอัจฉริยภาพด้านวรรณกรรม ทั้งร้อยแก้วร้อยกรองโดยเฉพาะบทละครจึงทรงได้รับการเทิดพระเกียรติถวายพระราชสมัญญาว่า “สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า” มีความหมายว่า พระมหากษัตริย์ผู้เป็นปราชญ์ที่ยิ่งใหญ่

รัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระนามเดิม “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์” เป็นพระราชโอรสองค์เล็กในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๖ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ราชอาณาจักรไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ทรงสละพระราชอำนาจในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ดำรงพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมาในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ปีเดียวกัน ได้พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก่ปวงชนชาวไทย

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละราชสมบัติ และเสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ ประเทศอังกฤษ จนเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ พระชนมพรรษา ๔๘ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๕ ปี

รัชกาลที่ ๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระนามเดิม “หม่อมเจ้าอานันทมหิดล” เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๘ เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ พระองค์ประทับทรงศึกษาในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งในช่วงรัชสมัยประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่ต้องทรงรับพระราชภาระในการบริหารประเทศโดยตรง นอกจากนี้ ช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยยังประสบปัญหาหลายอย่างทั้งทางการเมืองการปกครองและการเข้าสู่สงครามมหาเอเซียบูรพา ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในพ.ศ. ๒๔๘๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ได้เสด็จนิวัตพระนครครั้งที่ ๒ เพื่อทรงเยี่ยมเยียนพลบขัญชาวไทย และสร้างความสามัคคีในชาติ ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของอาณาประชาราษฎร์

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เสด็จสวรรคตอย่างกะทันหันเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระชนมพรรษา ๒๑ พรรษา ทรงครองสิริราชสมบัติ ๑๒ ปี นำความเศร้าโศกอย่างใหญ่หลวงมาสู่ปวงชนชาวไทย

● พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
(His Majesty King Bhumibol Adulyadej)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เป็นพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงได้ชื่อว่าเป็นกษัตริย์ที่ทรงงานหนัก ทรงทุ่มเทพระวรกายและพระสติปัญญา เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของอาณาประชาราษฎร์ มีพระราชอัธยาศัยและพระราชจริยาวัตรอันงดงาม ทรงดำรงอยู่ในทศพิธราชธรรมตลอดระยะเวลาแห่งการครองสิริราชสมบัติ ดังพระราชปณิธานในพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ภายในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ความว่า

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลเมานท์ ออเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ พระนามเดิม พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็นพระราชโอรสองค์เล็กในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกและสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี มีพระเชษฐภคินีและสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

เมื่อสมเด็จพระบรมราชชนก สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาไม่ถึง ๒ พรรษา ได้เสด็จเข้าศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เดอี กรุงเทพฯ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินี และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช ไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเข้าศึกษาชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนเมียร์มองต์ (Miremont) ทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาอังกฤษ จากนั้นทรงศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เอกอล นูแวล เดอ ลา ซืออิส โรมองด์ (École Nouvelle de la Suisse Romande) เมืองชายี ซูร์ โลซาน (Chailly-sur Lausanne) พ.ศ. ๒๔๘๑ และโรงเรียนยิมนาส คลาสสิก ก็องโตนาล (Gymnase Classique Cantonal) แห่งเมืองโลซานน์ ทรงรับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์ จากนั้นทรงศึกษาต่อในแผนกวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยโลซานน์

เมื่อสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ สืบราชสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ในพ.ศ. ๒๔๗๗ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช ทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘

พระบรมฉายาลักษณ์ และพระฉายาลักษณ์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
พระราชโอรส พระราชธิดา
และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง
นราธิวาสราชนครินทร์

ต่อมาในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เสด็จสวรรคต รัฐบาลโดยความเห็นชอบของรัฐสภาจึงอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้เสด็จพระราชดำเนิน กลับไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เพื่อทรงศึกษาต่อ ทรงเลือกศึกษาวิชา สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ แทนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ทรงศึกษา อยู่เดิม อันจะเป็นประโยชน์ในการปกครองบ้านเมือง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ พระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสา อัยยิกาเจ้า วังสระปทุม เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ ต่อมาทรง ได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถโดยลำดับ มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๔ พระองค์ คือ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร

พระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในถิ่นทุรกันดารทั่วทุกภูมิภาค ทำให้ทรงรับทราบปัญหาความทุกข์ยากและความต้องการของราษฎร ทรงรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากราษฎร และเจ้าหน้าที่ของรัฐกับทรงสังเกตสภาพทางภูมิประเทศในพื้นที่ เสด็จพระราชดำเนิน ซึ่งเป็นที่มาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่ราษฎร นับตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน มีกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

พระราชกรณียกิจด้านการเกษตรและการชลประทาน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยให้ประชาชนพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด จึงได้เกิดโครงการสำคัญ ๆ หลายโครงการ เช่น

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ทรงคิดค้นการบริหารจัดการที่ดินเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริใหม่ในการบริหารจัดการที่ดินของเกษตรกรให้มีสัดส่วนในการใช้พื้นที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการเกษตร

โครงการฝนหลวง เป็นแนวพระราชดำริ วิธีบังคับเมฆให้ตกเป็นฝนในพื้นที่ที่ต้องการ พระองค์ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ร่วมเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาวิจัยสำเร็จเป็นโครงการฝนหลวง ช่วยบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำระหว่างฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วง เสริมสร้างเส้นทางคมนาคมทางน้ำ ช่วยเจือจางและบำบัดน้ำเสีย เพิ่มปริมาณน้ำในเขื่อน แหล่งกักเก็บน้ำต่าง ๆ เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และมีส่วนสำคัญในการดับไฟป่าอีกด้วย

โครงการน้ำดีไล่น้ำเสีย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงคิดค้น “กังหันน้ำชัยพัฒนา” เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำเสีย สิ่งประดิษฐ์นี้เป็นเครื่องกลสำหรับเพิ่มออกซิเจนในน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังมีพระราชดำริด้านการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีต่างๆ ด้วยทรงห่วงใยการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวในแปลงสาธิต โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค ตลอดจนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการผลิตกระแสไฟฟ้า รวมทั้งป้องกันอุทกภัยในอาณาบริเวณ กรุงเทพฯ และปริมณฑลอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นมา เช่น โครงการแก้มลิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการประตุน้ำ คลองลาดโพธิ์ และโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

“**การแก้ดิน**” เป็นพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการพัฒนาที่ดินเสื่อมโทรมให้กลับฟื้นคืนสภาพสามารถใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ “**การปลูกหญ้าแฝก**” เพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมและพังทลายของหน้าดินไปพร้อมกัน

นอกจากนี้ ยังมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกี่ยวกับการเกษตร และชลประทานอีกเป็นจำนวนมาก เช่น โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา โครงการธนาคารข้าว โครงการธนาคารโค - กระบือ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยการศึกษาของเยาวชนทุกระดับ ได้พระราชทานความช่วยเหลือ ในการจัดตั้งโรงเรียนกว่า ๒๐๐ โรงเรียนทั่วประเทศ เช่น โรงเรียนร่มเกล้า โรงเรียนราชประชาสามาสัย โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โรงเรียนจิตรลดา โรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน โปรตเกล้าฯ ให้ตั้งโครงการพระดาบส เพื่อฝึกอบรมวิชาช่างสาขาต่าง ๆ แก่ประชาชนที่ขาดโอกาส ได้เข้ารับการศึกษา ซึ่งปัจจุบันได้จดทะเบียนเป็นโรงเรียนพระดาบส อีกทั้งยังทรงพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีพด้วยโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ รวบรวมความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พระราชกรณียกิจด้านศิลปวัฒนธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยในงานศิลปะแขนงต่างๆ ทั้งดนตรี การพระราชนิพนธ์เพลง งานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะการ

ถ่ายภาพ งานสถาปัตยกรรม และพระราชนิพนธ์แปล ด้วยพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพด้านศิลปะ ทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญา “*อัครศิลปิน*”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชหฤทัยห่วงใยในศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ได้มีพระราชดำริให้ฟื้นฟูพระราชพิธีต่าง ๆ ให้เหมาะแก่กาลสมัย เช่น พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาเฉพาะผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์ “*รามารัตน*” เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทรงห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทย ซึ่งคนไทยส่วนมากขาดความสำนึกในคุณค่าของภาษาประจำชาติ ได้พระราชทานพระราชดำรัสแจกแจงปัญหาในการใช้ภาษาไทย การรักษาและทะนุบำรุงภาษาไทยเพื่อให้ดำรงอยู่อย่างงดงามยั่งยืน เป็นเอกลักษณ์ของชาติสืบไป

พระราชกรณียกิจด้านการสังคมสงเคราะห์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานความช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ขาดโอกาส ผู้ประสบสาธารณภัยและความเดือนร้อนต่างๆ ทรงรับองค์การกุศลต่างๆ ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ อาทิ สภากาชาดไทย มูลนิธิการกุศลต่างๆ เพื่อช่วยเหลือคนพิการ ตาบอด หูหนวก ผู้ป่วยโรคเรื้อนและครอบครัว ผู้ประสบสาธารณภัย ทหารผ่านศึกพิการ

นอกจากนี้ ยังมีพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งมูลนิธิต่างๆ เพื่ออนุเคราะห์บุคคลทุกสาขาอาชีพ เช่น มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ มูลนิธิอานันทมหิดล มูลนิธิชัยพัฒนา มูลนิธิสายใจไทย มูลนิธิภูมิพลโลกิกุ มูลนิธินวฤกษ์ มูลนิธิมิล เป็นต้น

พระราชกรณียกิจด้านการแพทย์และสาธารณสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำเนินตามรอยสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ด้วยการพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อการพัฒนาทางการแพทย์ อีกทั้งยังทรงเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ของไทยให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

ทุนอานันทมหิดล สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาแพทยศาสตร์ในประเทศไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ และขยายการพระราชทานทุนแก่นักศึกษาในสาขาอื่น ๆ อีกด้วย ทั้งยังพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ของมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ซึ่งทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมอบรางวัลแก่บุคคลหรือองค์กรจากทั่วโลกที่มีผลงานดีเด่นทางการแพทย์และการสาธารณสุข โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และลัทธิการปกครอง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรไทยมาโดยตลอดยาวนานกว่า ๔๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และต่อมาได้ทรงเน้นย้ำถึงแนวทางในการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นจากปัญหาต่างๆ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ อันกล่าวได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้เกิดขึ้นจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมองการณ์ไกลและทรงตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ จึงพระราชทานแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรไทยมาโดยตลอด ด้วยทรงมุ่งหวังให้ราษฎรสามารถดำรงตนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน รู้จักความสมถะ พึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ สังคม และรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า บนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๖ ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีคุณธรรม ใช้หลักวิชาความรู้ และดำเนินชีวิตด้วยความเพียร

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับนานาชาติ

ราชอาณาจักรไทยมีความสัมพันธ์กับนานาชาติประเทศทั้งประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงในภูมิภาคเดียวกันและต่างภูมิภาค เช่น จีน อินเดีย เปอร์เซีย และยุโรป ซึ่งเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารบ้าง มาเจริญทางพระราชไมตรีบ้าง เข้ามาติดต่อค้าขายบ้าง ในสมัยอยุธยาพระมหากษัตริย์ได้ส่งราชทูตไปเจริญพระราชไมตรีกับประเทศต่างๆ ทั้งในเอเชียและยุโรป เพื่อประโยชน์ทางการค้าเป็นสำคัญ เช่น การเจริญทางพระราชไมตรีในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกับราชสำนักเปอร์เซีย และกับประเทศต่างๆ มีพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งกรุงฝรั่งเศส เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้า
อยู่หัว ทรงฉายพระรูปกับพระเจ้าซาร์
นิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซีย ในคราวเสด็จ
ประพาสยุโรปครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๔๐

ในสมัยรัตนโกสินทร์ชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาติดต่อค้าขายกับไทยคือ โปรตุเกส ต่อมาคืออังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ได้พระราชทานที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อจัดตั้งโรงสินค้าโปรตุเกสและที่พักของทูต ครั้นต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้ทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๙ และทำสนธิสัญญาการค้ากับสหรัฐอเมริกาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๖

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ไทยได้ทำสัญญาเบาริงกับอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘ หลังจากนั้นประเทศต่างๆ ได้ส่งทูตเข้ามาเจรจาเพื่อทำสนธิสัญญาเช่นเดียวกับอังกฤษ ไทยจึงได้ลงนามในสนธิสัญญาไมตรีการพาณิชย์และการเดินเรือกับประเทศต่างๆ ในยุโรป โดยใช้สนธิสัญญาเบาริงเป็นต้นแบบ อาทิ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ รัสเซีย หลังจากนั้น

ได้อนุญาตให้บรรดาประเทศต่าง ๆ จัดตั้งสถานกงสุลและแต่งตั้งทูตหรือตัวแทนอยู่ประจำในประเทศไทย เช่น สถานกงสุลอเมริกันตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๙ และสถานทูตอังกฤษด้วยในปีเดียวกัน หลังจากนั้น ไทยเริ่มมีการส่งทูตไปต่างประเทศ นับเป็นช่วงเวลาสำคัญแห่งการสร้างความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างสยามกับนานาประเทศ ซึ่งได้เริ่มส่งคณะทูตเป็นตัวแทนของพระมหากษัตริย์ไปยังต่างประเทศ คือ ใน พ.ศ. ๒๔๐๐ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระยามนตรีสุริยวงศ์ (ชุ่ม บุนนาค) เป็นราชทูตไปเจริญพระราชไมตรีกับสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย ณ กรุงลอนดอน เพื่อเป็นการตอบแทนที่รัฐบาลอังกฤษส่งเซอร์ จอห์น เบาริง เป็นอัครราชทูตมาจากราชสำนักโดยตรง ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๐๔ โปรดเกล้าฯ ให้ส่งคณะทูตเชิญพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการ

พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะทูตานุทูตและกงสุลต่างประเทศเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล
ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง เนื่องในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ไปถวายแด่พระเจ้าโนโปเลียนที่ ๓ แห่งฝรั่งเศส

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไทยได้ทำสัญญาทางไมตรีกับประเทศอื่น ๆ เพิ่มอีกหลายประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย ฮังการี สเปน ญี่ปุ่น รัสเซีย เป็นต้น นับตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ไทยได้มีการติดต่อสัมพันธ์ทางการทูตกับนานาประเทศอย่างกว้างขวาง

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์ประเทศต่างๆ

ในอดีตพระมหากษัตริย์ไทยเสด็จพระราชดำเนินออกนอกพระราชอาณาเขตไปในราชการสงครามเป็นสำคัญ จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงเสด็จประพาสต่างประเทศ เพื่อทอดพระเนตรความเจริญของบ้านเมืองตามแบบตะวันตก นับเป็น

ช่วงเวลาที่เริ่มมีการติดต่อเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศอย่างกว้างขวางเป็นครั้งแรก ในครั้งนั้นได้เสด็จประพาสสิงคโปร์ และปัตตาเวียอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๙ มีนาคม - ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๑๓ ต่อมาในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๑๔ ได้เสด็จประพาสอินเดีย หลังจากนั้นจึงเสด็จประพาสยุโรป ทรงเป็นกษัตริย์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้พระองค์แรกที่เสด็จประพาสยุโรปถึง ๒ ครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ และ พ.ศ. ๒๔๕๐

การเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นับเป็นรูปแบบใหม่ของการเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศไทยกับนานาอารยประเทศ ในครั้งนั้นพระองค์ได้เสด็จฯ ไปในฐานะพระประมุขของประเทศที่เป็นเอกราช ทำให้ไทยเป็นที่รู้จักในประชาคมโลก ผลจากการเสด็จประพาสนอกจากทรงสร้างสัมพันธกับราชสำนักกษัตริย์แห่งยุโรปแล้ว ยังได้ทอดพระเนตรความเจริญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จออกรับการถวายพระพรชัยมงคล ณ สีหบัญชร พระที่นั่งอนันตสมาคม ในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

ก้าวหน้า นำมาปรับปรุงและพัฒนาประเทศ อีกทั้งยังคลาไคลปัญหาตึงเครียดระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ทรงบริจาคพระราชทรัพย์ช่วยเหลือในกิจการสังคมของประเทศทั้งหลาย เช่น ห้องสมุดและโรงพยาบาล ทรงปฏิบัติพระองค์อย่างสมพระเกียรติท่ามกลางหมู่กษัตริย์ ข้าราชการสำนัก และบุคคลที่มีบทบาทสำคัญทางวิชาการสาขาต่างๆ พระองค์ทรงได้รับการถวายพระเกียรติยศอย่างสูงสุดในทุกประเทศที่เสด็จพระราชดำเนินไปเจริญทางพระราชไมตรี

ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงปฏิบัติเป็นพระราชภารกิจสำคัญในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่าง ๆ ในฐานะองค์พระประมุข เพื่อเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างราชอาณาจักรไทย กับบรรดามิตรประเทศต่างๆ เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความเข้าใจอันดี

ระหว่างกันทั้งในระดับประมุข ผู้นำรัฐ และประชาชน อีกทั้งส่งเสริมชื่อเสียงและเกียรติภูมิ ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างไกล

ประเทศเพื่อนบ้านประเทศแรกที่เสด็จฯ เยือนอย่างเป็นทางการคือ ประเทศสาธารณรัฐเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่างๆ ในทวีปเอเชีย ดังนี้ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสหภาพพม่า ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐปากีสถาน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕ เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐมลายา ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม - ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๖ เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นและสาธารณรัฐจีน ระหว่าง

วันที่ ๙ - ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และระหว่างวันที่ ๒๓ - ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐ เสด็จฯ เยือนอิหร่าน และระหว่างวันที่ ๘ - ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ส่วนการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและบรรดาประเทศในทวีปยุโรป ประกอบด้วยการเสด็จพระราชดำเนินเยือนอย่างเป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยเสด็จฯ เยือนสหรัฐอเมริกา ระหว่าง วันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปจำนวน ๑๔ ประเทศ คือ อังกฤษ เยอรมนี โปรตุเกส สวิตเซอร์แลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน อิตาลี เบลเยียม นครรัฐวาติกัน ฝรั่งเศส ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ และสเปน ระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

อนึ่ง นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว ทรงตั้งพระราชหฤทัยจะไม่เสด็จฯ ออกนอกประเทศ ดังที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมีพระราชบันทึกว่า โดยจะเสด็จฯ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของประเทศต่าง ๆ เท่านั้น ความว่า

“...พระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งพระทัยไว้อย่างแน่วแน่ว่าจะไม่เสด็จออกนอกประเทศ ถ้าไม่ทรงมีเหตุที่สำคัญพอในฐานะที่ทรงเป็นพระประมุขของชาวไทย สมควรที่จะประทับอยู่ในบ้านเมืองเพื่ออยู่ใกล้ชิดกับราษฎรของท่านมากที่สุด....”

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ของบรรดาประเทศที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดนั้น พระราชวงศ์ไทยเสด็จฯ เยือนประเทศต่าง ๆ โดยเสด็จฯ แทนพระองค์บ้าง เสด็จเป็นการส่วนพระองค์บ้าง ทั้งในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระประมุข ผู้นำรัฐบาล หรือองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากพระประมุขและพระราชวงศ์แห่งราชอาณาจักรไทยเสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรต่างๆ แล้ว พระประมุขและพระราชวงศ์ประเทศต่าง ๆ ได้เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรไทยทั้งในฐานะพระราชอาคันตุกะและเสด็จฯ ส่วนพระองค์เช่นกัน เช่น ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชวงศ์แห่งรัสเซีย คือ พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ ๒ เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารได้เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสยามระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๓ หลังจากนั้น มีพระประมุขและพระราชวงศ์ของประเทศต่าง ๆ เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรไทยเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระประมุขต่างประเทศที่เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการเป็นพระองค์แรกคือ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ พร้อมด้วยสมเด็จพระปิตุจฉาฯ สมิโสภณ กรมหลวงศรีสวัสดิ์มณีนพวงศ์ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ ต่อมาพระประมุขของประเทศต่าง ๆ ได้เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรไทย อาทิ สมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ และสมเด็จพระราชินีอินกริด แห่งเดนมาร์ก สมเด็จพระราชินีนาถจูเลียนา แห่งเนเธอร์แลนด์ พร้อมด้วยเจ้าชายเบอร์นฮาร์ด พระราชสวามี และเจ้าหญิงเบียทริกซ์ มกุฎราชกุมารี สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวงแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม และสมเด็จพระราชินีฟาบีโอลา สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย และสมเด็จพระราชินี สมเด็จพระเจ้าโอลาฟที่ ๕ แห่งนอร์เวย์ และสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งอังกฤษ เป็นต้น

การเสด็จพระราชดำเนินเยือนราชอาณาจักรไทยของพระประมุขและราชวงศ์จากประเทศต่าง ๆ ครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ คือ การเสด็จฯ มาทรงร่วมยินดีในโอกาสพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีพระประมุขและผู้แทนพระราชวงศ์จากประเทศต่าง ๆ ๒๙ ประเทศเสด็จฯ มาทรงร่วมงานเฉลิมฉลองในครั้งนั้น

ราชอาณาจักร
แห่งยุโรป

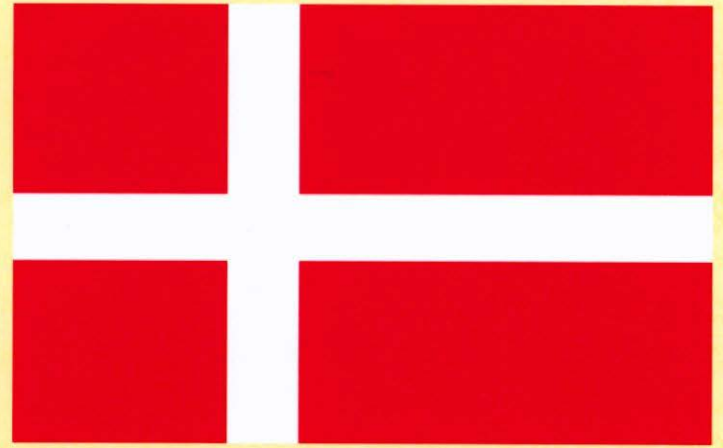

ทวีปยุโรป

เป็นทวีปที่มีขนาดเล็กที่สุดหากไม่นับรวมออสเตรเลีย
เนื้อที่ประมาณ ๑๐,๓๕๔,๖๓๖ ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทิศเหนือจดมหาสมุทร
อาร์กติก ทิศตะวันออกจดทวีปเอเชีย

ทิศใต้จดเทือกเขาคอเคซัส ทะเลดำและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
และทิศตะวันตกจดมหาสมุทรแอตแลนติก ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ๔๔ ประเทศ
ปัจจุบันมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๑๐ ประเทศ
คือ เดนมาร์ก นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม โมนาโก ลักเซมเบิร์ก ลิกเตนสไตน์
สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ

ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

Kingdom of Denmark

เดนมาร์ก ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก เป็นประเทศในทวีปยุโรปจัดอยู่ในกลุ่มประเทศนอร์ดิก (ประกอบด้วยเดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์และดินแดนปกครองตนเองของประเทศดังกล่าว) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของทวีประหว่างทะเลเหนือและทะเลบอลติก มีส่วนที่เป็นแผ่นดินบนคาบสมุทรจัตแลนด์ (Jutland) ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศเยอรมนีและหมู่เกาะอีก ๔๐๖ เกาะ รวมทั้งดินแดนปกครองตนเองนอกชายฝั่งอีกสองแห่งคือ หมู่เกาะแฟโร (Faroe) และเกาะกรีนแลนด์ (Greenland) มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๐๖๙ ตารางกิโลเมตร (ไม่รวมหมู่เกาะแฟโรและเกาะกรีนแลนด์) มีประชากรประมาณ ๕,๖๒๗,๒๓๕ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายลูเทอแรน (Evangelical Lutheran) ภาษาราชการคือ ภาษาเดนิช (Danish) เมืองหลวงคือ กรุงโคเปนเฮเกน (Copenhagen) ปัจจุบันราชอาณาจักรเดนมาร์กมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ (Margrethe II) แห่งราชวงศ์กลücksบอร์ก (Glücksborg)

ธงชาติเดนมาร์ก

ธงชาติเดนมาร์ก หรือ “ธงแดนเนบรอก” (Dannebrog) เป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีแดง มีรูปไม้กางเขน (Scandinavian Cross) สีขาววางตามแนวนอน ส่วนบนอยู่ชิดขอบด้านคันธง ปลายจดขอบธง รูปไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์แทนศาสนาคริสต์ สีแดงหมายถึงความเสียสละเพื่อชาติ ธงแดนเนบรอกมีที่มาจากตำนานของชาวเดนมาร์กว่าธงร่วงลงมาจากสวรรค์ ทำให้ได้รับชัยชนะในการต่อสู้ของกองทัพเดนมาร์กในยุทธการลินตันนิสเซ (Battle of Lyndanisse) ที่ประเทศเอสโตเนียเมื่อ พ.ศ. ๑๗๖๒

ธงนี้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๑๗๖๒ ต่อมาประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มนอร์ดิก ได้แก่ สวีเดน นอร์เวย์ ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ รวมทั้งดินแดนปกครองตนเองของเดนมาร์กคือหมู่เกาะแฟโร และหมู่เกาะโอลันด์ของฟินแลนด์ได้นำรูปแบบของธงลักษณะนี้ไปดัดแปลงรายละเอียดและสีสันทันทีปรับใช้เป็นธงชาติของแต่ละประเทศมาจนถึงปัจจุบัน

ตราแผ่นดินเดนมาร์ก

ตราแผ่นดินของเดนมาร์กเป็นรูปโล่พื้นสีเหลือง ด้านบนโล่มียอดเป็นรูปมงกุฎพระเจ้าคริสเตียนที่ ๕ เป็นสัญลักษณ์แทนอำนาจของชาติและพระมหากษัตริย์เดนมาร์ก ลวดลายภายในโล่มีรูปสิงโตสีน้ำเงินสามตัว สวมมงกุฎหันหน้าไปทางซ้ายระหว่างรูปสิงโตมีรูปหัวใจสีแดงเก้าดวงประดับเป็นสัญลักษณ์แทนราชอาณาจักรเดนมาร์กที่เคยเป็นมหาอำนาจครอบครองคาบสมุทรจัตแลนด์ สวีเดน และนอร์เวย์มาก่อน ตราแผ่นดินนี้เริ่มใช้ใน พ.ศ. ๑๗๓๓ และใช้อย่างเป็นทางการในพ.ศ. ๒๓๖๒

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งเดนมาร์ก

เดนมาร์กเป็นราชอาณาจักรเก่าแก่แห่งหนึ่งในยุโรป ดินแดนดั้งเดิมเคยเป็นที่อยู่อาศัยของชนพื้นเมือง เรียกกันว่าชาวเดน (Dane) ต่อมาพวกนักรบไวกิง (Viking) ได้เข้ามามีอำนาจในอาณาจักรแห่งนี้และรวมตัวกันภายใต้การปกครองโดยกษัตริย์ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๕๐๑ - ๑๕๓๐ กษัตริย์ไวกิงทรงพระนามว่า กอร์ม ดี โอลด์ (Gorm the Old) และพระราชโอรสคือเจ้าชายฮาราลด์ที่ ๑ (Harald I) ทรงรวบรวมอาณาจักรเดนมาร์กให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง จนมีอำนาจอย่างกว้างขวางในคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย

พระราชวังอมาเลียนบอร์ก (Amalienborg)

เดนมาร์กปกครองโดยพระมหากษัตริย์สืบต่อมาหลายร้อยปีจนถึง พ.ศ. ๑๘๒๕ บรรดาขุนนางผู้มีอำนาจในการปกครองได้บังคับให้พระเจ้าอีริกที่ ๕ (Eric V) พระราชทานกฎบัตรเพื่อจำกัดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้กฎหมาย และจัดตั้งรัฐสภาแห่งชาติ (Danehof) เพื่อเป็นองค์กรสำคัญในการบริหารประเทศ

ระหว่าง พ.ศ. ๑๙๔๐ - ๒๐๖๖ พระมหากษัตริย์เดนมาร์กได้กลับมามีพระราชอำนาจเต็มในการปกครองประเทศอีกครั้ง เมื่อเดนมาร์กได้ครอบครองสหภาพคาลมาร์ (Union of Kalmar) คือดินแดนทั้งหมดของนอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ หมู่เกาะแฟโรและกรีนแลนด์ ต่อมาสวีเดนและฟินแลนด์แยกตัวเป็นเอกราชใน พ.ศ. ๒๐๖๖ และใน พ.ศ. ๒๓๕๗ เดนมาร์กสูญเสียนอร์เวย์ให้แก่สวีเดน พร้อมกับการแยกตัวเป็นอิสระของประเทศที่เหลือในเวลาต่อมา แต่เดนมาร์กยังคงปกครองประเทศโดยพระมหากษัตริย์ต่อเนื่องมาจวบจนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ใน พ.ศ. ๒๓๙๒ และมีรัฐธรรมนูญฉบับแรกในปีเดียวกัน

พระเจ้าคริสเตียนที่ ๙ ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์กลücksบอร์ก

ราชอาณาจักรเดนมาร์กนับเป็นประเทศแรกในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียที่ปกครองโดยพระมหากษัตริย์ ซึ่งสืบทอดการปกครองมานานกว่า ๑,๐๐๐ ปี โดยพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์ต่าง ๆ ราชวงศ์ปัจจุบันคือ ราชวงศ์กลücksบอร์ก (Glücksborg) มีพระเจ้าคริสเตียนที่ ๙ (Christian IX) เป็นปฐมกษัตริย์

อนึ่ง ตามโบราณราชประเพณีของเดนมาร์ก พระนามของเจ้าชายรัชทายาทเมื่อแรกประสูติ ซึ่งจะจารึกไว้ในพระสุพรรณบัฏหลังจาก พ.ศ. ๒๐๕๖ เป็นต้นมา จะมีเพียง ๒ พระนามเท่านั้นคือ คริสเตียน (Christian) และเฟรเดอริก (Frederik)

ราวกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ประเทศเดนมาร์กปกครองโดยพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๗ (Frederik VII) แห่งราชวงศ์โอลเดนเบิร์ก (Oldenburg) ทรงครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๑ - ๒๔๐๖ แต่เนื่องจากพระองค์ไม่มีพระราชโอรสและพระราชธิดาที่จะสืบทอดราชสมบัติ ราชวงศ์โอลเดนเบิร์กจึงสิ้นสุดลง และราชวงศ์กลücksบอร์กได้เข้ามา

ปกครองประเทศเดนมาร์กสืบแทนโดยพระเจ้าคริสเตียนที่ ๙ (Christian IX) ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ พระองค์ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงหลุยส์แห่งเฮสเซน (Louise of Hessen) ซึ่งเป็นพระราชชนนีตาดา ในพระเจ้าคริสเตียนที่ ๘ มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๖ พระองค์ ซึ่งทุกพระองค์ได้ทรงสืบทอดราชสกุลที่สำคัญ ๆ ของยุโรปในเวลาต่อมา ได้แก่

มกุฎราชกุมารเฟรเดอริก (ต่อมาเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๘ แห่งเดนมาร์ก) ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงหลุยส์ (Louise) แห่งสวีเดน - นอร์เวย์ ใน พ.ศ. ๒๔๑๒

เจ้าหญิงอเล็กซานดร้า ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าชายเอ็ดเวิร์ด (Edward) แห่งอังกฤษ (ภายหลังเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๗ แห่งอังกฤษ)

เจ้าชายวิลเฮล์ม ทรงได้รับการสถาปนาเป็นพระเจ้าจอร์จ ที่ ๑ (George I) แห่งกรีซ

เจ้าหญิงดากมาร์ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าชายอเล็กซานเดอร์ (Alexander) แห่งรัสเซีย (ภายหลังเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าซาร์ อเล็กซานเดอร์ที่ ๓ แห่งรัสเซีย)

เจ้าชายวาลเดมาร์ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงแมรี (Marie) แห่งออร์ลีนส์ (Orleans) ซึ่งเป็นสายราชวงศ์บูร์บง (Bourbon) แห่งฝรั่งเศส

จากการที่พระราชธิดาทั้งสองพระองค์ทรงอภิเษกสมรสกับพระราชสวามีในสายพระราชวงศ์แห่งอังกฤษและรัสเซีย พระเจ้าคริสเตียนที่ ๙ จึงทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า “พ่อตาแห่งยุโรป” (The Father-in-Law of Europe) และในสมัยต่อ ๆ มา ยังมีพระราชชนนีตาดา และพระราชปนัดดาทรงอภิเษกสมรสกับเจ้านายในพระราชวงศ์ยุโรป อีกหลายพระองค์ อาทิ เจ้าหญิงเฟรเดอริกา (Frederika) พระราชชนนีตาดาของเจ้าหญิงไทย์รา (Thyra) ทรงได้รับการสถาปนาเป็นพระราชินีแห่งกรีซ และพระราชธิดาของพระราชินีเฟรเดอริกา คือ เจ้าหญิงโซเฟีย (Sophia) ทรงอภิเษกสมรสกับกษัตริย์ Juan Carlos แห่งสเปน พระราชปนัดดา

อีกพระองค์หนึ่งคือเจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ (Philip, Duke of Edinburgh) เป็นพระราชสวามีในสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ (Her Majesty Queen Elizabeth II) แห่งอังกฤษ จึงอาจกล่าวได้ว่าราชวงศ์กลุคสبورกแห่งเดนมาร์กนับเป็นราชสกุลมหาสาขาที่สำคัญแห่งยุโรป

พระมหากษัตริย์ราชวงศ์กลุคสبورกพระองค์ที่ ๒ คือพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๘ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ ขณะพระชนมพรรษา ๖๓ พรรษา การอภิเษกสมรสระหว่างพระองค์กับเจ้าหญิงหลุยส์แห่งสวีเดน - นอร์เวย์ เป็นที่ชื่นชอบและกล่าวขวัญอย่างมากในหมู่ชาวเดนมาร์ก เพราะหมายถึง ความเป็นปึกแผ่นของชาวสแกนดิเนเวีย พระองค์ทรงมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและปฏิรูประบบการเมืองของเดนมาร์กใน พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ชาวนาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ พระองค์เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๔๕๕ ทรงครองสิริราชสมบัติ ๖ ปี

พระเจ้าคริสเตียนที่ ๑๐ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดา คือพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงอเล็กซานดรินแห่งแม็คเลนบูร์ก - ชเวริน (Alexandra of Mecklenburg - Schwerin) พระองค์ทรงได้รับการยกย่องในเรื่องการให้สิทธิความเท่าเทียมกันระหว่างชาย - หญิง จากการที่ทรงผลักดันให้มีรัฐธรรมนูญซึ่งให้ออกาสผู้หญิงมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ และยังทรงเป็นนักต่อสู้เพื่ออธิปไตยของเดนมาร์กในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อกองทัพนาซีบุกยึดเดนมาร์กใน พ.ศ. ๒๔๘๓ และเข้าปกครองโดยใช้กำลังทหาร พระองค์ทรงถูกควบคุมตัวไว้ที่พระราชวังอมาเลียนบอร์กในฐานะนักโทษการเมืองและเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ภายหลังสงครามยุติได้ ๒ ปี

พระมหากษัตริย์ราชวงศ์กลุคสبورก พระองค์ที่ ๔ คือ พระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงอิงกริด (Ingrid) พระราชธิดาในพระเจ้ากุสตาฟ ออดอล์ฟ ที่ ๖ (Gustav Adolf VI) แห่งสวีเดน

มีพระราชธิดา ๓ พระองค์ คือ เจ้าหญิงมาร์เกรเธอ (Margrethe) เจ้าหญิงเบเนดิกเต (Benedikte) และเจ้าหญิงแอนน์-มารี (Anne - Marie) ในรัชสมัยของพระองค์ เดนมาร์กมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ใน พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยมีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ให้รัชทายาทสตรีมีสิทธิขึ้นครองราชสมบัติได้ รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ ส่งผลให้เจ้าหญิงมาร์เกรเธอ พระราชธิดาพระองค์โต ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นรัชทายาท โดยมีพระราชพิธีสถาปนาเมื่อพระชนมพรรษา ๑๘ พรรษาที่พระราชวังฟรีเดนส์บอร์ก (Fredensborg) และเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดาเป็นสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ (Margrethe II) แห่งเดนมาร์ก เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึงปัจจุบัน ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๕ แห่งราชวงศ์กลücksบอร์ก และพระองค์ที่ ๕๒ แห่งราชอาณาจักรเดนมาร์ก

๑ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ (Her Majesty Queen Margrethe II)

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ ทรงมีพระนามเต็มว่า “มาร์เกรเธอ อเล็กซานดริน ธอร์ฮิลดูร์ อิงกริด” (Margrethe Alexandrine Torhildur Ingrid) เป็นพระราชธิดาองค์โตในสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ (Frederik IX) และสมเด็จพระราชินีอิงกริด (เจ้าหญิง Ingrid แห่งสวีเดน) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ณ พระราชวังอมาเลียนบอร์ก (Amalienborg) กรุงโคเปนเฮเกน มีพระกนิษฐภคินี ๒ พระองค์คือ เจ้าหญิงเบเนดิกเต (Benedikte) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๗ และเจ้าหญิงแอนน์-มารี (Anne - Marie) ประสูติเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

ขณะทรงพระเยาว์เจ้าหญิงมาร์เกรเธอทรงศึกษาในเขตพระราชฐาน จากนั้นทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนประจำสำหรับสตรีนอร์ทฟอว์แลนด์ ลอดจ์ (North Foreland Lodge) ประเทศอังกฤษ ต่อมาทรงศึกษาด้านโบราณคดีสาขายุคก่อนประวัติศาสตร์ที่เกอร์ตันคอลเลจ (Girton College) มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒

ทรงศึกษาวิชารัฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยอาร์ฮุส (Aarhus) และใน พ.ศ. ๒๕๐๖ ทรงศึกษาที่มหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ (Sorbonne) ซึ่งทั้งสองแห่งเป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่ของเดนมาร์กในกรุงโคเปนเฮเกน จากนั้นใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ทรงเข้าศึกษาที่วิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งลอนดอน (London School of Economics and Political Science) ประเทศอังกฤษ

ขณะพระชนมายุ ๒๗ พรรษา ทรงดำรงฐานันดรศักดิ์เป็นเจ้าหญิงมาร์เกรเธอ มกุฎราชกุมารีแห่งเดนมาร์ก ทรงอภิเษกสมรสกับนักการทูตชาวฝรั่งเศสชื่อองต์ อองรี เดอ ลาบอร์ด เดอ มงเปซาด (Conte Henri de Laborde de Monpezat) เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๐ ภายหลังพระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชสวามีทรงได้รับพระราชทานฐานันดรศักดิ์จากสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ เป็นเจ้าชายเฮนริก (Henrik) มีพระราชโอรส ๒ พระองค์ คือ เจ้าชายเฟรเดอริก (Frederik) มกุฎราชกุมารแห่งเดนมาร์ก ประสูติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ และเจ้าชายโจอาคิม (Joachim) ประสูติเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ และเจ้าชายเฮนริก พระราชสวามี

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรเดนมาร์กเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ขณะพระชนมพรรษา ๓๒ พรรษาสืบต่อจากสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ พระราชบิดา พระราชปณิธานประจำรัชกาลในพระองค์คือ “ด้วยพระเมตตาแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ด้วยความรักต่ออาณาประชาราษฎร์ และเพื่อความมั่นคงแข็งแกร่งแห่งเดนมาร์ก”

(Gudshjaelp, folketskaerlighted, Danmarksstyrke) ทรงเป็นราชินิกุลหญิงพระองค์แรกของเดนมาร์กที่ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระประมุขของประเทศ ถึงแม้ก่อนหน้านี้เคยมีสมเด็จพระราชินีมาร์เกรเธอที่ ๑ ทรงปกครองประเทศระหว่าง พ.ศ. ๑๙๑๘ - ๑๙๓๐ มาแล้ว แต่ในครั้งนั้นทรงปฏิบัติพระราชภารกิจในฐานะผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนพระองค์ พระเจ้าโอลอฟที่ ๔ (Olaf IV) แห่งราชวงศ์บเจลโบ ซึ่งเป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระราชินีมาร์เกรเธอที่ ๑

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอ ที่ ๒ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ในฐานะองค์พระประมุขของเดนมาร์ก อาทิ ทรงเข้าร่วมประชุมสภาแห่งรัฐเป็นประจำ ทรงลงพระปรมาภิไธยผ่านร่างกฎหมายที่ผ่านการรับรองจากรัฐสภา อีกทั้งพระราชทานแนวพระราชดำริและพระบรมราชวินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ แก่คณะรัฐมนตรีอย่างสม่ำเสมอ ทรงได้รับการยกย่องจากนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลว่า “ทรงเปี่ยมด้วยชีวิตชีวา ทรงรอบรู้ ทันทต่อเหตุการณ์ ทรงวิจารณ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ และทรงเปิดกว้างรับความคิดเห็นของผู้อื่น” พระองค์ทรงเป็นผู้แทนของราชอาณาจักรเดนมาร์กเสด็จเยือนมิตรประเทศเพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีและทรงเป็นพระประมุขรับรองทูตานุทูต ตลอดจนพระราชอาคันตุกะจากนานาประเทศอย่างสมพระเกียรติ

สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอ ที่ ๒ ทรงสนพระทัยงานด้านโบราณคดีอย่างยิ่ง ทรงสนับสนุนและเข้าร่วมงานของสมาคมโบราณวัตถุลอนดอน ตลอดจนการสำรวจและขุดค้นทางโบราณคดี อาทิ ทรงร่วมงานด้านโบราณคดีที่กรุงโรมกับสมเด็จพระอัยกา พระเจ้ากุสตาฟ ออดอล์ฟ ที่ ๖ (Gustav Adolf VI) แห่งสวีเดน และโครงการโบราณคดีใต้น้ำ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างไทย - เดนมาร์กที่ประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๒๒

พระองค์ทรงเป็นศิลปินที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะหลายสาขา ทั้งการวาดภาพ งานฝีมือเย็บปักถักร้อย การออกแบบเครื่องแต่งกาย ทรงวาดภาพประกอบหนังสือเรื่องเดอะ ลอร์ด ออฟ เดอะ ริงส์ (The Lord

สมเด็จพระราชินีนาถมารีเกรเธอที่ ๒ และ
เจ้าชายเฮนริก พระราชสวามี พร้อมด้วยสมาชิก
พระราชวงศ์กลึคส์บอร์ก แห่งราชอาณาจักร
เดนมาร์ก

of the Rings) ซึ่งเป็นผลงานประพันธ์ของ เจ.อาร์.อาร์. ทอลคีน (J.R.R. Tolkien) พิมพ์เผยแพร่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยใช้พระนามแฝงว่า อินกาฮิลด์ กราธเมอร์ (Ingahild Grathmer) และมีผลงานภาพฝีพระหัตถ์ของพระองค์จัดแสดงในงานนิทรรศการต่าง ๆ มากมาย นอกจากนี้ในพ.ศ. ๒๕๓๑ ทรงออกแบบฉากในโรงละครแห่งชาติสำหรับการแสดงบัลเลต์ระดับประเทศของศิลปินบูร์นงวิลล์ (Bournonville) เรื่อง เอ โฟล์ค สากู (Et Folke Sagn) ด้วย

นอกจากพระอัจฉริยภาพทางศิลปะด้านต่าง ๆ แล้ว ยังทรงพระปรีชาสามารถทางด้านอักษรศาสตร์เป็นเลิศ ทั้งภาษาฝรั่งเศส อังกฤษ สวีเดน และเยอรมัน อาทิ ทรงแปลผลงานของนักประพันธ์ชาวสวีเดนชื่อ Stig Strömholm ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการล่มสลายของอาณาจักรโรมัน ทรงแปลวรรณกรรมชิ้นเอกของ Simone de Beauvoir นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสเรื่อง All men are Mortal เป็นภาษาเดนมาร์ก ทรงใช้พระนามแฝงร่วมกับพระราชสวามี เจ้าชายเฮนริก ว่า H.M. Vejerbjerg ซึ่งตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ ด้วยพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพหลากหลายสาขา จึงทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งในต่างประเทศ

ตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติ พสกนิกรต่างเคารพรักและชื่นชมในพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจเพื่อชาวเดนมาร์กและประเทศชาติตลอดมา ชาวเดนมาร์กปัจจุบันจึงต่างตระหนักว่า สถาบันกษัตริย์ถือเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญยิ่งของความเป็นเดนมาร์ก

๑ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรเดนมาร์ก

เดนมาร์กเป็นประเทศตะวันตกที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับราชอาณาจักรไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ความสัมพันธ์ในครั้งนั้นเริ่มจากการค้าเป็นสำคัญ โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาอาณานิคมหรือการเผยแพร่ศาสนา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยและเดนมาร์กจึงได้ลงนามร่วมกันในสนธิสัญญาว่าด้วยมิตรภาพ การค้าและการเดินเรือ (Treaty of Friendship, Commerce and Navigation) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๐๑ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีชาวเดนมาร์กเข้ามารับราชการในประเทศไทยและเป็นกำลังสำคัญ

ทัศนียภาพบ้านเมืองกรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก

ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการทหาร การรถไฟ การไฟฟ้า และกิจการปูนซีเมนต์ เป็นต้น

ในเวลาต่อมาทั้งสองประเทศได้พัฒนาความสัมพันธ์ทางการทูต โดยใน พ.ศ. ๒๔๐๓ เดนมาร์กได้ตั้งสถานกงสุลประจำกรุงเทพฯ และใน พ.ศ. ๒๔๙๗ ไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงโคเปนเฮเกน ในระดับอัครราชทูต ต่อมาทั้งสองประเทศได้ยกระดับความสัมพันธ์ทางการทูตขึ้นเป็นระดับเอกอัครราชทูตเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเดนมาร์กในปัจจุบันมีความร่วมมือช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งไทยได้รับความรู้ทางเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางวิชาการจากเดนมาร์ก เช่น โครงการความร่วมมือทางด้านโบราณคดี ด้านพฤกษศาสตร์ ด้านกิจการฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก เป็นต้น ปัจจุบันเดนมาร์กมี ๒ หน่วยงานสำคัญที่รับผิดชอบเรื่องความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยกับเดนมาร์ก

คือ หน่วยงานการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของเดนมาร์ก (Danish International Development Assistance - DANIDA) และ หน่วยงานรับผิดชอบความร่วมมือด้านการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมของเดนมาร์ก (Danish Cooperation for Environment and Development - DANCED)

๑๖ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์เดนมาร์ก

พระราชวงศ์ไทย

เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศเดนมาร์กระหว่างการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก พระเจ้าคริสเตียนที่ ๙ ทรงถวายการต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ ทางราชสำนักเดนมาร์กได้จัดพระราชวังหลวง Amalienborg ไว้เป็นที่ประทับ ในโอกาสนี้ได้เสด็จไปทอดพระเนตร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงฉายพระรูปร่วมกับพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ และพระราชินีอิงกริด แห่งเดนมาร์ก ในคราวเสด็จฯ เยือนประเทศเดนมาร์ก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓

สถานที่สำคัญ ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ทอร์วัลด์เซน พระราชวังเฟรเดอริกส์บอร์ก และกิจการโรงกลั่นเบียร์คาร์ลสเบิร์ก ฯลฯ

วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศเดนมาร์ก ระหว่างการเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๒ ในครั้งนี้ได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรพระราชวังฟรีเดนส์บอร์ก พระราชวังเบิร์นสตอฟ และมหาวิหารรอสกิลด์ ฯลฯ

วันที่ ๖ - ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จ ฯ เยือนเดนมาร์กอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ และสมเด็จพระราชินีอิงกริดแห่งเดนมาร์ก ในครั้งนี้ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสถานที่สำคัญ ๆ อาทิ ปราสาทครอนบอร์ก (Kronborg) ณ เมืองเอลซินอร์ (Elsinore) ทอดพระเนตรกิจการของบริษัทอีสต์เอเชียติกจำกัด สำนักงานใหญ่ และทอดพระเนตรกิจการของศูนย์วิจัยทางปรมาณู Risø

วันที่ ๑๓ - ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนเดนมาร์ก อย่างเป็นทางการ

วันที่ ๑๙ - ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จ ฯ เยือนเดนมาร์กในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก

พระราชวงศ์เดนมาร์ก

วันที่ ๑๒ - ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ สมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ แห่งเดนมาร์ก และสมเด็จพระราชินีอิงกริด เสด็จ ฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จฯ ครั้งนี้มีการส่งมอบช้างพระราชทาน ๒ เชือก น້อมเกล้า ฯ ถวายแต่สมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริกที่ ๙ และสมเด็จพระราชินีอิงกริดด้วย

วันที่ ๓๐ เมษายน - ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก และเจ้าชายเฮนริก พระราชสวามี เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๘ - ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เจ้าชายเฮนริก พระราชสวามีเสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เพื่อทอดพระเนตรโครงการเพื่อการพัฒนาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมเดนมาร์ก (DANCED)

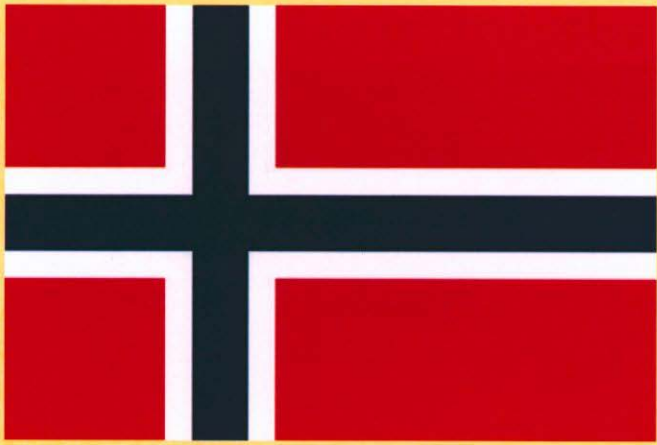
เจ้าชายเฮนริก พระราชสวามีในสมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์กทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จฯ เยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

วันที่ ๗ - ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอ ที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก และเจ้าชายเฮนริก พระราชสวามีเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จฯ ครั้งนี้มีการส่งมอบช้างพระราชทาน ๒ เชือก น้อมเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอ ที่ ๒ และเจ้าชายเฮนริกด้วย

วันที่ ๑๕ - ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เจ้าชายเฟรเดอริก มกุฎราชกุมารแห่งเดนมาร์กและเจ้าหญิงแมรี พระชายา เสด็จฯ เยือน

ประเทศไทยเพื่อทรงเข้าร่วมพิธีรำลึกแก่ผู้เสียชีวิตชาวเดนมาร์ก ซึ่งรัฐบาลจัดขึ้นที่เขาหลัก จังหวัดพังงา และภูเก็ต

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เจ้าชายเฮนริก พระราชสวามี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถมาร์เกรเธอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก เสด็จฯ เยือนประเทศไทย เพื่อมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรนอร์เวย์

Kingdom of Norway

นอร์เวย์ ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ (Kingdom of Norway) เป็นประเทศในกลุ่มนอร์ดิก ประกอบด้วย ๕ ประเทศ คือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ และสวีเดน ตั้งอยู่ตอนเหนือสุดของทวีปยุโรป คือ ตั้งอยู่ในเส้นละติจูดเดียวกันกับรัฐอลาสกาของสหรัฐอเมริกา และทางตะวันตกสุดของคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย (Scandinavian Peninsular) ทิศเหนือติดกับมหาสมุทรอาร์กติก ทิศใต้ติดกับทะเลเหนือ ทิศตะวันออกติดกับฟินแลนด์ สวีเดน และรัสเซีย ทิศตะวันตกติดกับทะเลนอร์วีเจียน มีเนื้อที่ประมาณ ๓๒๔,๒๑๙ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวง คือ กรุงออสโล นอร์เวย์มีประชากรประมาณ ๕,๑๖๕,๘๐๒ คน (พ.ศ.๒๕๕๘) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายลูเทอแรน (Evangelical Lutheran) ภาษาราชการ คือ ภาษา นอร์เวย์ (Norwegian) ซึ่งมีรูปแบบการเขียน ๒ แบบ คือ ภาษาบุ๊กมอล (Bokmål) และภาษานีออนสก์ (Nynorsk) นอร์เวย์มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕ (His Majesty King Harald V) แห่งราชวงศ์ชเลสวิก-โฮลชไตน์-ซอนเดอร์บวร์ก-กลึคสเบิร์ก

ธงชาตินอร์เวย์

พื้นธงเป็นสีแดงมีรูปกากบาทสีน้ำเงินและขาว ที่เรียกว่า Nordic Cross หรือ Scandinavian cross อยู่บนผืนธงชิดไปทางด้านคันธง มีที่มาจากในช่วงสงครามครูเสดพระสันตปาปาได้ส่งธงที่มีสัญลักษณ์เป็นรูปกากบาทนี้ให้แก่กษัตริย์เดนมาร์ก หรืออาร์คบิชอปแห่งเดนมาร์ก เพื่อใช้ในการทำสงครามกับกลุ่มคนนอกศาสนาที่อาศัยอยู่แถบทะเลบอลติก ธงรูปกากบาทนี้ใช้ร่วมกันในกลุ่มประเทศนอร์ดิก คือ เดนมาร์ก สวีเดน นอร์เวย์ ฟินแลนด์ และไอซ์แลนด์ โดยมีการดัดแปลงรายละเอียดและสีสันท่าง ๆ ตามประวัติศาสตร์ของประเทศ รูปกากบาทแทนไม้กางเขน หมายถึง “ศาสนาคริสต์” สีน้ำเงิน หมายถึง ท้องฟ้าและผืนแผ่นดิน สีแดง หมายถึง ความมุ่งมั่นของประชาชน สีขาว หมายถึง หิมะและสันติภาพ

ตราแผ่นดินนอร์เวย์

เป็นรูปสิงโตสีทองยืนผงาดสวมมงกุฎถือขวานที่มีใบขวานสีเงินบนพื้นตราสีแดง ตรานี้ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๘๒๓ มีที่มาจากตราอาร์มของราชวงศ์นอร์เวย์ในยุคกลาง จึงนับเป็นตราแผ่นดินที่เก่าแก่ที่สุดตราหนึ่งของประเทศในทวีปยุโรป

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งนอร์เวย์

ดินแดนที่เป็นประเทศนอร์เวย์ในปัจจุบันมีผู้คนมาตั้งถิ่นฐานเมื่อราว ๑๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว สันนิษฐานว่าบรรพบุรุษดั้งเดิมของชาวนอร์เวย์อพยพมาจากทางตอนเหนือของเยอรมนีโดยผ่านชายฝั่งทะเลนอร์เวย์ ประวัติศาสตร์ของนอร์เวย์เริ่มต้นขึ้นในยุคไวกิง (Viking Age ราว พ.ศ. ๑๓๔๓ – ๑๕๙๓) ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์และสัญลักษณ์ของประเทศนอร์เวย์ ชาวไวกิงเป็นนักเดินเรือที่มีความสามารถได้ยกกองทัพเข้าโจมตีและยึดครองเมืองต่าง ๆ หลังจากจักรวรรดิโรมันล่มสลายลงใน พ.ศ. ๑๐๑๙ – ศตวรรษที่ ๙ นอร์เวย์มีการปกครองแยกเป็นเผ่าหรือกลุ่มต่าง ๆ ต่อมาได้พัฒนาเป็นอาณาจักรเล็ก อาณาจักรน้อย ราว ๒๙ อาณาจักร ครั้นถึง พ.ศ. ๑๔๑๕ กษัตริย์ฮาร์ลด์ แฟร์แฮร์ (Harald Fairhair- พ.ศ. ๑๔๑๕ – ๑๔๗๓) แห่งอาณาจักรเวสต์โฟลด์ (Vestfold) ได้ทรงรวบรวมเมืองต่าง ๆ เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกันได้เป็นผลสำเร็จ นักประวัติศาสตร์สมัยกลางจึงยกให้พระองค์ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่งนอร์เวย์

หลังจากกษัตริย์ฮาร์ลด์ แฟร์แฮร์เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๑๔๗๖ อาณาจักรถูกแบ่งออกให้แก่พระราชโอรสและในเวลาต่อมา ได้เกิดสงครามแย่งชิงอาณาจักรระหว่างพระราชวงศ์สายต่าง ๆ เรื่อยมาในช่วงต้นศตวรรษที่ ๑๑ กษัตริย์โอลาฟที่ ๒ (Olaf II พ.ศ. ๑๕๕๙ – ๑๕๗๓) ซึ่งสืบสายมาจากกษัตริย์ฮาร์ลด์ แฟร์แฮร์ สามารถรวบรวมอาณาจักรนอร์เวย์ขึ้นเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง ในรัชสมัยนี้ได้มีการเปลี่ยนลัทธิความเชื่อจากเดิมที่นับถือผีและเทวดาหันมานับถือคริสต์ศาสนาซึ่งพระเจ้า

พระราชวังหลวง กรุงออสโล

โอลาฟที่ ๑ (Olaf I พ.ศ. ๑๕๓๘ – ๑๕๔๓) ทรงนำเข้ามาเผยแพร่ในรัชสมัยของพระองค์ นอกจากนี้ ยังโปรดให้มีการสร้างวัด ร่างกฎหมายวัด รวมถึงการประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้โดยการเลียนแบบจากพวกแองโกลแซกซัน ภายหลังจากพระเจ้าโอลาฟที่ ๒ ทรงถูกพระเจ้าคnutมหาราช (Canute the Great พ.ศ. ๑๕๖๑ – ๑๕๗๘) แห่งอังกฤษและเดนมาร์ก ได้ร่วมมือกับขุนนางขับออกจากราชบัลลังก์และต้องเสด็จฯ ไปประทับที่รัสเซียระยะหนึ่ง และในช่วงที่เสด็จฯ กลับ เกิดปะทะกับกองทัพของพระเจ้าคnutมหาราชที่สติเกลสตาด (Stiklestad) แม้ว่ากษัตริย์โอลาฟที่ ๒ จะพ่ายแพ้และเสด็จสวรรคต แต่พระองค์ก็ได้รับการสรรเสริญและยกย่องว่าทรงเป็นผู้มอบกฎหมายให้แก่ฝ่ายอาณาจักรและศาสนจักร อันเป็นที่มาของการสร้างสันติภาพและระเบียบวินัยให้กับสังคมนอร์เวย์ขณะนั้น

เมื่อพระเจ้าคnutมหาราชเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๑๕๗๘ จักรวรรดิของพระองค์ได้ล่มสลายลง พระราชวงศ์ซึ่งสืบสายกษัตริย์ฮาร์ลด์ แฟร์แฮร์ได้ปกครองนอร์เวย์สืบมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. ๑๘๖๒ จึงสิ้นรัชทายาทที่เป็นชาย ในช่วงระหว่าง พ.ศ. ๑๕๐๑ – ๑๙๐๐ นอร์เวย์ต้องประสบกับความขัดแย้งภายในและสงครามกลางเมือง อีกทั้งจำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น มีเมืองใหม่เกิดขึ้นมาก ในระยะแรกสถาบันกษัตริย์และคริสตจักรต่างแผ่ขยายอำนาจเข้าควบคุมเขตปกครองต่าง ๆ จนในที่สุดสถาบันกษัตริย์มีอำนาจอยู่เหนือคริสตจักร ในรัชสมัยกษัตริย์โฮกุนที่ ๕ (Haakon V พ.ศ. ๑๘๔๒ – ๑๘๖๒) กรุงออสโลได้รับการพัฒนาจากเมืองเล็ก ๆ จนกลายเป็นเมืองหลวงของนอร์เวย์ กษัตริย์โฮกุนที่ ๕ เสด็จสวรรคตโดยปราศจากรัชทายาทที่เป็นชาย ราชบัลลังก์นอร์เวย์จึง

ตกทอดแก่ผู้สืบสายทางพระราชธิดา โดยกษัตริย์แมกนัส หรือ มงนุสที่ ๗ (Magnus VII) แห่งสวีเดน พระราชชนัดดาในกษัตริย์โฮกุนที่ ๕ ได้เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งนอร์เวย์

จนถึงรัชสมัยกษัตริย์โฮกุนที่ ๖ (Haakon VI - พ.ศ. ๑๘๘๖ - ๑๙๒๓) พระองค์ทรงปกครองนอร์เวย์สืบมาจนกระทั่งเสด็จสวรรคต ผู้สืบทอดราชสมบัติต่อมาคือกษัตริย์โอลาฟที่ ๔ (Olaf IV พ.ศ. ๑๙๒๓ - ๑๙๓๐) พระราชโอรส ทรงมีเชื้อสายเดนมาร์กทางข้างฝ่ายพระราชมารดาคือสมเด็จพระราชินีมาร์เกรเธอ ทำให้พระองค์ทรงมีสิทธิ์ในการสืบทอดราชสมบัติทั้งของนอร์เวย์และเดนมาร์ก กษัตริย์โอลาฟที่ ๔ จึงทรงตัดสินพระทัยรวมนอร์เวย์เข้าอยู่ภายใต้การปกครองของเดนมาร์ก และนับตั้งแต่มีการก่อตั้งประเทศนอร์เวย์ จนกระทั่งตกไปเป็นส่วนหนึ่งของเดนมาร์ก นอร์เวย์มีกษัตริย์ปกครองรวมทั้งสิ้น ๒๙ พระองค์

นอร์เวย์ถูกผนวกเข้าอยู่ภายใต้การปกครองของเดนมาร์ก นานถึง ๔๓๔ ปี (พ.ศ. ๑๙๒๓ - ๒๓๕๗) โดยเดนมาร์กเปิดโอกาสให้สภาขุนนางแห่งนอร์เวย์ (Council of Realm) มีอำนาจปกครองตนเอง ต่อมาใน พ.ศ. ๑๙๔๐ กษัตริย์เอริก พอมเมิน หรือเอริกที่ ๓ (Erik III - Erik of Pommern) ทรงเป็นกษัตริย์ร่วมของทั้ง ๓ ประเทศ คือ เดนมาร์ก นอร์เวย์ และสวีเดน จึงโปรดให้เรียกชื่อประเทศรวมกันว่า “สหภาพคาลมาร์” (Karlmar Union)

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๐๗๙ นอร์เวย์กลายเป็นส่วนหนึ่งของเดนมาร์ก ทั้งฝ่ายอาณาจักรและฝ่ายศาสนจักร กล่าวคือ ด้านอาณาจักรเดนมาร์ก ได้ยกเลิกสภาขุนนางของนอร์เวย์ (Council of Realm) และแต่งตั้ง “คณะเจ้าหน้าที่” (state officials) ดูแลนอร์เวย์แทน ส่วนทางด้านศาสนจักรได้ยกเลิกอำนาจศาสนสถานที่มียุติธรรมทั้งหมดให้มาขึ้นอยู่กับศาสนจักรของเดนมาร์ก จะเห็นได้ว่า แม้จะเป็นการรวมกันระหว่างรัฐทั้งสาม แต่เดนมาร์กก็มีอำนาจและอิทธิพลสูงสุด โดยพิจารณาจากบรรดาขุนนางที่เป็นผู้บริหารสหภาพคาลมาร์ล้วนเป็นชาวเดนมาร์กเสียส่วนใหญ่ นอกจากนี้ พระชาวเดนมาร์กยังกุมอำนาจสูงสุดทางศาสนาด้วย

ใน พ.ศ. ๒๑๘๘ เมื่อมีการทำสงครามกับสวีเดน เดนมาร์กต้องสูญเสียดินแดนนอร์เวย์บางส่วนให้แก่สวีเดน ต่อมาในสงครามนโปเลียน (Napoleonic War, พ.ศ. ๒๓๕๐ - ๒๓๕๗) ทั้งเดนมาร์กและนอร์เวย์ได้เข้าร่วมสงครามโดยอยู่กับฝ่ายนโปเลียนแห่งฝรั่งเศส ทำให้การค้าทางเรือซึ่งเป็นที่มาของความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของนอร์เวย์และเดนมาร์กต้องหยุดชะงักลง ภายหลังจากสงครามสิ้นสุดลงโดยฝ่ายฝรั่งเศสซึ่งนำโดยนโปเลียนเป็นฝ่ายปราชัยแก่ฝ่ายสัมพันธมิตร และในฐานะผู้แพ้สงคราม เดนมาร์กต้องสูญเสียนอร์เวย์ให้แก่สวีเดนหลังจากตกอยู่ภายใต้การปกครองของเดนมาร์กมานานถึง ๔๓๔ ปี ซึ่งในช่วงเวลานี้มีกษัตริย์ร่วมระหว่างเดนมาร์กและนอร์เวย์รวม ๑๘ พระองค์

ภายหลังจากการลงนามในสัญญาสันติภาพเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๓๕๗ นอร์เวย์ตกเป็นส่วนหนึ่งของสวีเดนโดยสมบูรณ์ การรวมนอร์เวย์เข้ากับสวีเดนในครั้งนี้ทางฝ่ายนอร์เวย์มิได้สมัครใจยินยอม หลังจากเจ้าชายคริสเตียน เฟรเดอริก (Prince Christian Frederic) ซึ่งมีศักดิ์เป็นพระราชนัดดาของกษัตริย์เดนมาร์กทรงร่างรัฐธรรมนูญในการประชุมที่เมือง Eidsviol เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๓๕๗ และที่ประชุมได้สถาปนาเจ้าชายคริสเตียน เฟรเดอริกขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งนอร์เวย์ แต่ฝ่ายนอร์เวย์ไม่ยอมรับ สวีเดนจึงได้เคลื่อนกำลังเข้าไปในนอร์เวย์ในเดือนสิงหาคม จนกระทั่งในที่สุดได้มีการทำข้อตกลง ณ เมืองมอสส์ (Moss) ซึ่งมีมติให้การยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับของนอร์เวย์ที่มีการตกลงร่วมกันตามข้อเสนอของสวีเดน ครั้นเมื่อนอร์เวย์ไม่ได้รัฐธรรมนูญฉบับเดิมตามที่มีการร่าง ณ เมือง Eidsviol กษัตริย์เฟรเดอริกจึงทรงสละราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๕๗ หลังจากนั้น แม้ว่านอร์เวย์จะตกอยู่ภายใต้การปกครองของสวีเดนก็ตาม แต่กระนั้นก็ได้รับอนุญาตจากสวีเดนให้มีรัฐสภาของตนเอง (Storting) รวมทั้งเปิดโอกาสให้ฝ่ายนอร์เวย์เข้าควบคุมดูแลเศรษฐกิจได้ในหลายส่วนจึงจะเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐสภาของนอร์เวย์กับสถาบันกษัตริย์ของสวีเดนตลอดมา

ในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๘ จนถึงต้นศตวรรษที่ ๑๙ ได้เกิด กระแสการอพยพไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือว่าเป็น ดินแดนแห่งใหม่ที่เป็นความหวังทางเศรษฐกิจของของพลเมืองจากทวีป ยุโรปซึ่งรวมถึงชาวนอร์เวย์ด้วย อย่างไรก็ตาม จากสภาพเศรษฐกิจในขณะนั้น ทำให้ชนชั้นแรงงานและชาวนาเริ่มไม่พอใจในระบบการปกครองของ ขุนนางประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองในนอร์เวย์นับตั้งแต่ตกอยู่ ภายใต้การปกครองของสวีเดนไม่สงบนัก ทั้งนี้ เนื่องจากมีความ ขัดแย้งระหว่างรัฐสภานอร์เวย์ (Storting) กับสถาบันกษัตริย์ของสวีเดน มาโดยตลอด ในที่สุดนายคริสเตียน มิกเกลเซน (Christian Michelsen) นายกรัฐมนตรีนอร์เวย์จึงได้ออกกฎหมายไม่ยอมรับสถาบันกษัตริย์แห่ง สวีเดนเป็นกษัตริย์แห่งนอร์เวย์อีกต่อไป สวีเดนจึงยอมให้ชาวนอร์เวย์ มีการหยั่งเสียงประชามติเลือกว่าจะอยู่กับสวีเดนต่อไปหรือไม่ ผลปรากฏ ว่าเสียงส่วนใหญ่ของชาวนอร์เวย์เห็นด้วยกับการออกจากสหภาพนอร์เวย์ และสวีเดน นอร์เวย์จึงเป็นอิสระจากสวีเดนตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๘ หลังจากนั้นรัฐสภานอร์เวย์ได้ลงมติเลือกเจ้าชายคาร์ล (Prince Karl) แห่งเดนมาร์กขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งนอร์เวย์ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีโฮกุนที่ ๗ (Haakon VII) และเสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๘

หลังแยกตัวจากสวีเดน เศรษฐกิจของนอร์เวย์ได้เติบโตขึ้นเป็น ลำดับ เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ และเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๒ ในนอร์เวย์นับจาก พ.ศ. ๒๔๕๗ – ๒๔๖๓ ส่งผลให้สังคมเกษตร ของนอร์เวย์เริ่มเปลี่ยนเป็นสังคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้ นอร์เวย์ยัง ดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเป็นทางการและหลีกเลี่ยงการทำสนธิ สัญญาพันธมิตรที่จะนำประเทศเข้าไปพัวพันกับสงคราม และมุ่งดำเนิน การค้าขายเป็นหลัก อันทำให้สถานะทางการเงินของประเทศมั่นคงขึ้น อย่างมาก ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๖๓ นอร์เวย์ได้ยกเลิกนโยบายโดดเดี่ยวตัวเอง และเข้าร่วมเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติ (League of Nations) อีกทั้งยังให้ ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศในกลุ่มนอร์ดิก ผลของสงครามโลก

ครั้งที่ ๑ ทำให้เกิดเศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลก และนอร์เวย์ก็ได้รับผลกระทบ ด้วยเช่นกัน จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๗๕ วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้เริ่ม คลี่คลายลงเป็นลำดับ

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๒ – ๒๔๘๘ นอร์เวย์ถูกเยอรมนียึดครอง สมเด็จพระราชาธิบดีโฮกุนที่ ๗ และเจ้าชาย โอลาฟมกุฎราชกุมาร (Crown Prince Olav) เสด็จลี้ภัยไปประทับ ณ กรุง ลอนดอน ประเทศอังกฤษ ตลอดระยะเวลา ๕ ปีที่เยอรมนีเข้ายึดครอง ประเทศนั้น ชาวนอร์เวย์ได้จัดตั้งขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านเยอรมนี อย่างแข็งขัน ต่อมาในวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ เมื่อเยอรมนียอม จำนต่อฝ่ายสัมพันธมิตร นอร์เวย์จึงกลับมาเป็นประเทศเอกราชอีกครั้ง ครั้นถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ สมเด็จพระราชาธิบดีโฮกุนที่ ๗ เสด็จสวรรคต เจ้าชายโอลาฟมกุฎราชกุมารได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ (King Olav V)

ภายหลังสมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๓๔ เจ้าชายฮาร์ลด์ พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อ เถลิงพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕

● สมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕ (His Majesty King Harald V)

สมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕ เป็นพระราชโอรสพระองค์ เดียวในสมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ (His Majesty King Olav V) และเจ้าหญิงมาร์ธา (Crown Princess Märtha) พระธิดาในเจ้าชายคาร์ล แห่งสวีเดน เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๐ ณ พระตำหนักมกุฎราชกุมาร (Skaugum Estate) ใกล้กรุงออสโล ทรงเป็น เจ้าชายพระองค์แรกที่ประสูติ ณ ประเทศนอร์เวย์ในช่วง ๕๖๗ ปี ทรง มีพระเชษฐภคินี ๒ พระองค์คือ เจ้าหญิงแรจันโฮล์ด (His Highness Princess Ragnhild) และเจ้าหญิงแอสทริด (His Highness Princess Astrid)

สมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕

ขณะพระชนมายุ ๓ พรรษา เฮอร์มเนียกกองทัพบกุนอร์เวย์ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๓ เจ้าหญิงมาร์ธา พระราชมารดาทรงพา พระราชโอรสและพระราชธิดาทั้ง ๓ พระองค์ เสด็จฯ ไปประทับ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนพระราชบิดาและพระอัยกาเสด็จไปประทับ ณ ประเทศอังกฤษ จนกระทั่งสงครามสงบใน พ.ศ. ๒๔๘๘ จึงเสด็จฯ กลับนอร์เวย์

เจ้าชายฮาร์ลด์ทรงได้รับการศึกษาในช่วงปฐมวัยที่ Smestad School โรงเรียนประถมศึกษาเก่าแก่ภายในกรุงออสโล ทรงร่วมชั้นเรียน กับเด็ก ๆ ทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการฝึกหัดและเตรียมความพร้อมสำหรับ

สมเด็จพระราชินีซอนยา (Queen Sonja)

การเป็นกษัตริย์สมัยใหม่ที่ทรงใกล้ชิดกับประชาชน ต่อมาทรงเข้ารับ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ Oslo Cathedral School หลังจากนั้น ทรงเข้ารับการศึกษาในกองพันทหารม้าแห่งนอร์เวย์และทรงสำเร็จ การศึกษาใน พ.ศ. ๒๕๐๓ จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย ออกซ์ฟอร์ดในสาขาสังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์

หลังจากสมเด็จพระราชาธิบดีโอสลาฟที่ ๕ พระราชบิดาเสด็จ ขึ้นครองราชสมบัติ เจ้าชายฮาร์ลด์ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราช กุมารแห่งนอร์เวย์เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ ในช่วงเวลานี้ ทรงได้รับการฝึกหัดเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับพระราชภารกิจใน ฐานะกษัตริย์ในวันข้างหน้า โดยทรงปฏิบัติพระกรณียกิจต่าง ๆ เคียงข้าง พระราชบิดา อาทิ การเข้าร่วมประชุมรัฐสภา การปฏิบัติหน้าที่ผู้สำเร็จ ราชการแผ่นดินในยามที่พระราชบิดามีได้ประทับอยู่ในประเทศ และ การเสด็จฯ เยือนประเทศต่าง ๆ เพื่อทรงเจรจาทางการค้าในฐานะผู้แทน ประเทศ

สภาพภูมิทัศน์กรุงออสโล เมืองหลวงของราชอาณาจักรนอร์เวย์

ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เจ้าชายฮาร์ลด์ทรงได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระราชบิดาให้อภิเษกสมรสกับนางสาวซอนยา ฮาร์ลด์เซน (Miss Sonja Haraldsen) สตรีสามัญชนซึ่งภายหลังทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระราชินีซอนยา (Queen Sonja) พระราชพิธีอภิเษกสมรสจัดขึ้น ณ มหาวิหารในกรุงออสโล ทั้งสองพระองค์มีพระราชโอรสและพระราชธิดาคือเจ้าหญิงมาร์ธา หลุยส์ (Princess Märtha Louise) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔ และเจ้าชายโฮกุน (Crown Prince Haakon) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งนอร์เวย์

ในช่วงที่สมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ ทรงพระประชวรใน พ.ศ. ๒๕๓๓ เจ้าชายฮาร์ลด์ มกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สำเร็จราชการ และเมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เจ้าชายฮาร์ลด์จึงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเฉลิมพระนามาภิไธยว่าสมเด็จพระราชาธิบดีฮาร์ลด์ที่ ๕ ทรงยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่กษัตริย์เจริญรอยตามสมเด็จพระราชบิดาและสมเด็จพระอัยกาทรงพระราชปณิธานที่ว่า “เราจะทำทุกอย่างเพื่อนอร์เวย์” (We give our all for Norway) และทรงปฏิญาณตนในที่ประชุมรัฐสภาเพื่อทรงเข้ารับตำแหน่งพระประมุขของประเทศในเวลาต่อมา ในโอกาสนี้สมเด็จพระราชินีซอนยาเสด็จฯ เข้าร่วมในพระราชพิธีดังกล่าวด้วยนับเป็นสมเด็จพระราชินีแห่งนอร์เวย์พระองค์แรกในระยะเวลา ๖๙ ปีที่ได้ทรงเข้าร่วมในที่ประชุมรัฐสภา

สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อาทิ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และทรงมีบทบาทสำคัญในช่วงเปลี่ยนแปลงรัฐบาลโดยทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งบุคคลซึ่งจะมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ ที่มาจากการเสนอชื่อของนายกรัฐมนตรีในคราวพ้นวาระจากตำแหน่ง รวมทั้งมีพระบรมราชวินิจฉัยในการเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ด้วยพระองค์เองในกรณีที่สถานการณ์ของรัฐสภาไม่โปร่งใส ทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างกฎหมายที่ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภาเพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ทรงเป็นผู้นำประชุมสภาทุกวันศุกร์ ทรงเปิดสมัยประชุมสภาในเดือนตุลาคมของทุกปี ตลอดจนทรงดำรงตำแหน่งเป็นจอมทัพแห่งนอร์เวย์ อันทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการเรียกระดมกองทัพอเพื่อปกป้องราชอาณาจักรและรักษาความสงบสุขของประเทศ

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕ ทรงพระวิริยะอุตสาหะประกอบพระราชกรณียกิจด้วยการเสด็จฯ เยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ทรงสนพระทัยในปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการกีฬา ทรงดำรงตำแหน่งประธาน The World Wildlife Fund (WWF Norge) แห่งนอร์เวย์มาตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีและทรงดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ของคณะกรรมการจัดการแข่งขันโอลิมปิกที่เมือง Lillehammer นอกจากนี้ ยังทรงโปรดกีฬาเรือใบ และทรงเข้าร่วมการแข่งขันเรือใบหลายครั้งทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๐๗ ทรงได้รับเลือกเป็นตัวแทนผู้เชิญธงชาตินอร์เวย์ในพิธีเปิดการแข่งขันโอลิมปิกฤดูร้อนที่กรุงโตเกียว ทรงเป็นนักเล่นเรือที่ทรงพระปรีชาสามารถ และทรงนำทีมนักกีฬานอร์เวย์ชนะเลิศการแข่งขันเรือใบทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรนอร์เวย์

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรนอร์เวย์เริ่มมีความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๘ ต่อมา

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับนอร์เวย์ใกล้ชิดกันมากขึ้นจากการเสด็จฯ เยือนนอร์เวย์อย่างเป็นทางการของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในคราวเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๕๐ ต่อมาทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูตระดับอัครราชทูต และได้ยกระดับเป็นเอกอัครราชทูต ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ จากนั้นนอร์เวย์ได้แต่งตั้งเอกอัครราชทูตนอร์เวย์ประจำประเทศไทยมาโดยตลอด ส่วนไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงออสโลใน พ.ศ. ๒๕๓๐

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาความสัมพันธ์ระหว่างไทยและนอร์เวย์เป็นไปอย่างราบรื่น ไทยและนอร์เวย์มีการหารือระหว่างกันประจำปี หรือ Political consultations ซึ่งเป็นการหารือทวิภาคีในระดับปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้จัดมาแล้ว ๑๑ ครั้ง ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ กรุงออสโล นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ซึ่งนอร์เวย์ได้ถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้แก่ไทยในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในทะเล การสื่อสารโทรคมนาคม การพัฒนาพลังงานน้ำ เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมประมง ฯลฯ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและนอร์เวย์ยังคงมีความราบรื่นและมีโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือหลายด้านมากขึ้นในอนาคต

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์นอร์เวย์

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรนอร์เวย์มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของพระราชวงศ์ระดับสูงอย่างต่อเนื่องหลายครั้ง ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๕ กรกฎาคม – ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยือนนอร์เวย์อย่างเป็นทางการเมื่อคราวเสด็จประพาสยุโรป ครั้งที่ ๒ ครั้งนั้นสมเด็จพระราชาธิบดี

เจ้าชายโฮกึ่น มกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยเจ้าหญิงเมตเต - มาร์ิต พระชายา เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โฮกึ่นที่ ๗ พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีมีอดแห่งนอร์เวย์ได้ถวายการต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ และนำเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ ในเมืองคริสเตียนเนียหรือกรุงออสโลในปัจจุบัน ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังแหลมนอร์ดแคปป์(Nordkapp) และทรงสลักพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. ไว้บนก้อนหินเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งนับเป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญทางประวัติศาสตร์ระหว่างสองประเทศที่ดำเนินมาอย่างยาวนาน

วันที่ ๑๙ - ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเยือนนอร์เวย์ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดี และสมเด็จพระราชินีแห่งราชอาณาจักรนอร์เวย์

วันที่ ๑๗ - ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนนอร์เวย์ เพื่อทรงเปิดพิพิธภัณฑ์สถานไทย ณ เมืองนอร์ดแคปป์ (Nordkapp) ในวันที่

๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ในโอกาสนี้สมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ แห่งนอร์เวย์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน

เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงร่วมในพระราชพิธีพระบรมศพสมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟที่ ๕ แห่งนอร์เวย์

พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนนอร์เวย์เป็นการส่วนพระองค์ และทรงอัญเชิญพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในชุดฉลองพระองค์ที่เสด็จฯ เยือน North Cape (Nordkapp) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ไปประดิษฐานไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานไทย ณ เมืองนอร์ดแคปป์

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม - ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ เสด็จเยือนนอร์เวย์ เพื่อทรงเป็นประธานในพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เมืองเบรวิก

วันที่ ๑๒ - ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนนอร์เวย์ เพื่อทรงศึกษาดูงานการวิจัยในแถบขั้วโลกเหนือและทรงนำเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วของไทยไปเก็บรักษาที่ Svalbard Global Seed Vault ซึ่งเป็นธนาคารเก็บพันธุ์พืชต่างๆ จากทั่วโลก และได้เฝ้าฯ สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕

วันที่ ๑๐ - ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนนอร์เวย์ เพื่อทรงบรรยายทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยแบร์เกน รวมถึงทรงลงพระนามในความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์และมหาวิทยาลัยแบร์เกน

พระราชวงศ์นอร์เวย์

วันที่ ๑๕- ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๘ สมเด็จพระราชาธิบดีโอลาฟ ที่ ๕ เสด็จพระราชดำเนินเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕ เมื่อครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าชายฮารัลด์ มกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ พร้อมด้วยเจ้าหญิงซอนยา พระชายา

วันที่ ๑๒ - ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ สมเด็จพระราชินีซอนยา (เมื่อครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าหญิงซอนยา) เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๒๓ - ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เจ้าชายโฮกุน มกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วยเจ้าหญิงเมตเต-มาริต พระชายา และเจ้าชายสเวเรอ แมกนุส พระโอรส ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี แห่งความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - นอร์เวย์ พ.ศ. ๒๕๔๘

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เจ้าชายโฮกุน มกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนประเทศไทย พร้อมด้วย เจ้าหญิงเมตเต - มาริต พระชายา และเจ้าชายสเวเรอ แมกนุส พระโอรส ในฐานะผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีฮารัลด์ที่ ๕ เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

Kingdom of the Netherlands

เนเธอร์แลนด์ ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ (Kingdom of the Netherlands) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปยุโรป มีอาณาเขตทิศเหนือและทิศตะวันตกจดทะเลเหนือ ทิศตะวันออกติดต่อกับประเทศเยอรมนี ทิศใต้ติดต่อกับประเทศเบลเยียม เนเธอร์แลนด์ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๑,๕๒๖ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงอัมสเตอร์ดัม (Amsterdam) เนเธอร์แลนด์ มีประชากรประมาณ ๑๖,๘๗๗,๓๕๑ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และนิกายโปรเตสแตนต์ ภาษาราชการคือ ภาษาดัตช์ และภาษาฟริเซียน เนเธอร์แลนด์มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุขของคปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ (His Majesty King Willem-Alexander) แห่งราชวงศ์ออเรนจ์-นัสเซา

ยอดเป็นพระมหามงกุฎแห่งเนเธอร์แลนด์ สองข้างมีรูปสิงโตสวมจูลมงกุฎสีทอง มีเล็บและลิ้นสีแดง มือซ้ายถือดาบสีเงินด้ามสีทอง มือขวาถือศรเจ็ดดอกสีเงินรวมมัดไว้ด้วยกัน ศร ๗ ดอก เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ๗ จังหวัดของสหภาพยูเทรกต์ (Utrecht) ตอนล่างมีริ้วแถบสีน้ำเงินซึ่งมีข้อความเขียนด้วยอักษรสีทองว่า Je Maintiendrai มีความหมายว่า “ข้าจะพิทักษ์”

ธงชาติเนเธอร์แลนด์

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน มีสามสีสามแถบ เรียงตามลำดับจากบนลงล่าง ได้แก่ สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ สีขาว หมายถึง ความศรัทธา สีน้ำเงิน หมายถึง ความซื่อสัตย์ ธงนี้เริ่มใช้ครั้งแรกตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๘ และใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๐

ตราแผ่นดินเนเธอร์แลนด์

เป็นตราส่วนพระองค์ของพระประมุขแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ องค์ประกอบของตราได้รับการอนุมัติโดยสมเด็จพระราชินีนาถ วิลเฮลมิน่าตามประกาศในพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ และได้รับการยืนยันอีกครั้งโดยสมเด็จพระราชินีนาถ ยูเลียนาตามประกาศในพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกอบด้วยพื้นตราสีเงินประลายขีดสั้นสีทอง เครื่อง

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งเนเธอร์แลนด์

ดินแดนเนเธอร์แลนด์ในอดีตเป็นที่อยู่อาศัยของชนเผ่าเซลติก (Celtic) และเยอรมันนิก (Germanic) ประวัติศาสตร์ของเนเธอร์แลนด์ ยุคแรกในสมัยที่จักรวรรดิโรมัน (Roman Empire) เข้ามายึดครองบริเวณ ตอนใต้ในศตวรรษที่ ๑ ก่อนคริสต์ศักราช มีความเจริญรุ่งเรืองมาเกือบ ๓๐๐ ปี เมื่อจักรวรรดิโรมันอ่อนแอลงชนเผ่าเยอรมันนิก (Germanic) ได้เข้ามารุกราน จนเมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๓๔๓ ดินแดนเนเธอร์แลนด์ จึงตกเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรแฟรงก์ซึ่งปกครองโดยกษัตริย์ ชาร์เลอมาญ (Charlemagne) หลังจากอาณาจักรแฟรงก์ล่มสลาย ดินแดนแห่งนี้ถูกแบ่งออกเป็นรัฐเล็ก ๆ ปกครองโดยเคานต์และดยุก การที่เนเธอร์แลนด์มีเส้นทางการค้าขยายไปถึงเอเชียและแอฟริกาเหนือ ทำให้เนเธอร์แลนด์เป็นดินแดนที่มั่งคั่งที่สุดแห่งหนึ่งในทวีปยุโรป ก่อนได้รับการสถาปนาเป็นราชอาณาจักรที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดินแดนแถบนี้มีประมุขรัฐ (Stadtholder) ปกครองเป็นเวลา ๖ ศตวรรษ มาแล้ว โดยสืบสายจากราชวงศ์นัสเซา (Nassau Dynasty) และราชวงศ์ ออเรนจ์ (Orange Dynasty)

พระราชวังนอร์ดไอนด์เดอ (Noordeinde Palace) ในกรุงเฮก (The Hague)

ประวัติความเป็นมาของราชวงศ์ออเรนจ์-นัสเซา (The House of Orange-Nassau) เริ่มขึ้นใน พ.ศ. ๒๐๕๘ เมื่อเคานต์ เฮนดริกที่ ๓ (Count Hendrik III) แห่งมณฑลนัสเซาทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวคลอเดีย เดอ ชาลอน (Claudia de Châlon) จากตระกูลขุนนางชาวเบอร์กันดี (Burgundian) ซึ่งครอบครองดินแดนที่รวมอาณาเขตออเรนจ์เข้าไว้ด้วย ต่อมาเจ้าชาย เรอเน (René) พระราชโอรสซึ่งทรงเป็นที่รู้จักในพระนาม เรอเนแห่งชาลอน (René of Châlon) ได้สืบทอดปกครองอาณาเขตออเรนจ์ทางตอนใต้ของฝรั่งเศส หลังจากที่พระองค์เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๐๘๗ เจ้าชายวิลเลียมแห่งตระกูลนัสเซา – ดิลเลนเบิร์ก (William of Nassau-Dilenburg) ผู้เป็นพระญาติได้สืบทอดราชสมบัติและทรงก่อตั้งราชวงศ์ออเรนจ์-นัสเซา ทรงพระนามว่า “เจ้าชายวิลเลียมที่ ๑ แห่งออเรนจ์” (William I of Orange) หรือ “William the Silent”

ใน พ.ศ. ๒๐๙๒ เนเธอร์แลนด์ถูกผนวกเข้ากับสเปน กษัตริย์ฟิลิปที่ ๒ (Phillip II) ผู้สืบทอดพระราชมรดกของราชวงศ์ฮับส์บูร์ก (Habsburg) สายสเปน ได้ลิดรอนสิทธิทางการเมืองและเสรีภาพในการนับถือศาสนาของชาวดัตช์ ซึ่งส่วนใหญ่นับถือคริสตศาสนานิกายกัลแวง (Calvinism) ชาวดัตช์ที่ต่อต้านสเปนหรือไม่ยอมเปลี่ยนมานับถือคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกถูกสังหารเป็นจำนวนมาก เจ้าชายวิลเลียมที่ ๑ แห่งออเรนจ์และเหล่าขุนนางจึงต่อต้านจนเกิดสงครามกลางเมืองขึ้นใน พ.ศ. ๒๑๑๐ ยึดเอื้อมมาเป็นเวลาหลายปี ใน พ.ศ. ๒๑๒๒ มณฑล ๗ แห่งทางตอนเหนือซึ่งประชากรนับถือคริสตศาสนานิกายกัลแวงได้รวมตัวกันเป็นสหภาพแห่งยูเทรกต์ (Union of Utrecht) ประกาศอิสรภาพโดยมีชื่อว่า “สหมณฑลแห่งเนเธอร์แลนด์” ปกครองแบบสาธารณรัฐโดยมีเจ้าชายวิลเลียมที่ ๑ แห่งออเรนจ์เป็นประมุขรัฐ (Stadtholder) ภายหลังมีผู้สืบเชื้อสายแห่งราชวงศ์ออเรนจ์-นัสเซา รับตำแหน่งพระประมุขมาจนถึงปัจจุบัน

คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ สหมณฑลแห่งเนเธอร์แลนด์เกิดการแตกแยกทางความคิดระหว่างพวกที่นิยมราชวงศ์ออเรนจ์กับพวกรักชาติ การปฏิวัติฝรั่งเศสใน พ.ศ. ๒๓๓๒ ได้กระตุ้นให้พวกรักชาติต่อต้านรัฐบาลมากขึ้น การยกทัพเข้ารุกรานเนเธอร์แลนด์ของนายพลนโปเลียน โบนาปาร์ต (Napoleon Bonaparte) ทำให้เจ้าชายวิลเลียมที่ ๕ ต้องเสด็จลี้ภัยไปประเทศอังกฤษ พวกรักชาติประกาศจัดตั้ง “สาธารณรัฐบาตาเวีย” (Batavian Republic) โดยมีสาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นแม่แบบ ใน พ.ศ. ๒๓๔๙ หลังจากตั้งจักรวรรดิฝรั่งเศสที่ ๑ (First Empire of France) นายพลนโปเลียน โบนาปาร์ต ทรงได้รับการสถาปนาเป็นจักรพรรดินโปเลียนที่ ๑ (Napoleon I) พระองค์ทรงยุบสาธารณรัฐบาตาเวียแล้วสถาปนาเป็นราชอาณาจักรฮอลแลนด์ (Kingdom of Holland)

ใน พ.ศ. ๒๓๔๖ จักรพรรดินโปเลียนที่ ๑ ทรงรวมราชอาณาจักรฮอลแลนด์เข้ากับจักรวรรดิฝรั่งเศสที่ ๑ แต่หลังจากทรงพ่ายแพ้แก่ประเทศสัมพันธมิตรในสงครามนโปเลียน (Napoleonic Wars) ที่ประชุมใหญ่แห่งเวียนนา (Congress of Vienna) จึงฟื้นฟูประเทศเนเธอร์แลนด์และสถาปนาเป็น “สหราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์” (United Kingdom of the Netherlands) ัญญาเชิญเจ้าชายวิลเลียม พระราชโอรสในเจ้าชายวิลเลียมที่ ๕ (William V, Prince of Orange) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ มีพระนามว่า กษัตริย์วิลเลียมที่ ๑ (William I ครองราชย์ พ.ศ. ๒๓๕๘ – ๒๓๘๓) นับเป็นครั้งแรกที่เนเธอร์แลนด์มีการปกครองแบบราชาธิปไตย หลังจากปกครองแบบสาธารณรัฐมาเป็นเวลานาน ในครั้งนั้นพระองค์ทรงปกครองทั้งเนเธอร์แลนด์และดินแดนที่เป็นประเทศเบลเยียมในปัจจุบัน ตลอดรัชสมัยของพระองค์ ได้ทรงส่งเสริมการพัฒนาบ้านเมืองทางด้านเกษตรกรรม การค้า และอุตสาหกรรม

ในรัชสมัยกษัตริย์วิลเลียมที่ ๒ (William II ครองราชย์ พ.ศ. ๒๓๘๓ – ๒๓๙๒) ระหว่างการปฏิวัติในยุโรป พ.ศ. ๒๓๙๑ (The Revolutions of 1848) เนเธอร์แลนด์ปฏิรูปการปกครองเป็นผลสำเร็จ พระองค์โปรดให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๓๙๑ ถือเป็นรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยของเนเธอร์แลนด์ในปัจจุบัน

สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์

ใน พ.ศ. ๒๓๙๒ กษัตริย์วิลเลียมที่ ๓ (William III ครองราชย์ พ.ศ. ๒๓๙๒ – ๒๔๓๓) พระราชโอรสในกษัตริย์วิลเลียมที่ ๒ ทรงราชาภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงเอ็มมา แห่งราชวงศ์วอลเดกและไพร์มอนต์ (Emma of Waldeck and Pyrmont) มีพระราชธิดา ๑ พระองค์ คือ เจ้าหญิงวิลเฮลมิน่า (Wilhelmina) ในรัชสมัยของพระองค์ได้มีการแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมและการขนส่ง

ใน พ.ศ. ๒๔๔๑ รัชสมัยเจ้าหญิงวิลเฮลมิน่า (ครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๓๓ – ๒๔๙๑) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เถลิงพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชินีนาถวิลเฮลมิน่า ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการและพระราชกรณียกิจที่ทรงได้รับการสรรเสริญชื่นชมจากนานาชาติคือ เมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ประกาศเป็นกลาง แต่ถูกกองทัพเยอรมันทิ้งระเบิดที่เมืองรอตเตอร์ดัม จนต้องประกาศยอมแพ้ ภายหลังจากเมื่อได้รับอิสรภาพบางส่วนใน

พ.ศ. ๒๔๘๗ และได้รับอิสริยาภโดยสมบูรณ์ในปีต่อมา สมเด็จพระราชินีนาถวิลเฮลมิน่าทรงนำประเทศให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ครั้งสำคัญนี้ ตั้งนั้นจึงเป็นที่ประจักษ์ว่าทรงมีความสามารถทัดเทียมกับบุรุษ พระองค์มีพระราชธิดา คือ เจ้าหญิงยูเลียนา (Princess Juliana ครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๙๑ - ๒๕๒๓) ซึ่งต่อมาขึ้นครองราชสมบัติหลังจากการสละราชสมบัติของพระราชมารดา สมเด็จพระราชินีนาถยูเลียนามีความสนพระทัยปัญหาของประเทศในด้านต่างๆ อาทิ ปัญหาผู้ลี้ภัย ปัญหาเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์เด็กในประเทศกำลังพัฒนา ทรงบริจาคเงินช่วยเหลือเด็กยากไร้ทั่วโลก

สมเด็จพระราชินีนาถยูเลียนาทรงสละราชสมบัติ ในวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ เจ้าหญิงเบียทริกซ์ พระราชธิดาองค์ใหญ่ ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ แห่งเนเธอร์แลนด์ (Her Majesty Queen Beatrix of the Netherlands ครองราชย์ พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๕๖) สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ ทรงเปิดโอกาสให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลเข้าเฝ้า ถวายรายงานความคืบหน้าในการบริหารประเทศสัปดาห์ละครั้ง และเนื่องจากทรงมีพระราชวินิจฉัยทางการเมืองในการสรรหาผู้ที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี และพิจารณาการจัดตั้งคณะรัฐบาล จึงทรงได้รับพระราชสมัญญาว่า “ซีอีโอแห่งเนเธอร์แลนด์”

หลังจากสมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์ทรงครองราชย์ได้ ๓๓ ปี ในวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ พระองค์ทรงสละราชสมบัติแก่เจ้าชายวิลเลม - อเล็กซานเดอร์ พระราชโอรสองค์ใหญ่ ทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์แรกของเนเธอร์แลนด์ ในรอบ ๑๒๓ ปี นับตั้งแต่กษัตริย์วิลเลียมที่ ๓ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๔๓๓ เป็นต้นมา

ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐสภาประกอบด้วยวุฒิสภา (First Chamber) มีสมาชิกจำนวน ๗๕ คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภาจังหวัด ๑๒ แห่ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และสภาผู้แทนราษฎร (Second Chamber) มีสมาชิกจำนวน ๑๕๐ คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี สภาผู้แทนราษฎรมีภารกิจในการเสนอร่างกฎหมาย ขณะที่วุฒิสภามีหน้าที่พิจารณาร่างกฎหมายซึ่งเสนอโดยสภาผู้แทนราษฎร

● สมเด็จพระราชาธิบดี วิลเลม-อเล็กซานเดอร์ (His Majesty King Willem-Alexander)

สมเด็จพระราชาธิบดีวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ พระนามเต็มว่า วิลเลม-อเล็กซานเดอร์ เคลาส์ จอร์จ เฟอร์ดินานด์ (Willem-Alexander Claus George Ferdinand) เป็นพระราชโอรสพระองค์แรกในสมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์และเจ้าชายเคลาส์แห่งเนเธอร์แลนด์ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐ ณ เมืองยูเทรกต์ (Utrecht) ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ทรงเข้ารับการศึกษาขั้นต้นที่ Nieuwe Baarnse School ในเมืองบาร์น (Baarn) ประเทศเนเธอร์แลนด์ และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ Atlantic College ในเมือง Llantwit Major ประเทศเวลส์ ขณะมีพระชนมายุ ๑๓ พรรษาทรงได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าชายแห่งออเรนจ์ องค์รัชทายาทเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ขณะที่ทรงศึกษาได้ทรงรับราชการทหารในกองทัพเรือแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ - มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ต่อมาทรงศึกษาต่อสาขาวิชาประวัติศาสตร์ที่ มหาวิทยาลัยไลเดิน (University of Leiden) ประเทศเนเธอร์แลนด์ ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทใน พ.ศ. ๒๕๓๖ ในปีต่อมาทรงศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ จากนั้นทรงศึกษาในสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัย Northwestern สหรัฐอเมริกา

สมเด็จพระราชาธิบดี วิลเลม-อเล็กซานเดอร์ สมเด็จพระราชินีแม็กซิม่าและพระราชธิดา

Alexia) และ เจ้าหญิงอารียาน (Princess Ariane) สมเด็จพระราชาธิบดี วิลเลม-อเล็กซานเดอร์ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

นอกจากพระราชกรณียกิจในฐานะองค์พระประมุขแห่ง เนเธอร์แลนด์อันได้แก่ การลงนามในพระราชบัญญัติต่างๆ การให้การต้อนรับประมุขหรือผู้แทนของรัฐที่มาเยือน การเสด็จฯ เยือนประเทศต่างๆ การเสด็จเข้าร่วมงานฉลองครบรอบของสถาบันที่สำคัญๆ ตลอดจน การเสด็จฯ เยี่ยมและพระราชทานความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติ ในประเทศแล้ว พระองค์ยังทรงประกอบพระราชกรณียกิจที่สำคัญ อีกหลายประการ อาทิ ทรงเป็นประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านน้ำและสุขอนามัยของสหประชาชาติ (Chairman of the United Nations Secretary-General's Advisory Board on Water and Sanitation – UNSGAB) ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๖ และทรงเป็น หัวหน้าคณะผู้แทนของราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์เข้าร่วมการประชุม สมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ (70th Session of the United Nations General Assembly - UNGA 70) ในเดือนตุลาคม

สมเด็จพระราชาธิบดี วิลเลม-อเล็กซานเดอร์

สมเด็จพระราชาธิบดี วิลเลม-อเล็กซานเดอร์ ขณะทรงดำรง พระอิสริยยศเจ้าชายแห่งออเรนจ์ องค์รัชทายาท ทรงอภิเษกสมรสกับ นางสาวแม็กซิม่า ซอร์เรเกตา (Máxima Zorreguieta) ธิดาอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ประเทศอาร์เจนตินา เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๕ ต่อมาทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชินีแม็กซิม่า แห่งเนเธอร์แลนด์ มีพระราชธิดา ๓ พระองค์ ได้แก่ เจ้าหญิงคาทารีนา อมาเลีย (Princess Catharina-Amalia) เจ้าหญิงอเล็กเซีย (Princess

สมเด็จพระราชาธิบดีวิลเลิม - อเล็กซานเดอร์ เสด็จมาร่วมงานฉลองวันชาติ (King's day)
ณ เทศบาลเมือง Zwolle เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และทรงเข้าร่วมประชุมสมัชชาพิเศษของสภาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Council) ว่าด้วยความปลอดภัยของสมาชิก ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization - NATO) ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม เป็นต้น

๑ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์มีความสัมพันธ์ทางการทูตมายาวนานตั้งแต่สมัยอยุธยา กล่าวคือ ใน พ.ศ. ๒๑๔๗ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์หรือฮอลันดาได้ส่งนายคอร์เนลิส สเปคซ์ (Cornelis Specx) มาเป็นราชทูตเพื่อเจริญทางพระราชไมตรีในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งสถานีการค้าที่กรุงศรีอยุธยา

ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงนับเป็นปีที่มีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเนเธอร์แลนด์ซึ่งยาวนานถึง ๔๐๐ ปี ในโอกาสนี้ สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์แห่งเนเธอร์แลนด์พร้อมด้วยเจ้าชายวิลเลิม-อเล็กซานเดอร์ มกุฎราชกุมารแห่งเนเธอร์แลนด์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ อันนับเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ปัจจุบันเนเธอร์แลนด์ได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตเนเธอร์แลนด์ประจำประเทศไทย และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เนเธอร์แลนด์ประจำจังหวัดภูเก็ตอีกแห่งหนึ่ง ด้านไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเฮก และสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ ณ กรุงอัมสเตอร์ดัม ทั้งสองประเทศมีการติดต่อสัมพันธ์กันทั้งด้านการค้า การศึกษา การสาธารณสุข ฯลฯ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์เน้นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจผ่านทางสหภาพยุโรป (EU) และ องค์การ ASEAN และยังคงส่งเสริมให้ภาคเอกชนและกลุ่มธุรกิจชาวดัตช์มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กรุงอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์

ในประเทศกำลังพัฒนา โดยใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เช่น ระบบการจัดการน้ำ การสาธารณสุข การขนส่ง และพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา (Mr. Bert Koenders) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้าต่างประเทศ (Mr. Frank Heemskerk) ได้เสนอโครงการ ORIO (development - related infrastructure improvement) อันเป็นโครงการความร่วมมือระยะยาวที่เน้นการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐ ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งเริ่มดำเนินการใน พ.ศ. ๒๕๕๒ และได้จัดสรรความช่วยเหลือให้แก่ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ เปรู แอลจีเรีย โมร็อกโก เซอร์เบีย และมอนเตเนโกร

ด้านการศึกษาวิจัย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) มีโครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัยกับโรงพยาบาล Erasmus Medical Center (EMC) ซึ่งเป็นโรงพยาบาล

ที่ปฏิบัติงานวิจัยด้านสุขภาพที่ใหญ่ที่สุดของเนเธอร์แลนด์ มีความเชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อ โรคเขตร้อน และภูมิคุ้มกันโรค ด้านการศึกษา รัฐบาลเนเธอร์แลนด์โดย The Netherlands Organization for International Cooperation in Higher Education (Nuffic) ได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่รัฐบาลไทยในลักษณะทุนการศึกษาและฝึกอบรมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา

๘ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์เนเธอร์แลนด์

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมายาวนาน และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ อันเป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยือนเนเธอร์แลนด์
อย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

พระราชวงศ์ไทย

พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยือนเนเธอร์แลนด์ ในคราวเสด็จประพาสยุโรป ครั้งแรก และประทับ ณ พระราชวังพาไลซ์ นอร์ดไอนด์เอ (Paleis Noordeinde) ในกรุงเฮก โดยสมเด็จพระราชินีเอ็มมา ผู้สำเร็จราชการ (H.M.Emma Queen Regent) และสมเด็จพระราชินีนาถวิลเฮมีนา (H.M. Queen Wilhelmina) ทรงถวายการต้อนรับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยือนเนเธอร์แลนด์อย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

วันที่ ๒๘ เมษายน - วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงร่วมพระราชพิธีสถาปนาเจ้าฟ้าหญิงเบียทริกซ์ มกุฎราชกุมารี ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์แห่งเนเธอร์แลนด์

วันที่ ๔ - ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนเนเธอร์แลนด์ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของมหาวิทยาลัยทเวนเต (University of Twente) และได้เข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์แห่งเนเธอร์แลนด์ในวันที่ ๔ ตุลาคม

เจ้าชายวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ มกุฎราชกุมารแห่งเนเธอร์แลนด์ และเจ้าหญิงมักซิม่า พระชายาเสด็จฯ เยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

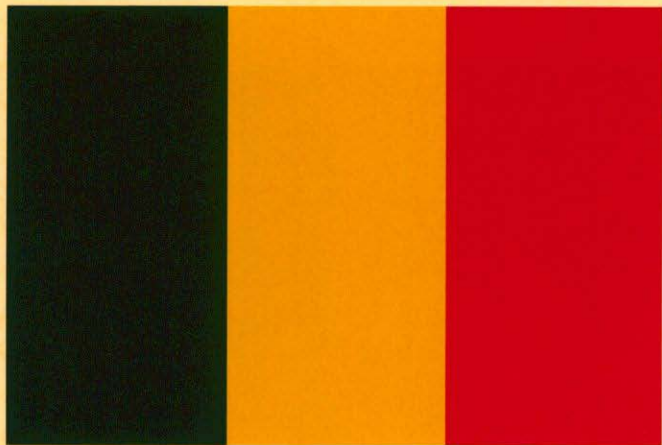
พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชทานพระราชวโรกาสให้เจ้าชายวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ มกุฎราชกุมารแห่งเนเธอร์แลนด์ และเจ้าหญิงมักซิม่า พระชายาถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำในวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พระราชวงศ์เนเธอร์แลนด์

วันที่ ๑๕ - ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ สมเด็จพระราชินีนาถยูเลียนาแห่งเนเธอร์แลนด์ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วยเจ้าชายเบิร์นฮาร์ด พระราชสวามี และเจ้าฟ้าหญิงเบียทริกซ์ (พระอิสริยยศในขณะนั้น)

วันที่ ๑๙ - ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ สมเด็จพระราชินีนาถเบียทริกซ์แห่งเนเธอร์แลนด์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วยเจ้าชายวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ มกุฎราชกุมารแห่งเนเธอร์แลนด์ (พระอิสริยยศในขณะนั้น) ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๑๒ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เจ้าชายวิลเลม-อเล็กซานเดอร์ มกุฎราชกุมารแห่งเนเธอร์แลนด์ และเจ้าหญิงมักซิม่า พระชายา เสด็จฯ เยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรเบลเยียม

Kingdom of Belgium

เบลเยียม ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรเบลเยียม (Kingdom of Belgium) เป็นประเทศในทวีปยุโรป ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเนเธอร์แลนด์ เยอรมนี ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศส และทะเลเหนือ เบลเยียมมีเนื้อที่ประมาณ ๓๒,๕๔๕ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ บรัสเซลส์ มีประชากรประมาณ ๑๑.๐๑ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๘) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ภาษาราชการคือ ภาษาฝรั่งเศส ดัตช์ (หรือ เพลมิช) และเยอรมัน เบลเยียมมีการปกครองแบบสหพันธรัฐในระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขปกครองประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุขของคปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิป (His Majesty King Philippe of Belgium) แห่งราชวงศ์แซกส์-โคบูร์ก และโกทา (Saxe - Coburg and Gotha)

● ธงชาติเบลเยียม

ธงชาติเบลเยียม เป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีสามสีสามแถบ พื้นธงแบ่งเป็นแถบสีดำ สีเหลือง และสีแดง เรียงตามแนวตั้งจากซ้ายไปขวา แต่ละแถบมีความกว้างเท่ากัน ส่วนสีธงมีที่มาจากสีของตราประจำราชรัฐบราบันต์ (Brabant) สีดำ หมายถึง พลั่งอำนาจ สีเหลือง หมายถึง ความเป็นปึกแผ่น และสีแดง หมายถึง ชัยชนะ ธงนี้ประกาศใช้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๓๗๔

● ตราแผ่นดินเบลเยียม

ตราแผ่นดินเบลเยียมเป็นรูปโล่ เหนือโล่เป็นหมวกเกราะเปิดกระบังมีฟู่ประดับสีทอง ขอบสีดำ และเครื่องยอดเป็นมงกุฎ ด้านหลังโล่เป็นมือแห่งความยุติธรรมและคทาหยอดสิงโต มีสร้อยเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลโอโพลด์ล้อมรอบโล่ ประคองข้างด้วยสิงโต ๒ ตัว ถือหอกที่ยอดเป็นธงชาติเบลเยียมสีแดง เหลือง และ ดำ ตอนล่างมีริ้วแถบคำขวัญ สีแดงบนพื้นสีดำเป็นคำขวัญอักษรสีทองภาษาฝรั่งเศส ว่า “L’UNION

FAIT LA FORCE” (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนำมาซึ่งความแข็งแกร่ง) ตราทั้งหมดอยู่ภายในเสื้อคลุมขนเออร์มินที่แต่งด้วยครุยและสายคาดที่มีปลายเป็นฟู่ รวบรวมด้วยมงกุฎ ตอนบนสุดเหนือเสื้อคลุมเป็นธง มีตราสัญลักษณ์ของ ๙ เขตที่ประกอบกันเป็นราชอาณาจักรเบลเยียม ตราแผ่นดินนี้เริ่มใช้มาตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๘๐

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งเบลเยียม

ชื่อ “เบลเยียม” แผลงมาจากคำว่า เบลเจี (Belgae) เป็นชื่อเรียกชนเผ่าเคลท์ (Celt) ซึ่งเป็นชนเผ่าหนึ่งที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณที่ตั้งของเบลเยียมในปัจจุบัน ราชอาณาจักรเบลเยียมมีประวัติศาสตร์การก่อตั้งบ้านเมืองมาอย่างยาวนานนับแต่เมื่อจักรวรรดิโรมันได้เข้าครอบครองดินแดนตลอดจนอาณาบริเวณใกล้เคียงทั้งหมด และจัดตั้งเป็นมณฑลกัลเลียเบลจิกา (Gallia Belgica) ต่อมาดินแดนเบลเยียมได้ตกอยู่ใต้ปกครองของอนารยชนเผ่าแฟรงก์ (Frank) แห่งจักรวรรดิคาโรลิงเจียน (Carolingian Empire) จนอาณาจักรนี้ล่มสลายลง จึงถูกรวมเข้ากับดัชชีลอร์เรน (Duchy Lorraine) ซึ่งเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของอาณาจักรแฟรงก์ตะวันออก จากนั้นดินแดนแห่งนี้ได้ถูกแบ่งแยกอีกโดยตกเป็นส่วนหนึ่งของดัชชีบราบันต์ (Duchy of Brabant) ดัชชีลักเซมเบิร์ก (Duchy of Luxembourg) และสังฆมณฑลลีแอช (Bishopric of Liège)

พระราชวังหลวงแห่งกรุงบรัสเซลส์ (Royal Palace of Brussels) เป็นสถานที่ทรงงานและประกอบพระราชพิธีสำคัญ

ราวศตวรรษที่ ๑๕ ดยุกแห่งเบอร์กันดี (Duke of Burgundy) แห่งอาณาจักรเบอร์กันดี ได้ครอบครองพื้นที่เบลเยียมเกือบทั้งหมด แม้ว่าเวลานั้นเบอร์กันดีจะเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรฝรั่งเศส แต่ก็มีอิสระ สามารถปกครองตนเอง ใน พ.ศ. ๒๐๒๐ พระนางแมรี (Mary of Burgundy) รัชทายาทแห่งบัลลังก์เบอร์กันดี ได้อภิเษกสมรสกับ เจ้าชายแมกซิมิเลียน (Maximilian) แห่งราชวงศ์ฮับส์บูร์ก (House of Habsburg) ของออสเตรีย ซึ่งขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งอาณาจักรเยอรมนีและยังได้รับการสถาปนาเป็นจักรพรรดิแห่งจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ (Holy Roman Empire) ในเวลาต่อมา จากนั้นดินแดนเบลเยียมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเนเธอร์แลนด์ได้ตกทอดไปถึงพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๑ (Charles I) แห่งสเปน พระราชนัดดาในพระเจ้าแมกซิมิเลียน

ในรัชสมัยพระเจ้าฟิลิปที่ ๒ พระราชโอรสพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๑ เนเธอร์แลนด์ต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับสเปนจากนโยบายทางการเมืองและการศาสนาอันเข้มงวด การเรียกเก็บภาษีในอัตราสูง รวมทั้งมีการปกครองที่กดขี่ ทำให้เกิดการต่อต้านกลายเป็นสงครามระหว่างสเปนกับเนเธอร์แลนด์ ถึง พ.ศ. ๒๑๒๔ มณฑล ๗ แห่งทางตอนเหนือจึงประกาศอิสรภาพ เรียกว่า “สหมณฑลแห่งเนเธอร์แลนด์” คือ เนเธอร์แลนด์ ในปัจจุบัน ส่วนมณฑลอีก ๑๐ แห่งทางภาคใต้ มิได้แยกตัวออกไปยังคงอยู่ภายใต้การปกครองของสเปน และเรียกว่า “เนเธอร์แลนด์ของสเปน” (Spanish Netherlands) ซึ่งก็คือดินแดนของราชอาณาจักรเบลเยียมปัจจุบัน

เมื่อสงครามการสืบราชบัลลังก์สเปนยุติลงในปี พ.ศ. ๒๒๕๗ มหาอำนาจยุโรปได้ร่วมกันทำสนธิสัญญายูเทรคต์ (Treaty of Utrecht) และให้เจ้าชายฟิลิป เคานต์แห่งองชู (Philip, Count of Anjou) พระราชนัดดาในพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งราชวงศ์บูร์บง (House of Bourbon) ฝรั่งเศส ซึ่งขณะนั้นทรงครองราชบัลลังก์สเปน เป็นพระเจ้าฟิลิปที่ ๕ (Philip V) ปกครองสเปนต่อไป การรับรองให้พระเจ้าฟิลิปที่ ๕ เป็นกษัตริย์ของสเปน จึงเป็นการประดิษฐานราชวงศ์บูร์บงสายสเปน และเป็นการยุติบทบาทของราชวงศ์ฮับส์บูร์กที่ปกครองสเปนมาเป็นเวลาร่วม ๒๐๐ ปี เพื่อเป็นการชดเชยให้แก่ราชวงศ์ฮับส์บูร์ก สนธิสัญญายูเทรคต์ยังระบุข้อตกลงให้เนเธอร์แลนด์ของสเปนหรือเบลเยียมอยู่ในปกครองของออสเตรีย

ต่อมากองทัพของจักรพรรดินโปเลียน โบนาปาร์ต (Emperor Napoleon Bonaparte) มีชัยชนะต่อออสเตรียในการรบที่คาบสมุทรอิตาลี เนเธอร์แลนด์ของออสเตรียหรือเบลเยียมจึงตกเป็นดินแดนของฝรั่งเศส เบลเยียมถูกฝรั่งเศสยึดครองจนถึง พ.ศ. ๒๓๕๘ เมื่อจักรพรรดินโปเลียน โบนาปาร์ตพ่ายแพ้แก่กองทัพอังกฤษและรัสเซียในสมรภูมिवอเตอร์ลู (Waterloo) ได้มีการสถาปนาสหราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเบลเยียมได้เป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรนี้ แต่เนื่องจากกษัตริย์ดัตช์ปกครองชาวเบลเยียมและชาวดัตช์ไม่เท่าเทียมกัน จึงเป็นที่มาของการปฏิวัติใน พ.ศ. ๒๓๗๓ และประกาศสถาปนาเบลเยียมเป็นรัฐเอกราชเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๗๓

หลังจากนั้นชาวเบลเยียมได้เลือกเจ้าชายเลโอโพลด์ (Léopold) แห่งราชวงศ์แซกส์-โคบูร์ก และโกทา ซึ่งเป็นพระปิตุลาในสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียแห่งอังกฤษขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์ เฉลิมพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีเลโอโพลด์ที่ ๑ (Léopold I) เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๓๗๔ จึงถือว่าวันนี้เป็นวันชาติของเบลเยียมด้วย ทั้งนี้ “กษัตริย์แห่งเบลเยียม” ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็น “กษัตริย์แห่งประชาชนชาวเบลเยียม” ซึ่งมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ว่า ทรงเป็นกษัตริย์ของชาวเบลเยียมทั้งหมด ไม่ว่าจะพูดภาษาใด

ในช่วงเวลาต่อมา การอุตสาหกรรมของเบลเยียมได้พัฒนารุดหน้าจนกลายเป็นประเทศส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ ครั้นถึงรัชสมัยสมเด็จพระราชาธิบดีเลโอโพลด์ที่ ๒ เบลเยียมได้เข้ายึดครองดินแดนในทวีปแอฟริกาและตั้งเป็นรัฐอิสระคองโกใน พ.ศ. ๒๔๒๘ ซึ่งต่อมารัฐบาลเบลเยียมได้ผนวกรัฐอิสระคองโกเข้ามาอยู่ในปกครองของรัฐบาลเพื่อยุติการวิพากษ์วิจารณ์จากนานาประเทศ เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ เบลเยียมถูกกองทัพเยอรมันเข้ายึดครองใน พ.ศ. ๒๔๕๗ สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๑ (Albert I) กษัตริย์เบลเยียมขณะนั้น ได้ทรงขอความช่วยเหลือจากชาติมหาอำนาจคือ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย แต่ไม่สามารถต้านทานกองทัพเยอรมันได้ ผลจากสงครามทำให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของเบลเยียมที่กำลังเฟื่องฟูได้รับความเสียหาย โรงงานจำนวนมากถูกทำลาย เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๑ สิ้นสุดลง เบลเยียมได้รับการชดเชยค่าเสียหายเป็นดินแดนจากเยอรมนีตามสนธิสัญญาแวร์ซาย (Treaty of Versailles) อีกทั้งยังสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมให้ฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ดี เบลเยียมถูกเยอรมนีละเมิดความเป็นกลางอีกครั้งในสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อพ.ศ. ๒๔๘๓ โดยกองทัพเยอรมันได้เข้าโจมตีสถานที่ต่าง ๆ สมเด็จพระราชาธิบดีเลโอโพลด์ที่ ๓ (Léopold III) ต้องทรงจำนนยอมแพ้ รัฐบาลเบลเยียมซึ่งมีนายอูแบร์ ปิเยโรต์ (Hubert Pierot) เป็นผู้นำขณะนั้นไม่ยอมรับและได้ประกาศให้ข้อตกลงที่สมเด็จพระราชาธิบดีเลโอโพลด์ที่ ๓ ทรงทำกับเยอรมนีเป็นโมฆะ พร้อมกับถอดถอนพระราชอำนาจทั้งปวง ครั้นในวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นที่กรุงลอนดอนเพื่อประสานงานกับฝ่ายสัมพันธมิตร ต่อสู้กับเยอรมันที่ยึดครองเบลเยียมเป็นเวลา ๔ ปี หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุด สมเด็จพระราชาธิบดีเลโอโพลด์ที่ ๓ เสด็จนิวัตเบลเยียม หลังจากที่ทรงลี้ภัยไปประทับที่สวิตเซอร์แลนด์ แม้ว่าพระองค์จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภาให้ครองราชย์ต่อ แต่ประชาชนชาวเบลเยียมไม่เห็นด้วย ดังนั้นจึงทรงประกาศสละราชสมบัติแก่เจ้าชายโบริตวองซึ่งได้ขึ้นครองราชสมบัติสืบแทน เฉลิมพระนามาภิไธย

สมเด็จพระราชินีฟาบีโอลา สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ สมเด็จพระราชินีเปาลา สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิป และสมเด็จพระราชินีมาทิลด์ พร้อมด้วยพระราชโอรสพระราชธิดาทรงโบกพระหัตถ์ทักทายประชาชนที่มาเฝ้าฯ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก (ที่มา : www.dailymail.co.uk)

ว่า สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง (Baudouin) ทำให้เบลเยียมเป็นราชอาณาจักรหนึ่งในทวีปยุโรปที่ยังคงปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๑๓ เบลเยียมต้องเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างพลเมืองคือ ชาวเฟลมิชที่พูดภาษาดัตช์และชาววัลลูนที่พูดภาษาฝรั่งเศส รัฐบาลผสมหลายชุดได้พยายามแก้ไขปัญหามา จึงเป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองเป็นสมาพันธรัฐที่ให้อำนาจแก่แคว้นปกครองตนเอง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ รัฐบาลได้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้มีการปกครองแบบสหพันธรัฐ - ราชอาณาจักร (federal-kingdom) ประกอบด้วย แคว้นแฟลนเดอร์ส (Flanders) วัลโลเนีย (Walonia) และบรัสเซลส์ (Brussels) แต่ละแคว้นมีสภาจากการเลือกตั้งโดยตรงและมืองค์กร

บริหารแคว้นรับผิดชอบดูแลด้านต่าง ๆ ต่อมาเมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวงเสด็จสวรรคต ณ เมืองโมตริล (Motril) ประเทศสเปนในพ.ศ. ๒๕๓๖ รัฐสภาเบลเยียมจึงมีมติให้สถาปนาเจ้าชายอัลแบร์ พระราชอนุชาในสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็น สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ ด้วยทรงมีประสบการณ์ทางการเมือง และทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจที่โดดเด่นมาโดยตลอด

ก่อนที่จะเสด็จขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. ๒๕๓๖ สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ เคยเสด็จเยือนนานาประเทศกว่า ๙๐ ประเทศ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนของต่างชาติในเบลเยียมและทรงหาช่องทางส่งออกสินค้าของบริษัทขนาดกลาง นอกจากนี้ยังเคยทรงดำรงตำแหน่งประธานธนาคารเอเอสแอลเค (ASLK) ของเบลเยียมระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๗ - ๒๕๓๕ ทรงดำรงตำแหน่งนายกสภาภาษาแห่งเบลเยียม

ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๑ – ๒๕๓๖ ในฐานะพระประมุขแห่งเบลเยียม สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ เคยทรงปฏิบัติหน้าที่เป็นกลาง ไกล่เกลี่ยกรณีขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔ ทรงเป็นที่ปรึกษาตั้งรัฐบาลในช่วงที่เบลเยียมตกอยู่ในสภาพไร้รัฐบาลเป็นเวลานานถึง ๕๔๑ วัน หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปไม่สามารถหาผู้ชนะที่แท้จริงได้ระหว่างพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนของกลุ่มคนที่พูดภาษาเฟลมิชและฝรั่งเศส นอกจากนี้สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ ยังทรงดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์แห่งคณะกรรมการโอลิมปิกของเบลเยียม พระราชกรณียกิจทั้งปวง ล้วนแสดงถึงความใส่ใจพระทัยในการส่งเสริมสนับสนุนกิจการด้านต่าง ๆ ทั้งการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจการค้าต่างประเทศ สิ่งแวดล้อมและกีฬาอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ทรงครองราชย์มายาวนานถึง ๒ ทศวรรษ สมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ ได้ทรงสละราชสมบัติและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระราชโอรสคือ เจ้าชายฟิลิป เลโอโพลด์ หลุยส์ มารี (His Royal Highness Crown Prince Philippe Léopold Louis Marie) มกุฎราชกุมาร ดยุกแห่งบราบันต์ ขึ้นเป็นกษัตริย์ลำดับที่ ๗ แห่งราชวงศ์แซกส์ - โคบูร์ก และโกทา เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉลิมพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิป

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปแห่งเบลเยียม

● สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปแห่งเบลเยียม (His Majesty King Philippe of Belgium)

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปแห่งเบลเยียม เป็นพระราชโอรสองค์แรกในสมเด็จพระราชาธิบดีอัลแบร์ที่ ๒ (His Majesty King Albert II) และสมเด็จพระราชินีเปลา (His Majesty Queen Paola) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยแห่งเบลเยียม (Belgian Royal Academy) รุ่นที่ ๑๑๖ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑ – ๒๕๒๔ ทรงได้รับการแต่งตั้งเป็นนายทหารยศร้อยตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๓ และทรงปฏิบัติคุณพระองค์รับราชการต่อมาทรงเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ จากนั้นทรงศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงสำเร็จการศึกษาในสาขา

วิศวกรรมศาสตร์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ นอกจากนี้ยังทรงได้รับประกาศนียบัตรรับรองวิทยฐานะด้านการขับเคลื่อนบินขับไล่ การกระโดดร่มและการรบแบบจู่โจม ใน พ.ศ. ๒๕๓๒ ทรงเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพิเศษที่สถาบันป้องกันราชอาณาจักรชั้นสูง (Royal Higher Defense Institute) ในปีเดียวกันนี้ ทรงได้รับการเลื่อนยศทางทหารเป็น พันเอก ครั้นถึง พ.ศ. ๒๕๓๖ ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น ดยุกแห่งบราบันต์ ตำแหน่งองค์รัชทายาท จากนั้นทรงดำรงพระยศเป็น พลตรี ในกองทัพบก กองทัพอากาศ และพลเรือตรี ในกองทัพอากาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็น พลโทในกองทัพบก กองทัพอากาศ พลเรือโทในกองทัพอากาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ และเป็น พลเอก ในกองทัพบก กองทัพอากาศ พลเรือเอก ในกองทัพอากาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามลำดับ

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปและสมเด็จพระราชินีมาทิลด์

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวมาทิลด์ ดู เดอกอม ดาโกซ์ (Mathilde d’Udekem d’Acoz) ธิดาของ เคานต์พาทริก ดู เดอกอม ดาโกซ์ (Count Patrick d’Udekem d’Acoz) ขุนนางเชื้อสายวัลลูน กับเคาน์เตสอันนา มาเรีย โคโมโรสกา (Countess Anna Maria Komorowska) ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระราชินีมาทิลด์ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ มีพระราชโอรส และพระราชธิดา ๔ พระองค์ คือ

๑. เจ้าหญิงเอลิซาเบธ ดัชเชสแห่งบราบันด์ (Princess Élisabeth Thérèse Marie Hélène, Duchess of Brabant) ประสูติ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

๒. เจ้าชายกาเบรียล (Prince Gabriel Baudouin Charles Marie) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. เจ้าชายเอมมานูเอล (Prince Emmanuel Léopold Guillaume François Marie) ประสูติเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. เจ้าหญิงเอลิโอนอร์ (Princess Eléonore Fabiola Victoria Anne Marie) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ นานัปการตั้งแต่ก่อนเสด็จฯ ขึ้นครองราชย์ กล่าวคือ ทรงเป็นทูตการค้า ของเบลเยียมมาอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีจะเสด็จเยือนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังทรงดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์ของคณะกรรมการการค้า ต่างประเทศแห่งเบลเยียม (BFTB) มาตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกิตติมศักดิ์ของสภาแห่งชาติเบลเยียม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนใน พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาทรงดำรงตำแหน่งประธาน กิตติมศักดิ์ของสำนักงานส่งเสริมการลงทุนในประเทศกำลังพัฒนา

สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปและสมเด็จพระราชินีมาทิลด์ พร้อมด้วยพระราชโอรส พระราชธิดา

แห่งเบลเยียมใน พ.ศ. ๒๕๔๖ หลังจากที่เสด็จขึ้นครองราชย์ สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิปทรงสืบสานพระราชปณิธานและทรงยึดมั่นที่จะเจริญรอยตามแนวทางในการบริหารบ้านเมืองสืบต่อจากพระราชบิดาและพระราชปิตุลา ด้วยพระราชกรณียกิจใหญ่น้อยที่ทรงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ล้วนเพื่อความเจริญก้าวหน้าสถาพรของประเทศและความผาสุกของพลเมืองชาวเบลเยียม สมดังที่ได้มีพระราชดำรัสอันน่าประทับใจ ความตอนหนึ่งว่า “ข้าพเจ้าตระหนักดีถึงภารกิจหน้าที่มากมายที่ต้องรับผิดชอบ ข้าพเจ้าขออุทิศทั้งกายและใจเพื่อแผ่นดิน”

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรเบลเยียม

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเบลเยียมมีความสัมพันธ์มายาวนานนับตั้งแต่ต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เริ่มจากมีการทำสนธิสัญญาทางไมตรีและพาณิชย์ระหว่างกันเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑ ต่อมาจึงสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๖ หลังจากนั้นเบลเยียมได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยใน พ.ศ. ๒๔๔๗ และในรัชสมัยเดียวกันนี้ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายชาวเบลเยียมคือนายกุस्ताฟ โรแลง ยัคแมงส์ (Gustave Rolin Jaquemyns) ซึ่งได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น เจ้าพระยาอภัยราชาสยามานุกุลกิจ มาเป็นที่ปรึกษาด้านการต่างประเทศและปรับปรุงพัฒนาสยามให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้มีการฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเบลเยียม ครั้นถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงการต่างประเทศและสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์

ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อฉลองในวาระครบรอบ ๑๔๐ ปีของการลงนามในสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ระหว่างไทยกับเบลเยียม และใน พ.ศ. ๒๕๕๖ ในโอกาสครบรอบ ๑๔๕ ปีของการลงนามในสนธิสัญญาฯ และครบรอบ ๑๓๐ ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันซึ่งสถานเอกอัครราชทูตเบลเยียมประจำประเทศไทยได้จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อฉลองในวาระนี้ด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่นบนพื้นฐานของไมตรีจิต ครอบคลุมมิติทั้งการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยมีความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนเป็นหลัก ทั้งนี้ฝ่ายไทยยังให้ความสำคัญกับการทูตเชิงวัฒนธรรมและการทูตสาธารณะ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงบรัสเซลส์ได้ส่งเสริมและเผยแพร่ภาพลักษณ์ค่านิยมความเป็นไทยเพื่อสร้างความเข้าใจแก่สาธารณชนเบลเยียมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเจริญทางพระราชไมตรี ระหว่างพระราชวงศ์ทั้งสองประเทศล้วนมีส่วนสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์เบลเยียม

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเบลเยียมมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศมีความใกล้ชิดกัน ตลอดเวลาที่ผ่านมามีพระราชวงศ์และผู้นำของประเทศได้เสด็จฯ เยือนและเยือนเพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก ได้เสด็จฯ เยือนเบลเยียมและประเทศต่าง ๆ อีกหลายประเทศ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เดนมาร์ก สวีเดน อิตาลี ออสเตรีย ฮังการี สเปน เนเธอร์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี

วันที่ ๔ – ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ เยือนเบลเยียมอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง

วันที่ ๒๓ – ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนเบลเยียมเป็นการส่วนพระองค์

นอกจากนี้ พระบรมวงศ์ในพระราชวงศ์จักรี ได้แก่ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จฯ เยือนเบลเยียมทั้งในฐานะผู้แทนพระองค์และที่เสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์อีกหลายครั้งใน พ.ศ. ๒๕๓๖ พ.ศ. ๒๕๓๘ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชวงศ์เบลเยียม

วันที่ ๓ – ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ สมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง และ สมเด็จพระราชินีฟาบีโอลา เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๙ – ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘ สมเด็จพระราชินีฟาบีโอลา ในสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๗ – ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ สมเด็จพระราชินีฟาบีโอลา ในสมเด็จพระราชาธิบดีโบดวง เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสนี้ได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรศูนย์สงเคราะห์และฝึกอบรมสตรีตาบอด ศูนย์วัฒนธรรมชนบทไทย สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม จากนั้นจึงเสด็จฯ ไปทรงเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ ณ กรุงกัวดาลาลาฮาร์ ประเทศเม็กซิโก

เจ้าชายฟิลิป มกุฎราชกุมารแห่งเบลเยียม และ เจ้าหญิงมาธิลด์ พระชายาเสด็จมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นอกจากนี้ พระราชวงศ์แห่งเบลเยียมหลายพระองค์ได้เสด็จเยือนประเทศไทยอีกหลายครั้ง ได้แก่ สมเด็จพระราชาธิบดีฟิลิป สมเด็จพระราชินีมาธิลด์ ขณะยังดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าชายฟิลิป มกุฎราชกุมารแห่งเบลเยียมและเจ้าหญิงมาธิลด์ รวมทั้งเจ้าหญิงอัสตริด (Princess Astrid of Belgium, Archduchess of Austria-Este) เจ้าชายลอเรนซ์

(Prince Lorenz of Belgium, Archduke of Austria - Este) และ เจ้าหญิงมารี เอสเมรัลดา (Princess Marie-Esméralda of Belgium) ใน พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๔๘ พ.ศ. ๒๕๔๙ พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๘

ราชอาณาจักรโมนาโก

Principality of Monaco

โมนาโก ชื่อเป็นทางการคือราชรัฐโมนาโก เป็นประเทศในทวีปยุโรปตะวันตก ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส มีเนื้อที่ประมาณ ๑.๙๕ ตารางกิโลเมตร มีขนาดเล็กเป็นอันดับสองของโลกรองจากนครรัฐวาติกัน โมนาโกมีประชากรทั้งสิ้น ๓๕,๔๒๗ คน (พ.ศ. ๒๕๕๖) เมืองหลวง คือ โมนาโก - วิลล์ (Monaco-Ville) ภาษาราชการ คือ ภาษาฝรั่งเศส ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ โมนาโกมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีเจ้าผู้ครองราชรัฐทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบัน คือ เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ (Prince Albert II) แห่งราชวงศ์กรีมัลดี

● ธงชาติโมนาโก

เริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ ในรัชสมัยเจ้าชายชาร์ลส์ที่ ๓ (Prince Charles III) ประกอบด้วยพื้นสีแดงและสีขาว ซึ่งเป็นสีประจำราชวงศ์กรีมัลดีแห่งราชรัฐโมนาโก

● ตราแผ่นดินโมนาโก

ประกอบด้วยรูปมงกุฎอยู่ด้านบนสุด หมายถึง องค์พระประมุขแห่งราชรัฐโมนาโก ตรงกลางมีรูปโล่ประจำราชวงศ์กรีมัลดี ล้อมรอบด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดและบาทหลวงสองคนกำลังถือดาบ ซึ่งมีที่มาจากฟร็องซัวส์ กรีมัลดี (Francois Grimaldi) ซึ่งแต่งกายเป็นบาทหลวงซ่อนดาบไว้ในเสื้อคลุมบุกเข้ายึดป้อมปราการโมนาโก ส่วนด้านล่างเป็นแถบผ้ามีข้อความว่า “Deo Juvante” หมายความว่า “ด้วยความช่วยเหลือของพระเจ้า”

● ประวัติความเป็นมาของพระราชาวงศ์แห่งโมนาโก

ในอดีตโมนาโกเคยเป็นส่วนหนึ่งของแคว้นโพรวองซ์ (Provence) ดินแดนทางตะวันออกเฉียงใต้ของฝรั่งเศสมาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๕๑๘ ต่อมาใน พ.ศ. ๑๗๓๔ จักรพรรดิไฮน์ริชที่ ๖ แห่งจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ (Heinrich VI หรือ Henry VI of the Holy Roman

Empire) ได้ยกโมนาโกให้อยู่ในความครอบครองของรัฐเจนัว (Genoa) ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของอิตาลี ครั้น พ.ศ. ๑๘๔๐ ฟร็องซัวส์ กรีมัลดี (Francois Grimaldi) แห่งตระกูลกรีมัลดี (Grimaldi) เป็นผู้นำบุกเข้ายึดป้อมปราการโมนาโกบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนได้สำเร็จ และปกครองราชรัฐโมนาโกนับแต่นั้นมา อันถือเป็นจุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์แห่งราชวงศ์กรีมัลดีซึ่งมีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๗๐๐ ปี ในระยะแรกผู้ปกครองโมนาโกมีฐานันดรศักดิ์เป็น “ลอร์ด” หลังจากนั้นได้มีการสืบทอดตำแหน่งลอร์ดแห่งโมนาโกจนถึง พ.ศ. ๒๑๕๕ ลอร์ดโฮโนเรที่ ๒ (Lord Honore II) จึงได้สถาปนาพระอิสริยยศพระประมุขจาก “ลอร์ด” ขึ้นเป็น “เจ้าชาย”

เนื่องจากโมนาโกเป็นประเทศขนาดเล็กจึงต้องเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศสและสเปน ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีขนาดใหญ่และมีอำนาจ และต้องอยู่ในอารักขาของทั้งสองประเทศเป็นเวลานาน จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๐๔ ในรัชสมัยเจ้าชายชาร์ลส์ที่ ๓ (Prince Charles III) โมนาโกประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ พระองค์จึงทรงยอมมอบอำนาจในการปกครองมงตง (Menton) และร็อกบรูน (Roquebrune) ให้แก่ฝรั่งเศส เพื่อแลกกับอิสรภาพของโมนาโกและเงินชดเชยจำนวน ๔ ล้านฟรังก์ที่โมนาโกต้องสูญเสียเงินภาษีและทรัพยากรธรรมชาติส่วนหนึ่งในดินแดนดังกล่าว เจ้าชายชาร์ลส์ที่ ๓ จึงทรงคิดหาวิธีฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยเน้นการท่องเที่ยวและการพนัน เช่น อนุญาตให้มีสถานบันเทิง โรงแรม โรงละคร และบ่อนการพนัน เศรษฐกิจของโมนาโกจึงฟื้นตัวขึ้นเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

พระราชวังแห่งโมนาโก (Prince's Palace of Monaco)

เลื่องชื่อโดยเฉพาะบริเวณเขตที่ตั้งสถานบันเทิงได้รับนามว่า “มอนติคาร์โล” (Monte Carlo) ตามพระนามเดิมของเจ้าชายชาร์ลส์ที่ ๓ เพื่อเทิดพระเกียรติที่ทรงพัฒนาและนำความเจริญมาสู่โมนาโก จนมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก

ต่อมาในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๑ (Prince Albert I) ได้พระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ชาวโมนาโก การปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของโมนาโกจึงสิ้นสุดลง แต่ภายหลังเมื่อโมนาโกและฝรั่งเศสได้ลงนามในสนธิสัญญาไมตรีอารักขา (Traité d'amitié protectrice) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๑ โมนาโกต้องตกเป็นรัฐภายใต้อารักขาของฝรั่งเศส โดยฝรั่งเศสมีภารกิจในการป้องกันเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของโมนาโก ส่วนโมนาโกยังคงมีอธิปไตยของตนเอง แต่มีพันธะที่จะต้องดำเนินการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ ความมั่นคง และการป้องกันประเทศของฝรั่งเศส

ต่อมาโมนาโกได้ขอแก้ไขสนธิสัญญาไมตรีอารักขากับฝรั่งเศส ซึ่งลงนามไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ และตกลงลงนามในสนธิสัญญาฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ (Franco-Monegasque Treaty of 2002) มีบทบัญญัติที่สำคัญ คือ ฝรั่งเศสจะให้การปกป้องเสรีภาพและอธิปไตยของโมนาโก และให้การประกันบูรณภาพแห่งดินแดนของโมนาโก นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังได้ตกลงที่จะปรับความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นความสัมพันธ์ทางการทูต โดยจัดตั้งสำนักงานตัวแทนบนดินแดนของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติที่ว่าด้วยการสืบทอดราชสมบัติของโมนาโกที่ผ่านเป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ รวมอยู่ในสนธิสัญญาฉบับนี้ด้วย สนธิสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่งผลให้โมนาโกมีความเป็นรัฐเอกราชอย่างสมบูรณ์ ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การเป็นรัฐอารักขาของฝรั่งเศสอีกต่อไป

เจ้าหญิงเกรซแห่งโมนาโก (ที่มา : <http://www.pgffusa.org>)

ในอดีตโมนาโกเริ่มเป็นที่รู้จักและเป็นดินแดนที่มีผู้คนต้องการมาเยี่ยมเยือนมากขึ้น เมื่อเจ้าชายเรนิเยร์ที่ ๓ (Prince Rainier III) ทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวเกรซ เคลลี (Miss Grace Kelly) ดาราภาพยนตร์สาวชาวอเมริกันที่มีความงดงามและมีชื่อเสียงมากในยุคนั้น ใน พ.ศ. ๒๔๙๙ ต่อมาทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็นเจ้าหญิงเกรซ (Princess Grace) ทั้งสองพระองค์มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๓ พระองค์ คือ เจ้าหญิงคาโรไลน์ (Princess Caroline) ปัจจุบันมีพระอิสริยยศเป็น Caroline, Princess of Hanover เจ้าชาย

อัลแบร์ (Prince Albert) และเจ้าหญิงสเตฟานี (Princess Stephanie)

เจ้าชายเรนิเยร์ที่ ๓ ทรงเป็นพระประมุขแห่งโมนาโกที่ทรงครองราชย์ยาวนานถึง ๕๕ ปี

ตามกฎหมายเทียบบาลแห่งการสืบราชสันตติวงศ์ ผู้ที่สืบทอดราชสมบัติของโมนาโกจะต้องเป็นพระราชโอรสองค์โตที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนพระราชธิดาไม่มีสิทธิ์ในการสืบราชบัลลังก์ ต่อมาในวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕ โมนาโกได้ผ่านกฎหมายที่บัญญัติว่าหากพระประมุขแห่งโมนาโกเสด็จสวรรคตโดยไม่มีผู้สืบทอดราชสมบัติ พระราชวงศ์ชั้นพระเชษฐา พระอนุชา พระเชษฐภคินี พระกนิษฐภคินี หรือพระญาติวงศ์ชั้นรองลงมา เช่น พระนัดดาหรือพระปนัดดาสามารถสืบทอดราชบัลลังก์ได้

ภายหลังจากเจ้าชายเรนิเยร์ที่ ๓ เสด็จสวรรคต เจ้าชายอัลแบร์พระราชโอรสได้เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ เฉลิมพระนามาภิไธยว่า เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ พระประมุของค์ที่ ๓๒ แห่งราชวงศ์กรีมัลดี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘

● เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒

(His Serene Highness Prince Albert II)

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ พระประมุขแห่งราชรัฐโมนาโก มีพระนามเต็มว่า เจ้าชายอัลแบร์ อเล็กซองดร์ หลุยส์ ปีแอร์ กรีมัลดี (Prince Albert Alexandre Louis Pierre Grimaldi) เป็นพระราชโอรสในเจ้าชายเรนิเยร์ที่ ๓ และเจ้าหญิงเกรซ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ณ ราชรัฐโมนาโก มีพระเชษฐภคินี คือ เจ้าหญิงคาโรไลน์ และพระกนิษฐภคินี คือ เจ้าหญิงสเตฟานี

เจ้าชายอัลแบร์ทรงเข้ารับการศึกษาขั้นต้นที่โรงเรียนอัลแบร์ที่ ๑ (Lycée Albert 1st หรือ the Albert 1st of Monaco High School) ทรงสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน พ.ศ. ๒๕๑๙ หลังจากนั้นใน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทรงศึกษาต่อด้านรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วรรณคดี อังกฤษ ประวัติศาสตร์ศิลปะ มานุษยวิทยา ธรณีวิทยา ณ วิทยาลัยแอมเฮิร์สต์ (Amherst College) มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศ

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒

สหรัฐอเมริกา ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ ใน พ.ศ. ๒๕๒๔ ทรงสามารถตรัสได้หลายภาษา ทั้งภาษาฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมัน และอิตาลี

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับ นางสาวชาร์ลีน วิตต์สต็อก (Miss Charlene Wittstock) อดีตนักกีฬาว่ายน้ำ ทีมชาติชาวแอฟริกาใต้ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ มีพระราชโอรส

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ และเจ้าหญิงชาร์ลีน (ที่มา : www.palais.mc)

และพระราชธิดาแฝด ๒ พระองค์ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ เจ้าหญิงกาเบรียลา เคาน์เตสแห่งการ์ลาเด็ส (Princess Gabriella, Countess of Carladès) และเจ้าชายฌัก รัชทายาทแห่งโมนาโก (Jacques, Hereditary Prince of Monaco)

เจ้าชายอัลแบร์ทรงสนพระทัยด้านกีฬา ทรงฝึกเล่นกีฬาหลายประเภท อาทิ กรีฑา ฟุตบอล แอนด์บอล วายน้ำ เทนนิส เรือใบ สควอช และฟันดาบ นอกจากนี้ ยังทรงเป็นนักยูโดชั้นสายดำ นักฟุตบอล ทีมชาติ และนักเล่นหมากรุก ทรงก่อตั้งทีมเล่นหมากรุกแห่งชาติ และทรงนำทีมเข้าร่วมการแข่งขันหมากรุกในกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวหลายครั้ง อีกทั้งยังทรงเคยดำรงตำแหน่งคณะกรรมการโอลิมปิกสากลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ทรงเป็นพระประมุขที่ทรงห่วงใยด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างยิ่ง ใน พ.ศ. ๒๕๔๙ พระองค์เสด็จฯ ไปทั่วโลกเหนือ นอกจาก เพื่อเป็นการรำลึกถึงเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๑ ซึ่งทรงบุกเบิกการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของมหาสมุทรแล้ว การเดินทางครั้งนี้ยังช่วยให้โลก

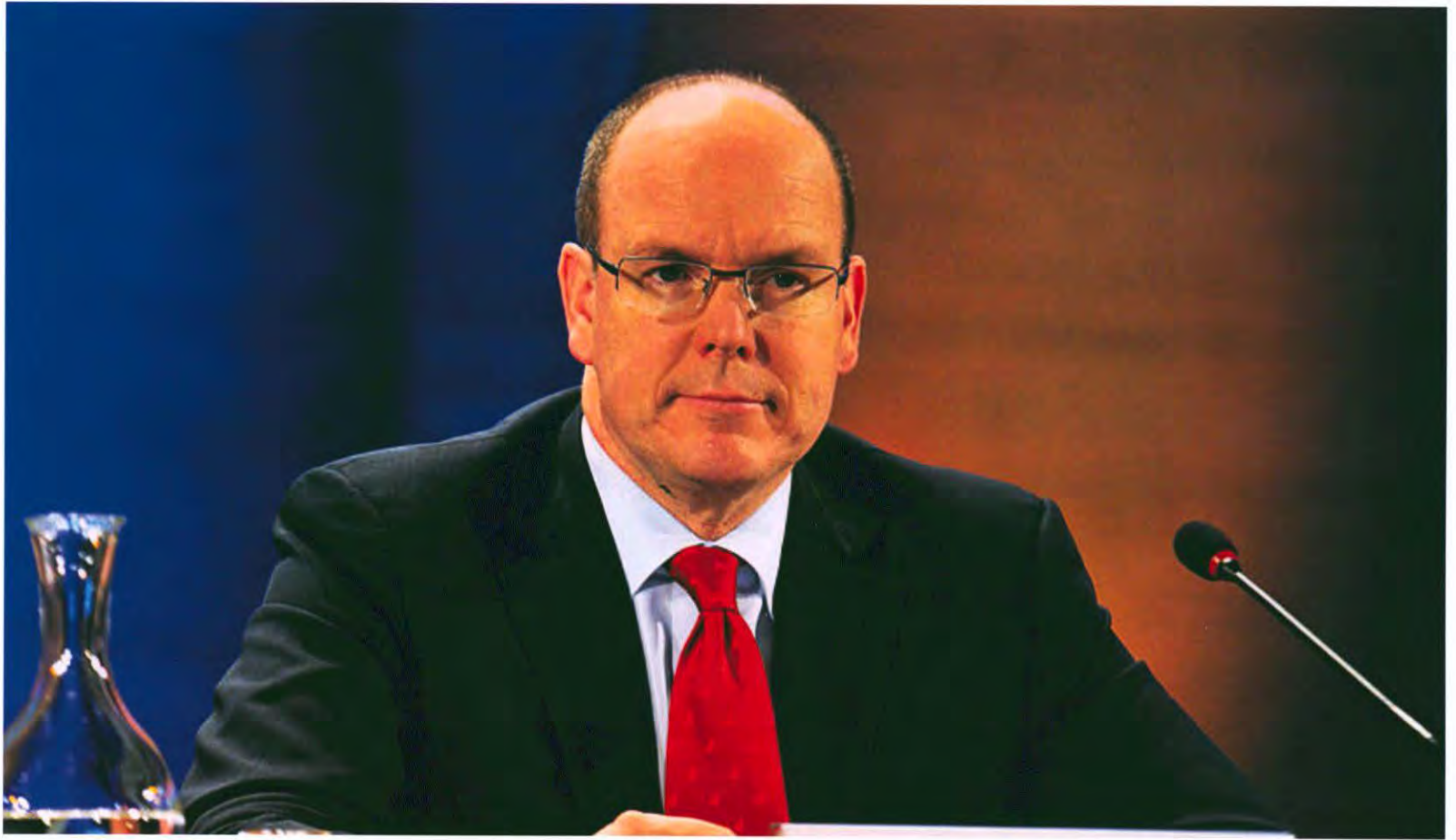

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ระหว่างเสด็จฯ ไปชิวโลกเหนือ

ได้ตระหนักถึงภาวะโลกร้อนและอันตรายของมลพิษจากอุตสาหกรรม ซึ่งในเวลาต่อมาได้ทรงจัดตั้งมูลนิธิเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ (Prince Albert II of Monaco Foundation) ซึ่งเป็นองค์กรเพื่อดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่เน้นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ ยังพระราชทานความช่วยเหลือแก่องค์กรอื่น ๆ อาทิ ทรงเป็นประธานองค์กร Monaco Aide & Presence (M.A.P.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ ทรงเป็นรองประธานมูลนิธิ Princess Grace Foundation - USA ซึ่งเป็นมูลนิธิที่สนับสนุนการให้รางวัลแก่ผู้ที่มีความสามารถทางศิลปะหลากหลายประเภท และทรงรับรององค์กร Peace

and Sport และองค์กร World Olympians Association ไว้ในพระราชูปถัมภ์ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามลำดับ ตลอดจนทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ IOC Sport and Environment Commission ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ทรงปกครองประเทศโดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีคุณธรรม ทรงดำเนินนโยบายพัฒนาด้านสาธารณสุขและด้านการศึกษา อาทิ ทรงสร้างโรงพยาบาลเจ้าหญิงเกรซ (The Princess Grace General Hospital) และพระราชทานแนวพระราชดำริในการใช้พื้นที่ของการรถไฟที่รกร้าง

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ทรงเข้าร่วมการประชุมโลกว่าด้วยมหาสมุทร ชายฝั่งและหมู่เกาะ ครั้งที่ ๕ ณ องค์การยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ให้เป็นประโยชน์ด้วยการสร้างโรงเรียนสอนการโรงแรมและโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งทรงริเริ่มโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อประชาชน นอกจากนี้ ยังทรงดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา ระบบขนส่งมวลชน ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พลังงานหมุนเวียน และอาคารที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมสูง และยังทรงผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนด้วย นับได้ว่าในรัชสมัยของพระองค์โมนาโกได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชรัฐโมนาโก

ก่อนหน้าที่จะมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการระหว่างไทยและโมนาโก ทั้งสองประเทศได้แต่งตั้งกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์เป็นตัวแทนดูแลผลประโยชน์ระหว่างประเทศและดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๔๙ ภายหลังจากงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไทยและโมนาโกได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ

เมืองมอนติ คาร์โล ราชรัฐโมนาโก

เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ระหว่างกันเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยกำหนดให้สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส มีเขตอาณาครอบคลุมโมนาโก และเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงโมนาโกอีกตำแหน่งหนึ่ง

ส่วนความสัมพันธ์ด้านการค้าระหว่างไทยกับโมนาโกยังมีปริมาณไม่มากนัก และยังไม่มีความร่วมมือด้านการส่งเสริมการลงทุนระหว่างทั้งสองประเทศ ส่วนด้านการท่องเที่ยว ปริมาณนักท่องเที่ยวชาวโมนาโกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปโมนาโกยังมีไม่มากนัก

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์โมนาโก

สัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศไทยและโมนาโกดำเนินไปอย่างราบรื่น พระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์โมนาโกได้เสด็จฯ เยือนเพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีต่อกันตามลำดับ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๒๐ - ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนโมนาโก ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลโมนาโก นับเป็นการเสด็จฯ เยือนระดับพระราชวงศ์ครั้งแรก

เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวิณณวรีนารีรัตน์ ทรงเป็นผู้แทนพระองค์ไปทรงร่วมพิธีอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ แห่งราชรัฐโมนาโก กับนางสาวชาร์ลีน วิตต์สตีอก

พระราชวงศ์โมนาโก

เมื่อครั้งเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งราชรัฐโมนาโก ได้เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการค้า การอุตสาหกรรม การธนาคาร และการท่องเที่ยว และได้ทรงเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสนี้ได้พระราชทานพระราชานุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยเข้าเฝ้าฯ ด้วย

ต่อมาเมื่อทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งราชรัฐโมนาโก เจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ ได้เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙

นอกจากนี้ เจ้าหญิงสเตฟานี พระกนิษฐภคินีของเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และเจ้าหญิงคาโรไลน์ พระเชษฐภคินีของเจ้าชายอัลแบร์ที่ ๒ และเจ้าชายเอิร์นสท์ ออกุสต์ แห่งฮานโนเวอร์ (Prince Ernst August of Hanover) พระสวามี เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ราชอาณาจักรลักเซมเบิร์ก

Grand Duchy of Luxembourg

ลักเซมเบิร์ก ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรลักเซมเบิร์ก (Grand Duchy of Luxembourg) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของทวีปยุโรป เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล พรมแดนทิศเหนือและทิศตะวันตกติดกับประเทศเบลเยียม ทิศตะวันออกติดกับประเทศเยอรมนี และทิศใต้ติดกับประเทศฝรั่งเศส ลักเซมเบิร์กเป็นประเทศขนาดเล็ก มีเนื้อที่ ๒,๕๘๖ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงลักเซมเบิร์ก ลักเซมเบิร์กมีประชากรประมาณ ๕๔๙,๗๐๐ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประชากรจำนวนหนึ่งในสามเป็นผู้ที่อพยพมาจากประเทศต่าง ๆ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมนี เบลเยียม อิตาลี และโปรตุเกส ชาวพื้นเมืองส่วนใหญ่มีเชื้อสายฝรั่งเศสและเยอรมัน ภาษาราชการคือ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาลักเซมเบิร์กหรือลักเซบูร์กิช (Lëtzebuergesch) ประชากรร้อยละ ๘๗ นับถือศาสนาคริสต์ นอกนั้นนับถือศาสนาอิสลาม และยูดาห์ ลักเซมเบิร์กมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Constitutional Monarchy) พระประมุขทรงดำรงพระอิสริยยศแกรนด์ดยุก พระประมุของค์ปัจจุบันคือ แกรนด์ดยุกอ็องรี แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (His Royal Highness Grand Duke Henri of the Grand Duchy of Luxembourg) แห่งราชวงศ์นัสเซา - ไวบวร์ก

● ธงชาติลักเซมเบิร์ก

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งเป็นแถบ ๓ สีตามแนวนอน ประกอบด้วย สีแดง ขาว และฟ้า ซึ่งมีที่มาจากสีของตราประจำพระราชวงศ์ลักเซมเบิร์ก แถบบนสีแดง มาจากรูปสิงโตสีแดง แถบกลางสีขาวและแถบล่างสีฟ้ามาจากสีพื้นของตรา ธงนี้เริ่มใช้เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕

● ตราแผ่นดินลักเซมเบิร์ก

ตราแผ่นดินลักเซมเบิร์ก ประกอบด้วย ตัวโล่ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ส่วนที่ ๑ และ ๔ เป็นสัญลักษณ์ของลักเซมเบิร์ก ซึ่งเป็นแถบสีเงินสลับฟ้า

สิงโตอ้าปากคำราม หางเป็นแฉกไขว้กัน ยืนบนขาหลัง แลบลิ้น มงกุฎสีทอง ส่วนที่ ๒ และ ๓ เป็นสัญลักษณ์ของราชวงศ์นัสเซา ซึ่งเป็นสีฟ้า น้ำทะเล เขมด้วยแผ่นสีทอง สิงโตสวมมงกุฎสีทอง ยืนบนขาหลัง แลบลิ้น ตรงกลางเป็นสัญลักษณ์ของราชวงศ์บูร์บงแห่งปาร์มา ซึ่งเป็นสีฟ้า ประดับด้วยดอกลิลลี่สีทอง ๓ ดอก (แถวบน ๒ ดอก และแถวล่าง ๑ ดอก) ส่วนกรอบประดับด้วยเปลือกหอยสีเงิน ๘ จุด เครื่องยอดเป็นมงกุฎแกรนด์ดยุกแห่งลักเซมเบิร์ก และประดับด้วยริบบิ้นระย้าโอเบลงมาด้านข้างทั้งสองด้าน มีไม้กางเขนประดับมงกุฎอีก ส่วนฐานประคองข้างด้านขวาเป็นรูปสิงโตสวมมงกุฎทอง หันหน้าออก หางเป็นแฉกไขว้กัน ยืนบนขาหลัง แลบลิ้น ด้านซ้ายเป็นรูปสิงโตสวมมงกุฎทอง หันหน้าออก ยืนบนขาหลัง แลบลิ้น สิงโตแต่ละตัวถือธงชาติลักเซมเบิร์กขอบทอง องค์ประกอบทั้งหมดนี้วางบนผืนผ้าคลุมสีแดงเข้ม ด้านในบุด้วยขนเมวน้ำ ขอบระบายสีทอง และเครื่องยอดเป็นมงกุฎแกรนด์ดยุกแห่งลักเซมเบิร์ก ยอดธงชาติสูงเหนือระดับผ้าคลุม ตราแผ่นดินนี้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งลักเซมเบิร์ก

ราชรัฐลักเซมเบิร์กมีประวัติของชนเผ่าต่าง ๆ เช่น พวกเทรเวรี (Treveri) พวกเมดิโอแมทริซี (Mediomatrici) และชนเผ่าเบลจิก (Belgic Tribe) เข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่ประมาณ ๔๕๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช จนถึงสมัยจักรวรรดิโรมันเข้าครอบครองจนล่มสลายในปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๕ ประวัติศาสตร์ของลักเซมเบิร์กนับจากนี้ไปต้องตกเป็นของพวกอนารยชน

พระราชวังหลวง (Palais Grand Ducal)

และเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรต่างๆ จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๑๕๐๖ ซิกฟรีดที่ ๑ (Siegfried) เคานต์แห่งอาร์เดน (Count of Ardennes) ได้ก่อตั้งรัฐอิสระขึ้นนับเป็นสมัยเริ่มต้นของราชรัฐลักเซมเบิร์กในปัจจุบัน

ในช่วงยุคกลางของยุโรปจนกระทั่งถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ดินแดนลักเซมเบิร์กมีความเจริญรุ่งเรืองมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการค้าขาย แต่เนื่องจากประเพณีของสมาชิกราชวงศ์ในยุโรปมีการอภิเษกสมรสระหว่างราชวงศ์ต่างๆ ในที่สุดราชบัลลังก์แห่งลักเซมเบิร์กต้องตกไปเป็นของราชวงศ์อื่นที่ปกครองประเทศต่าง ๆ ในยุโรปขณะนั้น เช่น ราชวงศ์บูร์บง (Bourbon) ราชวงศ์ฮับส์บูร์กสายสเปนและสายออสเตรีย

(Habsburg) และโฮเฮนซอลเลิร์น (Hohenzollern) จนกระทั่งมีสถานะเป็นจังหวัดเดโฟเรต์ (Département des Fôrets) ของฝรั่งเศส เมื่อสิ้นสุดสงครามนโปเลียน (Napoleonic Wars) ในพ.ศ. ๒๓๕๘ ปรัสเซียกับเนเธอร์แลนด์พยายามที่จะแย่งสิทธิในการครอบครองลักเซมเบิร์ก แต่ที่ประชุมใหญ่แห่งเวียนนา (Congress of Vienna) ได้มีมติให้ลักเซมเบิร์กมีสถานะภาพเป็นรัฐ แต่ให้ยกระดับจากชั้นดัชชี (Duchy) ขึ้นเป็นรัฐชั้น “แกรนด์ดัชชี” (Grand Duchy) มีสถานะภาพเป็นรัฐอิสระ ส่วนราชสมบัติตกเป็นของพระเจ้าวิลเลียมที่ ๑ กษัตริย์แห่งเนเธอร์แลนด์ ในขณะที่เดียวกันลักเซมเบิร์กก็เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาพันธรัฐเยอรมัน

(German Confederation) ซึ่งมีปรัสเซียเป็นแกนนำอีกด้วย จนถึง พ.ศ. ๒๔๑๐ จึงมีการกำหนดสถานภาพของลักเซมเบิร์กใหม่ โดยสนธิสัญญากรุงลอนดอน (Treaty of London) ได้ให้การรับรองสิทธิปกครองตนเองของลักเซมเบิร์กโดยสมบูรณ์นับแต่นั้นมา แต่ยังคงอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์แห่งเนเธอร์แลนด์สืบมา

จนถึงใน พ.ศ. ๒๔๓๓ หลังจากพระเจ้าวิลเลียมที่ ๓ เสด็จสวรรคต เนื่องจากพระองค์ไม่มีพระราชโอรส ราชบัลลังก์เนเธอร์แลนด์จึงตกทอดสู่พระราชธิดา คือ สมเด็จพระราชินีนาถวิลเฮลมินา (Wilhelmina) ซึ่งไม่สามารถดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งลักเซมเบิร์กเนื่องจากขัดต่อกฎหมายการสืบราชสันตติวงศ์ของลักเซมเบิร์กที่ไม่ให้สิทธิการครองราชสมบัติแก่ราชานารี ตำแหน่งแกรนด์ดยุกจึงต้องมอบให้แก่พระราชวงศ์แห่งตระกูลอื่น คือ ออดอล์ฟ ดยุกแห่งราชวงศ์นัสเซา - ไวบูร์ก (Adolf, Duke of Nassau - Weiburg) ทรงขึ้นครองราชย์แทน ดังนั้นแกรนด์ดยุกออดอล์ฟ แห่งนัสเซา - ไวบูร์ก จึงนับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ลักเซมเบิร์กสืบเนื่องมาจนปัจจุบัน

ราชวงศ์นัสเซา - ไวบูร์ก สืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์บูร์บงปกครองลักเซมเบิร์กมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๓ มีแกรนด์ดยุกและแกรนด์ดัชเชสจำนวน ๖ พระองค์ ตามลำดับ ดังนี้

๑. แกรนด์ดยุกออดอล์ฟ (Grand Duke Adolph) ทรงครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๓๓ - ๒๔๔๘

๒. แกรนด์ดยุกกีโยมที่ ๔ (Grand Duke Guillaume IV) ทรงครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๔๘ - ๒๔๕๕

๓. แกรนด์ดัชเชสมารี - อเดลาอิด (Grand Duchess Marie - Adélaïde) ทรงครองราชย์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ และทรงสละราชสมบัติใน พ.ศ. ๒๔๖๒ แกรนด์ดัชเชสมารี - อเดลาอิด เป็นพระราชธิดาองค์โตในจำนวนพระราชธิดา ๖ พระองค์ในแกรนด์ดยุกกีโยมที่ ๔ ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นรัชทายาทเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ เพื่อแก้ไขปัญหาการสืบราชสันตติวงศ์ ภายหลังจากสมเด็จพระราชบิดาเสด็จสวรรคต ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นแกรนด์ดัชเชสพระองค์แรก

แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก และยังทรงเป็นประมุขพระองค์แรกของราชรัฐลักเซมเบิร์กที่เสด็จพระราชสมภพในดินแดนของลักเซมเบิร์กอย่างแท้จริง แกรนด์ดัชเชสมารี - อเดลาอิด ทรงเป็นพระประมุขที่เอาพระทัยใส่ด้านการเมือง ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๕๗ - ๒๔๖๑) เมื่อกองทัพเยอรมนีเข้ายึดครองประเทศ พระองค์ทรงเลือกที่จะรักษาความสัมพันธ์อันดีกับเยอรมนี ซึ่งเป็นสาเหตุให้ทรงถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงหลังจากที่ประเทศได้รับอธิปไตย แม้ว่าพระองค์จะมีได้ทรงกระทำสิ่งใดที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่รัฐสภาลักเซมเบิร์กได้ออกเสียงลงมติให้ทรงสละราชสมบัติในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๖๒ โดยเจ้าหญิงชาร์ลลอตต์ พระชนินิษฐาเสด็จขึ้นครองราชย์ต่อมา

๔. แกรนด์ดัชเชสชาร์ลลอตต์ (Grand Duchess Charlotte) ทรงครองราชย์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒ ในรัชสมัยนี้ได้เกิดกระแสการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่พระองค์ทรงเลือกที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง จนเมื่อมีการลงประชามติของประชาชนเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๒ ชาวลักเซมเบิร์กร้อยละ ๗๗.๘ ออกเสียงให้คงระบอบราชาธิปไตยแบบมีแกรนด์ดยุกปกครอง โดยมีแกรนด์ดัชเชสชาร์ลลอตต์ทรงเป็นพระประมุขต่อไป แกรนด์ดัชเชสชาร์ลลอตต์ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าชายเฟลิกซ์ แห่งราชวงศ์ปาร์มา เมื่อพ.ศ. ๒๔๖๒ ทั้งสองพระองค์มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๖ พระองค์ โดยมีเจ้าฟ้าชายฌ็องเป็นพระราชโอรสองค์โต ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๗ แกรนด์ดัชเชสชาร์ลลอตต์ทรงสละราชสมบัติ และโปรดให้เจ้าชายฌ็องเสด็จขึ้นครองราชย์สืบมา

๕. แกรนด์ดยุกฌ็อง (Grand Duke Jean) เสด็จพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ ทรงครองราชย์ระหว่างวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๗ ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

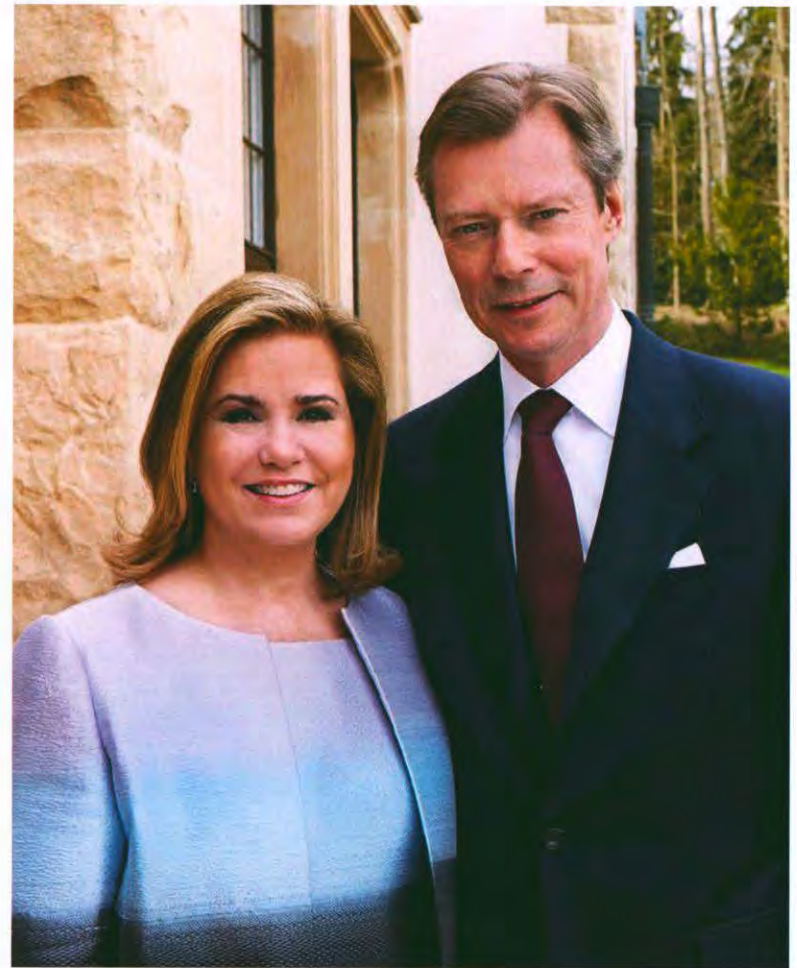
๖. แกรนด์ดยุกอ็องรี (Grand Duke Henri) เสด็จพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ ทรงครองราชย์ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน

● **แกรนด์ดยุกอ็องรี แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก**
(His Royal Highness Grand Duke Henri of
the Grand Duchy of Luxembourg)

แกรนด์ดยุกอ็องรี เจ้าผู้ครองราชรัฐลักเซมเบิร์ก พระนามเต็มว่า Henri Albert Gabriel Félix Maria Guillaume เป็นพระราชโอรสองค์แรกในแกรนด์ดยุกฌ็อง (Grand Duke Jean) กับแกรนด์ดัชเชสโจเซฟิน - ชาร์ลอตต์ (Grand Duchess Joséphine - Charlotte) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ ณ ปราสาทเบทซ์ดอร์ฟ (Betzdorf) แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก

แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงเริ่มการศึกษาในประเทศลักเซมเบิร์กและฝรั่งเศส หลังจากทรงสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ ทรงศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสาขารัฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัย

แกรนด์ดยุกอ็องรี และแกรนด์ดัชเชสมาเรีย เทเรซา

เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๓ ได้เสด็จฯ ไปทรงศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ที่สหรัฐอเมริกา และทรงเข้าฝึกงานในบริษัทหลายแห่งของสหรัฐอเมริกา ด้วย นอกจากนี้ ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเซครีตาร์ท (Sacred Heart University) ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขากฎหมาย จากมหาวิทยาลัยไมอามี เมืองออกซ์ฟอร์ด สหรัฐอเมริกา และปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

แกรนด์ดยุกอ็องรีแห่งราชรัฐลักเซมเบิร์กพร้อมพระราชวงศ์

แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงพระปรีชาสามารถตรัสได้หลายภาษา ทั้งภาษาลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมัน และสเปน นอกจากนี้ ทรงสนพระทัยวิชาทหาร ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ ทรงเข้ารับการศึกษาวิชาการทหารที่โรงเรียนนายร้อยแซนด์เฮิร์สต์ (Royal Academy Military Sandhurst) ประเทศอังกฤษ เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาทรงดำรงพระยศ นายทหาร (Statut d' officier) ต่อมา พ.ศ. ๒๕๑๘ ทรงดำรงพระยศ พันตรีกิตติมศักดิ์แห่งกองพลร่มอังกฤษ และในฐานะที่ทรงเป็น พระประมุขแห่งราชรัฐลักเซมเบิร์กจึงทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดด้วย

ระหว่างที่แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเจนีวา ทรงพบรักกับนางสาวมาเรีย เทเรซา เมสตร์ ยี บาติस्ता – เฟลา (Marie Teresa Mestre y Batista Falla) นักศึกษาในคณะรัฐศาสตร์เช่นเดียวกัน

ภายหลังได้เข้าพิธีอภิเษกสมรส เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ณ มหาวิหารอัวร์ เลดี (Our Lady) กรุงลักเซมเบิร์ก ทรงสถาปนา พระอิสริยยศขึ้นเป็นแกรนด์ดัชเชส มาเรีย เทเรซา พระชายาในแกรนด์ดยุก อ็องรี แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๕ พระองค์ คือ

๑. เจ้าชายกิโยม รัชทายาทแห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (The Hereditary Grand Duke of Luxembourg Guillaume Jean Joseph Marie)

๒. เจ้าชายเฟลิกซ์ แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Prince Félix Léopold Marie Guillaume of Luxembourg)

พระราชวังเบิร์ก (Berg Castle)

๓. เจ้าชายหลุยส์ แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Prince Louis Xavier Marie Guillaume of Luxembourg)

๔. เจ้าหญิงอเล็กซ็องดรา แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Princess Alexandra Joséphine Teresa Charlotte Marie Wilhelmine of Luxembourg)

๕. เจ้าชายเซบาสเตียง แห่งราชรัฐลักเซมเบิร์ก (Prince Sébastien Henri Marie Guillaume of Luxembourg)

ปัจจุบัน แกรนด์ดยุกอ็องรีและพระราชวงศ์ประทับ ณ พระราชวังหลวง (Palais Grand Ducal) กรุงลักเซมเบิร์ก และพระราชวังเบิร์ก (Berg Castle) ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองหลวง ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

ใน พ.ศ. ๒๕๔๑ แกรนด์ดยุกอ็องรี โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเจ้าชายอ็องรี (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(Lieutenant – Representative) จึงทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระราชบิดาได้ตามรัฐธรรมนูญ และเป็นโอกาสให้ได้เตรียมพระองค์เพื่อสืบราชสมบัติในอนาคต ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ แกรนด์ดยุกอ็องรีได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากแกรนด์ดยุกอ็องรีพระราชบิดา ซึ่งทรงสละราชสมบัติขณะมีพระชนมพรรษา ๗๙ พรรษา

การที่แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงสละราชสมบัติหลังจากที่ทรงดำรงตำแหน่งประมุขแห่งราชรัฐลักเซมเบิร์กมานาน ๓๖ ปีนั้น ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะให้สอดคล้องกับการเริ่มต้นแห่งสหัสวรรษใหม่ใน ค.ศ. ๒๐๐๐ และด้วยทรงเห็นว่าพระราชโอรสทรงพระปรีชาสามารถสูงในด้านประวัติศาสตร์และสรรพวิชาการ อีกทั้งยังทรงมีพระทัยมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะรับใช้ชาติ จึงทรงมั่นพระทัยว่าพระราชโอรสจะทรงรักษาผลประโยชน์และทรงนำพาประเทศชาติเข้าสู่สหัสวรรษที่ ๒๑ ได้ด้วยดี

แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๖ แห่งราชวงศ์นัสเซา – ไวบวร์ก ทรงปกครองและบริหารราชการบ้านเมืองร่วมกับรัฐบาลตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การประกาศยุบสภา ประกาศใช้กฎหมาย ตลอดจนแต่งตั้งคณะทูตานุทูตไปประจำในประเทศต่าง ๆ การที่ทรงเป็นสมาชิกของมนตรีแห่งรัฐ (State Council) ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๓ – ๒๕๓๑ ทำให้พระองค์ทรงคุ้นเคยกับระบบนิติบัญญัติและรัฐสภาของลักเซมเบิร์กเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังทรงรับสมาคมด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬา และวัฒนธรรมหลายแห่งไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ทรงเป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ นับเป็นโอกาสอันดีในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อส่งเสริมให้ลักเซมเบิร์กเป็นศูนย์กลางการลงทุนทางธุรกิจอีกทางหนึ่ง

แกรนด์ดยุกอ็องรีทรงเป็นสมาชิกในคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) สมาชิกของมูลนิธิเมนเตอร์ (The Mentor Foundation) ที่ก่อตั้งโดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ด้วยความสนพระทัยธรรมชาติ ทรงเป็นผู้อำนวยการมูลนิธิชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin Foundation) ซึ่งช่วยเหลืออนุรักษ์และฟื้นฟูหมู่เกาะกาลาปากอส และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ของมูลนิธิ Nature & Umwelt ซึ่งเป็นองค์กรเพื่อการ

กรุงลักเซมเบิร์ก

ปกป้องและอนุรักษ์ธรรมชาติของลักเซมเบิร์ก นอกจากนี้ ยังทรงสนพระทัยวรรณคดีและเพลงคลาสสิก ทรงเป็นนักกีฬา โดยเฉพาะกีฬาว่ายน้ำ เล่นเรือใบ สกีนํ้า เทนนิส และล่าสัตว์ด้วย

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชรัฐลักเซมเบิร์ก

ราชอาณาจักรไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการกับราชรัฐลักเซมเบิร์ก เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๒ นับแต่นั้นมาได้มีสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อเนื่องมาทั้งในระดับพระราชวงศ์ และรัฐบาล ครอบคลุมทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม และใน

พ.ศ. ๒๕๕๒ นับเป็นวาระครบรอบ ๕๐ ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับลักเซมเบิร์ก

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีสถานเอกอัครราชทูตประจำราชรัฐลักเซมเบิร์ก แต่ได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม มีเขตอาณาครอบคลุมลักเซมเบิร์ก โดยเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงลักเซมเบิร์ก นอกจากนี้ ไทยยังมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ ณ กรุงลักเซมเบิร์ก ด้วย

แกรนด์ดีท็อกอึ้งรีเสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรลักเซมเบิร์กเปิดสถานเอกอัครราชทูตลักเซมเบิร์กประจำประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลักเซมเบิร์กโดยรวมดำเนินไปอย่างราบรื่น อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงระหว่างสองประเทศยังมีไม่มากนัก

ใน พ.ศ. ๒๕๓๙ ลักเซมเบิร์กได้พิจารณาให้เงินสนับสนุนโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เป็นจำนวนเงิน ๑๐ ล้านฟรังก์ลักเซมเบิร์ก (ประมาณ ๑๐.๕ ล้านบาท) และยังได้มีการลงนามความตกลงการให้เงินสนับสนุนเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เงินบริจาคจำนวนดังกล่าวนำไปใช้ในการปลูกป่า ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดแปลงปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๔๒ ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ การสนับสนุนโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรตินอกจากจะเป็นอนุสรณ์แห่งมิตรภาพอันยืนนานระหว่างประชาชนและประเทศไทยกับลักเซมเบิร์กแล้ว ยังมีผลดียิ่งต่อนโยบายการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทั้งสองประเทศ

๑๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ลักเซมเบิร์ก

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรลักเซมเบิร์กดำเนินไปอย่างราบรื่น มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับพระราชวงศ์ และผู้นำของประเทศทั้งสองตามลำดับ แกรนด์ดั๊กอ็องรีเมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศมกุฎราชกุมารแห่งลักเซมเบิร์ก ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย ๓ ครั้ง

ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๓๖ ทรงนำคณะนักธุรกิจแห่งราชอาณาจักรลักเซมเบิร์กเยือนประเทศไทย และในโอกาสนี้ได้เฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๙ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๔๑ ทรงนำคณะนักธุรกิจแห่งราชอาณาจักรลักเซมเบิร์กเยือนประเทศไทย

แกรนด์ดั๊กเซสมาเรีย เทเรซา พระราชชายาในแกรนด์ดั๊กอ็องรีแห่งราชอาณาจักรลักเซมเบิร์ก เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖

แกรนด์ดั๊กอ็องรี และแกรนด์ดั๊กเซสมาเรีย เทเรซา แห่งราชอาณาจักรลักเซมเบิร์ก เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

ราชรัฐลิกเตนสไตน์

Principality of Liechtenstein

ลิกเตนสไตน์ (Liechtenstein) ชื่อเป็นทางการคือ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ (Principality of Liechtenstein) ตามชื่อของราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ที่ปกครองประเทศตั้งแต่เมื่อแรกสถาปนามาจนถึงปัจจุบัน มีชื่อในภาษาเยอรมันว่า Fürstentum Liechtenstein เป็นประเทศเล็กๆ ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป พรมแดนสองด้านขนานด้วยประเทศออสเตรียทางตะวันออกและสวิตเซอร์แลนด์ทางตะวันตกและเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล มีเนื้อที่รวม ๑๖๐.๔ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือกรุงวาดูซ (Vaduz) ลิกเตนสไตน์มีประชากรประมาณ ๓๗,๒๑๕ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ภาษาราชการคือภาษาเยอรมัน ลิกเตนสไตน์มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Hereditary Constitutional Monarchy) โดยมีพระประมุขทรงดำรงพระอิสริยยศเจ้าชาย (Prince) พระประมุของค์ปัจจุบันคือ **เจ้าชายฮันส์ อัดัมที่ ๒ (His Serene Highness Prince Hans – Adam II of Liechtenstein)** แห่งราชวงศ์ลิกเตนสไตน์

ธงชาติลิกเตนสไตน์

ลิกเตนสไตน์ใช้สีแดงและสีน้ำเงินบนพื้นธงชาติมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๔ แต่ด้วยเหตุที่มีความใกล้เคียงกับธงชาติของประเทศเฮติ ต่อมาจึงได้เพิ่มรูปมงกุฎลงบนพื้นธงเพื่อเป็นการเชิดชูสถาบันกษัตริย์และระบอบประชาธิปไตยของราชรัฐแห่งนี้

สีน้ำเงินและสีแดงมาจากสีของเครื่องแบบของชาวลิกเตนสไตน์ในสมัยโบราณ แต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดความหมายให้ คือ สีน้ำเงิน หมายถึง ท้องฟ้า สีแดง หมายถึง ไฟในเตาผิง มงกุฎสีทอง หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติและประชาชน ธงชาติปัจจุบันเริ่มใช้เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐

ตราแผ่นดินลิกเตนสไตน์

ส่วนยอดเป็นรูปมงกุฎเจ้าชายแห่งลิกเตนสไตน์ โล่ด้านล่างแบ่งออกเป็น ๕ ส่วน มาจากการรวมตราสัญลักษณ์ประจำตระกูลราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ทั้ง ๕ ตรา ได้แก่ ส่วนที่ ๑ สายซิลเซีย (Silesia) ส่วนที่ ๒ สายเคนริง (Kuenring) ส่วนที่ ๓ สายดัชชีแห่งทร็อบเปา (Duchy of Troppau) ส่วนที่ ๔ คือตราของเคาน์ตีแห่งไรต์เบิร์ก (County of Rietberg) และส่วนที่ ๕ คือตราของดัชชีแห่งจาเกอร์นดอร์ฟ (Duchy of Jägerndorf) โดยมีรูปโล่ขนาดเล็กสีเหลืองแดง ซึ่งเป็นตราของราชวงศ์ลิกเตนสไตน์วางอยู่ตรงกลาง

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งลิกเตนสไตน์

พระราชวงศ์แห่งลิกเตนสไตน์ (Princely House of Liechtenstein) เป็นพระราชวงศ์ที่เก่าแก่พระราชวงศ์หนึ่งในโลก มีกำเนิดจากตระกูลขุนนางระดับสูงทางตอนใต้ของออสเตรีย ชื่อนี้ปรากฏครั้งแรกในเอกสารประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงชื่อของ Hugo van Liechtenstein ในราว พ.ศ. ๑๖๗๙ เรียกชื่อราชวงศ์ตามชื่อปราสาทลิกเตนสไตน์ (Liechtenstein Castle) ซึ่งอยู่ทางตอนกลางของกรุงเวียนนา ราชวงศ์ลิกเตนสไตน์มีกรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินหลายแห่งตามแนวชายแดนตะวันออกเฉียงเหนือของออสเตรียตอนล่าง (Lower Austria) ในรัชสมัยเจ้าชายไฮน์ริคที่ ๑ แห่งลิกเตนสไตน์ (Heinrich I von Liechtenstein)

ปราสาทวาตูซ (Vaduz Castle)

ทรงครอบครองที่ดินที่นิโคลสเบิร์ก (Nikolsburg) ในโมราเวียตอนใต้ (South Moravia) ทำให้ราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ได้สิทธิอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในการครอบครองดินแดนในเขตโบฮีเมีย (Bohemia) ด้วย

ความสำคัญของดินแดนแห่งนี้เริ่มปรากฏชัดเจนในพ.ศ. ๑๘๙๒ เมื่อเจ้าชายโจฮันที่ ๑ แห่งลิกเตนสไตน์ (Johann I von Liechtenstein) ทรงเป็นที่ปรึกษาการของดุกอัลเบรคที่ ๓ (Duke Albrecht III) แห่งราชวงศ์ฮับส์บูร์ก (Habsburg) แห่งออสเตรีย แต่ต้องทรงเปลี่ยงปล้ำทางการเมืองจนสูญเสียอำนาจ ถูกบังคับให้สละกรรมสิทธิ์ที่ดินในความครอบครองของราชตระกูลทางตอนใต้ของแม่น้ำดานูบ (Danube)

อีกหลายทศวรรษต่อมาราชวงศ์แห่งลิกเตนสไตน์จึงได้พยายามรักษาอำนาจในออสเตรียตอนใต้โดยการกว้านซื้อและรวบรวมที่ดินทางตอนเหนือของแม่น้ำดานูบในเขตออสเตรียตอนใต้และโมราเวียตอนใต้ไว้ได้

ในช่วงศตวรรษที่ ๑๓ ราชวงศ์ได้แบ่งออกเป็น ๓ สาย ได้แก่ ลิกเตนสไตน์ (Liechtenstein) โรห์ราวัวร์ (Rohrauer) และเปโตรเนลเลอร์ (Petroneller) ต่อมาสองราชวงศ์หลังไม่มีผู้สืบสายสกุลและสูญเสียทรัพย์สินมรดกของตระกูลจนหมดสิ้น คงเหลือเพียงราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ราชวงศ์เดียว

ในช่วงต้นศตวรรษที่ ๑๖ มีการแบ่งสายราชวงศ์ลิกเตนสไตน์อีกครั้ง คือ ตามบทบัญญัติแห่งราชวงศ์ (Family Covenant) พ.ศ. ๒๐๔๗ ได้แบ่งสายราชตระกูลเป็น ๓ สาย ได้แก่ สเตย์เรกเกอร์ (Steyregger) เฟลด์สเบอร์เกอร์ (Feldsberger) และ นิโกลส์เบอร์เกอร์ (Nikolsburger) แต่ภายหลังมีเพียงสายเฟลด์สเบอร์เกอร์เท่านั้นที่รักษาราชวงศ์สืบมาได้ ในครั้งนี้ได้มีข้อกำหนดใหม่ในบทบัญญัติของราชวงศ์ว่า ให้ทรัพย์สินของราชตระกูลที่หมดสายไปแล้วตกเป็นของสมาชิกแห่งราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ที่เหลืออยู่

ในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๖ เจ้าชายคาร์ล (Karl) แมกซิมิเลียน (Maximilian) และกุนเดเกอร์ (Gundaker) แห่งราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ได้ทรงสร้างการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ คือให้ราชวงศ์หันมานับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เจ้าชายคาร์ลทรงขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์พระองค์แรกของราชวงศ์ลิกเตนสไตน์เมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒ ต่อมาทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น เกรท เคานต์ ปาลาตินาเต (Great Count Palatinate) ในพ.ศ. ๒๑๔๙ และทรงดำรงตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาท (Hereditary Prince) แห่งจักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ (the Holy Roman Empire) ในพ.ศ. ๒๑๕๑ พระราชวงศ์ทั้งสามได้ลงพระนามตกลงร่วมกันในบทบัญญัติแห่งราชวงศ์อีกฉบับหนึ่ง ในพ.ศ. ๒๑๔๙ ว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์กำหนดให้พระราชโอรสพระองค์แรกที่มิอาจโสดสูงสุดดำรงตำแหน่งผู้สืบราชสมบัติและเป็นผู้สำเร็จราชการของราชวงศ์ ซึ่งแมกซิมิเลียนและกุนเดเกอร์ทรงได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาทในพ.ศ. ๒๑๖๖ ด้วย

นับจากที่ได้มีการแต่งตั้งให้มีผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าชายรัชทายาท และแม้จะยังอยู่ภายใต้จักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ แต่ราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ก็ใช้เวลาเกือบร้อยปีในการสร้างอาณาจักรให้เป็นปึกแผ่น ด้วยการหาทางซื้อที่ดิน เช่น เจ้าชายโจฮันน์ ออดัมที่ ๑ (Prince Johann Adam I : พ.ศ. ๒๒๐๐ - ๒๒๕๕) ทรงซื้อเชลเลนเบิร์ก (Schellenberg)

ใน พ.ศ. ๒๒๔๒ และวาดูซ (Vaduz) ในพ.ศ. ๒๒๕๕ และโดยอาศัยเอกสารสิทธิ์แห่งจักรวรรดิ (Imperial Diploma) สามารถผนวกดินแดนทั้งสองแห่งเข้าด้วยกัน ยกฐานะขึ้นเป็นราชรัฐลิกเตนสไตน์ (Principality of Liechtenstein) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๒๖๒

หลังจากสายราชสกุลของเจ้าชายคาร์ลที่ ๑ สูญสิ้นรัชทายาท ใน พ.ศ. ๒๒๕๕ ได้มีการสถาปนาแอนตัน ฟลอเรียน (Anton Florian) ผู้สืบเชื้อสายจากเจ้าชายกุนเดเกอร์ ขึ้นปกครองราชรัฐลิกเตนสไตน์แทน ซึ่งในขณะนั้นราชตระกูลนี้ยังมีถิ่นพำนักอยู่ที่เฟลด์สเบิร์ก (Feldsberg – สาธารณรัฐเชคในปัจจุบัน) และเวียนนา ทั้งนี้ พระองค์ทรงครอบครองพื้นที่ตอนกลางเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่ยังดำรงรักษาสถานะของราชตระกูลไว้ได้อย่างมั่นคงภายหลังจากที่จักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์เสื่อมสลายลง ใน พ.ศ. ๒๓๔๙

ต่อมาในพ.ศ. ๒๓๕๘ ดินแดนนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสมาพันธ์รัฐเยอรมัน (Germanic Confederation) และแยกตัวเป็นอิสระอีกครั้งเมื่อพ.ศ. ๒๔๐๙ ในที่สุดราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ได้ย้ายมาอยู่ที่กรุงวาดูซเป็นการถาวรเมื่อพ.ศ. ๒๔๘๑ ในสมัยเจ้าชายฟรานซ์ โจเซฟที่ ๒ (Prince Franz Josef II : พ.ศ. ๒๔๔๙ - ๒๕๓๒) พระบิดาของพระประมุขแห่งราชรัฐลิกเตนสไตน์องค์ปัจจุบัน ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งลิกเตนสไตน์ดำรงสถานะประเทศเป็นกลาง พระองค์ทรงใช้นโยบายสำคัญกระตุ้นให้ลิกเตนสไตน์เป็นประเทศที่มีสภาพเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า มั่นคงและโดดเด่นประเทศหนึ่งในโลก คือการเรียกเก็บภาษีในอัตราที่ต่ำ

ลิกเตนสไตน์ปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระประมุขทรงดำรงพระอิสริยยศเจ้าชาย (Prince) เป็นรูปแบบที่เรียกว่า Hereditary Constitutional Monarchy รัฐสภาเป็นผู้ตั้งคณะรัฐบาลโดยความเห็นชอบจากพระประมุข แบ่งเขตการปกครองเป็น ๑๑ เขต ราชวงศ์ลิกเตนสไตน์จึงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ (ซึ่งประกาศ

ใช้เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๔) ส่วนการสืบสันตติวงศ์เป็นไปตามกฎหมายแห่งราชรัฐลิกเตนสไตน์ ซึ่งบัญญัติให้ผู้ที่ขึ้นครองราชย์จะต้องเป็นราชินิกุลแห่งราชวงศ์ลิกเตนสไตน์โดยถือเกณฑ์ในเรื่องลำดับพระอิสริยยศ

นอกจากบทบัญญัติในการสืบราชสมบัติแล้ว ยังมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดชื่อฐานันดรศักดิ์ การอภิเษกสมรส และระเบียบปฏิบัติในพระราชสำนัก รวมถึงเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบของราชินิกุลเป็นกฎหมายซึ่งบังคับใช้โดยองค์พระประมุขและเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้จากการลงมติของสมาชิกเฉพาะในพระราชวงศ์ รัฐบาลหรือรัฐสภาแห่งลิกเตนสไตน์ไม่มีภารกิจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขใด ๆ ในเรื่องนี้

● เจ้าชายฮันส์ อัดัมที่ ๒ (His Serene Highness Prince Hans-Adam II of Liechtenstein)

เจ้าชายฮันส์ อัดัมที่ ๒ กษัตริย์พระองค์ที่ ๑๖ แห่งราชวงศ์ลิกเตนสไตน์ พระนามเต็ม Hans Adam Ferdinand Alois Josef Maria Marko d' Aviano Pius พระนามเต็ม His Serene Highness the Prince of Liechtenstein, Duke of Troppau and Jägerndorf, Count of Rietberg, Sovereign of the House of Liechtenstein เป็นพระราชโอรสองค์โตในเจ้าชายฟรานซ์ โจเซฟที่ ๒ (Franz Josef II) กษัตริย์พระองค์ที่ ๑๕ แห่งราชรัฐลิกเตนสไตน์ กับเคาน์เตสจอร์จจินา ฟอน วิลเซค (Countess Georgina von Wilczek) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๘ ที่เมืองซูริก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เจ้าชายฮันส์ อัดัมที่ ๒ มีพระราชอนุชาและพระกนิษฐภคินีร่วมสายพระโลหิต ๔ พระองค์ ซึ่งทรงเจริญพระชันษามาด้วยกันที่ปราสาทวาดูช ในกรุงวาดูช เมืองหลวงของราชรัฐลิกเตนสไตน์ ทรงเริ่มการศึกษาปฐมวัยที่โรงเรียนในกรุงวาดูชร่วมกับสามัญชนวัยเดียวกัน จากนั้น ในพ.ศ. ๒๔๙๙ จึงทรงเจริญรอยตามพระราชบิดาด้วย

การเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนชอทเทนยิมนาเซียม (Schottengymnasium) ในกรุงเวียนนา และทรงศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่ Lyceum Alpinum Zuos ในเมืองซูออส ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาชั้นสูงจากสวิตเซอร์แลนด์และประเทศเยอรมนี ต่อมาเสด็จฯ ไปทรงฝึกงานที่ธนาคารในกรุงลอนดอน และทรงกลับมาศึกษาต่อทางด้านบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเซนต์กัลเลน (University of St. Gallen) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖

วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ เจ้าชายฮันส์ อัดัมที่ ๒ ทรงอภิเษกสมรสกับเคาน์เตส มารี อะเกล คินสกี แห่งเวฮินิตซ์และเทตทา (Countess Marie Aglaë Kinsky of Wehinitz and Tettau) ซึ่งทำงานเป็นนักออกแบบภาพพิมพ์สำหรับงานอุตสาหกรรมที่เมืองดาเซา (Dachau) ทางตอนเหนือของแคว้นบาวาเรีย ซึ่งภายหลังทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศขึ้นเป็นเจ้าหญิงมารี มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์ คือ

เจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ กับเจ้าหญิงมารี

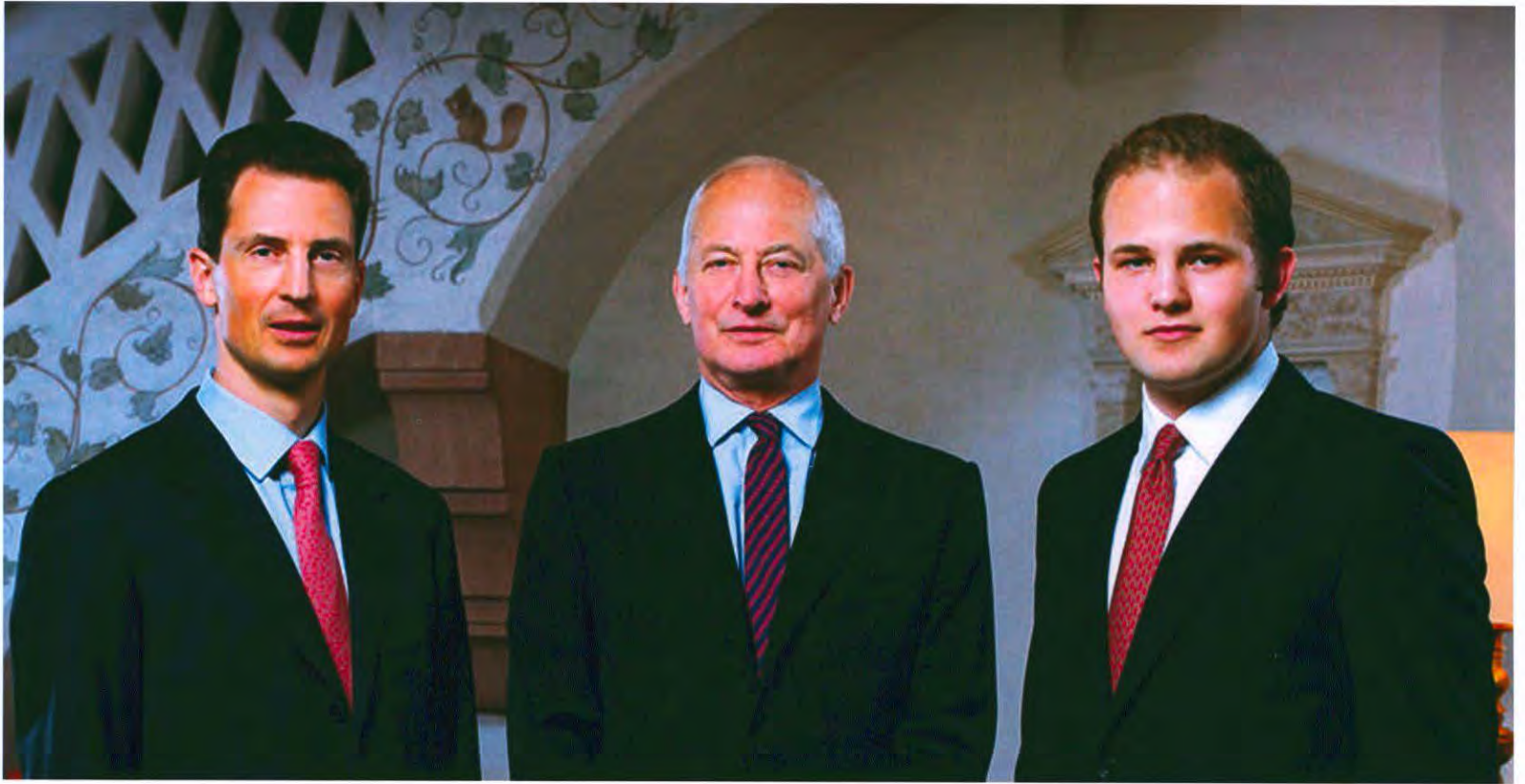
เจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ กับเจ้าชายอโลอิส เจ้าชายรัชทายาทแห่งลิกเตนสไตน์
(ที่มา : <https://royalcorrespondent.com>)

๑. เจ้าชายอโลอิส
(His Serene Highness Hereditary Prince Alois)
๒. เจ้าชายแม็กซิมิเลียน
(His Serene Highness Prince Maximilian)
๓. เจ้าชายคอนสแตนติน
(His Serene Highness Prince Constantin)
๔. เจ้าหญิงทัตยานา
(His Serene Highness Princess Tatjana)

เมื่อเจ้าชายฟรานซ์ โจเซฟที่ ๒ เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ เจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ ได้เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยพระราชปณิธานที่จะพัฒนาราชรัฐลิกเตนสไตน์ให้เจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทรงนำลิกเตนสไตน์เข้าเป็นภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติชาติลำดับที่ ๑๖๐ ได้เป็นผลสำเร็จ

แม้ว่าสถาบันกษัตริย์ของราชรัฐลิกเตนสไตน์จะยังมีข้อกังขาในเรื่องพระราชอำนาจ แต่พระองค์ก็ทรงได้รับการสนับสนุนจากพสกนิกรที่ร่วมใจกันลงประชามติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการถวายพระราชอำนาจและพระราชวินิจฉัยทางการเมือง เช่น ทรงมีอำนาจยับยั้งการตัดสินใจของรัฐบาล ยุบรัฐบาล ทรงแต่งตั้งคณะผู้พิพากษา ทรงรับหรือปฏิเสธกฎหมายฉบับใด ๆ ที่นำเสนอให้พิจารณา ทรงแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ประธานและรองประธานศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง ตลอดจนผู้พิพากษาศาลแพ่ง ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา ซึ่งทุกตำแหน่งจะต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาด้วย ที่สำคัญยิ่งคือ ทรงมีอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษลดโทษทางอาญาและการนิรโทษกรรม

พระราชกรณียกิจซึ่งเป็นที่ประจักษ์ในสายตาประชาคมโลกของพระองค์คือ การที่ทรงส่งเสริมสันติภาพซึ่งนำไปสู่การก่อตั้งสถาบัน Liechtenstein Institute on Self - Determination ที่โรงเรียนกิจการสาธารณะและกิจการระหว่างประเทศวูด์โรวิลสัน แห่งมหาวิทยาลัย

เจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ เจ้าชายอโลอิส เจ้าชายรัชทายาท และเจ้าชายโจเซฟ เวนเซล

ปริญ์ตัน (Princeton University's Woodrow Wilson School of Public and International Affairs) มูลนิธิ Path to Peace จึงทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Path to Peace Award ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔

วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ ทรงสถาปนาเจ้าชายอโลอิสพระราชโอรสองค์โตให้ทรงดำรงตำแหน่ง เจ้าชายรัชทายาท (Hereditary Prince) ในฐานะพระประมุขของราชรัฐ พระองค์โปรดฯ ให้เจ้าชายอโลอิสทรงเป็นผู้สำเร็จราชการ ปฏิบัติพระราชกิจ แทนพระองค์ทั้งภายในและภายนอกราชรัฐ เช่นเดียวกับที่พระบิดา ของพระองค์ทรงปฏิบัติมาก่อน

เจ้าชายอโลอิสทรงอภิเษกสมรสกับดัชเชสโซฟี (HSH Duchess Sophie in Bavaria) เจ้าหญิงแห่งบาวาเรียเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม

พ.ศ. ๒๕๓๖ มีพระโอรสและพระธิดา ๔ พระองค์ คือ Prince Joseph Wenzel (พ.ศ. ๒๕๓๘), Princess Marie - Caroline (พ.ศ. ๒๕๓๙) Prince George Antonius (พ.ศ. ๒๕๔๒) และ Prince Nikolaus Sebastian (พ.ศ. ๒๕๔๓)

วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ราชรัฐลิกเตนสไตน์ ประกอบพระราชพิธีเฉลิมฉลองสามโอกาสมงคลแห่งราชรัฐ เนื่องในวาระ แห่งการครบรอบ ๒๕ ปีการขึ้นครองราชย์ของเจ้าชายฮันส์ อดัมที่ ๒ วาระครบรอบ ๑๐ ปีแห่งการเป็นผู้สำเร็จราชการของเจ้าชายอโลอิส และวาระที่เจ้าชายโจเซฟ เวนเซลพระโอรสของเจ้าชายอโลอิสทรงเจริญ พระชันษา ๑๙ พรรษา

เจ้าชายอโลอิส เจ้าชายรัชทายาทแห่งลักเซมเบิร์ก สเต็จจา มาประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชรัฐ ลิกเตนสไตน์

ในอดีตลิกเตนสไตน์มีความสัมพันธ์กับต่างประเทศน้อยมาก กล่าวคือ มีเพียงความสัมพันธ์ทางการทูตกับ ๓ ประเทศ คือ สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรียและนครรัฐวาติกัน ต่อมาในรัชสมัยเจ้าชายฮันส์ อุดมที่ ๒ จึงได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับนานาประเทศเพิ่มขึ้นเป็น ๖๖ ประเทศ แต่ยังคงมีการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตไปประจำที่ สวิตเซอร์แลนด์เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ประเทศไทยและราชรัฐลิกเตนสไตน์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมอบหมายให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น เป็นผู้ถวายพระราชสาส์นตราตั้งต่อเจ้าชายฮันส์ อุดมที่ ๒ และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบิร์น เป็นผู้ดูแลความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย - ลิกเตนสไตน์ ส่วนลิกเตนสไตน์ ได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตสมาพันธรัฐสวิสประจำประเทศไทย ดูแลความสัมพันธ์กับราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงมีการเยือนอย่างเป็นทางการระดับผู้นำไม่มากนัก ครั้งล่าสุด คือ การเยือนราชรัฐลิกเตนสไตน์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายอภิชาติ ภิริมย์ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

นอกจากนี้ ในบรรดาประเทศสมาชิกกลุ่ม EFTA (European Free Trade Association) ลิกเตนสไตน์ยังเป็นประเทศที่มีปริมาณการค้ากับไทยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์ลิกเตนสไตน์

พระราชวงศ์ของทั้งสองฝ่ายได้มีการเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างกัน ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ระหว่างที่ทรงศึกษาอยู่ในสวิตเซอร์แลนด์ เคยเสด็จประพาสราชรัฐลิกเตนสไตน์อย่างไม่เป็นทางการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนลิกเตนสไตน์ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของเจ้าชายฮันส์ อุดมที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

เจ้าชายอโลอิส เจ้าชายรัชทายาทแห่งลิกเตนสไตน์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรสเปน

Kingdom of Spain

สเปน (Spain) ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรสเปน (Kingdom of Spain) เป็นประเทศในทวีปยุโรป ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทวีป ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของคาบสมุทรไอบีเรีย รวมทั้งหมู่เกาะแบลีแอริก และหมู่เกาะคานารี มีเนื้อที่ ๕๐๔,๗๔๒ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงมาดริด สเปนมีประชากรประมาณ ๔๖.๔ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ภาษาราชการคือ ภาษาสเปนหรือภาษาคาสติล อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญสเปนให้การรับรองภาษาท้องถิ่น ได้แก่ ภาษาคาตาลัน ภาษากาลิเซีย ภาษาบาสก์ และภาษาอ็อกซิตันให้เป็นภาษาทางการร่วมตามแต่ละภูมิภาคด้วย สเปนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุขของค้ปัจจุบัน คือ **สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ (King Felipe VI of Spain) แห่งราชวงศ์ บูร์บง**

● ธงชาติสเปน

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งตามแนวนอนเป็น ๓ แถบ แถบบนและแถบล่างสีแดง แถบกลางสีเหลืองมีความกว้างเป็น ๒ เท่าของสีแดง ด้านซ้ายเป็นตราแผ่นดินซึ่งรวมเอาสัญลักษณ์ของภูมิภาค ๕ ภูมิภาคของประเทศสเปนและตราประจำราชวงศ์บูร์บงไว้ด้วยกัน ส่วนสีแดงและสีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ของโล่ทองหมายถึงผืนแผ่นดินที่มั่งคั่งและการรักษาแผ่นดิน ไว้ด้วยเลือด ธงนี้หากใช้เป็นธงราชการและธงราชนาวีจะต้องมีตราแผ่นดินของสเปนอยู่ด้วยเสมอ ส่วนธงพลเรือนอาจมีหรือไม่มีตราดังกล่าวก็ได้

● ตราแผ่นดินสเปน

เป็นรูปโล่ขนาดด้วยเสาสองข้าง เหนือโล่คือ มงกุฎของกษัตริย์แห่งสเปน ส่วนโล่นี้ถือว่าสำคัญที่สุดของตรา ภายในโล่แบ่งออกเป็น ๔

ส่วนใหญ่และ ๒ ส่วนเล็ก แต่ละส่วนนำมาจากส่วนประกอบหลักของตราแผ่นดินของอาณาจักรต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นราชอาณาจักรสเปน ด้านบนซ้ายคือ ตราอาณาจักรคาสติล ด้านบนขวาคือตราอาณาจักรเลออน ด้านล่างซ้ายคือ ตราอาณาจักรอารากอน และด้านล่างขวาคือตราอาณาจักรนาร์วาร์ และส่วนเล็ก ๆ ด้านล่างคือ ตราอาณาจักรแกรนาดา ส่วนเล็ก ๆ ตรงกลางคือ ตราประจำราชวงศ์บูร์บง ตราแผ่นดินนี้เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งสเปน

บริเวณคาบสมุทรไอบีเรียซึ่งเป็นที่ตั้งของราชอาณาจักรสเปนในปัจจุบันมีผู้คนตั้งถิ่นฐาน อยู่อาศัยมายาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เมื่อราว ๒๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช หลังจากนั้นจึงมีชนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ชาวเคลต์ ชาวฟินิเซีย ชาวคาร์เทจ และชาวกรีกทยอยกันเข้ามาตั้งหลักแหล่ง บนคาบสมุทรแห่งนี้ จนกระทั่งในราว ๒๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราชกองทัพโรมันได้บุกเข้ายึดครองคาบสมุทรไอบีเรียและผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิโรมัน ต่อมาในราวคริสต์ศตวรรษที่ ๘ ชาวแอฟริกาเหนือ ซึ่งเป็นชาวมุสลิม (พวกมัวร์) ได้เริ่มแผ่อิทธิพลเข้ามาในดินแดนแถบนี้และในที่สุดได้สถาปนาอาณาจักรอิสลามขึ้นบนคาบสมุทรไอบีเรีย จึงเกิดการสู้รบกับชาวคริสเตียนที่อาศัยอยู่เดิมกลายเป็นสงครามที่ยืดเยื้อ เป็นเวลานานกว่า ๗๐๐ ปี หรือที่เรียกว่า “เรกองกิสตา” (Reconquista) หมายถึง การยึดคืนดินแดนของชาวคริสต์

พระราชวังหลวงแห่งกรุงมาดริด (The Palacio Real de Madrid)

ดินแดนคาบสมุทรไอบีเรียในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอันประกอบด้วยอาณาจักรใหญ่ ๆ ได้แก่ อาณาจักรคาสติลล์ อาณาจักรอารากอน และอาณาจักรนาวาร์ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเมื่อพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ ๒ (Ferdinand II : พ.ศ. ๒๐๒๒ – ๒๐๕๙) ประมุขแห่งอารากอนทรงอภิเษกสมรสกับสมเด็จพระราชินีนาถอิสซาเบลลาที่ ๑ (Isabella I : พ.ศ. ๒๐๑๗ – ๒๐๔๗) แห่งอาณาจักรคาสติลล์ อันนับเป็นจุดเริ่มต้นของการรวมกันระหว่างสองอาณาจักรเป็น “ราชอาณาจักรสเปน” ในเวลาต่อมา ทั้งสองพระองค์ทรงดำเนินนโยบายในการปราบปรามพวกมุสลิม และสามารถยึดคืนดินแดนกรานาดาซึ่งเป็นที่ยึดสุดท้ายของพวกมุสลิมได้ใน พ.ศ. ๒๐๓๕ จึงเท่ากับเป็นการยุติอำนาจของพวกมุสลิมในคาบสมุทรไอบีเรียนับแต่นั้นมา

ต่อมาเมื่อพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ ๒ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๐๕๙ พระราชชนัดดาของพระองค์คือ อาร์ชดั๊กชาร์ลส์แห่งออสเตรีย ได้เสด็จขึ้นครองราชย์ต่อมา ทรงพระนามว่า พระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๑ (Charles I : พ.ศ. ๒๐๕๙ – ๒๐๙๙) นับเป็นปฐมกษัตริย์ของราชวงศ์ฮับส์บูร์ก

สเปน ต่อมาพระองค์ทรงสละราชสมบัติใน พ.ศ. ๒๐๙๙ พระเจ้าฟิลิปที่ ๒ (Philip II : พ.ศ. ๒๐๙๙ – ๒๑๔๑) พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ สเปนในช่วงรัชสมัยของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๑ และพระเจ้าฟิลิปที่ ๒ ได้ชื่อว่าเป็นเจ้าแห่งอาณานิคม สามารถครอบครองดินแดนต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางทั้งในทวีปอเมริกา ยุโรป และเอเชีย สเปนจึงเป็นจักรวรรดิ แห่งแรกที่ได้รับการขนานนามว่า “จักรวรรดิที่พระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน (The Empire on which the sun never sets)” กองทัพเรือมาดาอันเกรียงไกรของสเปนได้ขึ้นชื่อว่าเป็นกองทัพเรือที่ไม่มีใครเอาชนะได้ แต่ภายหลังเมื่อเกิดกรณีพิพาทจากการแข่งขันอำนาจกันระหว่างสเปนกับอังกฤษ ประกอบกับกองทัพเรือสเปนต้องพ่ายแพ้ในการรบกับอังกฤษทำให้อำนาจทางทะเลของสเปนเริ่มอ่อนแอลง ในช่วงรัชสมัยของกษัตริย์สเปน ๓ องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์ฮับส์บูร์กคือ พระเจ้าฟิลิปที่ ๓ (Philip III พ.ศ. ๒๑๔๑ – ๒๑๖๔) พระเจ้า ฟิลิปที่ ๔ (Philip IV : พ.ศ. ๒๑๖๔ – ๒๒๐๘) และพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ (Charles II : พ.ศ. ๒๑๖๔ – ๒๒๔๓) สเปนมีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะและวรรณกรรม แต่อำนาจทางการเมืองยังคงเสื่อมถอยลงตามลำดับ

จนถึงรัชสมัยของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ กษัตริย์องค์สุดท้ายของราชวงศ์ฮับส์บูร์กสายสเปน การเป็นมหาอำนาจในยุโรปของสเปนได้สิ้นสุดลง เนื่องจากพระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ขณะยังทรงพระเยาว์ ทำให้การบริหารประเทศต้องขึ้นอยู่กับบุคคลที่แวดล้อม นอกจากสเปนจะต้องเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจแล้วยังต้องทำสงครามกับฝรั่งเศสถึง ๓ ครั้ง

ต่อมาเมื่อพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ เสด็จสวรรคตลงโดยปราศจากซึ่งรัชทายาทสายตรง ทำให้เกิดปัญหาในการสืบทอดพระราชอำนาจของพระประมุขแห่งสเปน อันเป็นที่มาของสงครามสืบราชบัลลังก์สเปน (War of Spanish Succession) ก่อนที่กรณีพิพาทนี้จะยุติลงด้วยสนธิสัญญายูเทรคต์ (Treaty of Utrecht) ใน พ.ศ. ๒๒๕๖ ผลของสนธิสัญญานี้ทำให้เจ้าชายฟิลิป เคานต์แห่งองชู (Philip, Count of Anjou) ซึ่งเป็นพระราชนัดดาในพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ และสมเด็จพระราชินีนาถเรีย เทเรซา ได้ขึ้นปกครองสเปนเฉลิมพระนามว่า พระเจ้าฟิลิปที่ ๕ (Philip V : พ.ศ. ๒๒๔๓ - พ.ศ. ๒๒๖๗ , ๒๒๖๗ - ๒๒๘๙) และนับเป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์บูร์บงพระองค์แรกที่ปกครองสเปนด้วย เมื่อพระเจ้าฟิลิปที่ ๕ เสด็จสวรรคต ราชสมบัติสเปนได้ตกแก่พระราชโอรสคือ พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ ๖ (Ferdinand VI : พ.ศ. ๒๒๘๙ - ๒๓๐๒) ต่อด้วยรัชสมัยของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๓ (Charles III : พ.ศ. ๒๓๐๒ - ๒๓๓๑) พระราชอนุชา ซึ่งในสมัยนี้สเปนต้องเข้าร่วมในสงครามระหว่างปรัสเซียและอังกฤษกับฝ่ายพันธมิตรซึ่งประกอบด้วยออสเตรียและฝรั่งเศสนานถึง ๗ ปีโดยสเปนเข้าร่วมกับฝ่ายฝรั่งเศส

ครั้นต่อมาในรัชสมัยพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๔ (Charles IV : พ.ศ. ๒๓๓๑ - ๒๓๕๑) พระราชโอรสของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๓ ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อมา พระองค์มิได้ทรงสนพระทัยในการบริหารประเทศ อีกทั้งสเปนยังได้เข้าไปมีส่วนร่วมในสงครามปฏิวัติฝรั่งเศส (French Revolutionary War) โดยจักรพรรดินโปเลียนที่ ๑ (Napoleon I) ได้ส่งทหารบุกสเปนและเข้ายึดครองกรุงมาดริดใน พ.ศ. ๒๓๔๙ ภายหลังเมื่อพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๔ เสด็จสวรรคต พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ ๗ พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๕๑ แต่หลังจาก

ทรงครองราชย์ได้ไม่นานก็ถูกบังคับให้ทรงสละราชบัลลังก์โดยจักรพรรดินโปเลียนได้ทรงแต่งตั้งโจเซฟ โบนาปาร์ต พระเชษฐาขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าโฮเซที่ ๑ (José I : พ.ศ. ๒๓๕๑ - ๒๓๕๖) นับเป็นกษัตริย์พระองค์เดียวแห่งราชวงศ์โบนาปาร์ต (Bonapart) จากฝรั่งเศส อย่างไรก็ดี เมื่อฝรั่งเศสพ่ายแพ้ในสงครามคาบสมุทรพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ ๗ (Ferdinand VII : พ.ศ. ๒๓๕๖ - ๒๓๗๖) จึงกลับมาครองราชย์บัลลังก์อีกครั้ง ในช่วงเวลาดังกล่าวจึงถือเป็นสมัยของการฟื้นฟูราชวงศ์บูร์บงครั้งแรก ในรัชสมัยของพระองค์ได้มีการยกเลิกกฎหมายเฑียรบาลเดิมและแก้ไขให้สตรีเพศมีสิทธิ์ขึ้นครองราชย์ได้ ดังนั้นหลังจากที่พระองค์สวรรคต สมเด็จพระราชินีนาถอิสซาเบลลาที่ ๒ (Isabella II : พ.ศ. ๒๓๗๖ - ๒๔๑๑) พระราชธิดาจึงขึ้นครองราชย์ต่อมา อาจกล่าวได้ว่าในรัชสมัยนี้เป็นสมัยแห่งความยุ่งยาก เกิดปัญหาต่าง ๆ รุมเร้า ทั้งปัญหาเรื่องการสืบราชสมบัติ ปัญหาการเมืองภายในเรื่องกบฏและการปฏิวัติ อันเป็นเหตุให้สมเด็จพระราชินีนาถอิสซาเบลลาที่ ๒ ต้องเสด็จฯ ลี้ภัยออกนอกประเทศ

รัฐบาลชั่วคราวและผู้สำเร็จราชการเวลานั้นได้คัดเลือกสมาชิกของราชวงศ์ต่าง ๆ ในยุโรป เพื่อสถาปนาขึ้นเป็นกษัตริย์สเปน โดยพระเจ้าอมาเดอุสที่ ๑ (Amadeus I : พ.ศ. ๒๔๑๔ - ๒๔๑๖) พระราชโอรสในพระเจ้าวิกเตอร์ เอมมานูเอลที่ ๒ (Victor Emmanuel II) แห่งอิตาลี กษัตริย์พระองค์เดียวแห่งราชวงศ์ซาวอย (Savoy) ทรงได้รับการคัดเลือกแต่ทรงครองราชย์ได้เพียง ๒ ปีก็ทรงสละราชสมบัติเนื่องจากไม่เป็นที่ยอมรับของฝ่ายตรงข้ามซึ่งนิยมระบอบสาธารณรัฐ ทำให้ในปีเดียวกันนั้นได้มีการประกาศจัดตั้งสาธารณรัฐสเปนขึ้นเป็นครั้งแรก (พ.ศ. ๒๔๑๖ - ๒๔๑๗)

ต่อมาในพ.ศ. ๒๔๑๗ ฝ่ายทหารได้สนับสนุนพระราชโอรสของสมเด็จพระราชินีนาถอิสซาเบลลาที่ ๒ ขึ้นครองราชย์ ทรงพระนามว่า พระเจ้าอัลฟองโซที่ ๑๒ (Alfonso XII พ.ศ. ๒๔๑๗ - ๒๔๒๘) ซึ่งถือเป็นช่วงแรกของการฟื้นฟูราชวงศ์บูร์บงครั้งที่ ๒ ทรงปกครองสเปนต่อมาจนกระทั่งสวรรคต จากนั้น พระราชโอรสคือ พระเจ้าอัลฟองโซที่ ๑๓ (Alfonso XIII : พ.ศ. ๒๔๒๘ - ๒๔๗๔) ได้เสด็จขึ้นครองราชย์สืบแทน

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ ระหว่างทรงงานกับพระราชบิดา

โดยมีสมเด็จพระราชินีมาเรีย คริสตินา (Maria Christina) พระราชมารดา เป็นผู้สำเร็จราชการอยู่ระยะหนึ่งเนื่องจากยังทรงพระเยาว์มาก ในรัชกาลนี้ นับเป็นยุคที่อำนาจและเกียรติภูมิของจักรวรรดิสเปนเสื่อมถอยลง เป็นลำดับ ในช่วงปลายรัชกาลเกิดความไม่สงบขึ้นในประเทศจนลุกลาม ถึงขั้นเกิดสงครามกลางเมือง พระเจ้า อัลฟองโซที่ ๑๓ ต้องเสด็จลี้ภัยออกนอกประเทศใน พ.ศ. ๒๔๓๔ อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบราชาธิปไตยไปสู่ระบอบสาธารณรัฐครั้งที่สอง ภายหลังการขึ้นสู่อำนาจของนายพลฟรานซิสโก ฟรังโก (Francisco Franco : พ.ศ. ๒๔๘๒ - ๒๕๑๘) ผู้นำเผด็จการสเปนซึ่งเป็นฝ่ายมีชัยในสงครามกลางเมืองเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๒ นายพลฟรังโก ได้ปกครองสเปนเรื่อยมาโดยใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๙๐ นายพลฟรังโกประกาศจะฟื้นฟูระบอบกษัตริย์ขึ้นอีกครั้ง โดยเสนอให้เจ้าชายฆวน การ์โลส (Juan Carlos) พระราชนัดดาในพระเจ้าอัลฟองโซที่ ๑๓ แห่งราชวงศ์บูร์บง เป็นผู้สืบทอดตำแหน่งพระประมุขของประเทศ

หลังจากที่นายพลฟรังโกถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เจ้าชายฆวน การ์โลสทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระประมุข ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ (His Majesty King Juan Carlos I of Spain) ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาของการฟื้นฟูราชวงศ์บูร์บงครั้งที่ ๓ ตลอดระยะเวลาเกือบ ๓๙ ปี

ที่ทรงครองราชย์ สมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ ทรงได้รับการยกย่องในฐานะผู้นำพาประเทศเปลี่ยนผ่านจากยุคเผด็จการทหารมาสู่ระบอบประชาธิปไตยเต็มขั้น ทรงตระหนัก ในความสำคัญของการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศ และทรงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มประเทศต่าง ๆ เพื่อจัดตั้งสหภาพยุโรป พระราชกรณียกิจในเวทีระหว่างประเทศและการส่งเสริมประชาธิปไตยในประเทศ ทำให้พระองค์ทรงได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติจากสถาบันต่าง ๆ ในหลายประเทศ

อย่างไรก็ดี ด้วยพระชนมพรรษาที่สูงขึ้น ตลอดจนปัญหาด้านพระพลานามัย และความนิยมในราชวงศ์ที่เสื่อมถอยลงตามกาลเวลา ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ สมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ ทรงตัดสินพระทัยสละราชสมบัติให้แก่เจ้าชายเฟลิเป พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่แห่งสเปนเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เฉลิมพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖

ปัจจุบันราชอาณาจักรสเปนปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีทรงเป็นประมุข (Constitutional Monarchy) ประกอบด้วยแคว้นอิสระทั้งหมด ๑๗ แคว้น (Autonomous Communities) และ ๒ จังหวัด (Autonomous Provinces) อยู่ทางตอนเหนือของโมร็อกโก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันกำหนดให้แคว้นต่าง ๆ มีสิทธิในการปกครองตนเองในระดับที่แตกต่างกันตามภูมิหลังการปกครองตนเอง โดยแต่ละแคว้นมีสภาของตนเอง มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาทุก ๆ ๔ ปี โดยได้รับสิทธิและอำนาจบริหารท้องถิ่นของตนเองภายใต้รัฐบาลกลาง

๑ สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ (King Felipe VI)

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ พระนามเต็ม Felipe Juan Pablo Alfonso de Todos los Santos de Borbón y de Grecia เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๓ และพระองค์เดียวในสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ (King Juan Carlos I) และสมเด็จพระราชินีโซเฟีย (Queen Sofia) เจ้าหญิงแห่งกรีซ เสด็จพระราชสมภพ

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ แห่งสเปน

เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน ตั้งแต่เมื่อครั้งที่สมเด็จพระราชบิดายังทรงดำรงพระยศเป็นเคานต์แห่งบาร์เซโลนา (Count of Barcelona) ภายหลังสมเด็จพระราชบิดาเสด็จขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศขึ้นเป็นเจ้าชายแห่งอัสตูเรียส (Prince of Asturias) ทรงเข้ารับการศึกษาขั้นต้นที่โรงเรียน Santa Maria de los Rosales ประเทศสเปน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ Lakefield College School เมืองออนตาริโอ ประเทศแคนาดา ขณะพระชนมายุ ๑๘ พรรษาทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแห่งสเปนเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๓๑ ทรงเข้ารับการศึกษาวิชาทหารจากโรงเรียนนายทหารแห่งกองทัพสเปน นอกจากนี้ ยังทรงสำเร็จการศึกษาระดับ

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ และสมเด็จพระราชินีเลติเซีย

ปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์จาก Autónoma University of Madrid ใน พ.ศ. ๒๕๓๖ และปริญญาโทสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. เจ้าชายเฟลิเปทรงสามารถตรัสได้หลายภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษากรีก

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เจ้าชายเฟลิเปทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวเลติเซีย ออร์ติซ โรกาโซลาโน (Letizia Ortiz Rocasolano) ผู้สื่อข่าวชาวสเปน ซึ่งในเวลาต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีเลติเซีย นับเป็นสมเด็จพระราชินีพระองค์แรกในประวัติศาสตร์ของสเปนที่มาจากสามัญชน มีพระราชธิดา ๒ พระองค์คือ เจ้าหญิงเลโอนอร์ (Princess Leonor) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ และเจ้าหญิงโซเฟีย (Princess Sofia) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ปัจจุบันเจ้าหญิง

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ ทรงโบกพระหัตถ์ทักทายประชาชน
ที่มาเฝ้ารับเสด็จภายหลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษก (ที่มา: www.matichon.co.th)

เลโอนอร์ทรงได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าหญิงแห่งอัสตูเรียส (Princess of Asturias) ผู้ทรงดำรงตำแหน่งรัชทายาทโดยชอบธรรมแห่งราชบัลลังก์สเปน ทรงนับเป็นองค์รัชทายาทที่พระชนมพรรษาน้อยที่สุดแห่งราชวงศ์ยุโรป

ในระหว่างที่ทรงดำรงตำแหน่งรัชทายาท เจ้าชายเฟลิเปทรงได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ในฐานะผู้แทนพระราชวงศ์สเปนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทรงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจและการค้า รวมทั้งด้านวัฒนธรรมและภาษาสเปน ทรงสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และภาษาสเปนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในต่างประเทศ ทั้งยังทรงได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของสหประชาชาติ (UN-Eminent Person) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ นอกจากนี้ ยังทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจในการช่วยเหลือสังคมด้านต่าง ๆ ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานกิตติมศักดิ์สมาคมและมูลนิธิหลายแห่ง ที่สำคัญคือ มูลนิธิเจ้าชายแห่งอัสตูเรียส (Principe de Asturias Foundation) ซึ่งเป็นมูลนิธิ

ที่มอบรางวัลให้แก่บุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถาบันที่มีผลงานหรืองานวิจัยอันเป็นต้นแบบที่ดีและทรงคุณค่า อย่างกว้างขวางต่อมนุษยชาติ

วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ สมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ ทรงสละราชสมบัติ ขณะพระชนมพรรษา ๗๖ พรรษา เจ้าชายเฟลิเป มกุฎราชกุมารเสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ พระราชพิธีบรมราชาภิเษกจัดขึ้นอย่างเรียบง่ายเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ อาคารรัฐสภา กรุงมาดริด ระหว่างพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระองค์มีพระราชดำรัสขอให้ชาวสเปนมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแคว้นต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ราชอาณาจักรสเปนประกอบด้วยแคว้นต่าง ๆ ซึ่งมีสิทธิในการปกครองตนเองแตกต่างกันตามภูมิหลังการปกครองของแต่ละแคว้น

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ เสด็จขึ้นครองราชย์ขณะพระชนมมาอายุ ๔๖ พรรษา ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระเยาว์ที่สุดในยุโรป และเป็นอันดับ ๓ ของโลกรองจากสมเด็จพระราชาธิบดี

จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุกแห่งราชอาณาจักรภูฏาน ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ ขณะพระชนมายุ ๒๘ พรรษา และเซค ตะมีม บิน ฮะมัด อาล-ซานี เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ขณะพระชนมายุ ๓๓ พรรษา

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาของชาติ ด้วยการดำเนินพระบรมราโชบายหลายประการอันส่งผลดีต่อประเทศ ทรงเป็นกษัตริย์หนุ่มที่มีแนวพระราชดำริทันสมัย และมีพระวิสัยทัศน์ กว้างไกล ในรัชสมัยของพระองค์นับเป็นครั้งแรกที่ทรงเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบบัญชีการใช้จ่ายของราชสำนักอย่างเปิดเผยผ่านทางรัฐบาล นอกจากนี้ ในช่วงระยะเวลาของการเสด็จขึ้นครองราชย์ประเทศสเปนกำลังประสบกับปัญหาการว่างงานและกระแสเรียกร้องจากประชาชนบางส่วนที่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองจากระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเป็นระบอบสาธารณรัฐ พระองค์ทรงสามารถนำพาประเทศผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มาได้ด้วยพระปรีชาสามารถ และพระปรีชาญาณอย่างสูง จึงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็นที่เคารพและเทิดทูนของประชาชนชาวสเปนอย่างแท้จริง

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย และราชอาณาจักรสเปน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรสเปนมีความสัมพันธ์ต่อกันมายาวนานย้อนไป ถึงสมัยอยุธยา ในรัชกาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พ.ศ. ๒๑๔๐ สเปนได้ส่งทูตจากฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นดินแดนอาณานิคมของสเปนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ ฮวน เดลโล เด อากวีร์เร เข้ามายังกรุงศรีอยุธยา เพื่อเจรจาทำสัญญาทางไมตรีและการค้ากับอยุธยาแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จนถึงรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศจึงได้รับการรื้อฟื้นขึ้นอีกครั้งหนึ่ง แต่ความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะการค้ามากกว่าการทูต พ.ศ. ๒๒๐๕ สเปนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสถานการค้าที่อยุธยา แต่ว่าการติดต่อค้าขายระหว่างทั้งสองฝ่ายมิได้ดำเนินไปด้วยดีเท่าที่ควร

เนื่องจากพ่อค้าสำเภาจากไทยถูกขัดขวางมิให้ค้าขายที่มินลาได้โดยสะดวก

ครั้นถึงสมัยรัตนโกสินทร์ไทยกับสเปนจึงเริ่มมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยทั้งสองประเทศได้ลงนามในหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีและการค้าระหว่างกันเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๑๓ และในเวลาต่อมาจึงได้มีการแต่งตั้งหม่อมเจ้าปฤษฎางค์ ชุมสาย อัครราชทูตประจำสหราชอาณาจักรให้ดำรงตำแหน่ง อัครราชทูตประจำสเปนคนแรก หลังจากนั้น จึงได้มีการยกฐานะจากสถานอัครราชทูตขึ้นเป็นสถานเอกอัครราชทูตเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ และรัฐบาลไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสองประเทศได้พัฒนาขึ้น มีการแต่งตั้งกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทย ณ เมืองซานตาครูส เด เตเนริเฟ (Santa Cruz de Tenerife) หมู่เกาะคานารี และกงสุลกิตติมศักดิ์สเปนประจำจังหวัดภูเก็ต (มีเขตกงสุลครอบคลุม ๕ จังหวัดคือ ภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ และตรัง)

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ไทยและสเปนยังมีความร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการเมือง ไทยและสเปนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาโดยตลอด และมีอุดมการณ์และแนวนโยบายที่สำคัญหลายประการสอดคล้องกัน โดยเฉพาะในกรอบการประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia – Europe Meeting – ASEM) ด้านเศรษฐกิจการค้า ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยและสเปนโดยรวมนับว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งสองฝ่ายมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนด้านการลงทุนซึ่งกันและกัน ด้านวัฒนธรรม ไทยและสเปนได้ตกลงลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางวัฒนธรรมระหว่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันเผยแพร่วัฒนธรรมของทั้งสองประเทศไปสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ไทยและสเปนยังมีการแลกเปลี่ยนการเยือน ทั้งในระดับพระราชวงศ์ บุคคลสำคัญ และเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐบาลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงฉายพระรูปร่วมกับ Infanta Maria Christina ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินสเปน พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ของทั้งสองฝ่ายในคราวเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๔๐

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์สเปน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรสเปนปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเป็นระยะเวลายาวนาน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองพระราชวงศ์มีความใกล้ชิดและแน่นแฟ้น และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันตามลำดับ ดังนี้

๑ พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๑๕ - ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยือนประเทศสเปนในคราวเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๑ โดยสมเด็จพระราชินีมาเรีย คริสตินา ทรงฉายการต้อนรับในฐานะผู้สำเร็จราชการแผ่นดินแทนสมเด็จพระเจ้าอัลฟองโซ่ที่ ๑๓ ซึ่งขณะนั้นยังทรงพระเยาว์ ราชสำนักสเปนได้จัดพระราชวังหลวงแห่งกรุงมาดริดถวายเป็นที่ประทับ ในโอกาสนี้ได้เสด็จฯ พระราชดำเนินเยือนสถานที่สำคัญ ๆ ทางประวัติศาสตร์ อาทิ พระราชวังและวิหารแห่งเอล เอสโคเรียล (El Escorial) พิพิธภัณฑสถานภาพ และสนามแข่งวัว

กระทิง (Plaza de Toros) เป็นต้น

ในรัชกาลปัจจุบันพระราชวงศ์ของทั้งสองฝ่ายมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน ทั้งที่เป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ คือ วันที่ ๓ - ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสเปนอย่างเป็นทางการ

วันที่ ๒๗ มิถุนายน - ๔ กรกฎาคม สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสเปนอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลส ที่ ๑ แห่งสเปน

วันที่ ๒๙ - ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสเปน อย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลส ที่ ๑ แห่งสเปน และเสด็จฯ เป็นองค์ประธานในงานวันชาติไทย และงานแสดงสินค้าโลกที่เมือง เซบิยา (Sevilla)

วันที่ ๒๒ - ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสเปน อย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลส ที่ ๑ แห่งสเปน เพื่อทรงร่วมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ ๒๕ ณ เมืองบาร์เซโลนา

วันที่ ๗ - ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ ทรงร่วมงานพระศพของเคานต์ฆวน เด บอร์บอน (Count Juan de Borbon) พระราชบิดาของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑

วันที่ ๑๗ - ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสเปนเพื่อทรงประกอบพิธีปล่อยเรือรบหลวงจักรีนฤเบศรลงน้ำ ณ เมือง Ferrol

สมเด็จพระราชินีโซเฟีย เสด็จฯ เป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีฆวน การ์โลสที่ ๑ เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติ ๖๐ ปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● พระราชวงศ์สเปน

พ.ศ. ๒๕๐๕, พ.ศ. ๒๕๐๘ สมเด็จพระราชาธิบดี ฆวน การ์โลส ที่ ๑ ขณะดำรงพระยศเจ้าชายแห่งสเปนและเจ้าหญิงโซเฟียเสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระราชาธิบดี ฆวน การ์โลสที่ ๑ แห่งสเปนและสมเด็จพระราชินีโซเฟียเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๑๖ - ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระราชาธิบดี เฟลิเปที่ ๖ ขณะดำรงพระยศเจ้าชายเฟลิเป มกุฎราชกุมารแห่งสเปน

เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดี ฆวน การ์โลสที่ ๑ และสมเด็จพระราชินีโซเฟียเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชินีโซเฟียเสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติ ๖๐ ปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรสวีเดน

Kingdom of Sweden

สวีเดน ชื่อเป็นทางการคือราชอาณาจักรสวีเดน ตั้งอยู่บนคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ทางตอนเหนือของทวีปยุโรป ทิศเหนือติดกับประเทศนอร์เวย์และประเทศฟินแลนด์ ทิศตะวันออกติดกับประเทศฟินแลนด์และอ่าวบอทเนีย ทิศใต้ติดกับทะเลบอลติกและประเทศเดนมาร์ก ทิศตะวันตกติดกับประเทศนอร์เวย์ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๔๙,๗๙๒ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงสตอกโฮล์ม (Stockholm) สวีเดนมีประชากรประมาณ ๙,๗๒๓,๘๐๙ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายลูเทอแรน (Lutheran) ภาษาราชการคือภาษาสวีเดน นอกจากนี้ ยังมีภาษาซอมี ภาษาฟินแลนด์ และภาษาอังกฤษ สวีเดนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบสภาเดียว มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ (His Majesty King Carl XVI Gustaf) แห่งราชวงศ์แบร์นาต็อดต์

● ธงชาติสวีเดน

ลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นธงเป็นสีฟ้า มีรูปกางเขนสีเหลืองทองวางตามแนวนอนบนพื้นธง ส่วนบนของกางเขนอยู่ชิดขอบด้านคันธงปลายจดขอบธง ธงนี้ใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ สีสัญลักษณ์บนธงชาติมาจากตราแผ่นดินที่มีรูปมงกุฏ ๓ องค์ สีเหลืองทองบนพื้นสีฟ้า ประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๔๙

● ตราแผ่นดินสวีเดน

ตราแผ่นดินสวีเดน ประกอบด้วยเครื่องยอดสีทอง มีโล่แบ่งเป็น ๔ ช่องด้วยกางเขนปลายบาน สีทองภายในโล่แต่ละส่วนประกอบด้วยตราของราชวงศ์ ตราในช่องที่ ๑ และช่องที่ ๔ เป็นตราจูลมงกุฏสีทอง

ตราในช่องที่ ๒ และ ๓ เป็นแถบลำน้ำทแยงขวางสามแถบสีเงิน มีสิงโตสองตัวสวมมงกุฎเปิดสีทอง เล็บและลิ้นสีแดง โล่เล็กภายในตราแบ่งเป็นตราของราชวงศ์วาลาและตราราชวงศ์แบร์นาต็อดต์ โล่หลักมียอดเป็นมหามงกุฏ ล้อมรอบด้วยเครื่องหมายของเครื่องราชอิสริยาภรณ์เซราฟิม ประคองข้างโดยสิงโตสองตัวยืนผงาดอยู่บนฐาน องค์ประกอบทั้งหมดล้อมรอบด้วยเสื้อคลุมขนเออร์มิน ตอนบนมงกุฎรวบยอดด้วยสายปลายพู่ตกแต่งสีทอง

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งสวีเดน

บรรพบุรุษของชาวสวีเดนคือพวก “นอร์สแมน” (Norseman) หรือ “นอร์ทแมน” (Northman) และไวกิง (Viking) พวกไวกิงสวีเดนเป็นนักเดินเรือที่มีความสามารถ เดินทางไปแสวงโชคทำการค้าจนยึดครองเมืองต่าง ๆ และสถาปนาราชวงศ์และอาณาจักรขึ้น ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ ๙ – ๑๐ เมื่อกษัตริย์สวีเดนทรงยอมรับนับถือคริสต์ศาสนา ทำให้สวีเดนเป็นส่วนหนึ่งของคริสตจักรยุโรปตะวันตก ในระยะแรกของการสถาปนาราชอาณาจักร กษัตริย์สวีเดนเป็นตำแหน่งเลือกตั้ง พระราชอำนาจถูกจำกัดโดยจารีตและคอมมูนของชาวนาที่มีอำนาจปกครองตนเองตลอดจนสภาของเสรีชนประจำมณฑลต่าง ๆ ซึ่งจะยอมรับหรือปฏิเสธกษัตริย์ก็ได้

ประวัติศาสตร์สวีเดนนับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ เป็นช่วงเวลาของการแย่งชิงอำนาจระหว่างขุนนางและกษัตริย์ราชวงศ์ต่าง ๆ มีการรวมการปกครองกับราชอาณาจักรใกล้เคียง เช่น เดนมาร์ก

พระราชวังหลวงกรุงสตอกโฮล์ม (The Drottningholm Palace) (ที่มา : www.kungahuset.se)

และนอร์เวย์เป็นสหภาพคาลมาร์ สวีเดนจึงมีกษัตริย์จากประเทศเหล่านั้นเข้ามาปกครองด้วย จนถึง พ.ศ. ๒๐๖๓ พระเจ้าคริสเตียนที่ ๒ แห่งเดนมาร์กยกกองทัพเข้ารุกรานสวีเดน ชาวสวีเดนจึงรวมตัวกันต่อสู้กับกองทัพเดนมาร์กโดยมีกุสตาฟ วาซา (Gustav Vasa) ขุนนางสวีเดนเป็นหัวหน้า หลังจากสวีเดนได้รับชัยชนะ กุสตาฟ วาซาจึงได้รับการอัญเชิญขึ้นครองราชบัลลังก์เป็นกษัตริย์สวีเดน เมื่อ พ.ศ. ๒๐๖๖ ทรงพระนามว่า พระเจ้ากุสตาฟที่ ๑ (Gustav I) ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์วาซา

ในรัชสมัยของพระองค์ ทรงปฏิรูปการปกครองโดยให้กองทัพเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันกษัตริย์ และให้สภาริกส์ดัก (Riksdag) ประกาศให้มีการสืบราชสันตติวงศ์แทนการเลือกตั้งโปรดให้เปลี่ยนการนับถือศาสนาจากศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกมาเป็นนิกายลูเทอแรน (Lutheranism) ทรงสร้างความเจริญก้าวหน้า

และความมั่นคงแก่ประเทศ จนทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า “บิดาของประเทศ”

การเสด็จขึ้นครองราชสมบัติของกษัตริย์สวีเดนตามลำดับการสืบราชสันตติวงศ์ซึ่งเริ่มขึ้นในรัชสมัยพระเจ้ากุสตาฟที่ ๑ ดำเนินต่อเนื่องมาจวบจนสวีเดนพ่ายแพ้สงครามต่อรัสเซียและเดนมาร์กทำให้สวีเดนต้องสูญเสียฟินแลนด์ไป พระเจ้ากุสตาฟที่ ๔ ออดอล์ฟ (Gustaf IV Adolf) ถูกขับออกจากราชบัลลังก์ใน พ.ศ. ๒๓๕๒ และพระเจ้าคาร์ลที่ ๑๓ พระปิตุลาทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นกษัตริย์องค์ต่อมา และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งลดทอนพระราชอำนาจของกษัตริย์ไปให้แก่สภาริกส์ดักและตุลาการสวีเดน

ด้วยเหตุที่พระเจ้าคาร์ลที่ ๑๓ ไม่ทรงมีรัชทายาทสืบทอดราชบัลลังก์ พระองค์จึงทรงอุปการะมอง บัปติสต์ แบร์นาดีออตต์ (Jean – Baptiste Bernadotte) บุตรขององรี แบร์นาดีออตต์ (Henri Bernadotte)

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๔ โยฮัน (Jean -Baptiste Bernadotte)
ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์แบร์นาโดตต์

สมุหกลาโหมประจำเมืองโป ประเทศฝรั่งเศส เป็นพระราชโอรสบุญธรรมของ บัปติสต์ แบร์นาโดตต์ ได้สมัครเข้าเป็นทหารในกองทัพฝรั่งเศสตั้งแต่อายุ ๑๗ ปี และเข้าร่วมรบในสงครามสำคัญ ๆ หลายครั้ง ด้วยความกล้าหาญและความสามารถที่โดดเด่นในการรบทำให้ได้เลื่อนยศถึงชั้นนายพลในกองทัพฝรั่งเศส ต่อมาแบร์นาโดตต์ได้มีโอกาสเข้าไปปฏิบัติภารกิจในสวีเดน และได้รับการชื่นชมรักใคร่จากประชาชนชาวสวีเดนทั่วไป หลังจากนั้น พระเจ้าคาร์ลที่ ๑๓ ได้ทรงสถาปนาแบร์นาโดตต์ขึ้นเป็นมกุฎราชกุมารทรงพระนามว่า “คาร์ล โยฮัน” หรือ “ชาร์ลส์ จอห์น” ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๓๕๓ ภายใต้การรับรองของสภาคริสตจักรแห่งสวีเดน

ใน พ.ศ. ๒๓๕๗ มกุฎราชกุมารคาร์ล โยฮันทรงประสบความสำเร็จในการรบ จนสามารถผนวกนอร์เวย์เข้าเป็นส่วนหนึ่งของสวีเดน และเมื่อพระเจ้าคาร์ลที่ ๑๓ สวรรคตใน พ.ศ. ๒๓๖๑ มกุฎราชกุมารคาร์ล โยฮัน จึงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อมา เฉลิมพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๔ โยฮัน ทรงสถาปนาราชวงศ์แบร์นาโดตต์ (Bernadotte) และทรงขึ้นปกครองเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์แบร์นาโดตต์แห่งสวีเดน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๖๑ จวบจนสวรรคตเมื่อวันที่

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ล ที่ ๑๖ กุस्ताฟและสมเด็จพระราชินีซิลเวีย
พร้อมด้วยพระราชโอรสและพระราชธิดา (ที่มา : www.kungahuset.se)

๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๘๗ ทรงครองราชสมบัติรวม ๒๖ ปี หลังจากเสด็จสวรรคตแล้ว มีพระมหากษัตริย์ราชวงศ์แบร์นาโดตต์สืบราชสมบัติต่อมาอีก ๖ พระองค์ จนถึงสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ พระองค์ที่ ๗ แห่งราชวงศ์แบร์นาโดตต์ และลำดับที่ ๗๔ แห่งราชอาณาจักรสวีเดน

ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ สวีเดนได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๓๕๒ และประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวบัญญัติให้สวีเดนเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองจากระบบ ๒ สภามาเป็นระบบสภาเดี่ยวประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง ๓๔๙ คน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี พระราชอำนาจต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์สวีเดนถูกกำหนดโดยบทบัญญัติและรายละเอียดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ใน พ.ศ. ๒๕๒๗ สวีเดนได้ออกพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับการสืบราชบัลลังก์ โดยให้สิทธิอย่างทัดเทียมกันแก่พระราชโอรสหรือพระราชธิดาองค์โตที่ประสูติก่อน ส่งผลให้เจ้าหญิงวิกตอเรีย ดัชเชสแห่งเวสต์โรกอตตา (Victoria Dutchess of Westro-

gothca) พระราชธิดาองค์โตในสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย ซอมเมอร์ลาธแห่งสวีเดน ซึ่งประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารีแห่งสวีเดน เจ้าชายคาร์ลฟิลิป ดยุกแห่งเวร์เมแลนด์ (Carl Philip, Duke of Wermelandia) ซึ่งประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ ทรงเป็นรัชทายาทลำดับที่ ๒ และเจ้าหญิงมาตีลีน ดัชเชสแห่งแฮลซิงแลนด์และแกสตรีกแลนด์ (Dutchess of Hälsingland and Gästrikland) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ทรงเป็นรัชทายาทลำดับสุดท้าย

ลำดับพระมหากษัตริย์ราชวงศ์แบร์นาต็อดต์แห่งสวีเดน

๑. สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๔ โยฮัน ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์แบร์นาต็อดต์ ครองราชสมบัติระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๑ - ๒๓๘๗

๒. สมเด็จพระราชาธิบดีออกสการ์ที่ ๑ (พระนามเดิมคือ โจเซฟ ฟร็องก์) พระโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๔ โยฮัน ซึ่งเสด็จตามพระราชบิดามาจากกรุงปารีส ครองราชสมบัติสืบต่อจากสมเด็จพระราชาธิบดีระหว่าง พ.ศ. ๒๓๘๗ - ๒๔๐๒

๓. สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๕ พระราชโอรสองค์ใหญ่ในสมเด็จพระราชาธิบดีออกสการ์ที่ ๑ ครองราชสมบัติระหว่าง พ.ศ. ๒๔๐๒ - ๒๔๑๕

๔. สมเด็จพระราชาธิบดีออกสการ์ที่ ๒ พระอนุชาในสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๕ ครองราชสมบัติระหว่าง พ.ศ. ๒๔๑๕ - ๒๔๕๐

๕. สมเด็จพระราชาธิบดีกุสตาฟที่ ๕ พระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีออกสการ์ที่ ๒ ครองราชสมบัติระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐ - ๒๔๘๓

๖. สมเด็จพระราชาธิบดีกุสตาฟที่ ๖ ออดอล์ฟ พระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีกุสตาฟที่ ๕ ครองราชสมบัติระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๕๐๘

๗. สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ พระมหากษัตริย์รัชกาลปัจจุบัน เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๖

● สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ (His Majesty King Carl XVI Gustaf)

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ เป็นพระราชโอรสในเจ้าชายกุสตาฟ ออดอล์ฟและเจ้าหญิงซิบบิลลาแห่งซัคเซิน - โคบูร์กโกทา (Sibylla of Sachsen - Coburg - Gotha) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ณ กรุงสตอกโฮล์ม มีพระเชษฐภคินี ๔ พระองค์ คือเจ้าหญิงมาร์กาเรตธา เจ้าหญิงเบอร์จิตตา เจ้าหญิงเดลีเร และเจ้าหญิงคริสตินา

เมื่อครั้งที่พระราชบิดาทรงประสบอุบัติเหตุเครื่องบินตกที่ประเทศเดนมาร์กเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ พระองค์ทรงมีพระชนมายุเพียง ๙ เดือน ทรงอยู่ในพระอภิบาลของสมเด็จพระอัยกา (สมเด็จพระราชาธิบดีกุสตาฟที่ ๖ ออดอล์ฟ) จนถึง พ.ศ. ๒๔๙๓ จึงทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมกุฎราชกุมารแห่งสวีเดน

ขณะทรงพระเยาว์ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ ทรงได้รับการศึกษาจากคณาจารย์ที่ถวายการสอนในพระราชฐาน กรุงสตอกโฮล์ม ต่อมาทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนบรอมส์ (Broms School) และโรงเรียนซิกทูนา (Sigtuna Boarding School) ทรงสำเร็จการศึกษาใน พ.ศ. ๒๕๐๙ จากนั้น ทรงศึกษาศิลปวิทยาการหลายแขนงที่มหาวิทยาลัยอัปซูลลา (Uppsala University) และมหาวิทยาลัยสตอกโฮล์มของสวีเดน ทรงสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ กฎหมายการเงินและเศรษฐศาสตร์ ในพ.ศ. ๒๕๑๒ รวมทั้งทรงเข้ารับการฝึกหัดในกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศสวีเดน ก่อนที่จะทรงสอบเข้าเรียนในโรงเรียนนายเรือใน พ.ศ. ๒๕๑๑ และทรงเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรในเวลาต่อมา

ภายหลังทรงสำเร็จการศึกษา ได้เสด็จไปทรงงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทรงแสวงหาความรู้และประสบการณ์เพื่อเตรียมพระองค์สำหรับตำแหน่งพระประมุขของสวีเดน อาทิ ทรงฝึกงานที่สถานเอกอัครราชทูตสวีเดนประจำสหราชอาณาจักร ทรงร่วมงานในคณะผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก และทรงร่วมงานกับสภาหอการค้าแห่งราชอาณาจักรสวีเดน ณ กรุงลอนดอน เป็นต้น

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟ (ที่มา : www.kungahuset.se)

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระราชาธิบดีกุस्ताฟที่ ๖ ออดอล์ฟ ซึ่งเสด็จสวรรคตในวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๖ โดยประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ขณะพระชนมายุ ๒๗ พรรษา พระราชปณิธานประจำรัชกาลของพระองค์คือ “เพื่อสวีเดนสู่กระแสกาลวิวัฒน์” (For Sweden with the times)

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับนางสาวซิลเวีย ซอมเมอร์ลาธ (Silvia Sommerlath) สุภาพสตรีสัญชาติเยอรมัน-บราซิล ซึ่งทรงพบกันที่เมืองมิวนิกเมื่อพ.ศ. ๒๕๑๕ ในคราวเสด็จฯ เยือนประเทศเยอรมนี เพื่อทอดพระเนตรการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน นางสาวซอมเมอร์ลาธปฏิบัติหน้าที่ล่ามและเจ้าหน้าที่ประสานงานในคราวนั้น หลังจากพระราช

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุस्ताฟ และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย (ที่มา : www.kungahuset.se)

พิธีราชาภิเษกสมรสซึ่งจัดขึ้น ณ วิหารสตอกโฮล์มในวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๙ ทรงสถาปนาพระชายาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีซิลเวีย ทั้งสองพระองค์มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๓ พระองค์คือ

๑. เจ้าหญิงวิกตอเรีย มกุฎราชกุมารีแห่งสวีเดน ประสูติเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
๒. เจ้าชายคาร์ล ฟิลิป ดยุกแห่งวาร์มแลนด์ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟและสมเด็จพระราชินีซิลเวียพร้อมด้วยสมาชิกราชวงศ์แบร์นาโดตต์ (ที่มา : www.kungahuset.se)

๓. เจ้าหญิงมาตีลีน ดัชเชสแห่งเฮลซิงแลนด์และแกสตริกแลนด์
ประสูติเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในฐานะองค์พระประมุขของประเทศตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อาทิ ทรงเป็นผู้แทนราชอาณาจักรสวีเดนเสด็จฯ เยือนมิตรประเทศเพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรี ทรงต้อนรับคณะทูตและพระราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ ทรงเป็นประธานเปิดการประชุมสภาทุกสมัย และเป็นองค์ประธานในงานพระราชพิธี รัฐพิธี และงานเฉลิมฉลองต่าง ๆ ตลอดจนเป็นองค์ประธานพระราชทานรางวัลโนเบลแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณประโยชน์แก่สาธารณชนสาขาต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ ทรงสนพระราชหฤทัยเป็นพิเศษในกิจกรรมลูกเสือมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ หลังจากทรงสำเร็จการศึกษา ทรงอุปถัมภ์กิจการลูกเสือทั้งภายในประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งทรงรับเป็นประธานกิตติมศักดิ์ขององค์การลูกเสือโลก นอกจากนี้ ยังทรงสนพระทัยและห่วงใยด้านสิ่งแวดล้อม ทรงเป็น

ทรงสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสวีเดน
(ที่มา : www.kungahuset.se)

องค์อุปถัมภ์องค์การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของสวีเดนหลายหน่วยงาน

ตลอดระยะเวลากว่า ๔๐ ปีแห่งการเป็นองค์พระประมุขของราชอาณาจักรสวีเดน สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ล ที่ ๑๖ กุสตาฟ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน สมดังพระราชปณิธาน “เพื่อสวีเดนสู่กระแสกาลวิวัฒน์” ส่งผลให้พระองค์ทรงเป็นมิ่งขวัญและศูนย์รวมจิตใจของชาวสวีเดนอย่างเหนียวแน่นตลอดมา

๘ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรสวีเดน

ราชอาณาจักรสวีเดนเป็นมิตรประเทศเก่าแก่ของไทยมายาวนานกว่าร้อยปีและดำรงความสัมพันธ์อันดีสืบมานับตั้งแต่ได้มีการลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพ การพาณิชย์ และการเดินเรือ (The Treaty of Friendship, Commerce and Navigation of 1868) เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๒๕ ประเทศไทยได้แต่งตั้งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าปฤษฎางค์ เมื่อครั้งดำรงพระยศหม่อมเจ้า

ทัศนียภาพกรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน

ปฤษฎางค์ ชุมสาย ราชทูตประจำประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ให้ดำรงตำแหน่ง
อัครราชทูตไทยประจำประเทศสวีเดนด้วย

ใน พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศไทย
ได้เปิดสถานอัครราชทูตประจำกรุงสตอกโฮล์มเป็นครั้งแรก ภายหลัง
ได้ปิดสถานอัครราชทูตฯ ลง ใน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยให้อัครราชทูต
ณ กรุงโคเปนเฮเกนดำรงตำแหน่งอัครราชทูตประจำสวีเดน จนถึง
พ.ศ. ๒๕๐๒ ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรสวีเดนจึงได้ยกฐานะ
ความสัมพันธ์ระหว่างกันขึ้นเป็นระดับเอกอัครราชทูตอีกครั้ง จากนั้น
ได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทยขึ้นที่กรุงสตอกโฮล์ม ใน พ.ศ. ๒๕๐๖
โดยมีเขตอาณาครอบคลุมประเทศฟินแลนด์และเอสโตเนีย ต่อมาไทยได้เปิด
สำนักงานการท่องเที่ยว (ททท.) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ เปิดสำนักงานเศรษฐกิจ
การลงทุน (BOI) ณ กรุงสตอกโฮล์ม เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒
ส่วนสถานเอกอัครราชทูตราชอาณาจักรสวีเดนประจำประเทศไทย

มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศ ลาว กัมพูชา พม่า และฟิลิปปินส์ โดยมี
สถานกงสุลสวีเดนประจำประเทศไทยอีก ๓ แห่ง คือสถานกงสุลสวีเดน
ประจำจังหวัดเชียงใหม่ ภูเก็ต และเมืองพัทยา

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ราชอาณาจักรทั้งสอง
ยังให้การสนับสนุนและร่วมมือกันในด้านการเมือง เศรษฐกิจการค้า
การลงทุนและการประกอบธุรกิจต่างๆ ปัจจุบันมีบริษัทธุรกิจชั้นนำ
ของสวีเดนเข้ามาลงทุนตั้งฐานการผลิตในประเทศไทยหลายบริษัท อาทิ
บริษัทผลิตเครื่องโทรคมนาคมและการสื่อสาร เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์
การแพทย์ บริษัทผลิตและประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ บริษัทผลิต
และจำหน่ายเครื่องเรือน เป็นต้น ส่วนความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม
สวีเดนให้การสนับสนุนโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์แก่ประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น ลาว กัมพูชา เป็นต้น นอกจากนี้
ในด้านการท่องเที่ยว ประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางอันดับ

ต้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวชาวสวีเดนให้ความสนใจ นิยมเดินทางมาอย่างต่อเนื่อง และมีสถิติที่เพิ่มมากขึ้นตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์สวีเดน

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๑๓ - ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยือนสวีเดน ในการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก พระเจ้าออสการ์ที่ ๒ และรัฐบาล ตลอดจนประชาชนชาวสวีเดน ถวายการต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ

วันที่ ๒๑ - ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสวีเดนอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระเจ้ากุสตาฟที่ ๖ อ돌ฟ์ และสมเด็จพระราชินีหลุยส์แห่งสวีเดน ในโอกาสนี้ ได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรสถานที่สำคัญ ๆ เช่น พิพิธภัณฑสถานภาพเขียนของเจ้าชายยูเกน (His Royal Highness Prince Eugen) ที่วัลเดอร์มาร์ซัดเดิล (Waldermarsuddle) และ โรงงานเครื่องจักรสำหรับการเกษตรของบริษัท Bolinder Munktell ที่เมือง Eskilstuna เป็นต้น

วันที่ ๒๓ - ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จฯ เยือนสวีเดน เพื่อทรงเข้าร่วมพระราชพิธีพระบรมศพสมเด็จพระราชาธิบดีกุสตาฟที่ ๖ อ돌ฟ์แห่งสวีเดน

วันที่ ๒๙ เมษายน - ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จฯ เยือนสวีเดน เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๖๐ พรรษาสมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ แห่งสวีเดน

พระราชวงศ์สวีเดน

พ.ศ. ๒๔๒๗ เจ้าชายออสการ์แห่งสวีเดน เสด็จเยือนประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๕๔ เจ้าชายวิลเลียมแห่งสวีเดนเสด็จเยือนประเทศไทย วันที่ ๒๑ - ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ วันที่ ๓๐ สิงหาคม - ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ และ วันที่ ๖ - ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย พร้อมด้วยเจ้าหญิงวิกตอเรีย มกุฎราชกุมารี เจ้าชายคาร์ล ฟิลิป และเจ้าหญิงมาเดอลีน เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ เสด็จฯ ไปทรงร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ ๒๐ ที่หาดยาว จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ และสมเด็จพระราชินีซิลเวีย เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

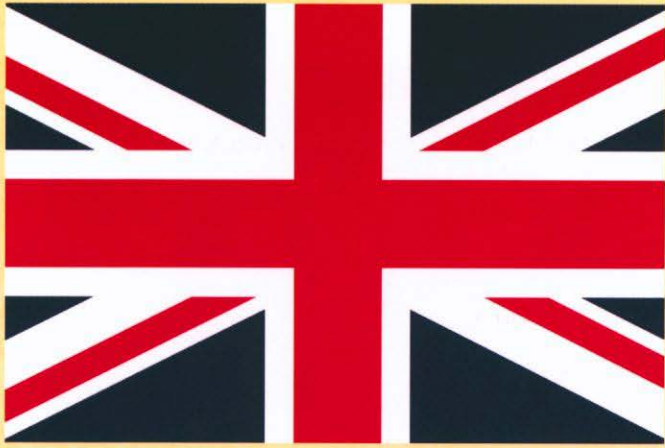
วันที่ ๑๗ - ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟและสมเด็จพระราชินีซิลเวีย เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อทรงขอบใจประชาชนชาวไทย ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดีแก่ผู้ประสบภัยชาวสวีเดน จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย

สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ และสมเด็จพระราชินีซิลเวียแห่งสวีเดน
เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๒ - ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชา
ธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟแห่งสวีเดนและสมเด็จพระราชินีซิลเวียเสด็จฯ
เยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นอกจากนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีคาร์ลที่ ๑๖ กุสตาฟ สมเด็จพระ
ราชินีซิลเวีย และพระราชวงศ์แห่งสวีเดนอีกหลายพระองค์ได้เสด็จฯ
มาทรงพักผ่อนเป็นการส่วนพระองค์ที่ประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอตลอดมา

สหราชอาณาจักร
บริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ

United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland

สหราชอาณาจักร (United Kingdom) ชื่อเป็นทางการคือ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ประกอบด้วยอังกฤษ เวลส์และสกอตแลนด์ (เรียกว่าบริเตนใหญ่) และไอร์แลนด์เหนือ นอกจากนี้ยังมีดินแดนโพ้นทะเลและดินแดนที่ยังยินยอมอยู่ในเครือจักรภพในหลายภูมิภาคของโลก จนเคยได้รับสมญานามว่า “ดินแดนพระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน” พื้นที่ของสหราชอาณาจักรล้อมรอบด้วยมหาสมุทรแอตแลนติก และพื้นน้ำที่เชื่อมต่อกัน ได้แก่ ทะเลเหนือ ทะเลเซลติก ทะเลไอร์แลนด์ และช่องแคบอังกฤษ ทางทิศใต้คั่นกับทวีปยุโรปและห่างจากพรอมแดนฝรั่งเศสที่บริเวณช่องแคบโดเวอร์ (Dover) เป็นระยะทาง ๓๔ กิโลเมตร จึงมีเพียงไอร์แลนด์เหนือเป็นส่วนเดียวของประเทศที่มีพรมแดนทางบกติดกับสาธารณรัฐไอร์แลนด์ (Republic of Ireland)

ประเทศสหราชอาณาจักรมีเนื้อที่ ๒๔๒,๕๑๔ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงลอนดอน (London) มีจำนวนประชากรประมาณ ๖๔.๑ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๖) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกาย Church of England ซึ่งเป็นทางสายกลางระหว่างโรมันคาทอลิก และโปรเตสแตนต์ ภาษาราชการคือภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ ภาษาเวลส์ (Welsh) และเกลิค (Gaelic) สหราชอาณาจักรได้ชื่อว่าเป็นต้นแบบของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญแบบรัฐสภา (Constitutional Monarchy with Parliament Government) มาอย่างยาวนาน มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยให้พระราชวงศ์ฝ่ายหญิงอยู่ในลำดับรัชทายาทได้เช่นเดียวกับฝ่ายชาย พระประมุของค์ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ (Her Majesty Queen Elizabeth II of the United Kingdom)

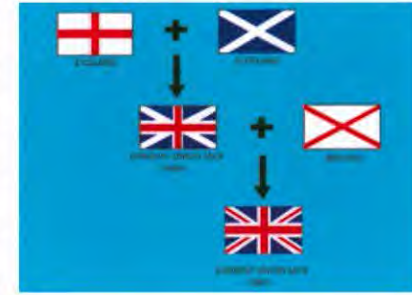
● สหราชอาณาจักร

หรือที่เรียกกันว่ายูเนียนแจ็ก (Union Jack) เป็นธงชาติของสหราชอาณาจักรที่ยังใช้อย่างเป็นทางการและกึ่งทางการในรัฐสมาชิกเครือจักรภพบางรัฐ เช่น

ในประเทศแคนาดา ธงนี้มีนามตามกฎหมายว่า “ธงราชวัชสหภาพ” (Royal Union Flag) และยังใช้อย่างเป็นทางการในดินแดนโพ้นทะเลบางแห่งที่เป็นของอังกฤษ อีกทั้งยังปรากฏในธงของบางประเทศซึ่งเคยเป็นเมืองขึ้นอังกฤษด้วย

รูปแบบปัจจุบันของธงสหภาพ รวมลักษณะของธงชาติประจำรัฐทั้งสามไว้ด้วยกัน ได้แก่ รูปกางเขนสีขาวหรือธงเซนต์จอร์จ (อังกฤษ) รูปกางเขนไขว้สีขาวของเซนต์แอนดรูว์ (สกอตแลนด์) รูปกางเขนไขว้สีขาวของเซนต์แพทริก (ไอร์แลนด์เหนือ) และเริ่มใช้คำว่า British กับธงสหภาพเป็นครั้งแรกเมื่อปลายศตวรรษที่ ๑๘

พัฒนาการของธงชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน

● ตราแผ่นดินสหราชอาณาจักร

เป็นตราอาร์มของพระมหากษัตริย์แห่งสหราชอาณาจักร ปัจจุบันคือสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ สมเด็จพระราชินีนาถทรงใช้ตรานี้ในราชการในฐานะพระมหากษัตริย์แห่ง

สหราชอาณาจักร และรู้จักอย่างเป็นทางการว่า “ตราอาร์มแห่งราชอาณาจักร” (Arms of Dominion) ส่วนสมาชิกอื่นๆ ในพระราชวงศ์อังกฤษและรัฐบาลบริเตนจะใช้ตราอาร์มที่แปลงจากตรานี้ในกิจการที่เกี่ยวกับการบริหารและการปกครองประเทศ สมเด็จพระราชินีนาถทรงมีตราที่แปลงจากตรานี้ซึ่งเป็นตราเดียวกับที่ใช้โดยรัฐบาลสกอตแลนด์ (Scotland Office)

พระราชวังบักกิงแฮม (Buckingham Palace)

โล่ในตราแบ่งเป็น ๔ ช่อง ช่องที่ ๑ หรือช่องบนซ้าย และช่องที่ ๔ หรือช่องล่างขวาเป็นตราสิงห์สามตัวที่เป็นสัญลักษณ์ของอังกฤษ ช่องที่ ๒ หรือช่องบนขวาเป็นสิงห์ยืนในกรอบล้อมด้วยสัญลักษณ์ดอกกลิลีซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสกอตแลนด์ และในช่องที่ ๓ หรือช่องล่างซ้ายเป็นฮาร์พเกลติก (Clàrsach) สัญลักษณ์ของไอร์แลนด์เหนือ

เครื่องยอด (crest) เป็นสิงห์ยืนหันหน้า บนหัวสวมมงกุฎ อิมพีเรียลสเตท และยืนบนสัญลักษณ์ของมงกุฎเดียวกัน

เครื่องประกอบด้านซ้ายเป็นสิงห์ยืนผงาดสวมมงกุฎ ด้านขวาเป็นยูนิคอร์นสีเงินแห่งสกอตแลนด์ ตามตำนานยูนิคอร์นเป็นสัตว์วิเศษที่อันตราย ฉะนั้นยูนิคอร์นที่ใช้ในอิสริยาภรณ์จึงเป็นยูนิคอร์นที่ถูกล่ามโซ่ เช่นเดียวกับยูนิคอร์นอีกสองตัวที่ขนาบข้างตราแผ่นดินของสกอตแลนด์

๑ พัฒนาการของสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักร คือดินแดนที่ประกอบด้วยราชอาณาจักรอิสระ ๓ แห่งกับ ๑ ราชรัฐซึ่งเคยเป็นรัฐอิสระที่มีสถาบันกษัตริย์และราชวงศ์ของตนเองมาก่อน ได้แก่ ราชอาณาจักรอังกฤษ (Kingdom

of England) ราชอาณาจักรสกอตแลนด์ (Kingdom of Scotland) ราชรัฐเวลส์ (Principality of Wales) และราชอาณาจักรไอร์แลนด์ (Kingdom of Ireland)

ราชอาณาจักรเหล่านี้ใช้เวลานับพันปีในการรวมเป็นปึกแผ่น เมื่อราวศตวรรษที่ ๑๐ โดยราชรัฐเวลส์ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๐๗๘ ส่วนสกอตแลนด์นั้นภายหลังสงครามการต่อสู้กับอังกฤษที่เริ่มตั้งแต่พ.ศ. ๑๘๔๐ สกอตแลนด์ก็สิ้นสุดความเป็นราชอาณาจักรอิสระ ถูกรวมเข้ากับราชอาณาจักรอังกฤษ (และเวลส์) สถาปนาเป็น “ราชอาณาจักรบริเตนใหญ่” หรือ “สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่” ตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสหภาพ (Acts of Union 1707) เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๒๕๐ ต่อมามีการออกพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งคือ Act of Union 1800 (พ.ศ. ๒๓๔๓) เป็นพระราชบัญญัติฉบับที่ออกโดยรัฐสภาอังกฤษและรัฐสภาไอร์แลนด์ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่จึงมีฐานะเป็น “สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์” มาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๓๔๔

ต่อมาไอร์แลนด์ได้ขอแยกตัวเพื่อปกครองตนเองในฐานะรัฐอิสระ (Irish Free State) และเกิดเป็น The Irish War of Independence หรือสงครามเรียกร้องอิสรภาพของไอร์แลนด์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ เมื่อสงครามสิ้นสุดลง ๖ เทศมณฑล (county) ของสาธารณรัฐไอร์แลนด์ได้เข้าร่วมกับสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ ในสมัยราชวงศ์วินด์เซอร์ ซึ่งมีการออกพระราชบัญญัติฉบับใหม่เรียกว่า Royal and Parliamentary Titles Act 1927 (พ.ศ. ๒๔๗๐) กำหนดชื่อสหราชอาณาจักรอย่างเป็นทางการจนถึงปัจจุบันว่า “สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ” (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland) แต่โดยทั่วไปนิยมเรียกว่า สหราชอาณาจักร (United Kingdom หรือ UK)

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรมีระบอบราชาธิปไตยย้อนหลังไปในราวศตวรรษที่ ๙ หลังจักรวรรดิโรมันล่มสลาย เป็นสถาบันการเมืองการปกครองที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศ ซึ่งมีวิวัฒนาการต่อมาเป็นสถาบันที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ ประวัติความเป็นมาของสถาบันกษัตริย์ (History of the Monarchy) แบ่งเป็น ๓ สมัย ได้แก่

๑. สมัยราชวงศ์อังกฤษ - ราชวงศ์สกอต English Monarchs - Scottish Monarchs (พ.ศ. ๙๔๓ - ๒๑๔๖)

บรรพบุรุษของชาวอังกฤษคือชาวแองโกล - แซกซอน (Anglo - Saxon) เชื้อสายเยอรมันเข้าไปยึดครองพื้นที่เกาะอังกฤษได้ แล้วแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๗ แคว้นซึ่งต่างมีกษัตริย์ปกครอง ต่อมาเกาะอังกฤษถูกพวกไวกิงรุกราน อัลเฟรด (Alfred) แห่งแคว้นเวสเซกซ์ (Wessex) ได้ลุกขึ้นต่อสู้ เข้ายึดกรุงลอนดอนแล้วสถาปนาตนเองขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์แองโกล - แซกซอน พระนามว่า King Alfred the Great (พ.ศ. ๑๓๙๑ - พ.ศ. ๑๔๔๒)

ต่อมาชาวแองโกล แซกซอนบนเกาะอังกฤษถูกกษัตริย์เดนมาร์ก เข้ายึดครอง อังกฤษและเดนมาร์กจึงรวมเป็นราชอาณาจักรเดียวกัน

ระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากกษัตริย์เดนมาร์กพระองค์สุดท้ายไม่มีรัชทายาท เอ็ดเวิร์ด (Edward) พระเชษฐาต่างมารดาจากแคว้นนอร์มันดี (Normandy) จึงกลับมาครองราชย์สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าเอ็ดเวิร์ด (King Edward : พ.ศ. ๑๕๔๖ - ๑๖๐๙)

หลังจากพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดเสด็จสวรรคต และวิลเลียม เจ้าแคว้นนอร์มันดี ได้สถาปนาพระองค์เป็นกษัตริย์ นับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์นอร์มัน (Norman) ของอังกฤษ ทรงพระนามว่า King William the Conqueror (พ.ศ. ๑๕๗๑ - ๑๖๓๐)

พัฒนาการครั้งสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ของอังกฤษเกิดขึ้นเมื่อราวพ.ศ. ๑๗๕๕ ในรัชสมัยพระเจ้าจอห์น (King John) พระราชโอรสของพระเจ้าเฮนรีที่ ๒ ในครั้งนั้นเหล่าขุนนางได้ขอให้พระองค์ ทรงลงพระนามในกฎบัตรแมกนาคาร์ตา (Magna Carta) ซึ่งลดทอนพระราชอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ การเก็บภาษีต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาขุนนาง สถาบันพระมหากษัตริย์ที่เคยมีพระราชอำนาจเด็ดขาด (Absolute Monarchy) จึงเปลี่ยนเป็นระบบที่กำหนดขอบเขตแห่งพระราชอำนาจอย่างเหมาะสมแก่บ้านเมือง (Limited Monarchy) มานับแต่นั้น

ความขัดแย้งระหว่างกษัตริย์และสภา : พระราชวงศ์ของอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงอีกหลายครั้งเนื่องจากผู้ปกครองอ่อนแอ จนทำให้เกิดสงครามกลางเมืองระหว่างราชวงศ์ยอร์คและราชวงศ์แลงคาสเตอร์ซึ่งนำไปสู่การสถาปนาราชวงศ์ทิวดอร์ (The Tudors) เมื่อเฮนรี ทิวเดอร์ เอิร์ลแห่งริชมอนด์ (Henry Tudors, Earl of Richmond) ทรงอ้างสิทธิ์ในการขึ้นครองราชสมบัติโดยการสืบสายจากราชวงศ์แลงคาสเตอร์ ทรงสถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าเฮนรีที่ ๗ (Henry VII : พ.ศ. ๒๐๒๘ - ๒๐๕๒) ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ทิวดอร์ซึ่งเป็นราชวงศ์ที่ปกครองอังกฤษยาวนานกว่าร้อยปี เป็นช่วงเวลาที่บ้านเมืองเฟื่องฟู กษัตริย์ผู้ปกครองมีพระปรีชาสามารถที่สุดสมัยหนึ่งในยุคอารยธรรมเรเนซองส์ สามารถรวมเวลส์เข้าเป็นราชอาณาจักรเดียวกับอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๐๘๖ และยังได้ชื่อว่าเป็นสมัยที่เปลี่ยนโฉมหน้าประวัติศาสตร์

ของอังกฤษโดยมีสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๑ (Elizabeth I) เป็นกษัตริย์พระองค์สุดท้าย (พ.ศ. ๒๑๐๑ - ๒๑๔๖)

๒. สมัยราชวงศ์แห่งสหราชอาณาจักร /United Kingdom Monarchs (พ.ศ. ๒๑๔๖ - พ.ศ. ๒๔๕๓)

หลังจากสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๑ เสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๑๔๖ เนื่องจากพระองค์มิได้ทรงราชาภิเษกสมรสจึงไม่มีรัชทายาท พระเจ้าเจมส์ที่ ๖ กษัตริย์แห่งสกอตแลนด์ซึ่งเป็นพระญาติได้ทรงขึ้นสืบราชสมบัติ ดังนั้นทั้งสองราชอาณาจักรจึงมีกษัตริย์พระองค์เดียวกัน ที่เรียกว่า Union of the Crowns แม้คำที่ใช้จะหมายถึง “การรวมพระราชบัลลังก์” แต่ในความเป็นจริงทั้งสองราชอาณาจักรก็ยังแยกเป็นสองราชบัลลังก์ เพียงแต่มีองค์พระประมุขร่วมกันเท่านั้น พระเจ้าเจมส์ที่ ๖ เมื่อทรงขึ้นครองบัลลังก์เฉลิมพระนามว่า พระเจ้าเจมส์ที่ ๑ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์สจวร์ต (The Stuart) ทรงปกครองทั้งอังกฤษและสกอตแลนด์มาตั้งแต่พ.ศ. ๒๑๔๖ ถึงพ.ศ. ๒๒๕๗

เมื่อราชอาณาจักรสกอตแลนด์ได้เข้าร่วมกับราชอาณาจักรอังกฤษและเวลส์ เป็นราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ (Kingdom of Great Britain) หรือ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ (United Kingdom of Great Britain) ในสมัยพระเจ้าเจมส์ที่ ๑ แห่งราชวงศ์สจวร์ต ซึ่งมีกษัตริย์รวม ๗ พระองค์ ราชสำนักต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องศาสนาและการเมืองกับรัฐสภา ทำให้มีการยกเลิกสถาบันกษัตริย์ช่วงหนึ่ง นำไปสู่สงครามกลางเมืองถึง ๒ ครั้ง รัฐสภานำประเทศสู่การปกครองระบอบสาธารณรัฐเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี ในที่สุดเจ้าชายชาร์ลส พระราชโอรสของพระเจ้าชาร์ลสที่ ๑ ได้ทรงฟื้นฟูระบอบกษัตริย์ขึ้นใหม่ด้วยการสนับสนุนของประชาชนที่เบื่อหน่ายการปกครองที่เข้มงวด ฝ่ายรัฐสภายินยอมอัญเชิญเจ้าชายชาร์ลสขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าชาร์ลสที่ ๒ หลังจากได้สถาปนาสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่นาน ได้เกิดการปฏิวัติที่เรียกว่า Glorious Revolution มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องสิทธิ (Bill Rights) เมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๒ เป็นรูปแบบการปกครองที่พระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญและรัฐสภา ที่เรียกว่า Constitutional Monarchy

๓. สมัยราชวงศ์วินด์เซอร์ /House of Windsor (พ.ศ. ๒๔๖๐ - ปัจจุบัน)

หลังจากสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียเสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๗ (King Edward VII) ทรงขึ้นครองราชย์ ทรงตั้งชื่อราชวงศ์ว่า แซกซ์ - โคบูร์กและโกทา (Saxe - Coburg and Gotha) ตามเชื้อสายเยอรมันทางพระราชบิดา ต่อมาเมื่อพระเจ้าจอร์จที่ ๕ (George V) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติต่อจากพระราชบิดา ซึ่งอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ พระองค์ได้ทรงเปลี่ยนชื่อราชวงศ์เป็นชื่อใหม่ว่า ราชวงศ์วินด์เซอร์ (House of Windsor) เพื่อเป็นการลดกระแสต่อต้านเยอรมันในสหราชอาณาจักร

พระเจ้าจอร์จที่ ๕ ทรงครองราชย์ตั้งแต่พ.ศ. ๒๔๕๓ - พ.ศ. ๒๔๗๙ มีพระราชโอรสที่ทรงครองราชย์ต่อจากพระองค์ คือพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๘ (เจ้าชายเอ็ดเวิร์ด>King Edward VIII) และพระเจ้าจอร์จที่ ๖ (เจ้าชายอัลเบิร์ต> King George VI) ตามลำดับ

● สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ (Her Majesty Queen Elizabeth II)

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๙ ณ กรุงลอนดอน เป็นพระราชธิดาในพระเจ้าจอร์จที่ ๖ พระราชโอรสในพระเจ้าจอร์จที่ ๕ ขณะทรงดำรงพระยศเป็นดุกแห่งยอร์ก พระมารดาคือ เอลิซาเบธ โบวส์ ลีออน (Elizabeth Bowes Lyon) หรือดัชเชสแห่งยอร์ก

เมื่อเจ้าชายอัลเบิร์ต พระราชบิดาทรงราชาภิเษกขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าจอร์จที่ ๖ เมื่อพ.ศ. ๒๔๘๐ เจ้าหญิงเอลิซาเบธจึงทรงอยู่ในฐานะรัชทายาทที่จะเป็นพระประมุขของคต่อไป พระองค์ทรงพระอักษรในพระราชวัง มีอาจารย์พิเศษในด้านต่าง ๆ เป็นผู้ถวายการสอนวิชาต่าง ๆ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ศาสนา ศิลปะ ดนตรี ซิม้า และภาษาฝรั่งเศส ระหว่างที่พระเจ้าจอร์จที่ ๖ เสด็จฯ เยือนสมรภูมิรบในอิตาลี ทรงได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ขณะทรงขึ้นครองราชย์
เมื่อพ.ศ. ๒๔๙๕ (ที่มา : www.flickr.com)

ในขณะที่ทรงมีพระชนมายุเพียง ๑๘ พรรษาเพื่อเป็นการเตรียมพระองค์
สำหรับขึ้นครองราชย์

ขณะพระชนมายุ ๒๑ พรรษา พระองค์ทรงอภิเษกสมรสกับ
ร้อยเอกฟิลิป เมานต์แบตเตน (Philip Mountbatten) ที่มหาวิหาร
เวสต์มินสเตอร์เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๗ หลังจากอภิเษก
สมรสร้อยเอกฟิลิปได้รับพระราชทานฐานันดรศักดิ์จากพระเจ้าจอร์จ
ที่ ๖ เป็น เจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ (Prince Philip, The Duke
of Edinburgh)

หลังจากพระราชบิดาเสด็จสวรรคตเมื่อพ.ศ. ๒๔๙๕ เจ้าหญิง
เอลิซาเบธเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์
พ.ศ. ๒๔๙๕ ขณะมีพระชนมายุ ๒๕ พรรษา เฉลิมพระนามาภิไธยว่า **สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒** พระนามอย่างเป็นทางการว่า “Elizabeth
the Second, by the Grace of God of the United Kingdom
of Great Britain and Northern Ireland” พระราชพิธีบรมราชาภิเษก
จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่มหาวิหารเวสต์มินสเตอร์
ทรงเป็นประมุขของประเทศในเครือจักรภพ ได้แก่ สหราชอาณาจักร
ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แอฟริกาใต้ ปากีสถานและศรีลังกา รวมทั้ง
ประเทศกลุ่มคอมมอนเวลธ์ (Commonwealth)

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พระองค์ทรงปฏิบัติพระราช
กรณียกิจในฐานะพระประมุขของสหราชอาณาจักรที่ปกครองโดย
ระบบรัฐสภา ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
โดยที่ยังรักษารธรรมเนียมปฏิบัติของสถาบันพระมหากษัตริย์เช่นในอดีต
เช่น การเสด็จฯ เยี่ยมเยียนราษฎร ทรงเจริญทางพระราชไมตรีกับนานา
ประเทศในฐานะพระประมุข นอกจากนั้นยังทรงเป็นจอมทัพ มีพระราช
อำนาจในการประกาศสงคราม ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ภคคริสตจักรแห่ง
อังกฤษ ทรงติดตามการบริหารประเทศอย่างใกล้ชิดด้วยการร่วมประชุม
กับนายกรัฐมนตรีอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นยังทรงอุปถัมภ์มูลนิธิและ
องค์กรสาธารณประโยชน์อีกกว่า ๗๐๐ แห่ง เป็นพระราชกรณียกิจใน
ฐานะองค์พระประมุขของรัฐที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์ ได้แก่

๑. เจ้าฟ้าชายชาร์ลส (HRH Prince Charles, The Prince of Wales) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๑ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น เจ้าชายแห่งเวลส์ หรือ Prince of Wales เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ ทรงดำรงตำแหน่งรัชทายาทลำดับที่ ๑

๒. เจ้าหญิงแอนน์ พระราชกุมารี (HRH Princess Anne, The Princess Royal) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น The Princess Royal เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐

๓. เจ้าชายแอนดรูว์ (HRH Prince Andrew, The Duke of York) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น ดยุกแห่งยอร์ก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา (ที่มา : www.royal.uk)

๔. เจ้าชายเอ็ดเวิร์ด (HRH Prince Edward, The Earl of Wessex) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น เอิร์ลแห่งเวสเซ็กซ์ ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๔๒

สถาบันกษัตริย์ของอังกฤษเป็นสถาบันที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นเอกภาพของชาติ ในฐานะพระประมุขของประเทศ ทรงสืบสานงานพิธีสำคัญต่าง ๆ ของทางการ ซึ่งมีคุณค่าทางประเพณีและประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน สถาบันพระมหากษัตริย์ของสหราชอาณาจักรจึงยังคงเป็นสถาบันที่ประชาชนจงรักภักดีเสมอมา เช่นเดียวกับกับสถาบันกษัตริย์ในประเทศยุโรปอื่น ๆ ทรงได้รับการยกย่องเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ ดังมีการเผยแพร่รายงานข่าวพระจริยวัตรของพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์อย่างสม่ำเสมอทางสื่อสารมวลชน ทั้งโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ โดยเฉพาะพระราชพิธีอันเกี่ยวเนื่องด้วยพระราชวงศ์ เช่น พระราชพิธีอภิเษกสมรสที่เผยแพร่ไปทั่วโลก แสดงถึงความศรัทธาที่ประชาชนยังคงมีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างไม่เสื่อมคลาย

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ พร้อมด้วยพระราชวงศ์ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา (ที่มา : www.royal.uk)

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระชนพรรษายืน ทรงครองราชสมบัติยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์แห่งสหราชอาณาจักร (๖๔ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๙)

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหราชอาณาจักร

ราชอาณาจักรไทยและสหราชอาณาจักรมีสัมพันธ์ไมตรีกันมาอย่างยาวนานกว่า ๔๐๐ ปีตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เมื่อครั้งบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ (British East India Company) ได้ส่งเรือโกลบ (Globe) อัญเชิญพระราชสาส์นจากพระเจ้าเจมส์ที่ ๑ มาสู่สยามเมื่อ พ.ศ. ๒๑๕๕ ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์มีการสถาปนาทางการทูตอย่างเป็นทางการครั้งใหม่ เช่น

พ.ศ. ๒๓๖๙ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยกับอังกฤษร่วมลงนามในสนธิสัญญาเบอร์นีย์ (The Burney Treaty) ซึ่งเป็นสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ฉบับแรกที่ไทยทำกับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์

พ.ศ. ๒๓๙๘ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการลงนามร่วมกันในสนธิสัญญาเบาริง (The Bowring Treaty) เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๘ ว่าด้วยเรื่องการเปิดการค้าเสรีเป็นสนธิสัญญาฉบับสำคัญที่บังคับใช้นานถึง ๗๐ ปี จึงค่อย ๆ มีการปรับแก้ไขจนกระทั่งยกเลิกไปในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. ๒๔๐๐ รัชกาลที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้คณะราชทูตสยามเดินทางไปเจริญทางพระราชไมตรียังราชสำนักของสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย (Queen Victoria)

พ.ศ. ๒๔๒๕ คณะราชทูตสยาม มีเจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาธิบดีเป็นหัวหน้าคณะเดินทางไปถวายพระราชสาส์นตราตั้งแต่สมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย พระองค์เจ้าปฤษฎางค์ ทรงเป็นล่ามประจำคณะราชทูต ทรงได้รับแต่งตั้งให้เป็นทูตไทยคนแรกประจำราชสำนักเซนต์เจมส์และประเทศต่าง ๆ ในยุโรป

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ พร้อมด้วยเจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในคราวเสด็จฯ เยือนกรุงลอนดอน พ.ศ. ๒๕๐๓

พ.ศ. ๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เยือนอังกฤษในคราวเสด็จประพาสยุโรปครั้งที่ ๑ ดยุกแห่งยอร์ก (Duke of York) พระราชโอรสผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย รับเสด็จที่ท่าเรือปอร์ตสมัท เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๐

ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในระยะต่อมาดำเนินไปอย่างราบรื่นบนพื้นฐานแห่งมิตรไมตรีระหว่างกันจนถึงปัจจุบัน ทั้งในกรอบความร่วมมือแบบทวิภาคีและพหุภาคีที่ครอบคลุมทุกสาขาบนพื้นฐานค่านิยมร่วมกัน รวมถึงการเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกัน

๙ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์สหราชอาณาจักร

สายสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์แห่งสหราชอาณาจักรจากอดีตสู่ปัจจุบัน มีการเสด็จฯ เยือนเพื่อเจริญ

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ทรงตรวจแถวทหารกองเกียรติยศ ในคราวเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๑๕

ทางพระราชไมตรีระหว่างกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการหลายครั้ง กล่าวโดยสังเขปได้ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักรอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงร่วมในงานฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพของเจ้าชายแห่งเวลส์ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ และเสด็จฯ ในฐานะผู้แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงร่วมงานเฉลิมฉลองในวโรกาสที่สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักรทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี (Diamond Jubilee) ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เจ้าชายแอนดรูว์ ดยุกแห่งยอร์ก ผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักรอย่างเป็นทางการเพื่อทรงร่วมประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติหลายครั้ง และเสด็จฯ เยือนอย่างเป็นทางการเพื่อทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และทรงเป็นผู้แทนพระองค์ในพระราชพิธีอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าชายวิลเลียมและนางสาวแคเธอรีน มิดเดิลตัน (Miss Catherine Middleton) ในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

พระราชวงศ์สหราชอาณาจักร

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วยเจ้าชายฟิลิป ดยุกแห่งเอดินบะระ (His Royal Highness, The Duke of Edinburgh) พระราชสวามี ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙

ดยุกแห่งเอดินบะระ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๓ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ วันที่ ๑๒ - ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ และ วันที่ ๑๗ - ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

เจ้าชายและเจ้าหญิงแห่งเวลส์เสด็จฯ เยือนประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อทรงร่วมในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๑

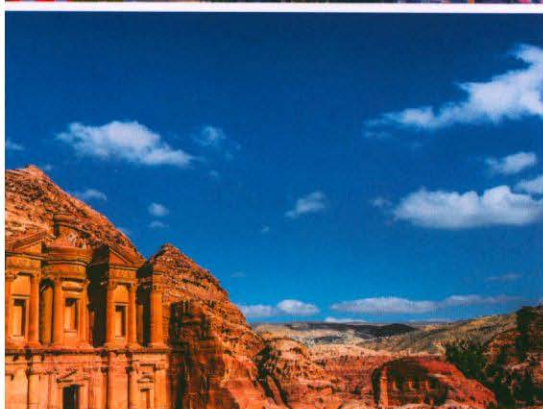
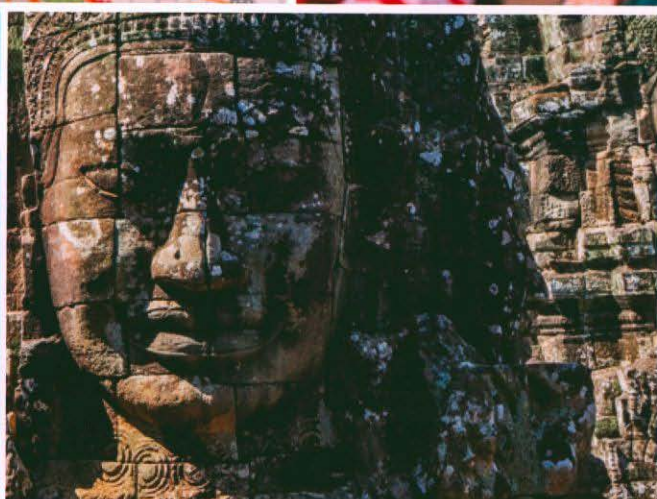
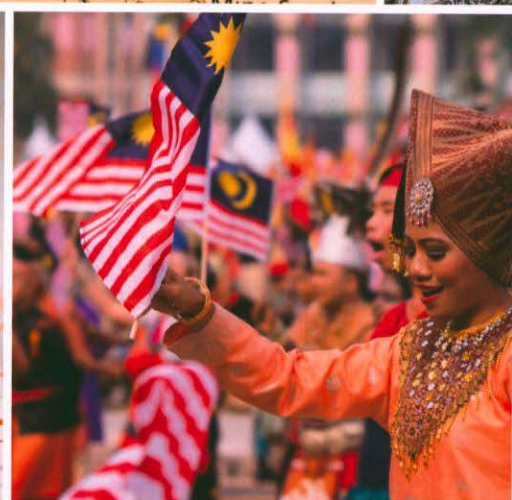
ดยุกแห่งยอร์ก เสด็จเยือนประเทศไทยในฐานะผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เพื่อทรงร่วมงานเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ และเสด็จในฐานะผู้แทนพระองค์ สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ ยังเสด็จในฐานะผู้แทนพิเศษด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และเสด็จในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่ออัญเชิญพระราชสาส์นส่วนพระองค์ของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ถวายพระพรชัยมงคลในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ระหว่างวันที่ ๕ - ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๘๘ พรรษา สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักรได้มีพระราชสาส์นถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสมือนเป็นสิ่งย้ำเตือนให้ประจักษ์ถึงสายสัมพันธ์ระหว่างพระราชวงศ์ที่มีต่อกันมาอย่างยาวนาน มีใจความประทับใจยิ่ง ดังนี้

“..หม่อมฉันขอถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวันโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๘๘ พรรษาของฝ่าพระบาท ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหราชอาณาจักรและประเทศไทยและระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ นับวันจะยิ่งแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นหลังจากกว่า ๔๐๐ ปี แห่งมิตรภาพ หม่อมฉันขอถวายพระพรชัยมงคลให้ฝ่าพระบาททรงมีพระพลานามัยแข็งแรงและทรงพระเกษมสำราญ” (ลงพระนาม เอลิซาเบธ)

ราชอาณาจักร
แห่งเอเชีย

ทวีปเอเชีย

เป็นทวีปที่ใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ประมาณ ๔๔.๔ ล้านตารางกิโลเมตร
อาณาเขตทิศเหนือจดมหาสมุทรอาร์กติก ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก ทิศใต้จดมหาสมุทร
อินเดีย ทิศใต้จดทะเลแดง คอคอดสุเอซ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทะเลอีเจียน ทะเลดำ เทือกเขาคอเคซัส ทะเลแคสเปียน และเทือกเขาอูรัล
แบ่งออกเป็นภูมิภาคต่าง ๆ คือ เอเชียเหนือ เอเชียกลาง เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
เอเชียใต้ และเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เป็นทวีปที่มีประชากรมากที่สุดในโลก ประมาณ ๓,๙๐๐ ล้านคน
ปัจจุบันมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๑๓ ประเทศ
คือ ไทย กาตาร์ กัมพูชา คูเวต ซาอุดีอาระเบีย ญี่ปุ่น บรูไนดารุสซาลาม บาห์เรน ภูฏาน
มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฮังไจร์แคน และโอมาน

ราชอาณาจักรกัมพูชา

Kingdom of Cambodia

กัมพูชา หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “*เขมร*” ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรกัมพูชา ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ทางทิศเหนือและทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นภูเขา พรมแดนด้านทิศเหนือ ทิศตะวันตกติดกับราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดเวียดนาม และทิศใต้ติดอ่าวไทย กัมพูชามีเนื้อที่ประมาณ ๑๘๑,๐๔๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือกรุงพนมเปญ (Phnom Penh) มีประชากรประมาณ ๑๕,๔๕๘,๓๓๒ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นิกายเถรวาท ภาษาราชการคือ ภาษาเขมร กัมพูชามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Multiparty Democracy under Constitutional Monarchy) พระประมุของค์ปัจจุบันคือ **พระบาทสมเด็จพระบรมนาถ นโรดม สีหมุนี (His Majesty King Norodom Sihamoni)**

● ธงชาติกัมพูชา

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ผืนธงแบ่งตามแนวยาวเป็น ๓ แถบ แถบกลางสีแดง กว้าง ๒ ส่วน กลางผืนธงมีรูปปราสาทนครวัดสามยอดสีขาว แถบบนและล่างสีน้ำเงินกว้างแถบละ ๑ ส่วน สีต่าง ๆ มีความหมายดังนี้ สีแดง หมายถึง ชาติ ส่วนปราสาทนครวัดสีขาว หมายถึง สันติภาพและศาสนา และสีน้ำเงิน หมายถึง สถาบันพระมหากษัตริย์ ธงนี้ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยนำรูปแบบธงที่เคยใช้ในช่วง พ.ศ. ๒๔๙๑ - ๒๕๑๒ กลับมาใช้อีกครั้ง

● ตราแผ่นดินกัมพูชา

เมืองค์ประกอบคือ ตรงกลางเป็นรูปพานแว่นฟ้า ประดิษฐานพระแสงขรรค์ เหนือขึ้นไปเป็นเครื่องหมายอุณาโลม ภายใต้พระมหามงกุฎเปล่งรัศมี มีสายช่อต่อประดับพระกรรเจียกจอนทั้งสองข้าง ใต้พานแว่นฟ้ามีรูปตาราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ราชอาณาจักรกัมพูชา

(Royal Order of Cambodia) พื้นหลังเป็นริ้วผ้าแทนฉลองพระองค์ครุย และมีรูปลายก้านขดอยู่ใต้รูปฉลองพระองค์ครุยอีกชั้นหนึ่ง ที่ด้านข้างทั้ง ๒ มีรูปคชสีห์และรูปราชสีห์ ถือฉัตร ๕ ชั้น ตอนล่างสุดมีแพรแถบสีน้ำเงินเขียนข้อความอักษรเขมรแบบอักษรมูลว่า “ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជា” (พระเจ้ากรุงกัมพูชา) ความหมายของตราแผ่นดิน คือ รัศมีที่เปล่งออกมาจากพระมหามงกุฎ หมายถึง ความเจริญรุ่งเรืองแห่งอารยธรรมเขมร ฉัตร ๕ ชั้นทั้งสองข้าง หมายถึง พระมหากษัตริย์และสมเด็จพระราชาธิบดี พระแสงขรรค์ หมายถึง พระราชอำนาจและความยุติธรรม ราชสีห์และคชสีห์ หมายถึง ปวงชนชาวกัมพูชาผู้ค้ำจุนราชบัลลังก์ ตราแผ่นดินนี้นอกจากเป็นตราประจำราชวงศ์กัมพูชาแล้ว ยังใช้เป็นตราหน้าหมวกของทหารกัมพูชาด้วย

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งกัมพูชา

ราชอาณาจักรกัมพูชามีประวัติความเป็นมาและพัฒนาการบ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองสืบเนื่องมายาวนานหลายสมัยจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในสมัยประวัติศาสตร์ของกัมพูชาแบ่งออกได้เป็น ๓ สมัยคือ

สมัยก่อนเมืองพระนคร พัฒนาการบ้านเมืองในสมัยนี้สืบเนื่องมาจากสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ดังปรากฏหลักฐานในเอกสารจีนว่า ในราวพุทธศตวรรษที่ ๖ อาณาจักรฟูนันได้เจริญรุ่งเรืองขึ้น และล่มสลายไปในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ เนื่องจากถูกอาณาจักรเจนละเข้ามารุกราน

พระที่นั่งเทวาวินิจฉัย พระราชวังหลวง กรุงพนมเปญ

นับแต่นั้นมาอาณาจักรเจนละได้เจริญรุ่งเรืองขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยพระเจ้ามเหศวรมัน (ราว พ.ศ. ๑๑๔๓ - ๑๑๕๘) และพระเจ้าอิศานวรมันที่ ๑ (พ.ศ. ๑๑๕๘ - ๑๑๗๑) อาณาจักรเจนละเจริญรุ่งเรืองและขยายอาณาเขตออกไปอย่างกว้างขวาง และมีกษัตริย์ปกครองสืบต่อมาจนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๓ ในรัชสมัยพระนางชัยเทวี บ้านเมืองเกิดความแตกแยก แบ่งออกเป็นอาณาจักร “เจนละบก” และ “เจนละน้ำ” และต้องตกเป็นเมืองขึ้นของชาวนินที่สุต

สมัยเมืองพระนคร เป็นช่วงเวลาที่กัมพูชาเจริญรุ่งเรืองที่สุดซึ่งเริ่มต้นในราวกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๔ เมื่อพระเจ้าชัยวรมันที่ ๒ ทรงรวบรวมอาณาจักรเจนละบก เจนละน้ำเข้าด้วยกัน และทรงประกาศอิสรภาพจากชาวจีน สถาปนาลัทธิเทวราชา และสถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นพระจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่แห่งกัมพูชา โปรดให้สร้างราชธานีขึ้นหลายแห่ง ได้แก่ เมืองอินทปุระ เมืองหริหรัลย์ เมืองอมเรนทรปุระ

และเมืองมเหศวรมันตามลำดับ ซึ่งเมืองหริหรัลย์เป็นราชธานีแห่งสุดท้ายที่พระองค์เสด็จกลับมาประทับและเสด็จสวรรคตที่ราชธานีแห่งนี้

ต่อมาพระเจ้าโยศวรมันที่ ๑ (พ.ศ. ๑๔๓๒ - ๑๔๕๐) โปรดให้สร้าง “ยโคธปุระ” ณ บริเวณที่เรียกกันในปัจจุบันว่า “เมืองพระนคร” กษัตริย์ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี คือ พระเจ้าสุริยวรมันที่ ๒ (พ.ศ. ๑๖๕๖ - ๑๖๙๓) ทรงขยายพระราชอาณาเขตของกัมพูชาออกไปอย่างกว้างขวาง ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นนักรบผู้ยิ่งใหญ่ โปรดให้สร้างปราสาทนครวัดเป็นศาสนสถานประจำเมืองพระนคร นับเป็นปราสาทที่มีขนาดใหญ่และสวยงามที่สุดในศิลปะเขมร

สมัยหลังเมืองพระนคร นับจากรัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ (พ.ศ. ๑๗๒๔ - ราว พ.ศ. ๑๗๖๓) เป็นต้นมา ความเจริญรุ่งเรืองของกัมพูชาค่อยๆ เสื่อมลงเป็นลำดับ มีการย้ายราชธานีหลายครั้ง ในช่วงสมัยหลังเมืองพระนคร โดยเริ่มจากเมืองพระนครไปเมืองละแวก เมืองจตุรมุข (พนมเปญ) และกลับไปเมืองละแวก จากนั้น จึงย้ายไปเมืองศรีสัชนร เมืองลาวาเอม (โลเวียเอม) และเมืองอุดงค์ตามลำดับ และในที่สุดย้ายมาอยู่ที่กรุงพนมเปญ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กัมพูชาถูกคุกคามจากชาติมหาอำนาจตะวันตก และในที่สุดต้องตกอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสระหว่าง พ.ศ. ๒๔๐๖ - ๒๔๙๖

อย่างไรก็ดี ในสมัยหลังเมืองพระนครนี้ แม้มากษัตริย์กัมพูชาจะมีได้ประทับที่เมืองพระนครแล้ว แต่ยังคงเสด็จฯ กลับไปปฏิบัติบูชาปราสาทนครวัด ซึ่งในสมัยนั้นเรียกว่า “พระพิชฌุโลกปรกาการ” ตามโบราณราชประเพณีเป็นประจำ

กษัตริย์กัมพูชาสมัยหลังเมืองพระนครมีจำนวนมากกว่า ๖๐ องค์ บางองค์ครองราชสมบัติมากกว่า ๑ ครั้ง แต่สำหรับกษัตริย์ที่ครองราชสมบัติ ณ กรุงพนมเปญมีเพียง ๖ พระองค์ ได้แก่

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ พรหมบริรักษ์

เป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (นักรบองค์ด้วง) เสด็จพระราชสมภพ เมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๗๗ เสด็จขึ้นครอง

ปราสาทนครวัด

ราชสมบัตินี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓ เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๗ โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายราชธานีจากเมืองอวดงค์มาอยู่ที่กรุงพนมเปญ ทรงสร้างพระวิหารพระแก้วมรกตและพระบรมมหาราชวังใน พ.ศ. ๒๔๐๖ ในรัชสมัยนี้ กัมพูชาอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส

อนึ่ง นักประวัติศาสตร์กัมพูชาถือว่า กัมพูชาเข้าสู่ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ในรัชสมัยสมเด็จพระศรีรัชมามาอิศราธิปัตติ (พ.ศ. ๒๓๘๘ – ๒๔๐๒) ซึ่งตรงกับปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว - ต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒. พระบาทสมเด็จพระศรีสวสดี จอมจักรพงค์ ทรिरาชาพรมินทรภูวนัยไกรแก้วฟ้าสุราลัย เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระศรีรัชมามาอิศราธิปัตติ (นักองค์ด้วง) และสมเด็จพระวรวราชินี

(พระองค์เพา) เสด็จพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๓ เสด็จขึ้นครองราชสมบัตินี้เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๗ และเสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐

๓. พระบาทสมเด็จพระศรีสวสดี มณีวงศ์ จอมจักรพงค์ ทรिरาชาพรมินทรภูวนัยไกรแก้วฟ้าสุราลัย เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ในพระบาทสมเด็จพระศรีสวสดีถึงจอมจักรพงค์ฯ กับสมเด็จพระวรวราชินีบรมพิตร เสด็จพระราชสมภพเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ เสด็จขึ้นครองราชสมบัตินี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ และเสด็จสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

๔. พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระนโรดม สุรามฤต เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๕ เสด็จขึ้นครองราชสมบัตินี้ ๒ ครั้ง ครั้งแรก เสด็จขึ้นครองราชสมบัตินี้สืบต่อจากพระอัยกาเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๔

และทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๔๙๘ ครั้งที่สอง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๔๗

ในรัชสมัยนี้ ได้มีการประกาศเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ หลังจากนั้นทรงประกาศเอกราชจากฝรั่งเศสเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๖ นอกจากนี้ ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นพระบิดาแห่งเอกราชของชาติ และทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า “พระมหาวีรบุรุษของชาติ”

ใน พ.ศ. ๒๔๙๘ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงสละราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สุรามฤต พระบรมชนกนาถ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อมา พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงได้รับการสถาปนาเป็น “สมเด็จพระอูปยุวราช” ทรงก่อตั้งขบวนการสังคมนิยมเพื่อปฏิรูปประเทศ ต่อมาเมื่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ เสด็จสวรรคตเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงได้เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติอีกครั้ง

ในช่วงเวลาดังกล่าว ได้เกิดความแตกแยกด้านอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรงในกัมพูชา ซึ่งสืบเนื่องมาจากหลังได้รับเอกราชจากประเทศฝรั่งเศส นายพล ลอนนอลได้ล้มล้างระบบกษัตริย์ และสถาปนาสาธารณรัฐกัมพูชาอย่างเป็นทางการ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุจึงต้องเสด็จลี้ภัยไปประทับ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ใน พ.ศ. ๒๕๑๓

ต่อมาเมื่อกัมพูชาสามารถแก้ไขปัญหาการเมืองภายในประเทศได้สำเร็จ พร้อมกับประกาศใช้รัฐธรรมนูญในการปกครองประเทศ โดยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสาธารณรัฐเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเปลี่ยนชื่อประเทศเป็นราชอาณาจักรกัมพูชา พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุจึงเสด็จฯ กลับประเทศเมื่อพ.ศ. ๒๕๓๖ ทรงดำรงสถานะพระประมุขของกัมพูชาจนกระทั่งทรงประกาศสละราชสมบัติอีกครั้งหนึ่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ สภाराชบัลลังก์จึงมีมติให้สถาปนาสมเด็จพระบรมนาถ

พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ

นโรดม สีหนุขึ้นครองราชสมบัติสืบแทน เฉลิมพระนามาภิไธยว่า “พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหนุณี”

อนึ่ง การสืบทอดราชสมบัติของกัมพูชาเป็นหน้าที่ของสภाराชบัลลังก์แห่งกัมพูชา ซึ่งประกอบด้วยประธานรัฐสภา นายกรัฐมนตรี พระสังฆราช รองประธานสภาคนที่ ๑ และรองประธานสภาคนที่ ๒ ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลง จะมีการเรียกประชุมสภाराชบัลลังก์ภายใน ๑ สัปดาห์ โดยจะคัดเลือกผู้สืบทอดราชสมบัติจากสมาชิกราชวงศ์ ที่มีสิทธิ์ในราชบัลลังก์

พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุเสด็จสวรรคต ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ สิริรวมพระชนมพรรษา ๘๙ พรรษา

๕. พระบาทสมเด็จพระนโรดม สุรามฤต เป็นพระโอรสในสมเด็จพระนโรดม สุทธารส (พ.ศ. ๒๔๑๕ - ๒๔๘๘) กับพระองค์เจ้านโรดม พงางาม (พ.ศ. ๒๔๑๗ - ๒๔๘๗) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๙ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติต่อจากพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ พระราชโอรส เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ รัฐสภาจึงได้มีมติแต่งตั้งพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุเป็น “ประมุขแห่งรัฐ” (Head of State) เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

๖. พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ปัจจุบัน

● พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี (His Majesty King Norodom Sihamoni)

พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี เป็นพระราชโอรสองค์แรกในพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุกับสมเด็จพระราชินีนโรดม มุนีนาด สีหนุ (พระนามเดิม ปอล โมนิค อิชซี) พระชายาองค์ที่ ๒ ซึ่งมีเชื้อสายฝรั่งเศส คอร์ซิกัน และอิตาลี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ ณ พระราชวังหลวง กรุงพนมเปญ มีพระอนุชาร่วมพระราชบิดาและพระราชมารดา ๑ พระองค์คือ สมเด็จพระนโรดม นรินทร์พงษ์ ทรงศึกษาระดับปฐมวัยในราชอาณาจักรกัมพูชา จากนั้นใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ขณะพระชนมายุ ๙ พรรษา สมเด็จพระราชบิดาทรงส่งไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ณ สาธารณรัฐเช็ก ซึ่งนับเป็นศูนย์กลางความเจริญด้านศิลปวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ของทวีปยุโรป ทำให้ทรงหล่อหลอมพระอุปนิสัยรักในงานศิลปะและการดนตรีนับแต่นั้นมา และทรงตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ สถาบันศิลปะการดนตรีแห่งกรุงปราก (Music Art Academy of Prague) และเสด็จฯ ไปทรงศึกษาวิชาการถ่ายภาพภาพยนตร์ ณ University Studies of Cinematography สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีสืบด้วยการที่เสด็จฯ ไปทรงศึกษาในต่างประเทศตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์นี้ ทำให้

พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี

ทรงสามารถตรัสภาษาต่างประเทศได้ถึง ๔ ภาษา คือ ภาษาฝรั่งเศส เช็ก อังกฤษ และรัสเซีย

ภายหลังทรงสำเร็จการศึกษาได้เสด็จฯ กลับประเทศ ณ เวลานั้นเป็นช่วงที่สถานการณ์การเมืองภายในประสบปัญหาความแตกแยก ผู้นำประเทศแบ่งออกเป็นกลุ่มฝ่ายต่าง ๆ ส่งผลให้พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ทรงถูกจำกัดให้ประทับอยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง จนกระทั่งเมื่อผู้นำเขมรแดงหมดอำนาจ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุได้เสด็จฯ ไปประทับ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่สมเด็จพระนโรดม สีหมุนีทรงปฏิบัติหน้าที่ราชเลขาณุการส่วนพระองค์ในสมเด็จพระราชบิดาระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๒ - ๒๕๒๓ หลังจากนั้น ใน พ.ศ. ๒๕๒๔ พระองค์ได้เสด็จฯ ไปประทับ

พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี พร้อมด้วยพระบรมราชชนก และพระราชชนนี

ณ ประเทศฝรั่งเศสนานเกือบ ๒๐ ปี ทรงเป็นผู้ฝึกสอนบัลเลต์ และทรงตั้งคณะบัลเลต์ชื่อว่า Ballet Deva

ในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖ สมเด็จพระนโรดม สีหมุนี ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนถาวรแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาประจำสหประชาชาติ และทูตแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาประจำยูเนสโก ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๔๗

ก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็น “เสด็จกรมขุน” เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ ทรงได้รับแต่งตั้งให้เป็นองคมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อมาทรงได้

รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็น “สมเด็จพระบรมนาถ” เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ราวต้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ หลังจากพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหมุนุ ทรงประกาศ สละราชสมบัติด้วยปัญหาด้านพระพลานามัย สมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี พระชนมายุ ๕๑ พรรษา ทรงได้รับการคัดเลือกจากสภาราชนบัลลังก์แห่งกัมพูชาให้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ มีการประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ พระที่นั่งเทวาวินิจฉัย ภายในพระราชวังหลวง กรุงพนมเปญ ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการในการเสด็จขึ้นครองราชย์ว่า “พระองค์จะทรงปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และจะทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน”

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี ทรงสืบทอดพระราชจริยวัตรในฐานะองค์พระประมุข ในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด พร้อมกับการรักษาสืบทอดโบราณราชประเพณีให้เหมาะสมแก่กาลสมัย เนื่องจากปัจจุบันกัมพูชาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยมีนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ แต่ในฐานะพระมหากษัตริย์ของประชาชน พระองค์ ทรงมุ่งมั่นปฏิบัติพระราชกรณียกิจตามที่ได้ทรงตั้งพระราชปณิธานไว้ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ ด้วยการอุทิศพระองค์ให้กับการดูแลด้านการศึกษา ตลอดจนสุขภาพพลานามัย และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในถิ่นทุรกันดารอย่างทั่วถึง

๘ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรกัมพูชา

ราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดมายาวนานทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระบรมนาถ นโรดม สีหมุนี ณ กรุงพนมเปญ

ในอดีตความสัมพันธ์ของราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชามีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์เช่นเดียวกับราชอาณาจักรโบราณทั่วไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีทั้งความสัมพันธ์อันเครือญาติและการทำศึกสงครามกันในบางครั้ง ดังเช่น ในสมัยสุโขทัย มีหลักฐานในศิลาจารึกว่า พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด มีพระชายาคือนางสุขรมาหาเทวี พระราชธิดาของกษัตริย์เขมร (ศรีโสธรปุระ) และยังได้รับพระราชทานพระแสงขรรค์ชัยศรี และเฉลิมพระนามว่า “ศรีอินทราบดีนทราทิตย์” ด้วย ในสมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น กัมพูชา และไทย มีการทำสงครามกันบ้าง เจริญทางพระราชไมตรีกันบ้าง จนกระทั่งฝรั่งเศสได้เข้ามาปกครองกัมพูชา ภายหลังเมื่อได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสจนถึงปัจจุบัน รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกัมพูชาจึงปรับเปลี่ยนไปตามรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบรัฐสมัยใหม่

พระมหากษัตริย์กัมพูชาบางพระองค์เคยเสด็จฯ มาประทับในราชอาณาจักรไทย บางพระองค์เสด็จพระราชสมภพในกรุงเทพมหานคร เช่น พระบาทสมเด็จพระหริรัถยรามโศกราธิบดี เมื่อครั้งเป็น “น้าองค์ด้วง” เสด็จฯ มาประทับในกรุงเทพมหานครตั้งแต่พระชนมายุ ๑๖ พรรษา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จนถึงพระชนมายุ ๔๓ พรรษา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเสด็จฯ กลับไปครองราชสมบัติที่ราชอาณาจักรกัมพูชา ส่วนพระบาทสมเด็จพระศรีสวัสดิ์ฯ พระราชโอรส เสด็จพระราชสมภพ ณ กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ในปัจจุบันทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ได้จัดงานฉลองครบรอบ ๖๐ ปี แห่งความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรทั้งสอง เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์กัมพูชา

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรกัมพูชามีการเยือนระหว่างพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอตลอดมา อาทิ

พระราชวงศ์ไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนกัมพูชาหลายครั้งทั้งในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ และพระราชอาคันตุกะของรัฐบาลกัมพูชา อาทิ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เสด็จฯ เยือนกรุงพนมเปญในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เสด็จฯ เยือนกรุงพนมเปญและเมืองเสียมราฐ เพื่อทอดพระเนตรและศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ และระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เสด็จฯ เยือนกรุงพนมเปญในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาลกัมพูชา

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังเสด็จพระราชดำเนินเยือนกัมพูชาเป็นการส่วนพระองค์เพื่อพระราชทานความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่ชาวกัมพูชาในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน อาทิ เสด็จฯ เยือนโรงพยาบาลและโรงเรียนในจังหวัดเกาะกง เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการโรงเรียนพระราชทาน (โรงเรียนมัธยมกัมบงเฉอเตียล อำเภอสุมโบร์ไพรกุก จังหวัดกำปงธม) รวมทั้งเสด็จฯ ทรงนำคณะนักเรียนโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในเมืองเสียมราฐ ศึกษาปราสาทบันเตียฆมาร์ นครวัด นครธม และปราสาทบายน เสด็จฯ เยือนจังหวัดเสียมราฐ และจังหวัดกำปงธม เพื่อศึกษาสถานที่สำคัญ

ทางประวัติศาสตร์ และเสด็จฯ ทรงนำคณะกรรมการมูลนิธิอานันทมหิดล ศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ตลอดจนเสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในพิธีเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นสิริมงคลแก่ประชาชนชาวไทยที่ปฏิบัติงานในกัมพูชา

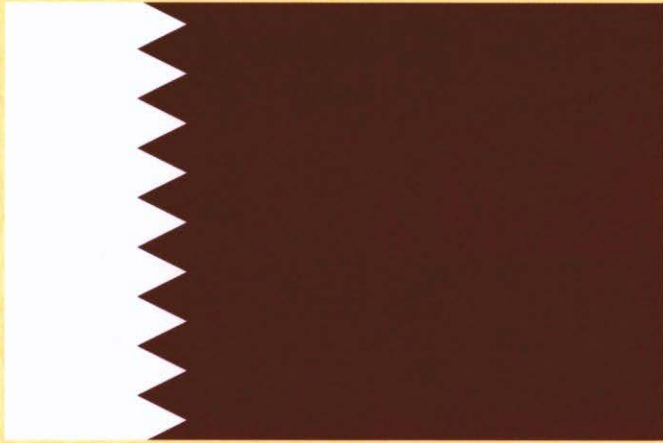
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนกัมพูชาเพื่อประทานความช่วยเหลือด้านการแพทย์แก่ชาวกัมพูชา กล่าวคือ ในระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม - ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้เสด็จเยือนจังหวัดพระตะบองและกรุงพนมเปญ เพื่อทรงนำคณะแพทย์ไปตรวจรักษาประชาชนชาวกัมพูชา และบรรยายสรุปเกี่ยวกับแผนอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา

พระราชวงศ์กัมพูชา

พระราชวงศ์กัมพูชาที่เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในรัชกาลปัจจุบัน ได้แก่

พระบาทสมเด็จพระนโรดม สีหนุ พร้อมด้วยสมเด็จพระปิตุจฉา รัศมีโสภณ กรมหลวงศรีสวัสดิ์สถิตินิพนังค์ (His Royal Highness Prince Srisawat Maniphongs) เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ นับเป็นพระราชอาคันตุกะพระองค์แรกในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

รัฐกาตาร์

State of Qatar

กาตาร์ ชื่อเป็นทางการคือ รัฐกาตาร์ เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอาหรับ ที่ตั้งของประเทศมีลักษณะเป็นแหลมเล็ก ๆ ยื่นออกไปในอ่าวเปอร์เซีย พรมแดนด้านทิศใต้และทิศตะวันตกติดกับประเทศซาอุดีอาระเบีย ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับบาห์เรน กาตาร์มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๕๒๑ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงโดฮา กาตาร์มีประชากรประมาณ ๒.๓ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายซุนนี ภาษาราชการคือ ภาษาอาหรับ ส่วนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายโดยทั่วไป กาตาร์มีการปกครองในระบอบราชาธิปไตย มีเจ้าผู้ครองรัฐ (Emir) ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุขของคปัจจุบันคือ เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี (His Highness Shiekh Tamim bin Hamad Al-Thani) แห่งราชวงศ์อาล-ธานี

ธงชาติกาตาร์

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยเส้นพินปลา ๙ ซี่ตามแนวตั้ง ด้านคันธงเป็นพื้นสีขาวหมายถึงสันติภาพ ส่วนด้านปลายธงเป็นสีแดงม่วงหมายถึง เกียรติยศของประเทศชาติที่เกิดจากการสละเลือดเนื้อของชาวกาตาร์ในสงครามที่เกิดขึ้นหลายครั้ง โดยเฉพาะในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๔ และเส้นพินปลา ๙ ซี่ หมายถึงกาตาร์เป็นรัฐอาหรับลำดับที่ ๙ ธงนี้ประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ตราแผ่นดินกาตาร์

เป็นรูปทรงกลม ตรงกลางตรามีรูปต้นปาล์มอยู่บนเกาะ และเรือโดว์กำลังแล่นอยู่บนทะเล มีรูปดาบไขว้รองรับอยู่ด้านล่าง พื้นหลังเป็นสีเหลือง ล้อมรอบด้วยธงชาติกาตาร์ มีข้อความว่า รัฐกาตาร์เป็น

ภาษาอาหรับอยู่ด้านบนและภาษาอังกฤษอยู่ด้านล่าง ตราแผ่นดินนี้เริ่มใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งกาตาร์

ดินแดนอันเป็นที่ตั้งของรัฐกาตาร์ในปัจจุบันเดิมเคยอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรออตโตมันหรือตุรกีมาก่อนเช่นเดียวกับรัฐอาหรับอื่น ๆ ต่อมาเมื่ออังกฤษเข้ามามีอิทธิพลในดินแดนแถบนี้ อังกฤษได้เข้ายึดครองดินแดนแห่งนี้เพื่อใช้เป็นแหล่งแวะพักบนเส้นทางการค้าทางทะเลไปยังชมพูทวีป โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาห์เรน ดินแดนภายใต้อารักขาของอังกฤษในเวลานั้น ในราว พ.ศ. ๒๔๑๐ ได้เกิดความวุ่นวายและต่อสู้กันระหว่างชาวกาตาร์กับชนชั้นปกครองคือ ราชวงศ์อาล-เคาะลีฟะฮ์แห่งบาห์เรน ส่งผลให้อังกฤษริเริ่มจัดตั้งกาตาร์เป็นรัฐอิสระ โดยสนับสนุนให้เชค มุฮัมมัด บิน ธานี (Sheikh Mohammed bin Thani) หัวหน้าชนพื้นเมืองเผ่าตะมิม (Tamim) ผู้นำสกุลอาล-ธานี ตระกูลเก่าแก่ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ในโดฮามาเป็นเวลานานขึ้นเป็นผู้ปกครอง ต่อมาในพ.ศ. ๒๔๓๖ ชาวเติร์กแห่งจักรวรรดิออตโตมันได้พยายามขยายอิทธิพลเข้ามาในดินแดนรัฐกาตาร์อีกครั้ง แต่เชค ญัสซิม บิน มุฮัมมัด อาล-ธานี (Sheikh Jassim bin Mohammed Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๒ ทรงต่อต้านจนเป็นผลสำเร็จ และทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้สถาปนากาตาร์ยุคใหม่ (The Founder of New Qatar) จนถึง พ.ศ.

พระราชวังดีวาน เอมิรี รัฐกาตาร์ (Diwan Emiri Royal Palace)
(ที่มา : www.combio.net)

๒๔๕๙ ชาวเติร์กถูกเนรเทศออกจากกาตาร์เนื่องจากจักรวรรดิออตโตมันเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ กับฝ่ายมหาอำนาจกลาง ซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้ามกับอังกฤษที่เข้าร่วมสงครามกับฝ่ายพันธมิตร กาตาร์ภายใต้การปกครองของเชค अबดุลเลาะห์ บิน ญัสซิม อาล-ธานี (Sheikh Abdullah bin Jassim Al-Thani) จึงได้ตกลงทำสนธิสัญญาเป็นดินแดนภายใต้อารักขาของอังกฤษ โดยมีข้อตกลงว่าอังกฤษจะคุ้มครองกาตาร์จากภัยคุกคามทางทะเลและทางบก แต่ในขณะเดียวกันกาตาร์จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอังกฤษก่อนที่จะสถาปนาความสัมพันธ์กับประเทศอื่น

กาตาร์ดำรงสถานะเป็นดินแดนภายใต้อารักขาของอังกฤษเรื่อยมา จนเมื่ออังกฤษถอนตัวจากภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียใน พ.ศ. ๒๕๑๑ กาตาร์มีแผนการที่จะร่วมกับเจ้าผู้ครองรัฐอีก ๗ รัฐจัดตั้งสหพันธ์อาหรับเอมิเรตส์แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ กาตาร์จึงประกาศเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่เนื่องจากเชค อะห์มัด บิน อะลี อาล-ธานี (Sheikh Ahmad bin Ali Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ในขณะนั้นไม่มีใครทรงสนพระทัยในการบริหารประเทศ ทรงใช้เวลาส่วนใหญ่เสด็จฯ ไปประทับ ณ พระตำหนักส่วนพระองค์ในประเทศ

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ขานีทรงฉายพระรูปร่วมกับเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ขานี พระราชบิดา และเชคเคาะฮ์ โมซาร์ท บินด์ นัสเซอร์ อัลมิสนาด พระราชมารดา

สวีตเซอร์แลนด์ ส่งผลให้การบริหารราชการแผ่นดินตกอยู่ภายใต้การดูแลของพระญาติคือ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาล-ขานี (Sheikh Khalifa bin Hamad Al-Thani) ซึ่งดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารและนายกรัฐมนตรี ต่อมา ในพ.ศ. ๒๕๑๕ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาล-ขานี ทรงประกาศยึดพระราชอำนาจจากเชค อะห์มัด บิน อะลี อาล-ขานี และเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

กาตาร์ภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของเชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาล-ขานี ได้รับการวางรากฐานไปสู่การปฏิรูปประเทศในหลาย ๆ ด้าน ในรัชสมัยของพระองค์โปรดฯ ให้ชำระรัฐธรรมนูญใหม่ และแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ รวมถึงสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระดับเอกอัครราชทูตกับหลาย ๆ ประเทศ อย่งไรก็ดี หลังจากที่ทรงบริหารประเทศมานานกว่า ๒๐ ปี

ต่อมา ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ขณะเสด็จฯ ไปประทับ ณ ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ พระองค์ทรงถูกยึดพระราชอำนาจโดยพระราชโอรสคือ เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ขานี (Sheikh Hamad bin Khalifa Al-Thani) และต้องเสด็จไปประทับ ณ ประเทศฝรั่งเศสจนถึง พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเสด็จนิวัตกาตาร์

เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ขานี เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๗ พระองค์ทรงได้รับการยกย่องว่าทรงพัฒนาและนำความเจริญมาสู่กาตาร์อย่างมากทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร การต่างประเทศ การศึกษา และการกีฬา ด้านการเมืองการปกครอง ทรงปฏิรูประบบการเมือง โดยเปิดโอกาสให้กาตาร์มีการเลือกตั้งโดยเสรีเพื่อปูทางประเทศไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น โปรดให้มีการลงประชามติรัฐธรรมนูญที่ร่าง

ขึ้นใหม่ นอกจากนี้ กาตาร์ยังนับเป็นประเทศแรกในกลุ่มประเทศความร่วมมืออ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council) ที่แต่งตั้งให้สตรีดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ด้านการต่างประเทศ กาตาร์ภายใต้การนำของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ษานี นับว่ามีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยปัญหาข้อพิพาทในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาทิ การเจรจาตกลงสันติภาพในเลบานอน รวมถึงการสานสัมพันธ์มิตรกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่งผลให้กาตาร์ได้รับผลประโยชน์จากความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ การขยายโอกาสทางการศึกษา ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยชั้นนำของสหรัฐอเมริกาเข้ามาเปิดสาขาในกาตาร์หลายแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornel University) และมหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ (Georgetown University) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ทรงประกาศใช้นโยบาย Qatar National Vision 2030 หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกาตาร์ ที่เน้นนโยบายพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกาตาร์ ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ชาวกาตาร์มีคุณภาพชีวิตในระดับดีมาก ปัจจุบันกาตาร์นับเป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูงมาก และมีรายได้ประชาชาติต่อหัวสูงที่สุดในโลก

ท่ามกลางความเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านภายใต้การปกครองของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ษานี เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๗ พระองค์ได้ทรงประกาศสละราชสมบัติอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่งผลให้เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ษานี (Sheikh Tamim bin Hamad Al-Thani) พระราชนัดดา ซึ่งดำรงตำแหน่งรัชทายาทเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๘ สืบแทน

ปัจจุบันกาตาร์มีการปกครองในระบอบราชาธิปไตย โดยมีเจ้าผู้ครองรัฐ (Emir) เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ทรงมีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศ รวมถึงมีพระราชอำนาจในการคิดสรรและแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี กาตาร์ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรครั้งแรกเมื่อวันที่

๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดอำนาจนิติบัญญัติแก่สภาที่ปรึกษาในการบริหารราชการแผ่นดิน (Advisory Council) ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมด ๔๕ คน สมาชิกจำนวน ๒ ใน ๓ มาจากการเลือกตั้ง ส่วนสมาชิกที่เหลือได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าผู้ครองรัฐ

สายพระนามเจ้าผู้ครองรัฐแห่งพระราชวงศ์อาล-ษานี

๑. เชค มุฮัมมัด บิน ษานี (Sheikh Mohammed bin Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๑ (พ.ศ. ๒๓๙๓ – ๒๔๒๑)
๒. เชค ญัสซิม บิน มุฮัมมัด อาล-ษานี (Sheikh Jassim bin Mohammed Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๒๑ – ๒๔๕๖)
๓. เชค अबดุลเลาะห์ บิน ญัสซิม อาล-ษานี (Sheikh Abdullah bin Jassim Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๕๖ – ๒๔๙๒)
๔. เชค อะลี บิน अबดุลเลาะห์ อาล-ษานี (Sheikh Ali bin Abdullah Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๒ – ๒๕๐๓)
๕. เชค อะห์มัด บิน อะลี อาล-ษานี (Sheikh Ahmad bin Ali Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓ – ๒๕๑๕)
๖. เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาล-ษานี (Sheikh Khalifa bin Hamad Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๑๕ – ๒๕๓๘)
๗. เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ษานี (Sheikh Hamad bin Khalifa Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๘ – ๒๕๕๖)
๘. เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ษานี (Sheikh Tamim bin Hamad Al-Thani) เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ องค์ที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ปัจจุบัน)

๑๑. เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี (His Highness Shiekh Tamim bin Hamad Al-Thani)

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี เจ้าผู้ครองรัฐหรือเอมิเรย์ (Emir) องค์ที่ ๘ แห่งราชวงศ์อาล-ธานี เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๔ ของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ธานี (Sheikh Hamad bin Khalifa Al-Thani) และองค์ที่ ๒ ของเชคเคาะฮ์ โมซาลห์ บินต์ นัสเซอร์ อัล มิสนาด (Sheikha Mozah bint Nasser Al Missned) พระชายาองค์ที่ ๒ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงสำเร็จ การศึกษาระดับไฮสกูลจากโรงเรียนนานาชาติเชอร์บอน (Sherborne International School) ประเทศอังกฤษ ด้วยคะแนนสอบยอดเยี่ยม ระดับ A-Levels จากนั้น ทรงเจริญรอยตามพระราชบิดาด้วยการ เข้าศึกษาต่อ ณ โรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนเฮิร์ตส์ (Royal Military Academy Sandhurst) สถาบันวิชาการทหารชั้นนำของอังกฤษที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจากสมาชิกราชวงศ์ของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะ ราชวงศ์ในตะวันออกกลาง

ภายหลังทรงสำเร็จหลักสูตรวิชาการทหารจากประเทศอังกฤษ ทรงเข้ารับราชการในกองทัพแห่งกาตาร์ และทรงได้รับการสถาปนาขึ้น เป็นองค์รัชทายาทแห่งกาตาร์เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี ทรงอภิเษกสมรสกับ เชคเคาะฮ์ จาวาเฮร์ บินต์ ฮะมัด บิน ซูฮายิม อาล-ธานี (Sheikha Jawahir bint Hamad bin Suhaim Al-Thani) พระประยูรญาติ ไกลชิดเมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ มีพระราชโอรส ๒ พระองค์ และพระราชธิดา ๒ พระองค์ คือ

๑. เชคเคาะฮ์ อัลมายัสซา บินต์ ตะมิม อาล-ธานี (Sheikha Al Mayassa bint Tamim Al Thani) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙
๒. เชค ฮะมัด บิน ตะมิม อาล-ธานี (Sheikh Hamad bin Tamim Al-Thani) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี

๓. เชคเคาะฮ์ อาอิชะฮ์ บินต์ ตะมิม อาล-ธานี (Sheikha Aisha bint Tamim Al Thani) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓
๔. เชค ญัสซิม บิน ตะมิม อาล-ธานี (Sheikh Jassim bin Tamim Al Thani) ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕

ขณะทรงดำรงตำแหน่งรัชทายาทแห่งกาตาร์ พระองค์ทรงแสดง พระปรีชาสามารถให้เป็นที่ประจักษ์ด้วยการสานสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศ ชาอูดีอาระเบียให้แน่นแฟ้นขึ้น ส่งผลให้ทรงได้รับความไว้วางพระราช ฤทัยจากพระราชบิดาให้ดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการทหารสูงสุดของ กาตาร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตาจึงทรงเป็นที่เคารพรักและเทิดทูนของพลกนิกรชาวกาตาร์อย่างสูง

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด อาล-ธานี (Sheikh Tamim bin Hamad Al-Thani) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติขณะพระชนมายุ ๓๓ พรรษา สืบต่อจากเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ธานี (Sheikh Hamad bin Khalifah Al-Thani) พระราชบิดา ซึ่งทรงประกาศสละราชสมบัติ ขณะพระชนมพรรษา ๖๑ พรรษา เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ทรงเป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๘ แห่งราชวงศ์อาล-ธานี และนับเป็น กษัตริย์ที่ทรงพระเยาว์ที่สุดเป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากสมเด็จพระราชาธิบดี จิมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุกแห่งราชอาณาจักรภูฏาน ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชสมบัติขณะพระชนมพรรษา ๒๘ พรรษา

ภายหลังเสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงยึดมั่นในพระราชปณิธานที่จะทรงเจริญรอยตามแนวทางในการบริหารประเทศสืบต่อจากพระราชบิดาผู้ทรงปกครองกาตาร์มายาวนานกว่า ๑๘ ปี และนำพากาตาร์ก้าวขึ้นสู่ความเป็นประเทศอาหรับที่ทรงอิทธิพลสูงของโลก

ทรงปฏิรูประบบการเมืองการปกครองด้วยการแต่งตั้งคนรุ่นใหม่เข้ามาบริหารประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้กาตาร์สามารถปรับตัวพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมตามกาลสมัย ดังที่ได้มีพระราชดำรัสภายหลังเสด็จขึ้นครองราชย์ว่า “กาตาร์จะเคารพความแตกต่างทางความคิดทั้งด้านการเมืองและศาสนาในสังคมอาหรับ และจะไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดเพื่อต่อต้านกับอีกฝ่ายหนึ่ง” นอกจากนี้ ยังทรงสืบสานพระบรมราโชบายด้านการต่างประเทศของพระราชบิดา ด้วยการสานความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับประเทศมหาอำนาจตะวันตกและสหรัฐอเมริกา ทรงส่งเสริมการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งประธานกองทุนความมั่นคงแห่งชาติกาตาร์ (Qatar Investment Authority) มีหน้าที่บริหารจัดการรายได้จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของประเทศ โดยกาตาร์นับเป็นประเทศในกลุ่มอาหรับที่ส่งออกน้ำมันสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก

ทรงเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด

เชค ตะมีม บิน ฮะมัด อาล-ฆานีทรงโปรดปรานการกีฬา เช่นเดียวกับพระราชบิดา และทรงให้การอุปถัมภ์วงการกีฬาของกาตาร์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในอดีตที่ผ่านมากาตาร์ได้รับความไว้วางใจให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันสำคัญระดับโลกถึง ๒ รายการ คือ การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ ๑๕ ที่กรุงโดฮา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ และการแข่งขันว่ายน้ำชิงแชมป์โลกเมื่อพ.ศ. ๒๕๕๗ รวมถึงมหกรรมฟุตบอลโลกที่กำลังจะจัดขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๖๕ กล่าวได้ว่าพระองค์ทรงพัฒนางานการกีฬาของกาตาร์จนประสบความสำเร็จอย่างสูง และทรงได้รับการยกย่องว่าทรงเป็นผู้นำด้านการกีฬาที่มีบทบาทมากที่สุดในโลกอาหรับ

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับรัฐกาตาร์

ราชอาณาจักรไทยและรัฐกาตาร์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยประเทศไทยได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโดฮา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และกาตาร์ได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตกาตาร์ประจำประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศได้พัฒนาขึ้นตามลำดับ ไทยและกาตาร์มีความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีอยู่ในระดับที่ดีมาก ทั้งสองฝ่ายต่างให้การสนับสนุนซึ่งกันและกันในเวทีระหว่างประเทศ

สภาพภูมิทัศน์รัฐกาตาร์ในปัจจุบัน (ที่มา : www.facebook.com/Emir of Qatar)

อย่างไรก็ดี ในฐานะประเทศมุสลิม กาตาร์มิได้แสดงท่าทีใด ๆ ต่อปัญหาชายแดนภาคใต้ของไทย เนื่องจากถือว่าเป็นกิจการภายในของประเทศ แต่ในช่วงที่ผ่านมาเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ทรงให้ความช่วยเหลือด้านการลงทุนและการศึกษาแก่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เพื่อเป็นหนทางในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ได้บริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการก่อสร้างอาคารเรียน หอพักนักศึกษา และอาคารโรงพยาบาลเซค ญัสซิม บิน มุฮัมมัด บิน ซานี ของมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา จังหวัดปัตตานี

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ไทยและกาตาร์ยังมีความร่วมมือกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน ปัจจุบันมีแรงงานไทยเป็นจำนวนมากเข้าไปทำงานในหลายภาคส่วนของกาตาร์ ทั้งธุรกิจก่อสร้าง ธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และในขณะเดียวกันก็มีชาวกาตาร์จำนวนมากเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมถึงเข้ามารับการรักษาและตรวจสุขภาพในโรงพยาบาลหลายแห่งในกรุงเทพฯ ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) นี้ นับว่าสร้างรายได้ให้แก่ประเทศจำนวนมิใช่น้อย

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์กาตาร์

ราชอาณาจักรไทยและรัฐกาตาร์มีระบอบการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์และเจ้าผู้ครองรัฐเป็นพระประมุขเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีความใกล้ชิดกัน และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งระดับพระราชวงศ์และผู้นำของประเทศอยู่เนือง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนเสด็จเยือนรัฐกาตาร์เพื่อทรงร่วมการแข่งขันกีฬาแบดมินตันในนามทีมชาติไทยในกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ ๑๕ ณ กรุงโดฮา

วันที่ ๒๒ - ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนกาตาร์เพื่อทรงร่วมการประชุมวิชาการ The Sixth International Conference on Environmental Mutagens in Human Populations ตามคำกราบทูลเชิญของ Qatar Foundation

วันที่ ๖ - ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จกรุงโดฮา รัฐกาตาร์ เพื่อทรงเข้าร่วม “การประชุมเยาวชนโดฮา” ซึ่งรัฐบาลกาตาร์เป็นเจ้าภาพจัด “การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญาสมัยที่ ๑๓” เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนเกี่ยวกับการประชุมสหประชาชาติ และการนำเสนอประเด็นปัญหา ในด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญาเพื่อกำหนดนโยบายทางอาญาระหว่างประเทศ

พระราชวงศ์กาตาร์

วันที่ ๑๒ - ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ธานี เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๗ เสด็จเยือน

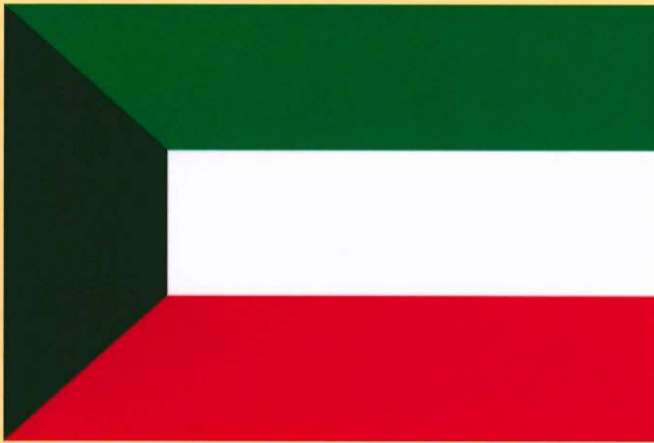

เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ธานี เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ก่อนพร้อมด้วยพระชายาเสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาล และทรงเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒

วันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-ธานี เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๗ พร้อมด้วยพระชายา เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๔ - ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เชค โยฮันน์ บิน ฮะมัด อาล-ธานี (HH Sheikh Joann Bin Hamad Al-Thani) พระราชโอรสในเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์องค์ที่ ๗ เสด็จเยือนประเทศไทยในฐานะทูตเพื่อทรงเชิญคบเพลิงเอเชียนเกมส์ครั้งที่ ๑๕ (Ambassador for the 15th Asian Games Torch Relay) มายังประเทศไทย

รัฐคูเวต

State of Kuwait

คูเวต ชื่อเป็นทางการคือ รัฐคูเวต ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอ่าวอาหรับ ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดกับสาธารณรัฐอิรัก ทิศตะวันออกติดกับอ่าวเปอร์เซีย ทิศใต้ติดกับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๘๑๘ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ คูเวตซิตี (Kuwait City) รัฐคูเวตมีประชากรประมาณ ๔ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายซุนนี ร้อยละ ๗๐ นิกายชีอะฮ์ ร้อยละ ๓๐ และศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๔.๕๐ ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลาย คูเวตมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) และมีเจ้าผู้ครองรัฐ (Emir) ทรงเป็นประมุข พระประมุขของคปัจจุบันคือ **เชค เสาะบาช อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาช (His Highness Sheikh Sabah Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah) แห่งราชวงศ์อัลเศาะบาช**

● ธงชาติคูเวต

เป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑ ส่วน ยาว ๒ ส่วน ภายในแบ่งเป็นแถบ ๓ สี เรียงลำดับตามแนวนอนจากบนลงล่าง ได้แก่ สีเขียว สีขาว และสีแดง ด้านคันธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู สีดำซึ่งเรียวยาวไปทางด้านปลายธง ความ

กว้างตอนปลายสุดเท่ากับความกว้างของแถบสีขาว สีธงชาติเป็นสีพันธมิตรของรัฐอาหรับ แต่ละสีมีความหมายต่าง ๆ กัน คือ สีดำ หมายถึง ความพ่ายแพ้ของศัตรูและความกล้าหาญในการสงคราม สีแดง หมายถึง เลือดที่เปื้อนบนดาบของชาวคูเวตและความเป็นชาตินักรบ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์และความสงบสันติสุข และสีเขียว หมายถึง แผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ ธงนี้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๔

● ตราแผ่นดินคูเวต

มีลวดลายประกอบด้วย โล่ มีรูปเรือโดว์กำลังลอยอยู่ในทะเล ประคองข้างด้วยรูปนกกุเรซ ฐานรองล่าง เป็นรูปธงชาติคูเวต มีข้อความ

ในริบบิ้นสีขาวเหนือเรือโดว์ เขียนเป็นภาษาอาหรับ หรือ ภาษาอาหรับว่า รัฐคูเวต ตรานี้เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งคูเวต

เดิมรัฐคูเวตปกครองโดยเจ้าผู้ครองนครจากชนเผ่าบานีคอลิดเรื่อยมาจนถึงราว พ.ศ. ๒๒๙๕ จึงเริ่มประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของรัฐคูเวต เมื่อมีการสร้างเมืองคูเวตในช่วงศตวรรษที่ ๑๘ โดยชนเผ่าอูตัยบะฮ์ (Uteiba) ซึ่งเร่ร่อนมาจากทางเหนือของรัฐกาตาร์ ต่อมาราชวงศ์อัลเศาะบาช ซึ่งเป็นตระกูลหนึ่งในชนเผ่าบานีอูตัยบะฮ์ ได้ขึ้นเถลิงอำนาจปกครองคูเวตอย่างต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ในระหว่าง ศตวรรษที่ ๑๙ รัฐคูเวตพยายามที่จะขอความช่วยเหลือจากอังกฤษ เพื่อให้พ้นจากการยึดครองของพวกเติร์กและกลุ่มต่าง ๆ ที่เรืองอำนาจในคาบสมุทรอาหรับ จนถึง พ.ศ. ๒๔๔๒ เชค มุบาร็อก บิน เสาะบาช อัลเศาะบาช (Sheikh Mubarak bin Sabah Al-Sabah) ได้ลงนามเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษภายใต้ข้อตกลงว่า ตนและผู้สืบทอดอำนาจจะไม่ยอมให้ดินแดนหรือต้อนรับผู้แทนจากประเทศใด ๆ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากอังกฤษ ส่วนอังกฤษได้ตกลงให้ความช่วยเหลือทางการเงินประจำปีแก่ เชค มุบาร็อก และทายาท ตลอดจนให้ความคุ้มครองแก่รัฐคูเวตโดยดูแลกิจการด้านการต่างประเทศและความมั่นคง และนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๓ เป็นต้นมา ได้มีการสำรวจเพื่อขุดเจาะน้ำมันเป็นครั้งแรก บริษัทอังกฤษและอเมริกันต่างได้รับสัมปทานในการขุดเจาะน้ำมันใน พ.ศ. ๒๔๗๗ หลังจากนั้นอุตสาหกรรมน้ำมันก็ได้รับการพัฒนามาจนกลายเป็นสินค้าส่งออกที่นำรายได้

พระราชวังบายัน (Bayan Palace) พระราชวังหลวงแห่งคูเวต (ที่มา : www.turnerconstruction.com)

เข้าประเทศอย่างมหาศาล ต่อมาในช่วงต้น พ.ศ. ๒๕๐๔ อังกฤษได้ยกเลิกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตในการตัดสินคดีชาวต่างชาติในรัฐคูเวต และรัฐคูเวตได้รับอธิปไตยอย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายหลังการแลกเปลี่ยนข้อตกลง (Exchange of Notes) กับอังกฤษ

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐคูเวตและราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ลงนามในข้อตกลงแบ่งเขตเป็นกลาง (Devided Zone) และปักปันเส้นเขตแดนระหว่างประเทศใหม่ โดยทั้งสองประเทศได้แบ่งทรัพยากรน้ำมันทั้งนอกฝั่งและบนฝั่งในเขตเป็นกลางนี้อย่างเท่าเทียมกัน ต่อมาได้มีการกำหนดเขตแดนของรัฐระหว่างคูเวตและซาอุดีอาระเบียใน พ.ศ. ๒๕๓๕ หลังจากเกิดการสู้รบที่เมืองญะฮ์เราะฮ์ (Jahrah) ตามสนธิสัญญาอุกัยร์ (Uqair) สนธิสัญญานี้ได้กำหนดเขตเป็นกลางของรัฐระหว่างคูเวตและซาอุดีอาระเบีย (Kuwaiti - Saudi Arabia Neutral Zone) ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕,๑๘๐ ตารางกิโลเมตร ติดกับเขตแดนทางใต้ของรัฐคูเวต

พระราชวงศานวงศ์ในพระราชวงศ์อัลเศาะบาฮ์ในปัจจุบัน ล้วนสืบเชื้อสายตรงจากเชค มุบาร็อก ซึ่งเป็นเจ้าผู้ครองรัฐพระองค์เดียวที่ราบคาบิเชกขึ้นครองราชย์ พระราชโอรส ๒ พระองค์ของเชค มุบาร็อก ครองราชสมบัติต่อจากพระราชบิดา ได้แก่ เชค ญะบิร ที่ ๒ อัลมุบาร็อก อัลเศาะบาฮ์ (Sheikh Jaber II Al-Mubarak Al-Sabah) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๘ – ๒๔๖๐ และพระราชอนุชา เชค ซาลิม อัลมุบาร็อก อัลเศาะบาฮ์ (Sheikh Salim Al-Mubarak Al-Sabah) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๐ – ๒๔๖๔ พระราชโอรสของเจ้าผู้ครองรัฐทั้งสองต่างผลัดเปลี่ยนกันขึ้นครองราชย์เป็น ๒ สายได้แก่ สายอัลญะบิร และ สายอัลซาลิม แต่มีหลายครั้งที่เกิดเหตุการณ์ความตึงเครียดระหว่างเชื้อพระวงศ์ทั้ง ๒ สาย

เจ้าผู้ครองรัฐคูเวตมีพระราชอำนาจเด็ดขาดและทรงเป็นผู้ตัดสินพระทัยในกิจการทุกด้านของรัฐ ราชสกุลที่เป็นชายทุกพระองค์ จะได้รับฐานันดรศักดิ์ มีคำนำพระนามว่า “เชค” (Sheikh) เป็นการ

เชค มุบาร็อก เจ้าผู้ครองรัฐ ลำดับที่ ๗

เชค ญะบิร อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ เจ้าผู้ครองรัฐ ลำดับที่ ๑๓
(ที่มา : www.alchetron.com)

แสดงออกถึงการยอมรับและถวายพระเกียรติพร้อมกัน อย่างไรก็ตาม การสืบราชสันตติวงศ์ของราชวงศ์อัลเศาะบาย์มิได้มีแบบแผนว่า ต้องสืบทอดไปสู่พระราชโอรสองค์โตเท่านั้น แม้ว่าจะมีเจ้าผู้ครองรัฐหลายองค์ที่อยู่ในฐานันดรศักดิ์จะทรงครองราชสมบัติต่อจากพระราชบิดา แต่เป็นหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิแห่งราชสกุลจะคัดเลือกเจ้าผู้ครองรัฐจากพระราชวงศ์ผู้มีความโดดเด่นและเหมาะสม (ดังเช่นกรณีที่เชค ญะบิร อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (Sheikh Jaber Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah) เลือกและแต่งตั้งเชค ซาอัด อัลอับดุลเลาะห์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ (Sheikh Saad Al-Abdullah Al-Salim Al-Sabah) ซึ่งเป็นพระญาติ ขึ้นเป็นรัชทายาทเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘)

หลังจากที่เชค ซาลิมเสด็จสวรรคต เชื้อพระวงศ์จากสายอัลญะบิร คือ เชค อะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (Sheikh Ahmad Al-Jaber Al-Sabah) ได้ขึ้นครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๙๓ ต่อมา เชค อับดุลเลาะห์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ (Sheikh Abdullah Al-Salim

Al-Sabah) ซึ่งเป็นเชื้อพระวงศ์สายอัลซาลิม ขึ้นครองราชย์สืบแทนจนสิ้นพระชนม์ใน พ.ศ. ๒๕๐๘ เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์นี้ทรงได้รับการถวายพระเกียรติว่าเป็นผู้วางระบบบริหารกิจการภายในประเทศโดยใช้ระบบรัฐสภาเป็นสถาบันนิติบัญญัติอันนำไปสู่การยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งคูเวตเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ต่อมาเป็นเชื้อพระวงศ์สายอัลซาลิม คือ เชค เศาะบาย์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ (Sheikh Sabah Al-salim Al-Sabah) พระราชอนุชาในเชค อับดุลเลาะห์ ขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐจนถึง พ.ศ. ๒๕๒๐

เชค ญะบิร อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ทรงพระปรีชาสามารถและทรงรอบรู้ในกิจการโลกเป็นอย่างดี แม้ว่าคูเวตจะเป็นเพียงประเทศเล็ก ๆ แต่ด้วยพระวิจรรณญาณที่ลึกซึ้ง ทำให้ประเทศอาหรับอื่น ๆ รวมทั้งนานาประเทศทั่วโลก ตลอดจนจนถึงทวีปอเมริกา ต่างให้ความยำเกรง ประกอบกับพระองค์ทรงศึกษาด้านรัฐศาสตร์อย่าง

แตกฉาน ทรงได้รับปริญญาเอกกิตติมศักดิ์หลายสาขา และก่อนที่จะทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐ ได้ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นเวลาหลายปี ทรงนำประสบการณ์ทางการเมืองการปกครองที่ได้สั่งสมมาพัฒนา Kuwait ให้เจริญก้าวหน้า เชค ญะบิร อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ทรงปกครอง Kuwait ราวจนถึงสวรรคตในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เชค ซาอัด อับดุลละฮ์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ มกุฎราชกุมาร ซึ่งควรได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ใหม่ ทรงตัดสินใจพระทัยไม่ประกอบพระราชพิธีปฏิญาณพระองค์เพื่อรับตำแหน่งอย่างเป็นทางการ พระองค์มีพระประสงค์จะสละราชสมบัติเนื่องจากทรงมีปัญหาเกี่ยวกับพระพลานามัย จากกรณีนี้ทำให้เกิดสถานการณ์ตึงเครียดระหว่างราชสกุลสายอัลญะบิร และราชสกุลสายอัลซาลิมอีกครั้ง เป็นเหตุให้รัฐสภา Kuwait ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรกเพื่อเลือกพระประมุขของประเทศ โดยการเสนอชื่อจากคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การสืบราชสันตติวงศ์ดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยมีการลงมติเป็นเอกฉันท์ให้เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (sheikh Sabah Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah) ซึ่งอยู่ในราชสกุลสายอัลญะบิร และทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขณะนั้น ได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าผู้ครองรัฐ

เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ได้ทรงแต่งตั้งพระราชอนุชา คือ เชค นาวาฟ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (Sheikh Nawaf Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah) ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกิจการภายในขณะนั้น ขึ้นเป็นมกุฎราชกุมารและรัชทายาทในลำดับถัดไป พร้อมกับทรงแต่งตั้ง เชค นาซีร อัลมุฮัมมัด อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (Sheikh Nasser Al-Mohammed Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah) พระราชนัดดา ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และโปรดให้ เชค นาซีร เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (Sheikh Nasser Sabah Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah) พระราชโอรส ทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประจำราชสำนักเอมิเร่ ดิวัน (Minister of Al-Diwan Al-Amiri Affairs) ฉะนั้นจึงเท่ากับว่าตำแหน่งสำคัญ ๆ ในรัฐบาลและ

พระราชสำนักตกอยู่ภายใต้การควบคุมของราชสกุลสายอัลญะบิร เกือบทั้งสิ้น

ปัจจุบันรัฐ Kuwait ปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีเจ้าผู้ครองรัฐตำแหน่งเอมิเร่ (Emir) เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ เจ้าผู้ครองรัฐมีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศโดยคัดเลือกและแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี Kuwait มีรัฐสภาเดียวคือ The National Assembly มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งจำนวน ๕๐ คน รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐสภา มีอำนาจด้านนิติบัญญัติในการออกกฎหมายและสามารถอภิปรายการทำงานหรือไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้ เจ้าผู้ครองรัฐ Kuwait องค์ปัจจุบันคือ เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ทรงปฏิญาณพระองค์และเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

● เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ (His Highness Sheikh Sabah Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah)

เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ เจ้าผู้ครองรัฐ หรือ เอมิเร่ (Emir) ลำดับที่ ๑๕ แห่งราชวงศ์อัลเศาะบาย์ เป็นพระราชโอรสใน เชค อะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ที่ ๑ (ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๖๔ - พ.ศ. ๒๔๙๓) และเชคเคาะฮ์ มุนีรา อัลอัยยาร์ (Sheikha Munira Al-Ayyar) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๒ ทรงได้รับการศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนอัล มุบาร็อกยา (Al Mubarakya School) ในกรุง Kuwait ต่อมาพระราชบิดาทรงให้ ผู้เชี่ยวชาญถวายพระอักษรจนทรงสำเร็จการศึกษา หลังจากนั้น ทรงปฏิบัติพระราชกิจในพระราชสำนักเรื่อยมา

เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบาย์ ทรงอภิเษกสมรสกับเชคเคาะฮ์ ฟาตุวะฮ์ บินต์ ซัลมาน อัลเศาะบาย์ (Sheikha Fatuwah bint Salman Al-Sabah) ซึ่งสิ้นพระชนม์แล้ว มีพระราชโอรสพระราชธิดา ๔ พระองค์คือ

เชค เคาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์

เชค นาซีร์ เคาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ (Sheikh Nasser Sabah Al-Ahmed Al-Jaber Al-Sabah)

เชค ฮามัด เคาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลเศาะบาย์ (Sheikh Hamad Sabah Al-Ahmad Al-Sabah)

เชค อะห์มัด (Sheikh Ahmed) สิ้นพระชนม์แล้ว

เชคเคาะฮ์ ซัลวา (Sheikha Salwa) สิ้นพระชนม์แล้ว

เชค เคาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ ทรงเป็นสมาชิกสภาปกครองสูงสุดของคูเวตใน พ.ศ. ๒๔๙๘ จนกระทั่งคูเวตได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ หลังจากที่ตกเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๒ ทรงได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการเนแนแวนและข้อมูลข่าวสารจนถึง พ.ศ. ๒๕๐๖ ต่อมาจึงทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนานถึง ๔๐ ปี ในช่วงเวลาดังกล่าว ทรงปฏิบัติพระภารกิจด้วยพระปรีชาสามารถจนเป็นที่ยอมรับและทรงได้รับการยกย่องพระเกียรติคุณในฐานะนักการทูตที่มีความสามารถ โดยเฉพาะเมื่อครั้งที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนของรัฐคูเวตในสมัชชาสหประชาชาติ ซึ่งถือเป็นการแสดงบทบาทอย่างเป็นทางการครั้งแรกของคูเวตในเวทีนานาชาติ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเชค เคาะบาย์ ทำให้คูเวตมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบรรดาผู้นำระดับโลก ช่วยคลายความตึงเครียดระหว่างคูเวตกับประเทศเพื่อนบ้าน

เมื่อครั้งที่เชค ญะบีร์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ทรงแต่งตั้งเชค เคาะบาย์ ให้ทรงดำรงตำแหน่ง รองนายกรัฐมนตรีเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ ทรงบริหารประเทศร่วมกับเชค ซาอัด อับดุลเลาะห์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ มกุฎราชกุมาร ซึ่งทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขณะนั้น ต่อมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๖ เชค เคาะบาย์ ทรงดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีอันดับหนึ่งและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ แต่หลังจากเกิดเหตุการณ์ลอบปลงพระชนม์ใน พ.ศ. ๒๕๒๘ และประกอบกับเชค ซาอัด อับดุลเลาะห์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ ประชวรด้วยหลายพระโรค

สภาพภูมิทัศน์รัฐคูเวตในปัจจุบัน

เชค เศาะบะห์ อัลอะห์มัด อัลญะบิร อัลเศาะบะห์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวตองค์ปัจจุบันทรงกล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศอาหรับและอเมริกาใต้ ณ กรุงโดฮา รัฐกาตาร์ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

และพระพลานามัยทรุดโทรมลง เชค ญะบิร เจ้าผู้ครองรัฐคูเวตขณะนั้น จึงตัดสินพระทัยแยกตำแหน่งมกุฎราชกุมารและตำแหน่งนายกรัฐมนตรีออกจากกัน พร้อมทั้งโปรดให้เชค เศาะบะห์ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนเชค ซาอัด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙

การที่เชค เศาะบะห์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้ทรงมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการพัฒนากิจการภายในของประเทศ ทรงเป็นผู้นำฝ่ายบริหารที่ขยันขันแข็ง มีความคิดริเริ่ม มีสายพระเนตรยาวไกล ทรงสนับสนุนให้มีการเปิดเศรษฐกิจแบบเสรี เปิดโอกาสให้บริษัทต่างชาติเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมัน ทรงสนับสนุนการให้สิทธิเสรีภาพทางการเมืองแก่สตรีเทียบเท่ากับบุรุษ โดยได้เปิดโอกาสให้มีรัฐมนตรีหญิงในรัฐบาลเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังทรงมีบทบาทในการทบทวนหลักสูตรการศึกษาของประเทศ ตลอดจนทรงส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปยอมรับในความหลากหลายทางศาสนา ด้วยบทบาทและผลงานที่โดดเด่น เชค เศาะบะห์ จึงทรงได้รับการยกย่อง

ว่า ทรงปฏิบัติพระภารกิจช่วยพระประมุขของประเทศในช่วงหลายปีหลังที่ผ่านมา

ครั้งเมื่อเชค ญะบิร สวรรคตในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และเชค ซาอัด มกุฎราชกุมาร มีพระประสงค์จะสละตำแหน่งเจ้าผู้ครองรัฐแห่งคูเวต รัฐสภาแห่งคูเวตจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้สถาปนาเชค เศาะบะห์ ขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐแห่งคูเวตเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามข้อเสนอของคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นไปตามกระบวนการแห่งรัฐธรรมนูญของประเทศ

เชค เศาะบะห์ ทรงก้าวขึ้นดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งรัฐคูเวตในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังรุ่งเรือง ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้น ทำให้มีรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล ฐานะของประเทศจึงมีความมั่นคง มีการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากความคิดริเริ่มของพระองค์ และการสานต่อแนวทางการพัฒนาประเทศที่เชค ญะบิร เจ้าผู้ครองรัฐองค์ก่อนได้ทรงริเริ่มไว้

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับรัฐคูเวต

ราชอาณาจักรไทยและรัฐคูเวตสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๖ ประเทศไทยได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงคูเวตเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ในอดีตคูเวตได้แต่งตั้งเอกอัครราชทูตประจำมาเลเซียเป็นเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยอีกตำแหน่งหนึ่ง ต่อมาคูเวตได้เปิดทำการสถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำประเทศไทย ณ กรุงเทพฯ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้แต่งตั้งเอกอัครราชทูตคูเวตประจำประเทศไทยตั้งแต่นั้นมา คูเวตยังตระหนักถึงความสัมพันธ์ของไทยที่เคยช่วยเหลือและสนับสนุนคูเวตในด้านต่าง ๆ เช่น การส่งทหารเข้าร่วมในกองกำลังสังเกตการณ์แห่งสหประชาชาติประจำชายแดนอิรัก - คูเวต (United Nations Iraq - Kuwait Observer Mission - UNIKOM) นอกจากนี้ รัฐบาลคูเวตให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยไปศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาทุกปี ทั้งนี้กระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการอิสลามยังมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนมุสลิมภาคใต้ของไทยโดยเห็นได้จากการที่คูเวตได้สนับสนุนเงินสร้างมัสยิดญามิอ์เตาลาตุลคูเวต ที่วิทยาลัยอิสลามยะลา วิทยาเขตปัตตานี

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์คูเวต

ราชอาณาจักรไทยและรัฐคูเวตปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์และเจ้าผู้ครองรัฐเป็นพระประมุข ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเยือนในระดับพระราชวงศ์และผู้นำของรัฐคูเวตมาโดยตลอด ส่วนไทยนั้น มีการเยือนรัฐคูเวตในระดับผู้นำฝ่ายบริหารและคณะรัฐบาลเท่านั้น

พระราชวงศ์ไทย

ปัจจุบัน ยังไม่มีการเสด็จฯ เยือนคูเวตอย่างเป็นทางการของพระราชวงศ์ฝ่ายไทย

พระราชวงศ์คูเวต

วันที่ ๑๐ - ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘ เชค ซาอิด อับดุลเลาะห์ อัลซาลิม อัลเศาะบาย์ อดีตเจ้าผู้ครองรัฐคูเวต องค์ที่ ๑๔ เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารคูเวต ได้เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ นับเป็นการเยือนระดับสูงครั้งประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ไทย - คูเวต

วันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ เมื่อครั้งยังทรงดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งคูเวตเสด็จฯ เยือนจังหวัดภูเก็ต เป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เชค เศาะบาย์ อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวต องค์ปัจจุบันเสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๓ - ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เชค นาซีร์ อัลมุฮัมมัด อัลอะห์มัด อัลญะบีร์ อัลเศาะบาย์ นายกรัฐมนตรีแห่งรัฐคูเวตเสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในระหว่างการเสด็จเยือนประเทศในแถบเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

เชค เคาะบาย์ อัลอะหมัด อัลญะบิร อัลเคะบาย์ เจ้าผู้ครองรัฐคูเวตองค์ปัจจุบัน
เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน

Hashemite Kingdom of Jordan

จอร์แดน ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน (Hashemite Kingdom of Jordan) ตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับประเทศซีเรีย ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดต่อกับประเทศอิรัก ทิศตะวันออกและทิศใต้ติดต่อกับประเทศซาอุดีอาระเบีย ทิศตะวันตกติดต่อกับประเทศอิสราเอล มีเนื้อที่ ๘๙,๕๔๙ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวง คือ กรุงอัมมาน (Amman) จอร์แดนมีประชากรประมาณ ๖.๕๗ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๖) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายซุนนี นอกนั้นนับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะฮ์ ศาสนาคริสต์ และอื่น ๆ ภาษาราชการคือ ภาษาอาหรับ จอร์แดนมีการปกครองในระบบราชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุสซัยน์ (H.M. King Abdullah II bin Al Hussein) แห่งราชวงศ์ฮัชไมต์

● ธงชาติจอร์แดน

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑ ส่วน ยาว ๒ ส่วน แบ่งตามแนวนอน มีความกว้างเท่ากันทุกแถบ แถบบนสีดำ แถบกลางสีขาว และแถบล่างสีเขียว ซึ่งเป็นสีพันธมิตรอาหรับ ที่ด้านคันธง เป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว สีแดง ส่วนยอดชี้ไปทางด้านปลายธง ภายในมีรูปดาวเจ็ด

แฉกสีขาว ๑ ดวง สีและสัญลักษณ์ของธงชาติจอร์แดน มีความหมายคือ สีดำหมายถึงแคว้นเคาะลีฟะฮ์อับบาซียะฮ์ (Abbasid Caliphate) สีเขียวหมายถึง แคว้นเคาะลีฟะฮ์อุมัยยะฮ์ (Umayyad Caliphate) และสีขาวหมายถึง แคว้นกาหลิบฟาติมิด (Fatimid Caliphate) รูปสามเหลี่ยมสีแดงหมายถึง อาณาจักรฮัชไมต์ (Hashemite) และการปฏิวัติอาหรับ ดาวเจ็ดแฉกสีขาวหมายถึง บทสวด ในซูเราะฮ์ ๗ บทแรกในพระคัมภีร์ อัลกุรอาน และความสามัคคีของชนชาวอาหรับ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งมีความเชื่อว่าดาวนี้หมายถึง เนินเขา ๗ ลูกที่ตั้งอยู่ในกรุงอัมมาน เมืองหลวงของประเทศ ธงนี้เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ดัดแปลงมาจากธงขบวนการ

ปฏิวัติอาหรับ ซึ่งใช้เป็นสัญลักษณ์ในการต่อต้านจักรวรรดิออตโตมัน (Ottoman Empire) ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ต่อมา ในพ.ศ. ๒๔๗๑ หลังจากสหราชอาณาจักรได้คืนเอกราชบางส่วนแก่จอร์แดน จอร์แดน จึงได้เพิ่มรูปดาวลงในธง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์เพียงอย่างเดียวที่แตกต่างจากราชชาติปาเลสไตน์

● ตราแผ่นดินจอร์แดน

ตราแผ่นดินจอร์แดน (ออกแบบตามพระบรมราชโองการของ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๑) ประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ต่อมาได้มีการแก้ไขใหม่ตามคำแนะนำของสภามุขมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ประกอบด้วย รูปมงกุฎแห่งฮัชไมต์อยู่ด้านบนสุด หมายถึง กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน และรูปสายสะพาย หมายถึง พระราชบัลลังก์แห่งราชวงศ์ฮัชไมต์ ภายใต้สายสะพายมีรูปธงชาติจอร์แดนหรือธงขบวนการปฏิวัติอาหรับสองผืน ปลายธงเป็นหางนกแซงแซว มีรูปนกอินทรียืนอยู่บนลูกโลกสีน้ำเงินหันหน้าไปทางขวา ปีกของนกอินทรีทาบบนธงชาติจอร์แดน นกอินทรี หมายถึง พลังอำนาจ ความเข้มแข็ง และความสง่า ส่วนลูกโลกสีน้ำเงิน หมายถึง วิวัฒนาการของอารยธรรมมุสลิม ด้านหน้าลูกโลกสีน้ำเงินเป็นรูปโล่สำริดตกแต่งเป็นรูปดอกเบญจมาศ ซึ่งมักจะปรากฏในงานสถาปัตยกรรมและงานศิลปะของอาหรับ หมายถึง

การปกป้องความถูกต้อง มีรูปดาบอาหรับสีทองและหอกอยู่ด้านหลัง ลูกโลกสีน้ำเงิน ด้านล่างของโล่สาริตเป็นรูปรวงข้าวสาละสีทอง และ ใบปาล์มสีเขียว ด้านล่างสุดเป็นดวงตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์อัลนาห์ดา ซึ่งเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดของราชอาณาจักรฮัชไมต์ ที่ด้านบนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อัลนาห์ดา มีแถบริบบิ้นสีเหลือง ซึ่งมีข้อความภาษาอาหรับเขียนไว้ มีความหมายดังนี้:

ด้านขวา : “สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๑ บิน อัลฮุซัยน์ บิน อาฮูน”

ตรงกลาง : “พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรฮัชไมต์ จอร์แดน”

ด้านซ้าย : “ผู้ทรงได้รับการเกื้อหนุนและชี้นำจากอัลเลาะห์”

๑๑ ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งฮัชไมต์จอร์แดน

ดินแดนอันเป็นที่ตั้งของจอร์แดนในอดีตมีอารยธรรมเก่าแก่ ที่มนุษย์เข้ามาอาศัยอยู่ตั้งแต่ราว ๕,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ได้แก่ ชาวอียิปต์ ชาวโรมัน และชนเผ่าต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในทะเลทราย ในตำนานของโมเสสจากคัมภีร์ไบเบิลเชื่อกันว่า จอร์แดนเคยเป็นเส้นทางเดินทางผ่านของ “โมเสส” (Moses) ผู้นำชาวยิวในอดีตกาล

ในสมัยคริสตกาล อาณาบริเวณแถบตะวันออกเฉียงใต้ของจอร์แดนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจักรวรรดิโรมัน กรุงอัมมาน (Amman) ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองหลวงของประเทศจอร์แดนในปัจจุบันเคยเป็นศูนย์กลางการปกครองของทุกชาติอารยธรรมที่มีอิทธิพลเหนือจอร์แดน อาณาจักรหนึ่งที่สำคัญซึ่งอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันคืออาณาจักรนาบาเทียน (Nabataean) มีศูนย์กลางอยู่ในหุบเขากลางทะเลทราย ชาวนาบาเทียนสร้างเมืองเปตรา (Petra) เพื่อเป็นจุดแวะพักของขบวนคาราวาน (เมืองเปตราได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นเมืองมรดกโลกใน พ.ศ. ๒๕๒๘)

ในราวคริสต์ศตวรรษที่ ๕ ก่อนที่ศาสนาอิสลามจะถือกำเนิดขึ้น ดินแดนฮิญาซ (Hijaz) ซึ่งปัจจุบันครอบคลุมดินแดนประเทศจอร์แดน

พระราชวัง Raghadan (ที่มา : <http://www.conmebol.com/en/content/getting-know-jordan>)

เลบานอน ปาเลสไตน์ อิรัก และซีเรียอยู่ภายใต้การปกครองของชนเผ่ากูเรช (Quraysh) ซึ่งปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ฮัชไมต์ (Hashemite) สืบเชื้อสายมาจากหัวหน้าชนเผ่ากูเรช และสืบสายจากศาสดาอิสมาอีล (Prophet Ismail) แห่งศาสนาอิสลาม

ต่อมาเมื่อดินแดนแถบตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็นศูนย์กลางของศาสนาอิสลาม จอร์แดนจึงมีสถานะเป็นแคว้นหนึ่งของจักรวรรดิอิสลามที่เรืองอำนาจในแต่ละยุคสมัย ได้แก่ อาณาจักรอุมัยยะฮ์ (Umayyad) ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองมักกะฮ์ จักรวรรดิอับบาซียะฮ์ (Abbasid) อยู่ในช่วงเวลาประมาณ พ.ศ. ๑๒๔๓ เป็นต้นมา ราชวงศ์มัมลุก (Mamluk) ของอียิปต์อยู่ในช่วง พ.ศ. ๒๐๔๓ และอาณาจักรอิสลามแห่งสุดท้ายที่ปกครองจอร์แดนมาจนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ คือ จักรวรรดิออตโตมัน (Ottoman) หรือตุรกีในปัจจุบัน ซึ่งต่อมาเมื่ออังกฤษและฝรั่งเศสเข้ามามีบทบาทในตะวันออกเฉียงใต้ จึงได้ร่วมมือกับชนเผ่าอาหรับท้องถิ่นล้มอำนาจของจักรวรรดิออตโตมัน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ดินแดนซึ่งประกอบด้วยประเทศอิสราเอล จอร์แดน เวสต์แบงก์หรือฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจอร์แดน

เมืองมรดกโลกเปตรา

ฉนวนกาซา และนครเยรูซาเล็มตกเป็นดินแดนในอาณัติของอังกฤษตามมติของสันนิบาตชาติ เรียกว่า “ดินแดนปาเลสไตน์และทรานส์จอร์แดน” โดยอังกฤษสถาปนาเจ้าชายอับดุลเลาะห์ขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองนครรัฐทรานส์จอร์แดนเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๖๔ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๘๙ ฐานะการเป็นดินแดนในอาณัติของอังกฤษได้สิ้นสุดลง นครรัฐทรานส์จอร์แดนได้รับเอกราชภายใต้ชื่อ “ราชอาณาจักรฮัชไมต์แห่งทรานส์จอร์แดน” เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ มีเจ้าชายอับดุลเลาะห์เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ฮัชไมต์ เอลิมพระนามาภิไธย

ว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๑ บิน อัลฮุซัยน์ (Abdullah I bin Al Hussein) พระองค์ทรงจัดตั้งระบอบการปกครองที่รวมอำนาจสู่ศูนย์กลางเป็นครั้งแรกจากสังคมดั้งเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าเร่ร่อน ทรงให้ความสำคัญกับการสร้างชาติรวมถึงการแสวงหาอิสรภาพและการปกครองตนเอง โปรดให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ และจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาในปีต่อมา ครั้นถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๙๒ ราชอาณาจักรฮัชไมต์แห่งทรานส์จอร์แดนได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน”

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๙๔ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ ที่ ๑ บิน อัลฮุซัยน์ เสด็จสวรรคต เจ้าชายฏอลาล (Prince Talal bin Abdullah) พระราชโอรสได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นกษัตริย์ลำดับที่สอง ทรงสืบทอดงานร่างรัฐธรรมนูญเสรีสำหรับราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน ซึ่งได้มีการให้สัตยาบันรับรองรัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๕ แต่หลังจากทรงครองราชย์ได้เพียงปีเศษก็มีพระอาการประชวร ไม่สามารถปฏิบัติพระราชกิจได้ เจ้าชายฮุซัยน์ บิน ฏอลาล (Prince Hussein bin Talal) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีฮุซัยน์ บิน ฏอลาล (His Majesty King Hussein bin Talal) พระองค์ทรงยืนยันในอิสรภาพของจอร์แดนอย่างเด็ดขาด โดยทรงปลดผู้บัญชาการทหารชาวอังกฤษออกจากกองทัพจอร์แดน และนำชาวจอร์แดนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทน นอกจากนี้ ยังทรงดำเนินพระบรมราโชบายรักษาความสงบในภูมิภาคตะวันออกกลาง และใน พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพระหว่างอิสราเอลและจอร์แดน หลังเปิดการเจรจามาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖

ในพ.ศ.๒๕๓๕สมเด็จพระราชาธิบดีฮุซัยน์ บิน ฏอลาลทรงพระประชวร และเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขณะพระชนมพรรษา ๖๓ พรรษา เจ้าชายอับดุลเลาะห์ บิน อัลฮุซัยน์ พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ นับเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๔ แห่งราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน

ปัจจุบันราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดนปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ มีนายกรัฐมนตรีที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นหัวหน้ารัฐบาล มีสภาผู้แทนราษฎร (Majlis al-Nuwaab) และวุฒิสภา (Majlis al-Ayan) ทำหน้าที่ออกและกั้นกรองกฎหมาย ตลอดจนควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งระบบสัดส่วน มีวาระ ๔ ปี จำนวน ๑๒๐ คน และสมาชิกวุฒิสภาที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง จำนวน ๔๐ คน อยู่ในวาระ ๔ ปี

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ (His Majesty King Abdullah II bin Al Hussein)

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ พระนามเดิม เจ้าชายอับดุลเลาะห์ เป็นพระราชโอรสองค์แรกในสมเด็จพระราชาธิบดีฮุซัยน์ และสมเด็จพระราชินีมูนาซึ่งมีเชื้อสายอังกฤษ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ณ กรุงอัมมาน ประเทศจอร์แดน ทรงเริ่มการศึกษาขั้นต้นที่วิทยาลัยอิสลาม (Islamic Educational College) แล้วเสด็จฯ ไปทรงศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเซนต์ เอ็ดมันดิส (St. Edmundis School) เมืองเซอร์เรย์ (Surrey) ประเทศอังกฤษ จากนั้นเสด็จไปศึกษาต่อที่โรงเรียนอีเกิลบรูค (Eaglebrook School) ใน มลรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) และสถาบันการศึกษาเดียร์ฟีลด์ (Deerfield Academy) สหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๕๒๓ ทรงศึกษาวิชาการทหารที่วิทยาลัยวิชาการทหารแซนด์เฮิร์สต์ (Royal Military Academy Sandhurst) ประเทศอังกฤษ

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ และสมเด็จพระราชินีรานีเย

ใน พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ เสด็จไปทรงศึกษาในสาขาวิชาการต่างประเทศ (Foreign Service) ที่มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ (Georgetown University) กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเสด็จนิวัตจอร์แดนทรงเข้าประจำการในกองพันรถถังที่ ๑๗ กองพลน้อยราชองครักษ์ที่ ๒ (the 17th Tank Battalion, 2nd Royal Guards Brigade) และใน พ.ศ. ๒๕๓๒ ทรงดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการกองพัน ยศพันตรี ครั้นถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ทรงเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Special Operations Command) และในเดือนพฤษภาคมปีต่อมา ทรงได้รับการเลื่อนพระยศเป็นพลตรี

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ ทรงอภิเษกสมรสกับ นางสาวรานีเย อัลยัสซิน (Rania Al Yassin) ชาวปาเลสไตน์ ซึ่งเกิดในคูเวตเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖ นางสาวรานีเยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจที่กรุงโคโร ประเทศอียิปต์ ต่อมาได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระราชินีรานีเย แห่งจอร์แดน (Her Majesty Queen Rania Al Abdullah of Jordan) มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์ คือ

๑. เจ้าชายอัลฮุซัยน์ (Prince al-Hussein)
ประสูติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๗
๒. เจ้าหญิงอีมาน (Princess Iman)
ประสูติเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘
๓. เจ้าหญิงซัลมา (Princess Salma)
ประสูติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓
๔. เจ้าชายฮาซิม (Prince Hashem)
ประสูติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เจ้าชายอับดุลเลาะห์ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ครั้นต่อมาเมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีฮุซัยน์ เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เจ้าชายอับดุลเลาะห์ จึงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อมา เถลิงพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ บิน อัลฮุซัยน์ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงตั้งพระราชปณิธานที่จะพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของจอร์แดนให้มั่นคง ทรงปฏิรูปการบริหารประเทศโดยยึดความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคม ทรงเน้นการปฏิรูปเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของประชาชน นอกจากนี้ ยังทรงสนพระทัยการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการศึกษาให้ทันสมัย ทรงก่อตั้งองค์กร “ทุนสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เพื่อการพัฒนา” (King Abdullah II Fund for Development, KAFD) โดยให้การสนับสนุนช่วยเหลือชุมชนในราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน ด้วยการพัฒนาคูณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ตลอดจนพระราชทานทุนเพื่อการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงทรงดำเนินนโยบายรักษาสันติภาพในตะวันออกกลางและทรงมีบทบาทสำคัญในการไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประเทศอาหรับ

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ และสมเด็จพระราชินีราเนีย
พร้อมด้วยพระราชโอรส พระราชธิดา

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลลาห์ที่ ๒ ทรงริเริ่มโครงการเสื่อกันหนาว สำหรับนักเรียน ๗๐๐,๐๐๐ คนทั่วราชอาณาจักร ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลลาห์ที่ ๒ ทรงสานต่อความร่วมมือระหว่างประเทศ กับที่ปรึกษาด้านวิเทศสัมพันธ์ออสเตรีย ณ กรุงเวียนนา เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรฮังการี

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรฮังการีแดนสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยประเทศไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงแบกแดด ประเทศอิรัก มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศจอร์แดน ส่วนจอร์แดนได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตจอร์แดนประจำอินเดีย มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย และในภายหลังจอร์แดนจึงได้ตั้งสถานกงสุลกิตติมศักดิ์จอร์แดนประจำประเทศไทยขึ้น

ครั้นใน พ.ศ. ๒๕๔๖ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงแบกแดด ได้ย้ายไปตั้งสำนักงานชั่วคราว ณ กรุงอัมมาน ประเทศจอร์แดน และต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงได้จัดตั้งสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอัมมาน ในขณะที่จอร์แดนยังคงมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตจอร์แดนประจำมาเลเซียมีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย ส่วนสถานกงสุล

กิตติมศักดิ์จอร์แดนประจำประเทศไทยได้ปิดลงชั่วคราวตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างเสนอให้มีตำแหน่ง กงสุลกิตติมศักดิ์จอร์แดนประจำประเทศไทยดั้งเดิม

ไทยและจอร์แดนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในทุก ๆ ด้าน ทั้งสองฝ่ายต่างสนับสนุนซึ่งกันและกันในเวทีระหว่างประเทศ โดยผ่านทาง องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organization of Islamic Cooperation, OIC) เครือข่ายความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security Network - HSN) และองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Cooperation in Europe, OSCE) นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังมีความตกลงและความร่วมมือระหว่างกัน หลายด้าน เช่น ความตกลงว่าด้วยกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และวิชาการ ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและ บันทึกความเข้าใจทางการบิน ความร่วมมือด้านฝนหลวง ด้านวิชาการ และการพัฒนา การท่องเที่ยว เป็นต้น

ทัศนียภาพกรุงอัมมาน

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์ฮัชไมต์จอร์แดน

นับตั้งแต่ประเทศไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๙ พระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกัน ตามลำดับ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

พ.ศ. ๒๕๔๒ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยือนจอร์แดนเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๗ - ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนจอร์แดนในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ แห่งจอร์แดน และสมเด็จพระราชินีราเนีย อัลอับดุลเลาะห์

พระราชวงศ์จอร์แดน

วันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖ สมเด็จพระราชาธิบดีอูซัยน์ และสมเด็จพระราชินีเสดีจา เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการ

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ส่วนพระองค์ และเสด็จฯ เยือนอย่างเป็นทางการในวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ครั้งที่ ๒

วันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๙ - ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีราเนีย อัลอับดุลเลาะห์ และพระราชโอรสพระราชธิดา

الله أكبر
محمد رسول الله

ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

Kingdom of Saudi Arabia

ซาอุดีอาระเบีย (Saudi Arabia) ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย (Kingdom of Saudi Arabia) เป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในคาบสมุทรอาหรับ พรมแดนด้านทิศเหนือติดกับประเทศอิรักและจอร์แดน ทิศตะวันออกติดกับอ่าวเปอร์เซียติดกับประเทศคูเวต กาตาร์ บาห์เรนและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ทิศตะวันตกด้านทะเลแดงติดกับประเทศอียิปต์ ส่วนทิศใต้ติดกับประเทศเยเมนและโอมาน มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๙๖๐,๕๘๒ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย เมืองหลวงคือ กรุงริยาด (Riyadh) มีเมืองสำคัญอื่น ๆ ได้แก่ เจดดาห์ (Jeddah) มัคกะฮ์ (Makkah) ฏอฮิฟ (Taif) เมดินะห์ (Medina) และดัมมาม (Dammam) ซาอุดีอาระเบียมีประชากรประมาณ ๓๐,๗๗๐,๓๗๕ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ภาษาราชการคือภาษาอาหรับ ซาอุดีอาระเบียมีการปกครองในระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolutely Monarchy) มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระประมุของค์ปัจจุบันคือ **สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน अबดุล อะซีซ อล-ซะอูด (The Custodian of the Two Holy Mosques, King Salman bin Abdulaziz Al Saud) แห่งราชวงศ์ซะอูด**

● ธงชาติซาอุดีอาระเบีย

ลักษณะเป็นธงพื้นสีเขียว มีอักษรภาษาอาหรับและรูปดาบสีขาวอยู่บนพื้นธง มีข้อความภาษาอาหรับประกาศความเชื่อตามหลักศาสนาอิสลามว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลเลาะห์ และมุฮัมมัด เป็นศาสนทูตของอัลเลาะห์” รูปดาบเป็นสัญลักษณ์แห่งความยุติธรรม

● ตราแผ่นดินซาอุดีอาระเบีย

มีรูปต้นปาล์มรองรับด้วยดาบสองเล่มไขว้กัน รูปดาบหมายถึงอาณาจักร ๒ แห่ง คือ เนจด์ และ ฮิญาซ ซึ่งเป็นราชอาณาจักรภายใต้การปกครองของมุฮัมมัด บิน ซะอูด เมื่อพ.ศ. ๒๔๖๙ ต้นปาล์มหมายถึงสินทรัพย์อันมั่งคั่งของแผ่นดินอันประกอบด้วย ชาวซาอุดีอาระเบีย มรดกทางประวัติศาสตร์และทรัพยากรแร่ธาตุต่าง ๆ อันอุดมสมบูรณ์ ส่วนรูปดาบสองเล่มไขว้กันรองรับต้นปาล์ม หมายถึงการปกป้องรักษาประเทศชาติ

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งซาอุดีอาระเบีย

พระราชวงศ์แห่งซาอุดีอาระเบียมีความเป็นมาย้อนหลังไปตั้งแต่เริ่มแรกตั้งถิ่นฐานในคาบสมุทรอาหรับ (Arabian Peninsula) เมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว แต่เดิมบริเวณนี้เป็นย่านการค้าโบราณที่สำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของรัฐอิสลาม ภูมิภาคที่ยึดมั่นศรัทธาในพระอัลเลาะห์ รัฐซาอุดี (Saudi state) แห่งแรกตั้งขึ้นในตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ โดยผู้นำท้องถิ่นทางศาสนาอิสลาม ๒ คน คือเชค มุฮัมมัด อิบน์ अबดุลวาฮาบ (Sheikh Muhammad Ibn Abdul - Wahhab) ได้ร่วมมือกับมุฮัมมัด บิน ซะอูด (Muhammad bin Saud) ผู้นำท้องถิ่นในเมืองดิริยาห์ (Diriyah) ทำสงครามและเผยแพร่ศาสนาอิสลามแก่ชุมชนมุสลิม และ

เมืองดริยาห์ เมืองโบราณใกล้กรุงริยาดี

ก่อตั้งศูนย์กลางการปกครองของรัฐซาอุดีแห่งแรกบริเวณที่ราบสูงตอนกลางที่เรียกกันว่าเมืองเนจด์ (Nejd) เมื่อราว พ.ศ. ๒๒๓๑ และต่อมาจึงขยายการปกครองครอบคลุมคาบสมุทรอาระเบียทั้งหมด

การเติบโตอย่างโดดเด่นของรัฐซาอุดีทำให้ถูกคุกคามจนตกเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรออตโตมาน จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ตระกูลชะอูดจึงกลับมามีอำนาจปกครองดินแดนอาระเบียตอนกลาง (Central Arabia) ได้สำเร็จ ตูร์กี บิน अबดุลเลาะห์ บิน มุฮัมมัด อาล-ชะอูด (Turki bin Abdullah bin Muhammad Al-Saud) ผู้ปกครองรัฐซาอุดีซึ่งสืบเชื้อสายจากตระกูลชะอูด ได้ย้ายเมืองหลวงจากเมืองดริยาห์มายังกรุงริยาดี (Riyadh) และสถาปนาเป็นรัฐซาอุดีที่ ๒ (the Second Saudi State) เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๗ ตลอดระยะเวลาแห่งการปกครองสามารถทวงดินแดนจากออตโตมานกลับคืนมาได้เป็นจำนวนมาก รัฐซาอุดีแห่งที่ ๒ นับเป็นยุคสมัยแห่งความสงบสุขและมั่งคั่ง การค้าเจริญรุ่งเรือง บ้านเมืองมีความสงบมั่นคงภายใต้การปกครองของตูร์กีและฟัยซอล บิน ตูร์กี บิน अबดุลเลาะห์ อาล-ชะอูด (Faisal bin Turki bin Abdullah Al-Saud) บุตรชายผู้สืบทอดอำนาจต่อมา

อย่างไรก็ดี ต่อมาภายหลังอาณาจักรออตโตมานได้กลับมาคุกคามรัฐซาอุดีอีกครั้ง โดยเข้ายึดครองดินแดนบางส่วน และสนับสนุนให้ตระกูลอาล-รอชิด (Al-Rashid) ครองอำนาจ แล้วล้มล้างอำนาจเดิมทั้งหมด अबดุล เราะห์มาน บิน ฟัยซอล อาล-ชะอูด (Abdul Rahman bin Faisal Al-Saud) บุตรชายของฟัยซอลต้องหลบหนีไปอยู่ที่คูเวต นับว่าสมัยรัฐซาอุดีที่ ๒ ได้สิ้นสุดลง

ใน พ.ศ. ๒๔๔๕ अबดุล อะซีซ (Abdul Aziz) บุตรชายของ अबดุล เราะห์มาน เดินทางจากคูเวตกลับสู่ริยาดีพร้อมด้วยกำลังคนและเข้ายึดอำนาจคืนได้สำเร็จ พร้อมกับสถาปนารัฐซาอุดียุคใหม่ (modern Saudi state) และในเวลาต่อมาได้นำกองทัพซาอุดีพร้อมด้วยกองกำลังเสริมของนักรบผู้เคร่งศาสนาจากชนเผ่าต่าง ๆ ขยายอิทธิพลครอบคลุมบริเวณคาบสมุทรอาระเบีย และครอบครองดินแดนฮิญาซทั้งหมด (Hijaz- พื้นที่ด้านตะวันตกของซาอุดีอาระเบียในปัจจุบัน อยู่ติดกับทะเลแดง) รวมทั้งมักกะฮ์และเมดีนะห์ในพ.ศ. ๒๔๖๗ และ ๒๔๖๘ ตามลำดับ สถาปนาขึ้นเป็นราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย (Kingdom of Saudi Arabia) เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๕ จากนั้นได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ชะอูด (House of Saud) ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดี अबดุล อะซีซ บิน अबดุล เราะห์มาน อาล-ชะอูด (King Abdu Aziz bin Abdul Rahman Al-Saud) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๑๙ แต่ชาวตะวันตกมักขานพระนามเพียงสั้น ๆ ว่า อิบน์ ชะอูด (Ibn Saud)

หลังจากสมเด็จพระราชาธิบดี अबดุล อะซีซ บิน अबดุล เราะห์มาน อาล-ชะอูดทรงสถาปนาราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียด้วยพระปรีชาสามารถทรงพลิกฟื้นประเทศจากดินแดนทะเลทรายอันแห้งแล้งให้กลายเป็นประเทศที่มั่งคั่งและมีบทบาทสำคัญในเวทีระดับโลกเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต ณ กรุงอูฮุฟ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีพิธีอัญเชิญพระศพกลับคืนสู่กรุงริยาดีเพื่อให้ทรงสถิตร่วมกับบรรพชนในราชตระกูลอย่างสมพระเกียรติ

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล อะซีซ บิน อับดุล เราะห์มาน อาล-ชะอูด (อับนุ ชะอูด)

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล อะซีซ บิน อับดุล เราะห์มาน อาล-ชะอูด
ทรงฉายพระรูปร่วมกับพระราชโอรส

ในสมัยต่อมาพระราชวงศ์ชะอูดได้มีกษัตริย์ขึ้นครองราชย์สืบต่อมาตามลำดับ ได้แก่ สมเด็จพระราชาธิบดีชะอูด บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (King Saud bin Abdul Aziz Al-Saud - พ.ศ. ๒๔๙๖ - ๒๕๐๗) สมเด็จพระราชาธิบดีฟัยซอล บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (King Faisal bin Abdul Aziz Al-Saud - พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๘) สมเด็จพระราชาธิบดี

คอลิด บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (King Khalid bin Abdul Aziz Al-Saud - พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๒๕) สมเด็จพระราชาธิบดีฟายัด บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (King Fahd bin Abdul Aziz Al-Saud - พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๘) สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (King Abdullah bin Abdul Aziz Al-Saud - พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๘) หลังจากสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์เสด็จสวรรคต เจ้าชายซัลมาน บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด พระอนุชาต่างพระมารดา พระชนมายุ ๗๙ พรรษา ได้ขึ้นครองราชย์สืบต่อมาเป็นกษัตริย์พระองค์ที่ ๗ แห่งราชวงศ์ชะอูด

ปัจจุบันราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีการประกาศใช้กฎหมายพื้นฐาน (Basic Law) เป็นเสมือนรัฐธรรมนูญของประเทศ โดยกษัตริย์มีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งสภาที่ปรึกษา (Shura Council) เพื่อถวายคำปรึกษาและความคิดเห็น ส่วนการดำเนินนโยบายสำคัญ ๆ จะทรงปรึกษาหารือกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งฝ่ายศาสนา ทหาร สมาชิกพระราชวงศ์ ภาคธุรกิจและประชาชน

● สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด (The Custodian of the Two Holy Mosques, King Salman bin Abdul Aziz Al- Saud)

สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน อับดุล อะซีซ อาล-ชะอูด กษัตริย์แห่งซาอุดีอาระเบียองค์ปัจจุบัน เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๖ ในสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล อะซีซ บิน อับดุล เราะห์มาน อาล-ชะอูด กับสมเด็จพระชายาฮะเศาะฮ์ บินด์ อะห์มัด อาล-สุไดรี (Hassa bint Ahmed Al-Sudairi) เสด็จพระราชสมภพ ณ กรุงริยาด เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ขณะทรงพระเยาว์ทรงได้รับการศึกษาในโรงเรียนสำหรับพระราชโอรส (Princes' School) ในกรุงริยาด ซึ่งตั้งขึ้นและถวายพระอักษรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้นำแก่พระราชโอรสในพระราชวงศ์ชะอูดโดยเฉพาะ

สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน อับดุล อะซีซ อาล-ซะอูด

ขณะมีพระชนมายุ ๑๘ พรรษา ทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยว่าการกรุงริยาด (Riyadh Province) ซึ่งเป็นเขตการปกครองสำคัญของประเทศเนื่องจากทรงได้รับความเชื่อถือในเรื่องความซื่อสัตย์ ทรงดำรงตำแหน่งระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ - เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ จากนั้นทรงขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการ ๒ ครั้ง (เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๘ - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ และ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔) และในขณะเดียวกันทรงได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ด้วยพระปรีชาสามารถ

ทางการบริหารส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในกรุงริยาดจากเมืองที่เคยโดดเดี่ยวกลางทะเลทราย กลายเป็นเมืองศูนย์กลางแห่งความทันสมัย ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและด้านการศึกษา ซึ่งนับเป็นพระราชกรณียกิจที่เกิดจากการอุทิศพระองค์และการทรงงานอย่างทุ่มเทตลอดมา

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ พระองค์ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแห่งซาอุดีอาระเบียพร้อมกับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีลำดับที่ ๑ การแต่งตั้งเช่นนี้เป็นการแสดงนัยสำคัญว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ พระเชษฐาต่างพระมารดาผู้ทรงเป็นกษัตริย์พระองค์ก่อนยังทรงยึดถือในโบราณราชประเพณีอย่างเคร่งครัด

ภายหลังสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์เสด็จสวรรคตในวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ สิริรวมพระชนพรรษา ๙๐ พรรษา พระองค์ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียในวันเดียวกันขณะมีพระชนมายุ ๗๙ พรรษา เถลิงพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน องค์ผู้พิทักษ์สองมหามัสยิดอันศักดิ์สิทธิ์ (The Custodian of the Two Holy Mosques, King Salman bin Abdul Aziz Al-Saud) (สมเด็จพระราชาธิบดีฟาฮัด ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติ “องค์ผู้พิทักษ์สองมหามัสยิดอันศักดิ์สิทธิ์” นี้เป็นพระองค์แรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙) สองมหามัสยิดดังกล่าวหมายถึง อัล มัสยิด อัล ฮาราม (Al Masjid al Haram) ในมักกะฮ์ และอัล มัสยิด อัล นาบาวี (Al Masjid al Nabawi) ในเมดินะห์ ซึ่งเป็นมัสยิดสองแห่งที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของศาสนาอิสลาม

หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ลำดับที่ ๗ แห่งราชวงศ์ซะอูดแล้ว ได้ทรงสถาปนาเจ้าชายมุคริน บิน อับดุล อะซีซ (Prince Muqrin bin Abdul Aziz) พระอนุชาต่างพระมารดาขึ้นเป็นมกุฎราชกุมาร อย่างไรก็ดี ในวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ว่า เจ้าชายมุครินทรงขอลาออกจากตำแหน่งมกุฎราชกุมารและรองนายกรัฐมนตรี สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมานจึงทรงสถาปนาเจ้าชายมุฮัมมัด บิน นาเยฟ (Prince Mohammed bin Nayef) พระราช

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์ที่ ๒ สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน เมื่อครั้งยังทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร

นัดดาขึ้นเป็นมกุฎราชกุมารและดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีแทน นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของซาอุดีอาระเบียที่มีการแต่งตั้งพระราชนัดดาของสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล อะซีซขึ้นเป็นองค์รัชทายาทแทนพระราชโอรสเช่นในอดีต และทรงสถาปนาเจ้าชายมุฮัมมัด บิน ซัลมาน (Prince Mohammad bin Salman) พระราชโอรสขึ้นเป็นรองมกุฎราชกุมาร (Deputy Crown Prince) และทรงดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วย

ด้วยเหตุที่ กษัตริย์แห่งซาอุดีอาระเบียทรงเป็นทั้งผู้นำทางศาสนาและผู้นำในการสร้างชาติมาแต่เมื่อเริ่มประวัติศาสตร์ชาติ จึงมีพระราชอำนาจสูงยิ่งทั้งทางด้านการปกครองในฐานะพระประมุขของรัฐและด้านการบริหารนับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ เนื่องจากสมเด็จพระราชาธิบดีซัลมานทรงปฏิบัติพระราชภารกิจแทนพระองค์มาตั้งแต่

เมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลเลาะห์พระราชบิดาทรงพระประชวร เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์จึงทรงปรับปรุงพัฒนาการทำงานของคณะรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทรงปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินจากเดิมให้เหลือเพียง ๒ สภา ได้แก่

๑. สภาการเมืองและกิจการเพื่อความความมั่นคง (The Council of Political and Security Affairs - CPSA) มีเจ้าชายมุฮัมมัด บิน นาเยฟ ทรงเป็นประธาน

๒. สภาเศรษฐกิจและกิจการเพื่อการพัฒนา (The Council for Economic and Development Affairs - CEDA) มีเจ้าชายมุฮัมมัด บิน ซัลมาน เลขาธิการแห่งสำนักพระราชวัง (The Secretary General of the Royal Court) ทรงเป็นประธาน

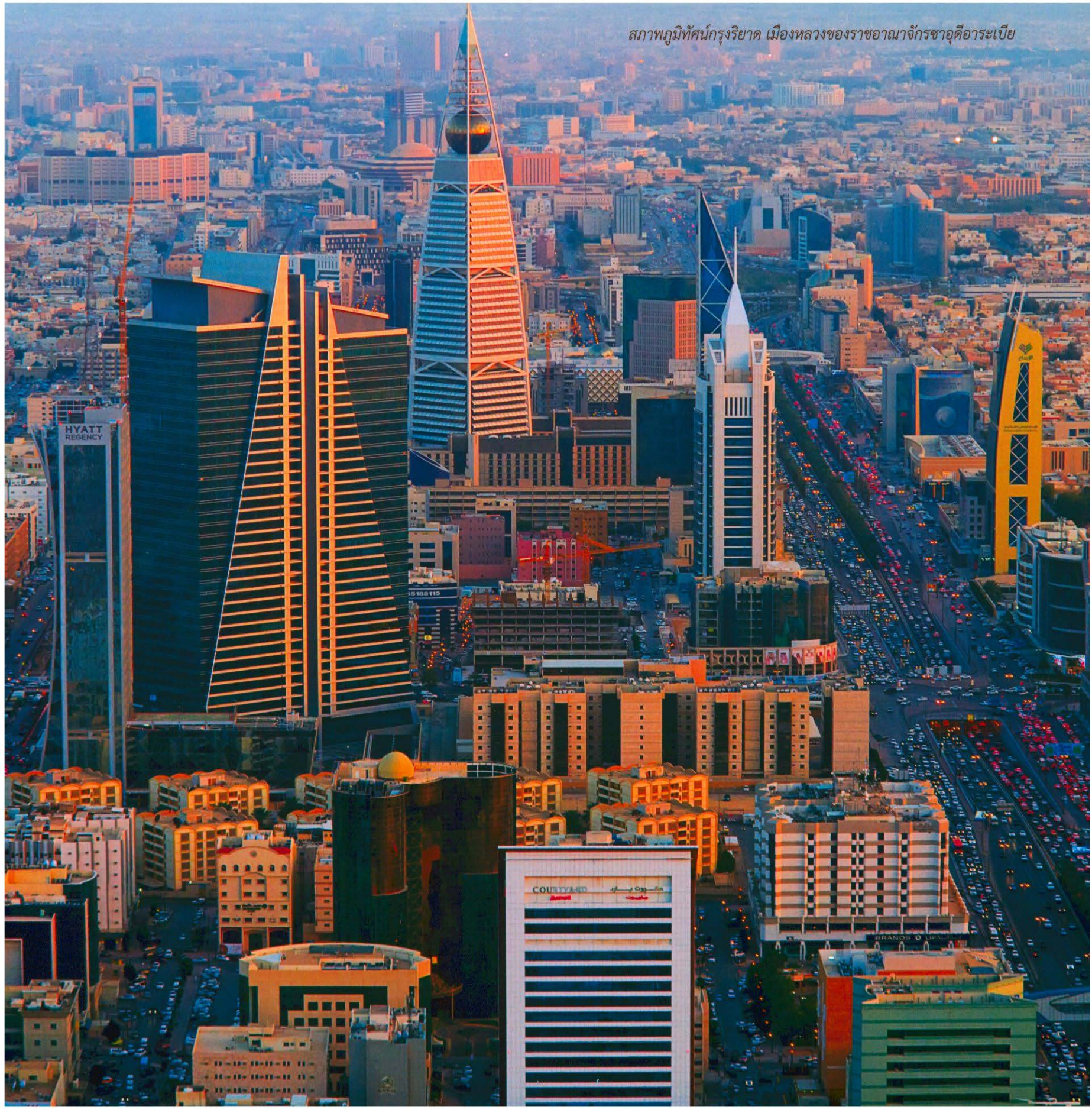

การประกอบพิธีฮัจญ์อันยิ่งใหญ่ ณ มหามัสยิดคัคบ์คิลีลีย์

ในด้านการบริหารประเทศ ด้วยพระปรีชาสามารถทางการทูตของสมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน ทำให้ซาอุดีอาระเบียได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ประชาคมโลก โดยเฉพาะในกรณีเกิดวิกฤตการณ์สงครามอ่าว (Gulf War) พระองค์ทรงได้รับการสดุดีพระเกียรติคุณทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลและเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากองค์กรระดับชาติและนานาชาติจำนวนมาก นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงเชี่ยวชาญด้านการลงทุน ทรงสนับสนุนกลุ่มทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศ ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการ ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิปันธิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยอิสลามแห่งเมดินะห์ (The Islamic University of

Medina) และเหรียญรางวัลเชิดชูเกียรติบุคคลต่างชาติผู้มีบทบาทโดดเด่นในการสนับสนุนงานสาขาวิทยาศาสตร์ในระดับสากล (Kant Medal) จากสถาบันวิทยาศาสตร์แห่งกรุงเบอร์ลิน (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในฐานะที่ทรงให้การสนับสนุนงานด้านวิทยาศาสตร์ และที่สำคัญยิ่งคือทรงได้รับการยอมรับจากทั้งในประเทศและนานาชาติในฐานะกษัตริย์นักพัฒนา จนเป็นที่เชื่อมั่นว่าสมเด็จพระราชาธิบดีซัลมานจะทรงดำเนินรอยตามอดีตกษัตริย์อับดุลละฮ์ในการปฏิรูปประเทศให้ทันสมัยและยกระดับเรื่องสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ ตลอดจนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศให้ก้าวหน้าขึ้น

สภาพภูมิทัศน์กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของราชอาณาจักรไทย

(สำเนา)
ข้อความพระราชสาส์น
*****

The Custodian of the Two Holy Mosques
King Salman Bin Abdul Aziz Al Saudi,
King of the Kingdom of Saudi Arabia,
Riyadh.

The Queen and I have learnt with deepest sorrow of the demise of His Majesty King Abdullah Bin Abdul Aziz Al Saudi who had strong dedication, during his reign, to create and develop ever greater stability, welfare and prosperity for the Kingdom and people of Saudi Arabia. We wish to share with Your Majesty, with all the Members of the Royal Family and the people of the Kingdom of Saudi Arabia our sincere sympathy and heartfelt condolences for this great irreparable loss.

(M.R.) Bhumibol R.

คำแปล

สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมาน บิน อับดุล อาซีซ อัล ซาอูด แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย กรุงริยาด

หม่อมฉันและพระราชินีศรีนครินทร์เฝ้าฯรับทราบว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลอาซีซ บิน อับดุล อาซีซ อัล ซาอูด แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สวรรคต สอดคล้องเวลาที่ ทรงครองราชย์ ได้ทรงมีผลงานที่ทรงคุณประโยชน์เพื่อสร้างเสถียรภาพและพัฒนาความเจริญมั่นคง พร้อมทั้งความกล้าหาญเฝ้าฯของพระองค์และประชาชนชาวซาอุดีอาระเบีย หม่อมฉันและพระราชินีจึงขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งที่มีสาเหตุจากพระสวรรคต สอดคล้องประชาชนชาวซาอุดีอาระเบีย ในการสูญเสียอันยิ่งใหญ่ที่มีอาชชวะแทบไม่มีใครนี้

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช บำ

สำนักงานประชาสัมพันธ์ facebook.com/info@divofun

พระราชสาส์นจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระราชาธิบดีซัลมานทรงอภิเษกสมรส ๓ ครั้ง มีพระราชโอรส ๑๐ พระองค์ พระราชธิดา ๑ พระองค์ พระราชโอรสองค์โต ๒ พระองค์ได้สิ้นพระชนม์ด้วยโรคพระหทัยวาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ และ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชโอรสอีกพระองค์หนึ่งที่ทรงสร้างประวัติศาสตร์ให้แก่ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย คือ เจ้าชายสุลต่าน บิน ซัลมาน (Prince

Sultan bin Salman) ในฐานะที่ทรงเป็นชาวอาหรับและมุสลิมคนแรก ที่ได้เข้าร่วมภารกิจสำรวจอวกาศขององค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติ หรือนาซา (National Aeronautics and Space Administration - NASA) โดยเสด็จไปกับกระสวยอวกาศดิสคัฟเวอรี (Discovery) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘

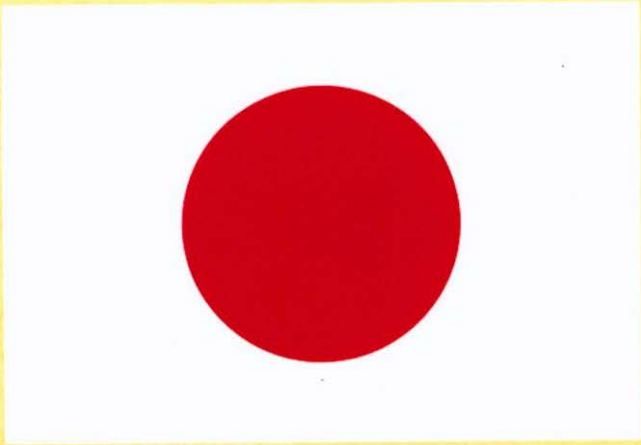
● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ และได้ยกระดับเป็นระดับเอกอัครราชทูตตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙ ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทั้งสองประเทศมีการตั้งเป้าหมายค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกันในการหารือประเด็นปัญหาระดับภูมิภาคและนานาชาติ รวมทั้งให้ความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิด ตลอดจนสนับสนุนซึ่งกันและกันในองค์การสหประชาชาติภายใต้หลักการของการรักษาสันติภาพ ความมั่นคงระดับสากล การพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตร และการประสานความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับไทย โดยสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทยได้อำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราให้แก่ชาวไทยที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งให้ความสะดวกและดูแลผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีเป็นอย่างดีเสมอมา ทั้งนี้ รัฐบาลไทยมีความปรารถนาดีต่อรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย และมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ต่อกันให้แน่นแฟ้นต่อไป

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์ซาอุดีอาระเบีย

นับแต่เริ่มมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต พระราชวงศ์ทั้งสองฝ่ายมีระดับการเจริญทางพระราชไมตรีไม่บ่อยครั้งนัก แต่ความเป็นมิตรไมตรีที่มีต่อกัน บนพื้นฐานแห่งความเป็นพระราชวงศ์ที่อุทิศพระองค์เพื่อชาติและความทุกข์สุขของประชาชนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินีนาถแห่งประเทศไทยยังมิย่อท้อเนื่อง และทรงมีพระราชสาส์นแสดงความปรารถนาดีต่อกันเนื่องในวาระโอกาสสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ อาทิ ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (๕ ธันวาคม) และวันชาติซาอุดีอาระเบีย (๒๓ กันยายน) เป็นต้น

เมื่อครั้งสมเด็จพระราชินีนาถอับดุลเลาะห์เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้มีพระราชสาส์นแสดงความเสียพระราชหฤทัยในนามพระราชวงศ์และประชาชนชาวไทยไปยังสมเด็จพระราชินีซัลมานแห่งราชวงศ์ซะอูด แม้จะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติทางการทูตระหว่างประเทศ แต่ก็นับว่ามีความหมายยิ่งในฐานะประเทศที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันแสดงถึงความมุ่งหวังที่จะประสานความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศให้มั่นคงสถาพรสืบไป

ญี่ปุ่น

Japan

ญี่ปุ่น ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของทวีปเอเชีย หรือทางตะวันตกเฉียงเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก ประกอบด้วยเกาะสำคัญ ๔ เกาะ คือ ฮอกไกโด ฮอนชู ชิโกกุ และกิวชู ทอดตัวเป็นวงโค้งขนานตามแนวฝั่งทวีปด้านตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ ๓๗๘,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ โตเกียว ญี่ปุ่นมีประชากรประมาณ ๑๒๘ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาชินโต นอกจากนี้ ยังมีศาสนาคริสต์และลัทธิขงจื้อ ภาษาราชการคือ ภาษาญี่ปุ่น แม้ว่าญี่ปุ่นจะรับระบบภาษาเขียนของจีน และคำภาษาจีนมาใช้แต่โบราณ แต่ก็มีลักษณะพื้นฐานที่แตกต่างจากภาษาจีน ซึ่งต่อมาญี่ปุ่นได้พัฒนาระบบภาษาเขียนของตนเองเป็นสองแบบ เรียกว่า ฮิรากานา และคาทาคาานา ญี่ปุ่นมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีสมเด็จพระจักรพรรดิทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งรัฐและความสมัคสมานสามัคคีของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญญี่ปุ่น สมเด็จพระจักรพรรดิองค์ปัจจุบัน คือ **สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโต (His Majesty Emperor Akihito) แห่งราชวงศ์อิมพีเรียล**

● ธงชาติญี่ปุ่น

ลักษณะเป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีขาว กึ่งกลางธงเป็นรูปวงกลมสีแดง เป็นสัญลักษณ์หมายถึง พระอาทิตย์

ธงชาติญี่ปุ่นหรือ ธงฮิโนมารุ ถูกกำเนิดในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ซึ่งเป็นช่วงที่มองโกลบุกญี่ปุ่น โดยพระซ็อนนิชิเร็นเป็นผู้สร้างถวายสมเด็จพระจักรพรรดิซึ่งเชื่อว่าทรงสืบเชื้อสายมาจากสุริยเทวีอามาเทราสุ ซึ่งสัญลักษณ์รูปพระอาทิตย์สีแดงนั้นปรากฏอยู่บนพัดของซามูไรมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๗ หลังจากญี่ปุ่นเปิดประเทศค้าขายกับชาติตะวันตกธงฮิโนมารุได้กลายมาเป็นธงราชการที่ใช้ชักบนเรือสินค้าญี่ปุ่น

ธงฮิโนมารุใช้เป็นธงประจำชาติมาตั้งแต่ยุคเมจิ (พ.ศ. ๒๔๑๑) และได้มีการรับรองให้ใช้เป็นธงชาติอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามพระบรมราชโองการของสมเด็จพระจักรพรรดิ

● พระราชลัญจกรประจำพระราชวงศ์ญี่ปุ่น

พระราชลัญจกรประจำพระราชวงศ์ญี่ปุ่น เป็นรูปดอกเบญจมาศสีทอง ซึ่งใช้เป็นตราประจำประเทศโดยธรรมเนียมปฏิบัติด้วย เช่น เข็มเครื่องหมายรัฐสภา ตราหัตถ์กระดาษหนังสือราชการ ตราปกหนังสือเดินทาง และอื่น ๆ

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งญี่ปุ่น

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์ญี่ปุ่นมีมายาวนานคู่กับประวัติศาสตร์ชาติ จากบันทึกโคจิกิ (Kojiki) เขียนใน พ.ศ. ๑๒๕๕ และนิฮนโชคิ (Nihon Shoki) เขียนใน พ.ศ. ๑๒๖๓ พรรณนาถึงญี่ปุ่นในยุคแรกว่ามีพื้นฐานความเชื่อ แนวคิดของการจัดระเบียบสังคมมาก่อนที่จะรับความคิดการจัดระเบียบสถาบันต่าง ๆ ที่ก้าวหน้าจากจีน นอกจากนี้ บันทึกและตำนานต่าง ๆ ยังเล่าขานสืบมาว่าผู้ปกครองญี่ปุ่นได้ตั้งราชสำนักแห่งแรก ณ ที่ราบยามาโท โดยมีสมเด็จพระจักรพรรดิเป็นพระประมุขที่ยิ่งใหญ่เช่นเดียวกับจักรพรรดิจีน

คติความเชื่อเกี่ยวกับสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่นมีว่า “จิมุ” พระราชนัดดาของพระอาทิตย์ในสรวงสวรรค์ได้เสด็จลงมายังเกาะญี่ปุ่น และทรงสร้างจักรวรรดิญี่ปุ่นตั้งแต่ ๖๖๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช แม้จะเป็นเพียงนิยายปรัมปรา แต่ชาวญี่ปุ่นก็รับเอาแนวความคิดจากบันทึกประวัติศาสตร์ทั้งสองเล่มมาเป็นสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจของคนในชาติร่วมกัน และถือกันว่าพระราชวงศ์ของญี่ปุ่นมีสมเด็จพระจักรพรรดิปกครองสืบต่อกันมายาวนานกว่าทุกประเทศ โดยมิตราประจำพระราชวงศ์เป็นรูปดอกเบญจมาศ นอกจากนี้ ชาวญี่ปุ่น

พระราชวังอิมพีเรียล พระราชวังหลวงแห่งญี่ปุ่น

ยังมีวัฒนธรรมการใช้ศักราชใหม่เมื่อสมเด็จพระจักรพรรดิรัชกาลใหม่เสด็จขึ้นครองราชย์ เช่น ศักราชโชวะ ศักราชเฮเซ พร้อมกับเรียกรัชสมัยตามศักราชว่าสมัยโชวะ สมัยเฮเซ และเฉลิมพระราชสมัญญาสมเด็จพระจักรพรรดิเมื่อเสด็จสวรรคตตามศักราชด้วย เช่น สมเด็จพระจักรพรรดิเมจิ สมเด็จพระจักรพรรดิโชวะ โดยจะไม่ออกพระนามสมเด็จพระจักรพรรดิ แต่จะเรียกด้วยความเคารพว่า เทนโน เฮกะ (Tenno Heika) ส่วนเครื่องราชกกุธภัณฑ์ (Three Imperial Regalia) ที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระจักรพรรดิมาแต่ครั้งโบราณประกอบด้วย กระจกบรอนซ์ สัญลักษณ์ของพระสุริยาเทวี ดาบยาวทำด้วยเหล็ก และเพชรรูปโค้ง (Magatama) เครื่องหมายแทนเล็บหนี

สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นทรงมีฐานะและบทบาทเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในประวัติศาสตร์ ในช่วงยุคต้นๆ สมเด็จพระจักรพรรดิมีพระราชอำนาจในการปกครองสูงสุด เช่น ในสมัยที่มีนาราเป็นเมืองหลวง (พ.ศ. ๑๒๕๓ – ๑๓๓๗) มีการรับวัฒนธรรมจีนสมัยราชวงศ์ถังมาเป็นแบบอย่างในการก่อสร้างพระราชวัง วัดในพระพุทธศาสนา และบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ต่อมาใน พ.ศ. ๑๓๓๗ มีการย้ายเมืองหลวงไปที่นครเฮอัง (พ.ศ. ๑๓๓๗ – ๑๗๒๘) ในช่วงเวลาดังกล่าว ตระกูลขุนนางใหญ่หลายตระกูลได้ยึดอำนาจการปกครองจากราชสำนักและสมเด็จพระจักรพรรดิ เช่น ตระกูลฟูจิWARA ตระกูลมินาโมโตะ และตระกูลไทรา ครั้นใน พ.ศ. ๑๗๓๕ ได้มีการก่อตั้งรัฐบาลโชกุนหรือบะคุฟุ (Bakufu) ที่เมืองคัมมะกุระ มุโรมาชิและเอโดะเป็น

ศูนย์กลางการปกครองตามลำดับ โดยอำนาจการปกครองตกอยู่กับผู้นำทางทหารที่เรียกว่า โชกุน (Shogun) ในสมัยที่ขุนนางตระกูลโตกุงาวะปกครองประเทศ สมเด็จพระจักรพรรดิประทับ ณ เมืองเกียวโต แต่อำนาจในการปกครองที่แท้จริงอยู่ที่โชกุน อย่างไรก็ตาม หลังจากโชกุนแห่งตระกูลโตกุงาวะถูกบีบบังคับจากประเทศตะวันตกจนต้องทำสัญญาทางไมตรีและการค้าที่เสียเปรียบแล้ว อำนาจทางการเมืองของโชกุนก็เสื่อมลง ใน พ.ศ. ๒๔๑๑ เกิดกระบวนการล้มล้างรัฐบาลบะคุฟุด้วยความร่วมมือของชาวมุโระจาก ๔ แคว้นทางตะวันตกและทางใต้เป็นผู้นำ การปกครองของตระกูลโตกุงาวะจึงสิ้นสุดลง มีการทำสนธิสัญญาเปิดเมืองท่าและค้าขายกับชาติตะวันตก มีการฟื้นฟูพระราชอำนาจของสมเด็จพระจักรพรรดิขึ้นอีกครั้ง อันถือเป็นการก้าวเข้าสู่สมัยเมจิ (Meiji Period) ซึ่งนับเป็นปีเริ่มต้นการพัฒนาญี่ปุ่น (Modern Japan) ให้ทันสมัยทัดเทียมกับชาติตะวันตก

ในสมัยเมจิ ญี่ปุ่นต้องเผชิญหน้ากับการขยายอิทธิพลของลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก สมเด็จพระจักรพรรดิทรงเน้นความสำคัญของสถาบันจักรพรรดิเพื่อสร้างความกลมเกลียวภายในชาติ ทรงพยายามปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตกทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ญี่ปุ่นรอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก และยังเป็นการวางรากฐานให้สามารถพัฒนาจนกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมในที่สุด ช่วงปีแรกของการขึ้นครองราชสมบัติ สมเด็จพระจักรพรรดิเมจิทรงย้ายเมืองหลวงจากเกียวโตไปอยู่ที่เอโดะ และทรงเปลี่ยนชื่อเมืองหลวงเป็น โตเกียว ซึ่งแปลว่า “เมืองหลวงตะวันออก” ใน พ.ศ. ๒๔๓๒ มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ตลอดจนถึงคณะรัฐมนตรี และสถาบันนิติบัญญัติระบบสองสภา และยกเลิกการแบ่งชนชั้นแบบเก่าของสมัยศักดินา รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับอิทธิพลของแนวความคิดและรูปแบบการปกครองจากประเทศตะวันตกมาผสมผสานให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของญี่ปุ่น ซึ่งก็คือ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยมีรัฐธรรมนูญของปรัสเซียเป็นแบบอย่าง ทั้งนี้ ยังคงรักษาพระราชอำนาจของสมเด็จพระจักรพรรดิในการบริหารประเทศ เช่น การประกาศ

สมเด็จพระจักรพรรดิอาากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิจิโกะ

สงคราม และการทำสนธิสัญญา โดยถือว่าสมเด็จพระจักรพรรดิทรงมีอำนาจสูงสุดทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ดังนั้นญี่ปุ่นจึงนับเป็นประเทศแรกในเอเชียที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ราชสำนักญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในสมัยโชวะ ซึ่งเป็นช่วงที่สมเด็จพระจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ (Hirohito) ทรงปกครองประเทศตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๙ - ๒๕๓๒ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

ญี่ปุ่นได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ระบุถึงความเปลี่ยนแปลงฐานะของสมเด็จพระจักรพรรดิจากพระประมุขผู้สืบเชื้อสายมาจากเทพแห่งดวงอาทิตย์ และมีพระราชอำนาจอย่างล้นเหลือมาเป็นเพียงสัญลักษณ์ของประเทศ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พระราชภารกิจของสมเด็จพระจักรพรรดิได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาเป็นการปฏิบัติ ตามกฎหมายและตามแนวทางวัฒนธรรมของชาติ อาทิ การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี การเสด็จออกรับราชทูต รัฐมนตรีจากต่างประเทศและการเสด็จฯ เยือนต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม โดยฐานะใหม่ ตามรัฐธรรมนูญ สมเด็จพระจักรพรรดิมิใช่เพียงปฏิบัติพระราชภารกิจ ในงานพระราชพิธีเท่านั้น แต่ยังทรงดำรงฐานะเป็นศูนย์รวมของการ สืบทอดทางวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นมิให้เสื่อมสูญไป

นับตั้งแต่สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เป็นสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งรัชสมัยเฮเซ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ นานัปการ นำความสุขความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศ ทรงยึดมั่นในโบราณ ราชประเพณีแห่งพระราชวงศ์ และทรงดำเนินพระบรมราโชบายในอัน ที่จะทำให้พระราชวงศ์มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้นด้วยการเสด็จฯ ไปทรงร่วมงานซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำปีในจังหวัดต่าง ๆ เช่น เทศกาลกีฬา แห่งชาติ เทศกาลปลูกต้นไม้แห่งชาติ การประชุมแห่งชาติเพื่อการพัฒนา ผลผลิตทางทะเล นอกจากนี้ ยังทรงริเริ่มพระราชกรณียกิจใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ทรงก่อตั้งกองทุน การศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ ทรงสนับสนุนให้ มีการมอบรางวัลประจำปีแก่ผู้มีผลงานดีเด่นในการช่วยเหลือดูแลเด็ก พิการ เป็นต้น ด้วยพระราชกรณียกิจที่ทรงปฏิบัติมาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ประชาชนญี่ปุ่นตระหนักถึงภาพลักษณ์ใหม่ของสมเด็จพระ จักรพรรดิที่เปลี่ยนจากจักรพรรดิเทพมาเป็นจักรพรรดิมนุษย (Human emperor) หรือจักรพรรดิของประชาชน (People's emperor)

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ

● สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ (His Majesty Emperor Akihito)

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ เป็นพระราชโอรสพระองค์แรก ในสมเด็จพระจักรพรรดิฮิโรฮิโตะและสมเด็จพระจักรพรรดินีนางาโกะ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ ทรงเข้ารับการ ศึกษาขั้นต้นระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่กักกุซุอิน ซึ่ง

เดิมคือ โรงเรียนสำนักพระราชวัง และได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนเอกชนในเวลาต่อมา

ใน พ.ศ. ๒๔๙๕ ทรงศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสาขาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกักกุซุอิน และในปีเดียวกันนั้นสำนักพระราชวังได้จัดการพระราชพิธีฉลองทรงบรรลุนิติภาวะและพระราชพิธีสถาปนาพระฐานันดรศักดิ์แห่งมกุฎราชกุมาร ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๙๖ เจ้าชายอากิฮิโตะเสด็จฯ เยือนต่างประเทศครั้งแรกเพื่อทรงร่วมงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกฯ ของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักรและเสด็จ ฯ เยือนประเทศในทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือ หลังจากทรงสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยกักกุซุอินแล้ว ทรงได้รับการถวายการสอนจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ อาทิ ประวัติศาสตร์ ญี่ปุ่น และกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ต่อมา ในวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒ ทรงอภิเษกสมรสกับนางสาวมิชิโกะ โชตะ บุตรสาวคนโตของนายฮิเดะชิบูโรกับนางฟูมิโกะ โชตะ ตระกูลที่มีชื่อเสียงทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและวิชาการ นับเป็นสตรีสามัญชนคนแรกที่อภิเษกสมรสกับพระราชวงศ์ญี่ปุ่น ทรงดำรงฐานะเป็นพระชายา เวลาต่อมาทรงได้รับการสถาปนาเป็น “สมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ” มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๓ พระองค์ คือ

๑. เจ้าชายนารูฮิโตะ มกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงมาซาโกะ มีพระธิดา ๑ พระองค์ คือ เจ้าหญิงไอโกะ
๒. เจ้าชายอากิฮิโตะ พระนามเดิม เจ้าชายอาย่า ประสูติ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘ ทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงคิโกะ มีพระธิดา ๒ พระองค์ และพระโอรส ๑ พระองค์ คือ เจ้าหญิงมาโกะ เจ้าหญิงคะโกะ และเจ้าชายอิซาฮิโตะ

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะและสมเด็จพระจักรพรรดินีมิชิโกะ

๓. เจ้าหญิงชายาโกะ ประสูติเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๒ สมรสกับนายโยชิกิ คุโรตะ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์

นับตั้งแต่สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจทั้งในฐานะทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งรัฐ และความสมัคครสมานสามัคคีของประชาชน ทรงได้รับการถวายพระราชฐานะตามการบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญว่า “เจตนารมณ์แห่งประชาชน ผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย”

กรุงโตเกียว เมืองหลวงของประเทศญี่ปุ่น

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะทรงให้ความสนพระราชหฤทัยด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ทรงส่งเสริมโครงการวิจัยว่าด้วยชีวิตธรรมชาติในเขตพระราชฐาน ทรงศึกษาการแบ่งประเภทปลาจำพวกปลาบู่ และในฐานะที่ทรงเป็นสมาชิกแห่งสมาคมมัฉฉาวิทยาแห่งญี่ปุ่น ทรงพระราชนิพนธ์บทความจำนวน ๒๖ เรื่องลงพิมพ์ในวารสารของสมาคมในระหว่างพ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๓๒

นอกจากนี้ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะยังทรงสนพระราชหฤทัยในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นและประวัติศาสตร์โลก ได้พระราชทาน

บทพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น เรื่อง “*Early Cultivators of Science in Japan*” (ผู้ปลูกฝังงานวิทยาศาสตร์ในญี่ปุ่นในยุคต้น) อันว่าด้วยประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นในยุคแรกหลังการเข้ามาของชาวยุโรป เพื่อลงพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารวิทยาศาสตร์ฉบับพิเศษใน พ.ศ. ๒๕๓๕

จากการที่สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะทรงพระปรีชาสามารถในวิทยาการสาขาต่าง ๆ จึงทรงได้รับการถวายพระเกียรติให้ทรงเป็นสมาชิกชาวต่างชาติของสมาคมลินนีนแห่งลอนดอน (Linnean Society of London) ใน พ.ศ. ๒๕๒๓ สมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมสัตวศาสตร์

แห่งลอนดอน (Zoological Society of London) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันวิจัยธรรมชาติแห่งอาร์เจนตินา (Research Institute of Natural Science of Argentina) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทรงเป็นนักวิจัยสมทบของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติออสเตรเลียใน พ.ศ. ๒๕๔๑ ทรงได้รับการถวายรางวัล King Charles the Second Medal ของราชสมาคมแห่งลอนดอน (Royal Society of London) สำหรับประมุขของรัฐที่มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เป็นพระองค์แรก

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับประเทศญี่ปุ่น

จากข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยอยุธยา - สมัยรัตนโกสินทร์ได้ระบุว่า มีชาวญี่ปุ่นจำนวนมากเดินทางเข้ามายังสยาม และหลายคนได้เข้ารับราชการในราชสำนัก กล่าวคือ ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แห่งกรุงศรีอยุธยา มีพ่อค้าชาวญี่ปุ่นชื่อ ยามาเดะ นางามาซะ เข้ามารับราชการในราชสำนักและได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นออกญาเสนาภิมุข ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีนักกฎหมายชาวญี่ปุ่นชื่อ ดร. โทคิชิ มาซาโอะ หรือที่เรียกกันว่า หมอมาซา หรือพระยามหิธรรมนุปรภณโกศลคุณ ได้เข้ามาปฏิบัติงานในฐานะที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาลสยามและมีบทบาทสำคัญในการช่วยปรับปรุงกฎหมายของไทยให้เป็นแบบสากล บุคคลเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของหน้าประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นที่มีต่อกันมายาวนาน

นับตั้งแต่ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตด้วยการลงนามในหนังสือปฏิญญาว่าด้วยสัมพันธไมตรีและการค้าขายระหว่างประเทศญี่ปุ่นกับประเทศสยาม (Declaration of Amity and Commerce between Japan and Siam) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๐ ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการจวบจนปัจจุบันนับเป็นเวลาเกือบ ๑๓๐ ปีล่วงมาแล้ว

สัมพันธภาพอันดีระหว่างทั้งสองประเทศได้รับการพัฒนาให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้นไปเป็นลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปในลักษณะการช่วยเหลือเกื้อกูลและอำนวยความสะดวกซึ่งกันและกัน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านวิชาการ ด้านการค้าและการลงทุน และการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ญี่ปุ่น

พระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ญี่ปุ่นมีการเจริญทางพระราชไมตรีต่อกันมาอย่างยาวนาน ทั้งในระดับพระประมุขและพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ อาทิ

พระราชวงศ์ไทย

พ.ศ. ๒๕๐๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนประเทศญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการ

วันที่ ๒๓ - ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการเพื่อทรงร่วมงานฉลอง ๑๐๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย - ญี่ปุ่น

วันที่ ๑๑ - ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นเพื่อทรงร่วมพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของสมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ

นอกจากนี้ พระราชวงศ์ไทยยังเสด็จฯ เยือนประเทศญี่ปุ่นเพื่อทรงร่วมการประชุม และศึกษาดูงาน ได้แก่

วันที่ ๑๘ - ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนญี่ปุ่นเพื่อทรงดูงานในสถานการศึกษา สถาบันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง และวิทยาลัยพยาบาลแห่งสภาภคชาติญี่ปุ่น

สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิจิโกะ
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนญี่ปุ่นเพื่อทรงหารือและลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กับมหาวิทยาลัยนาโกยา

วันที่ ๒๗ สิงหาคม - ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนญี่ปุ่นเพื่อทรงเข้าร่วมและพระราชทาน Opening Lecture ในการประชุม Symposium of Phytochemical Society of Asia ณ มหาวิทยาลัยโทคะชิมะบุนริ ณ เมืองโทคะชิมะ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำแด่สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิจิโกะ ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในการเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔

การเสด็จฯ เยือนระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่องนับเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างต่อเนื่องยาวนานระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

พระราชวงศ์ญี่ปุ่น

เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งเจ้าชายอากิฮิโตะ มกุฎราชกุมารและเจ้าหญิงมิจิโกะ พระชายาเสด็จฯ แทนพระองค์สมเด็จพระจักรพรรดิฮิโรฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีนางาโกะ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ และต่อมาได้ทูลเกล้าฯ ถวายพันธุ์ปลาทิลapiaเปียนิโลติกา (Tilapia nilotica) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ทดลองเลี้ยงในโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดาและให้กรมประมงเพาะขยายพันธุ์เพื่อแจกจ่าย

แก่ประชาชน พร้อมกับพระราชทานชื่อปลาชนิดนี้ว่า ปลานิล จนกลายเป็นปลาเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของประเทศไทย

เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ภายหลังเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิจิโกะเสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ซึ่งนับเป็นประเทศแรกที่เสด็จฯ เยือน ภายหลังเสด็จขึ้นครองราชย์

เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ และสมเด็จพระจักรพรรดินีมิจิโกะเสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นอกจากนี้ ยังมีพระราชวงศ์ญี่ปุ่นหลายพระองค์เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อเจริญสัมพันธ์ไมตรีและเพื่อความร่วมมือทางวิชาการ

บรูไนดารุสซาลาม

Brunei Darussalam

บรูไนดารุสซาลาม ชื่อเป็นทางการคือ เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) ตั้งอยู่บริเวณทะเลจีนใต้บนชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว ติดกับรัฐซาราวักของประเทศมาเลเซีย เมืองหลวงคือ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน บรูไนเป็นประเทศขนาดเล็ก มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๗๗๐ ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๔๑๕,๗๑๗ คน (พ.ศ. ๒๕๕๖) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม นิภาษุนี ภาษาราชการคือภาษามลายู ส่วนภาษาที่ใช้กันแพร่หลายรองลงมาคือ ภาษาอังกฤษและภาษาจีน บรูไนมีการปกครองในระบอบราชาธิปไตย (Constitutional Sultanate) โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีหรือสุลต่านเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญ์ ฮัสซานัล โบลเกียห์ มุอิซซัดดิน วัดเดาละห์ (His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) แห่งราชวงศ์โบลเกียห์

● ธงชาติบรูไน

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นธงสีเหลือง ภายในมีแถบสีขาวและสีดำ พาดในแนวทแยงมุมจากด้านบนซ้ายตลอดถึงมุมด้านล่างขวา โดยมีสีขาวอยู่ด้านบน สีดำอยู่ด้านล่าง กลางธงเป็นภาพตราแผ่นดินของบรูไน ซึ่งสีต่าง ๆ บนธงมีความหมาย ดังนี้

สีเหลือง หมายถึง สุลต่านแห่งบรูไน

สีขาวและสีดำ หมายถึง มุขมนตรีหรือรัฐมนตรี

ตราแผ่นดิน หมายถึง สันติภาพ ความเจริญรุ่งเรือง และสัญลักษณ์ของศาสนาอิสลาม

ธงนี้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒

● ตราแผ่นดินบรูไน

ตราแผ่นดินบรูไนพัฒนามาจากตราประจำพระราชวงศ์ของสุลต่านบรูไน ตรานี้เริ่มใช้ครั้งแรกในสมัยสุลต่านองค์ที่ ๓ ราวต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ จากนั้นได้มีการพัฒนารูปแบบและใช้ต่อเนื่องมากกว่า ๕๐๐ ปี

สัญลักษณ์ต่าง ๆ บนตราแผ่นดินของประเทศบรูไน มีความหมายดังนี้

ราชวัช (Bendera) และพระกลด (Payang Ubor – Ubor) เป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์ตามคติของบรูไน หมายถึง สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนดารุสซาลาม

ปีกนก (Sayap) หมายถึง การพิทักษ์ความยุติธรรม ความสงบ ความเจริญ และสันติสุขของชาติ

มือสองข้างที่ชูขึ้น (Tangan หรือ Kimhap) หมายถึง หน้าที่ของรัฐบาลที่จะยกระดับความมั่งคั่ง สันติสุข และความวัฒนาถาวร ให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

ซีกงเดือนหงาย (Bulan) หมายถึง ศาสนาอิสลาม อันเป็นศาสนาประจำชาติ

ภายในวงเดือนหงาย มีข้อความภาษาอาหรับว่า “*น้อมรับใช้ตามแนวทางของพระเจ้าเสมอ*” (Always in service with God’s guidance) ด้านล่างของตรามีแถบจารึกชื่อประเทศบรูไนดารุสซาลาม หมายถึง ดินแดนแห่งสันติสุข

มัสยิดโอมาร์ อาลี ไชฟุดดิน ภายในกรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งบรูไนดารุสซาลาม

ประวัติศาสตร์ของบรูไนเริ่มจากการเป็นเมืองท่าแวะพักสินค้าและเป็นรัฐศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าที่สำคัญบนเกาะบอร์เนียว ตั้งแต่พ.ศ. ๑๙๐๖ สุลต่านมูฮัมมัด ซาย์ ทรงเป็นสุลต่านพระองค์แรกที่เป็นชาวมุสลิมและนำศาสนาอิสลามเข้ามายังบรูไน เนื่องจากทรงอภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงแห่งมะละกา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบรูไนกับมะละกาแน่นแฟ้นขึ้น ต่อมาใน พ.ศ. ๒๐๒๘ รัชสมัยของสุลต่านโบลเกียห์ รัฐสุลต่านบรูไนเจริญรุ่งเรืองขึ้นและได้ขยายเส้นทางการค้า

ครอบคลุมไปถึงเมืองมะนิลาในฟิลิปปินส์ และนับเป็นยุคทองของการติดต่อค้าขายและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ต่อมาในรัชสมัยสุลต่าน अबดุล ฮักกุล มูบิน (Sultan Abdul Hakkul Mubin พ.ศ. ๒๒๐๓ – ๒๒๑๖) พระองค์ต้องทรงประสบกับปัญหาการเมืองภายในอันเนื่องมาจากการแย่งชิงอำนาจในหมู่พระราชวงศ์ ความขัดแย้งลุกลามจนเกิดสงครามกลางเมือง ในช่วงเวลาเดียวกันชาติมหาอำนาจตะวันตก ได้แก่ โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา และอังกฤษ ได้แผ่อิทธิพลมายังบริเวณหมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากต้องการแสวงหาทรัพยากรและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ องค์สุลต่านในขณะนั้น

จึงต้องขอความช่วยเหลือจากสเปนและโปรตุเกส จนราวศตวรรษที่ ๑๖ สถาบันการปกครองของบรูไนอ่อนแอลงอย่างมาก ถึงขั้นที่สุลต่านไม่ได้รับการยอมรับจากชาติตะวันตกในฐานะผู้ปกครอง ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ จนกระทั่งบรูไนต้องสูญเสียบทบาทในฐานะจุดแวะพักเรือบนเส้นทางการค้าในภูมิภาคนี้

ราวศตวรรษที่ ๑๘ อังกฤษได้ขยายอำนาจเข้ามายังบรูไน เพื่อแสวงหาเส้นทางการค้าที่จะติดต่อกับจีน และจัดตั้งบริษัทการค้าบริเวณเกาะบอร์เนียวเป็นผลสำเร็จ สุลต่านฮาซิม ญะลิลุล อาลุม อากามัดดิน (Sultan Hashim Jalilul Alum Aqamaddin พ.ศ. ๒๔๒๘ – ๒๔๔๙) จึงทรงตัดสินพระทัยยินยอมทำข้อตกลงเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษ (British Protectorate) ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ และตกลงลงนามในสนธิสัญญาเป็นรัฐในอารักขาอย่างเต็มรูปแบบอีกครั้งใน พ.ศ. ๒๔๔๙ แม้ว่าบรูไนจะอยู่ภายใต้อารักขาของอังกฤษแต่รัฐบาลอังกฤษก็มิได้แต่งตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ไปประจำที่บรูไน โดยบรูไนยังคงมีสุลต่านเป็นประมุขและมีอำนาจอธิปไตยของตนเอง

ต่อมาในรัชสมัยของสุลต่านโอมาร์ อาลี ซาฟูดดินที่ ๓ (Sultan Omar Ali Saifuddin III พ.ศ. ๒๔๙๓ – ๒๕๑๐) อังกฤษต้องการจัดตั้งสหพันธรัฐบอร์เนียวเหนือ ซึ่งประกอบด้วยรัฐซาราวัก รัฐบอร์เนียวเหนือ และรัฐบรูไน แต่สุลต่านโอมาร์ อาลี ซาฟูดดินที่ ๓ ทรงต่อสู้คัดค้าน ด้วยทรงตระหนักดีว่าขุมทรัพย์ที่มีค่าคือ บ่อน้ำมันขนาดใหญ่สามารถทำรายได้อันมหาศาลให้กับประเทศ และสมควรเก็บรักษาไว้สำหรับชาวบรูไนทั้งปวง

พ.ศ. ๒๕๐๕ บรูไนจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเป็นครั้งแรก พรรคระยัตบรูไน (Rakyat Brunei) หรือพรรคประชาชนบอร์เนียว ซึ่งชนะการเลือกตั้ง เสนอให้รวมบรูไนเข้ากับรัฐซาบฮ์และรัฐซาราวัก แต่สุลต่านโอมาร์ อาลี ซาฟูดดินที่ ๓ ทรงไม่เห็นด้วย พรรคระยัตบรูไนจึงก่อการกบฏขึ้นในประเทศ สุลต่านโอมาร์ อาลี ซาฟูดดินที่ ๓ ทรงขอให้อังกฤษส่งกองทหารกรูซ่าจากสิงคโปร์เข้าช่วยปราบปราม หลังจากนั้น

บรูไนมีการประกาศกฏอัยการศึกและมีการต่ออายุทุก ๒ ปี ส่งผลให้ไม่มีการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. ๒๕๑๐ สุลต่านโอมาร์ อาลี ซาฟูดดินที่ ๓ ทรงสละราชสมบัติ จากนั้นทรงสถาปนามกุฎราชกุมาร ฮัสซานัล โบลเกียห์ พระราชโอรสขึ้นเป็นสุลต่านพระองค์ใหม่สืบแทน นับเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๒๙ แห่งบรูไน ต่อมาวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ บรูไนและอังกฤษได้ลงนามในสนธิสัญญาฉบับใหม่ว่าด้วยมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกัน และอีก ๕ ปีต่อมา คือในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ บรูไนจึงได้รับเอกราชโดยสมบูรณ์ หลังจากที่อยู่ในอารักขาของอังกฤษมานานถึง ๙๕ ปี

นับตั้งแต่รัฐบาลได้มีการประกาศกฏอัยการศึก ยังผลให้การเลือกตั้งและพรรคการเมืองถูกจำกัดบทบาทอย่างมาก รัฐบาลได้ออกมาตรการ เช่น ห้ามชุมนุมทางการเมือง มีการถอดถอนพรรคการเมือง และห้ามข้าราชการซึ่งมีจำนวนครึ่งหนึ่งของประชากรบรูไนเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงมีการประชุมสภาเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่บรูไนประกาศเอกราช อย่างไรก็ตาม สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานอำนาจในการปกครองให้แก่ประชาชน จึงมีพระราชดำริจะให้มีการเลือกตั้ง ด้วยทรงตระหนักว่าการให้ชาวบรูไนร่วมรับผิดชอบทางการเมืองย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง

ตามรัฐธรรมนูญของบรูไนกำหนดให้สุลต่านทรงเป็นองค์อธิปัตย์ มีพระราชอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ คือเป็นทั้งพระประมุข นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญยังกำหนดว่า นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวบรูไน เชื้อสายมาเลย์โดยกำเนิด และจะต้องเป็นมุสลิมนิกายซุนนีเท่านั้น

● สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญ์ ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัตเดาะห์ (His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah)

สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญ์ ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัตเดาะห์ เป็นพระราชโอรสพระองค์แรกในสุลต่านโอมาร์ อาลี ซัยฟุดดินที่ ๓ (Sultan Omar Ali Saifuddin III) สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนองค์ที่ ๒๘ กับสมเด็จพระราชินีเป็งจ็ริง อานัก ดามิต (Raja Isteri Pengiran Anak Damit) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ณ พระราชวังอิสตานา นูรูล อีมาน

สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงเข้ารับการศึกษาขั้นต้นในประเทศบรูไน ขณะพระชนมายุ ๑๕ พรรษา ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมารแห่งบรูไน จากนั้น เสด็จไปทรงศึกษาต่อที่สถาบันวิกตอเรีย กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และโรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนด์เฮิร์สต์ ประเทศอังกฤษ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดา ซึ่งทรงสละราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ขณะพระชนมายุ ๒๒ พรรษา ทรงเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนองค์ที่ ๒๙ ซึ่งปกครองโดยการสืบราชสันตติวงศ์จากสุลต่านที่ปกครองบรูไนมาตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๔ นอกจากนี้ จะทรงเป็นพระประมุขแล้ว ยังทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและการค้า ในด้านศาสนาทรงเป็นผู้นำทางศาสนาอิสลามของประเทศบรูไนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญด้วย

สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ มีพระมเหสี ๓ พระองค์ ดำรงพระอิสริยยศโดยลำดับ คือ

๑. สมเด็จพระราชินีรายา อิสตรี เป็งจ็ริง อานัก ฮัจญะห์ ซาเลฮา (H.M. Raja Isteri Pengiran Anak Hajah Saleha) มีพระราชโอรส ๒ พระองค์ และพระราชธิดา ๔ พระองค์

๒. พระมเหสีเป็งจ็ริง อิสตรี ฮัจญะห์ มาเรียม (H.R.H. Pengiran Isteri Hajah Mariam) มีพระราชโอรส ๒ พระองค์ และพระราชธิดา ๒ พระองค์ (ทรงหย่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖)

๓. พระมเหสีเป็งจ็ริง อิสตรี อัจรีนาซ มัชฮาร์ (H.R.H. Pengiran Isteri Azrinaz Mazhar) มีพระราชโอรส ๑ พระองค์ และพระราชธิดา ๑ พระองค์ (ทรงหย่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓)

ใน พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงแต่งตั้งมกุฎราชกุมารอัล มุห์ตาดี บิลเลาะห์ (His Royal Highness

สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งบรูไน (ด้านซ้ายของภาพ)

Prince Al Muhtadee Billah) พระราชโอรสดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอาวุโสประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

เจ้าชายอัล มุห์ตาดิ บิลเลาะห์ มกุฎราชกุมารแห่งบรูไนดารุสซาลาม เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์กับสมเด็จพระราชินีรายา อีสตรี เป็งจ็ริง อานัก ฮัจญะห์ ซาเลฮา ประสูติเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๗ ทรงอภิเษกสมรสกับเป็งจ็ริง อานัก ซาระห์ มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๓ พระองค์

ปัจจุบันสมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ และพระราชวงศ์ประทับอยู่ ณ พระราชวังอิสตานา นูรูล อีมาน ซึ่งเป็นพระราชวังหลวงและเป็นทำเนียบรัฐบาลด้วย

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๗ อันเป็นปีที่ประเทศบรูไนได้รับเอกราชอย่างถาวรจากอังกฤษ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงบริหารประเทศตามหลักราชาธิปไตยอิสลามมลายู ซึ่งเน้นวัฒนธรรมและแนวปฏิบัติของศาสนาอิสลาม และมีพระราชดำริให้กระทรวงการต่างประเทศและการค้านำหลักราชาธิปไตยอิสลามมลายูมาใช้ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างบทบาทและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของบรูไน ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ มีพระบรมราชโองการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าด้วยการนำกฎหมายอาญาอิสลาม หรือกฎหมายชะรีอะฮ์ (Sharia, Shari'ah) มาเป็นกฎหมายของบรูไน โดยบังคับใช้ควบคู่กับกฎหมายพลเรือนที่มีอยู่เดิม อย่างไรก็ตาม กฎหมายนี้มีผลบังคับใช้กับประชาชนที่เป็นชาวมุสลิมเท่านั้น

สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในฐานะพระประมุขแห่งบรูไน นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีด้วยพระปรีชาสามารถและพระวิริยอุตสาหะ จึงทรงเป็นที่รักของประชาชนเช่นเดียวกับพระราชบิดา ทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า “สถาปนิกรังสรรค์ยุคใหม่แห่งบรูไน” ทรงมุ่งเน้นการดำเนินพระบรมราชโบายตามวิสัยทัศน์แห่งชาติ ๒๐๓๕ (Wawasan Brunei 2035) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อให้บรูไนมีประชากรที่มีคุณภาพทางการศึกษาและทักษะรอบด้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีเศรษฐกิจที่หลากหลายและยั่งยืน

เนื่องจากบรูไนเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรน้ำมัน จึงมีรายได้เข้าประเทศจากการค้าน้ำมันเป็นมูลค่าสูง ทำให้สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์มีพระราชทรัพย์มหาศาล ทรงมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะนำความเจริญมาสู่ประเทศชาติและความผาสุกอย่างยั่งยืน

สมเด็จพระราชาธิบดี และมกุฎราชกุมารแห่งบรูไนดารุสซาลาม

มาสู่ปวงชน ทรงจัดระบบสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน อาทิ หลักประกันด้านการศึกษา สาธารณสุข และที่อยู่อาศัย อีกทั้งยังงดเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้จากประชาชนทุกสาขาอาชีพด้วย

ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงจัดตั้งกองทุน The Sultan Haji Hassanal Bolkiah Foundation เพื่อสนับสนุนเงินทุนด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยในสาขาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อมวลมนุษยชาติ

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนเสด็จฯ เยี่ยมเยียนประชาชนอย่างใกล้ชิด

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับบรูไนดารุสซาลาม

ประเทศไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับบรูไนดารุสซาลามอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ทั้งสองประเทศมีการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งในระดับพระราชวงศ์ ผู้นำของรัฐบาล และผู้นำของกองทัพอยู่เสมอ ทั้งสองฝ่ายต่างเป็นพันธมิตรที่ดีต่อกันทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม การค้าและการลงทุน และด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งในกรอบประชาคมอาเซียนและสมาชิก

กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน เมืองหลวงของบรูไนดารุสซาลาม
(ที่มา: www.bruneiborneo.com)

สหประชาชาติ โดยประเทศไทยสนับสนุนให้บรูไนลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ตลอดจนมีความร่วมมือระหว่างกันในการจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ใน พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนชื่อว่า กองทุนไทยทวีทุน (Thailand Prosperity Fund) ระหว่างสำนักงานการลงทุนของบรูไน กับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของไทย เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อครั้งที่ประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยใน พ.ศ. ๒๕๕๔ บรูไนได้บริจาคเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยผ่านทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศด้วย

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์บรูไนดารุสซาลาม

สัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและบรูไนดารุสซาลามดำเนินไปอย่างราบรื่น องค์พระประมุขและพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๔ – ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ เพื่อทรงร่วมพระราชพิธีรัชดาภิเษกของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน

สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งบรูไน เสด็จพระราชดำเนินมา
ทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๓ - ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนบรูไนดารุสซาลาม
เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม Training Course on Risk Assessment
and Management of Chemicals

พระราชวงศ์บรูไนดารุสซาลาม

วันที่ ๑ - ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ สมเด็จพระราชาธิบดี
ฮัสซานัล โบลเกียห์ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๖ - ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระราชาธิบดี
ฮัสซานัล โบลเกียห์ สมเด็จพระราชินี และพระมเหสี เสด็จพระราชดำเนิน
เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะ

วันที่ ๑๖ - ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระราชาธิบดี
ฮัสซานัล โบลเกียห์ และเจ้าชายโมฮาเหม็ด โบลเกียห์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศและการค้า เสด็จพระราชดำเนินเยือน
ประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ และสมเด็จพระราชินี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานนี้สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ทรงได้รับเกียรติยศอันสูงยิ่งให้ทรงเป็นผู้แทนพระประมุขและพระราชวงศ์จากประเทศต่าง ๆ ถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซานัล โบลเกียห์ ยังเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการทั้งในฐานะพระราชอาคันตุกะของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ รวมถึงเสด็จพระราชดำเนินอย่างเป็นทางการในลักษณะ Working Visit เพื่อทรงเข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง

วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เจ้าหญิงมาเรียม อับดุล อะซีซ (Mariam Abdul Aziz) ได้เสด็จเป็นการส่วนพระองค์มาทรงลงนามถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมทรงนำแจกันดอกกุหลาบมาทูลเกล้าฯ ถวาย ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

บาห์เรน ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรบาห์เรน (Kingdom of Bahrain) เป็นประเทศหมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ในอ่าวเปอร์เซีย ห่างจากชายฝั่งทะเลตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย ๒๔ กิโลเมตร และห่างจากชายฝั่งทะเลตะวันตกของกาตาร์ ๒๗ กิโลเมตร บาห์เรนประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ ประมาณ ๓๓ เกาะ มีเนื้อที่ ๗๖๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงมานามา (Manama) บาห์เรนมีประชากรประมาณ ๑.๓๕ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ ๘๓ (จำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะฮ์มีมากกว่านิกายซุนนี) ศาสนาคริสต์ร้อยละ ๙.๕ ศาสนาฮินดูร้อยละ ๖.๓ และศาสนาอื่น ๆ ภาษาราชการคือ ภาษาอาหรับ และภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลาย บาห์เรนมีการปกครองในระบอบราชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา ออล เคาะลีฟะฮ์ (His Majesty King Hamad bin Isa Al Khalifa) แห่งราชวงศ์ ออล-เคาะลีฟะฮ์

ธงชาติบาห์เรน

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนด้วยเส้นพินปลา ๕ ซึ่งตามแนวตั้ง ด้านคันธงเป็นพื้นสีขาว ส่วนด้านปลายธงเป็นสีแดง สีขาว หมายถึง หลักปฏิบัติ ๕ ประการของศาสนาอิสลาม ส่วนสีแดงเป็นสีของกลุ่มรัฐในแถบอ่าวเปอร์เซีย ธงชาติบาห์เรนมีลักษณะคล้ายคลึงกับธงชาติกาตาร์ ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าและสีที่เข้มกว่า

ตราแผ่นดินบาห์เรน

ลักษณะเป็นโล่รูปธงชาติบาห์เรน ล้อมรอบด้วยพู่เป็นลวดลายสีแดงและสีเทา ตราแผ่นดินนี้เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งบาห์เรน

ดินแดนอันเป็นที่ตั้งของราชอาณาจักรบาห์เรนในปัจจุบัน มีความเจริญรุ่งเรืองมายาวนาน ย้อนไปเมื่อราว ๕,๐๐๐ ปีก่อนพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นแหล่งกำเนิดของอารยธรรมดิลมุน (Dilmun Civilization) ในยุคบรอนซ์ หนึ่งในอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกกลาง และเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญบนเส้นทางระหว่างเมโสโปเตเมียกับชมพูทวีป ราวคริสต์ศตวรรษที่ ๔ ในยุคที่กรีกและโรมันเรืองอำนาจและแผ่อิทธิพลไปถึงอ่าวเปอร์เซีย ดินแดนแห่งนี้เป็นที่รู้จักในชื่อไทลอส (Tylos) ซึ่งเป็นชื่อในภาษากรีก มีชื่อเสียงในฐานะเป็นศูนย์กลางการค้าไข่มุกของภูมิภาค ชนพื้นเมืองในยุคนี้ส่วนใหญ่ยอมรับความเชื่อในศาสนาคริสต์ ต่อมาในราว พ.ศ. ๑๑๘๓ เมื่อศาสนาอิสลามถูกนำเข้ามาเผยแพร่ในคาบสมุทรอาหรับ บาห์เรนเป็นดินแดนแห่งแรกที่ยอมรับนับถือศาสนาอิสลาม บาห์เรนจึงเป็นดินแดนที่มีชนพื้นเมืองทั้งชาวคริสต์และมุสลิมอาศัยอยู่ร่วมกันมายาวนานจนถึงปัจจุบัน

ราว พ.ศ. ๒๐๓๐ บะห์เรนถูกปกครองโดยโอมาน หลังจากนั้น โปรตุเกสได้เข้ายึดครองบะห์เรนระหว่าง พ.ศ. ๒๐๖๔ จนถึง พ.ศ. ๒๑๔๕ ต่อมาเปอร์เซียหรืออิหร่านได้ช่วยบะห์เรนขับไล่ชาวโปรตุเกส ออกจากพื้นที่ บะห์เรนจึงถูกปกครองโดยเปอร์เซียช่วงระยะเวลาหนึ่ง

จนถึงพ.ศ. ๒๓๒๖ ตระกูลอาล เคาะลีฟะฮ์ (Al Khalifah) ซึ่งเป็นตระกูลหนึ่งในชนเผ่าบานี อุตบะห์ (Bani Utbah) จากคูเวต ได้ขยายอำนาจเข้ามายังบะห์เรน และสามารถขับไล่ผู้ครองนคร ชาวเปอร์เซียออกไปได้เป็นผลสำเร็จ จากนั้น ได้สถาปนาตนเองขึ้นเป็น ผู้นำหรือเชค (Sheikh) แห่งบะห์เรนองค์แรก ทรงพระนามว่า เชค ฮะมัด บิน มุฮัมมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ (Sheikh Ahmed bin Muhammad bin Khalifa) พระองค์ทรงได้รับการยกย่องในฐานะ Ahmed Al Fateh หรือ Ahmed the Conquerer ซึ่งเจ้าผู้ครองรัฐแห่งราชวงศ์นี้ได้ปกครองบะห์เรน สืบมาจนถึงปัจจุบัน และยังขยายอำนาจเข้าไปยังกาตาร์ด้วย

พ.ศ. ๒๔๐๔ บะห์เรนต้องยินยอมตกลงลงนามเป็นดินแดน ในอารักขาของอังกฤษเช่นเดียวกับรัฐอาหรับทั้งหลายในภูมิภาค อ่าวเปอร์เซีย โดยอังกฤษควบคุมนโยบายด้านต่างประเทศของบะห์เรน และเข้ามาตั้งฐานทัพเรือใน พ.ศ. ๒๔๗๘ บะห์เรนตกอยู่ภายใต้ การปกครองของอังกฤษจนถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐบาล อังกฤษจึงตกลงทำสนธิสัญญายุติความสัมพันธ์ในลักษณะให้ความ คุ้มครองแก่บรรดารัฐทั้งหลายในอ่าวเปอร์เซีย บะห์เรนจึงได้รับเอกราช ในสมัยของ เชค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ (HH Sheikh Isa bin Salman Al Khalifa)

หลังจากนั้นเชค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ได้ทรงสถาปนา บะห์เรนขึ้นเป็นนครรัฐ (Emirate) และสถาปนาตนเองจากผู้ครองรัฐ (Hakim) ขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐหรือเอมิเยร์ (Emir) พระองค์แรก ทรงประกาศใช้รัฐธรรมนูญปกครองประเทศเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๕๑๖ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการจัดตั้งสมัชชาแห่งชาติ (National Assembly) ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกาเลือที่ตั้งจำนวน

๓๐ คน และคณะรัฐมนตรีอีกจำนวนไม่เกิน ๑๔ คนอยู่ในตำแหน่ง วาระละ ๔ ปี ต่อมาในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เกิดความขัดแย้ง ระหว่างรัฐบาลกับสมัชชาแห่งชาติ เชค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ เจ้าผู้ครองรัฐบะห์เรนในขณะนั้นได้ประกาศยุบสมัชชาแห่งชาติ หลังจากนั้นบะห์เรนปกครองโดยไม่มีรัฐสภา จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีการแต่งตั้ง สภาที่ปรึกษา (Consultative Council) ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๓๐ คนอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้ความเห็น แก่รัฐบาล แต่ไม่มีอำนาจในทางนิติบัญญัติ หลังจากนั้น ในพ.ศ. ๒๕๓๙ ได้เพิ่มจำนวนสมาชิกเป็น ๔๐ คนจนถึงปัจจุบัน

บะห์เรนปกครองโดยมีเจ้าผู้ครองรัฐ (Emir) เป็นประมุขสืบมา จนถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ เชค ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ (HH Sheikh Hamad bin Isa Al Khalifa) พระประมุของค์ปัจจุบัน ซึ่งสืบทอดราชบัลลังก์ต่อจากพระราชบิดาได้ทรงยกสถานะของประเทศ จากรัฐบะห์เรน (State of Bahrain) เป็นราชอาณาจักรบะห์เรน (Kingdom of Bahrain) และสถาปนาตำแหน่งพระประมุขขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดี (His Majesty the King)

ปัจจุบันราชอาณาจักรบะห์เรนปกครองในระบอบราชาธิปไตย กึ่งรัฐสภา มีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นพระประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน คือ เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ (H.R.H. Prince Khalifa bin Salman Al Khalifa) พระปิตุลาของสมเด็จพระราชาธิบดี องค์ปัจจุบัน

รัฐสภาบะห์เรนประกอบด้วยสภา ๒ สภาคือ สภาที่ปรึกษา (Shura Council) มีฐานะเทียบเท่าวุฒิสภา มีสมาชิก ๔๐ คนแต่งตั้ง โดยสมเด็จพระราชาธิบดี และสภาผู้แทนราษฎร (Nuwab Council) จำนวน ๔๐ คนมาจากการเลือกตั้ง มีวาระ ๔ ปี ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ แต่โดยทางปฏิบัติแล้ว สมเด็จพระราชาธิบดีและนายกรัฐมนตรียังคง มีพระราชอำนาจในการตัดสินใจหรือสั่งการทางการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะด้านความมั่นคงของประเทศ

๑ สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ (His Majesty King Hamad bin Isa Al Khalifa)

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ เป็นพระราชโอรสองค์แรกของ เซค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ (Sheikh Isa bin Salman Al Khalifa) อดีตเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรน กับฮิสซะฮ์ บินต์ ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ (Hessa bint Salman Al-Khalifa) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ณ กรุงริฟฟา ราชอาณาจักรบาห์เรน ทรงเริ่มการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนหลักศาสนาอิสลาม พระคัมภีร์อัลกุรอาน และภาษาอาหรับ ภายในกรุงมานามาตั้งแต่พระชนมายุ ๖ พรรษา ต่อมาทรงได้รับการสถาปนา เป็นองครักษ์ทนายทแห่งรัฐบาห์เรนเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๗ ขณะพระชนมายุ ๑๔ พรรษา จากนั้นเสด็จฯ ไปทรงศึกษา ต่อระดับมัธยมศึกษาที่ Leys School เมืองเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ แล้วทรงศึกษาต่อวิชาการทหารที่โรงเรียนนายร้อยมอนส์ (Mons Officer Cadet School) เมืองอัลเดอร์ช็อด ประเทศอังกฤษ และวิชาการทหารชั้นสูงที่วิทยาลัยเสนาธิการทหารบกแห่งพอร์ต เลเวนเวิร์ธ มลรัฐแคนซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงสำเร็จ การศึกษาใน พ.ศ. ๒๕๑๖ ระดับเกียรตินิยม และทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายเกียรตินิยมชั้นเอก และพระนามได้รับการจารึกไว้ในบัญชี รายชื่อนายทหารผู้ทรงเกียรติของวิทยาลัย นอกจากนี้ พระองค์ยังทรง สนพระราชหฤทัยด้านการบินและทรงเข้ารับการศึกษาหลักสูตรนักบิน เฮลิคอปเตอร์ ซึ่งในเวลาต่อมาทรงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐาน กองทัพอากาศของบาห์เรน (Bahrain Amiri Air Force – BAAF) และ กองทัพแห่งบาห์เรน (Bahrain Defence Force – BDF) ทรงดำรง ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ ด้านความมั่นคงของประเทศระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๔ – ๒๕๓๑

ภายหลังทรงสำเร็จการศึกษาและเสด็จนิวัตบาห์เรน เซค ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ทรงอุทิศพระองค์ให้กับการพัฒนา ประเทศในทุก ๆ ด้าน ทรงให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยทาง

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์
(His Majesty King Hamad bin Isa Al Khalifa)

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์
กับกีฬาฝึกเหยี่ยวที่ทรงโปรดปราน

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ทรงโปรดปรานการทรงม้า และทรงสนพระราชหฤทัยการเล่นม้าสายพันธ์ุอาหรับ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วยการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและวิจัยแห่ง
บาห์เรน (Bahrain Center for Study and Research) โปรด
ให้จัดตั้งศูนย์เอกสารประวัติศาสตร์ของราชสำนัก (Historical
Documents Center) เพื่อรวบรวมเอกสารตลอดจนภาพถ่ายอันทรงคุณค่า
ทางประวัติศาสตร์จากประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทรงให้การสนับสนุน
ด้านการศึกษา ทรงดำรงตำแหน่งประธานสภาสูงสุดเพื่อเยาวชนและ
การกีฬาแห่งบาห์เรน (Supreme Council of Youth and Sports)
โดยส่วนพระองค์ทรงมีความสนพระราชหฤทัยด้านวัฒนธรรม การกีฬา
การทหาร เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการสาธารณสุข กีฬาที่ทรง

โปรดปรานคือ การฝึกเหยี่ยว ตกปลา กีฬาอล์ฟ ทรงม้า เทนนิส และ
ฟุตบอล

สมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ขณะทรง
ดำรงพระอิสริยยศ เซค ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ทรงอภิเษกสมรส
กับ เซคเคาะฮ์ ซาบิกะฮ์ บินต์ อิบรอฮีม อาล เคาะลีฟะฮ์ (Sheikha Sabika
bint Ibrahim Al Khalifa) พระชายาองค์แรกซึ่งมีฐานะเป็นพระภคินี
เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ มีพระราชโอรส ๓ พระองค์ และ
พระราชธิดา ๑ พระองค์ คือ

เชค ซัลมาน บิน ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์
มกุฎราชกุมารแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน

๑. เชคซัลมาน บิน ฮะมัด บิน อีซา อาลเคาะลีฟะฮ์ (H.R.H. Sheikh Salman bin Hamad bin Isa Al Khalifa) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. เชค अबดุลเลาะห์ บิน ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ (H.R.H. Sheikh Abdullah bin Hamad bin Isa Al Khalifa) ประสูติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

๓. เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาล เคาะลีฟะฮ์ (H.R.H. Sheikh Khalifa bin Hamad Al Khalifa) ประสูติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๐

๔. เชคเคาะฮ์ นัจละฮ์ บินต์ ฮะมัด อาล เคาะลีฟะฮ์ (Sheikha Najla bint Hamad Al Khalifa) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

ภายหลังจากเชค อีซา บิน ซัลมาน อาล-เคาะลีฟะฮ์ พระราชบิดาเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เชค ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรน (Emir of Bahrain) สืบต่อ พระองค์มีพระบรมราโชบายในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ปฏิรูปการปกครองประเทศ และโปรดเกล้าฯ ให้ร่างธรรมนูญแห่งชาติ (National Action Charter) เพื่อใช้เป็นหลักกฎหมายของประเทศ ธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ผ่านการเห็นชอบจากประชาชนถึงร้อยละ ๙๔.๖ อันถือเป็นต้นแบบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรบาห์เรนในเวลาต่อมา

นอกเหนือจากการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว พระองค์ยังทรงดำเนินพระบรมราโชบายหลายประการอันส่งผลดีต่อการเมืองการปกครองของบาห์เรน อาทิ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ปลดปล่อยนักโทษการเมืองรวมถึงผู้ลี้ภัยทางการเมืองที่พำนักอยู่ในต่างประเทศทั้งหมด รวมถึงยกเลิกศาลและกฎหมายความมั่นคงแห่งรัฐ ซึ่งรัฐบาลสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำจัดผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่าง ตลอดจนทรงส่งเสริมบทบาทและสิทธิสตรีในทางการเมือง

เหตุการณ์สำคัญในรัชสมัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการเมืองการปกครองของบาห์เรนคือ ใน พ.ศ. ๒๕๔๕ เชค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศยกฐานะประเทศขึ้นเป็นราชอาณาจักรบาห์เรน (Kingdom of Bahrain) และทรงสถาปนาพระราชอิสริยยศพระประมุขขึ้นเป็น สมเด็จพระราชาธิบดีทรงเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีพระองค์แรกของราชอาณาจักรบาห์เรน เฉลิมพระนามาภิไธยว่า **สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ (His Majesty King Hamad bin Isa Al Khalifa)**

ทัศนียภาพกรุงมานามา เมืองหลวงของราชอาณาจักรบาห์เรนในปัจจุบัน

สมเด็จพระราชาธิบดี ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ มีพระวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารและปกครองประเทศด้านการเมือง การปกครอง ทรงพัฒนาและส่งเสริมการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทรงปฏิรูปประเทศจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบราชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขในปัจจุบัน ด้านการต่างประเทศ ทรงตระหนักในความ สำคัญของความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับในอันที่จะ รักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เมื่อครั้งเกิดวิกฤตการณ์ สงครามอิรักใน พ.ศ. ๒๕๕๑ บาห์เรนแม้จะเป็นเพียงรัฐเล็ก ๆ แต่ก็เป็

ประเทศแรกที่ส่งกองกำลังเฉพาะกิจทางเรือเข้าร่วมปฏิบัติการเพื่อรักษา ความสงบในภูมิภาค ด้านเศรษฐกิจ ทรงดำเนินพระบรมราโชบาย ในการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน ส่งผลให้ปัจจุบันบาห์เรนมีอัตราการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง มีการจ้างงานและการลงทุน ในโครงการขนาดใหญ่ที่สามารถดึงดูดเงินลงทุนมหาศาลเข้าสู่ประเทศ นอกจากนี้ ยังทรงดำเนินโครงการต่าง ๆ ในอันที่จะยกระดับมาตรฐาน ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ส่งผลให้ราชอาณาจักรบาห์เรนในปัจจุบัน นับเป็นประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจสูงประเทศหนึ่งในกลุ่ม ประเทศความร่วมมืออ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council - GCC)

สมเด็จพระราชาธิบดีฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรบาห์เรน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรบาห์เรนสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยราชอาณาจักรบาห์เรนถือเป็นประเทศพันธมิตรที่สำคัญของไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง และยังมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมสัมพันธ์มิตรระหว่างไทยกับประเทศตะวันออกกลางอื่น ๆ ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศโดยรวมถือว่าดำเนินไปด้วยดี และมีพัฒนาการก้าวหน้าตามลำดับ ประเทศไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมานามา เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ และบาห์เรนได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ นับเป็นสถานเอกอัครราชทูตบาห์เรนเพียงแห่งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ไทยและบาห์เรนยังมีความสัมพันธ์อันดีตลอดจนความร่วมมือระหว่างกันทั้งทางด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ การลงทุน และอื่น ๆ อาทิ ด้านการเมือง ไทยและบาห์เรนต่างให้การสนับสนุนซึ่งกันและกันในเวทีระหว่างประเทศ โดยบาห์เรนได้ให้การสนับสนุนไทยทั้งในเรื่องการแก้ไขภาพลักษณ์ของไทยเกี่ยวกับปัญหาชายแดนภาคใต้ในเวทีองค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of Islamic Cooperation – OIC) และการให้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะที่ไทยได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลบาห์เรนในการปฏิรูปการเมืองและสร้างความปรองดองในประเทศ ด้านความมั่นคง กองทัพเรือไทยร่วมกับกองทัพเรือบาห์เรนและกองทัพเรือของมิตรประเทศในการปราบปรามโจรสลัดโซมาเลีย ด้านการลงทุน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทยได้ร่วมกันจัดตั้ง

เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน พระปิตุลาของสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน ทรงมีบทบาทสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทย-บาห์เรน

ศูนย์ส่งเสริมการค้าของไทย (Thailand Business Center – TBC) ขึ้นภายในกรุงมานามา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าและการลงทุนระหว่างนักธุรกิจไทยและบาห์เรน นอกจากนี้ ไทยและบาห์เรนยังมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างกัน อาทิ ด้านเศรษฐกิจการค้า ด้านวิชาการ และด้านสาธารณสุข ตลอดจนธุรกิจอาหารฮาลาล เป็นต้น

❶ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์บาห์เรน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรบาห์เรนปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศมีความใกล้ชิดกัน ตลอดเวลาที่ผ่านมามีพระราชวงศ์ไทยและ

เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ เสด็จแทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบาห์เรน ทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชวงศ์บาห์เรนมีการแลกเปลี่ยนการเสด็จพระราชดำเนินเยือนระหว่างกัน ทั้งที่เป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ตามลำดับ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๑๓ - ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จฯ เยือนรัฐบาห์เรนอย่างเป็นทางการตามคำกราบบังคมทูลเชิญของเชค ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ มกุฎราชกุมารแห่งรัฐบาห์เรน (สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน) และทรงเข้าเฝ้าฯ เชค อีซา บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ เจ้าผู้ครองรัฐบาห์เรนในขณะนั้น พร้อมทั้งมีพระราชปฏิสันถารกับนายกรัฐมนตรีแห่งบาห์เรน พระอนุชาของเจ้าผู้ครองรัฐ และพระบรมวงศานุวงศ์พระองค์อื่น ๆ

พระราชวงศ์บาห์เรน

สมเด็จพระราชาธิบดีฮัมมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์

วันที่ ๑๓ - ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เสด็จ ฯ เยือนประเทศไทย เป็นการส่วนพระองค์ โดยได้เข้าเฝ้า ฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระราชทานพระราชวโรกาสให้นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีเข้าเฝ้า

วันที่ ๑๘ - ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เสด็จ ฯ เยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกพร้อมด้วยเชค นาซีร์ บิน ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ พระราชโอรส โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช และมีการหารือแบบเต็มคณะกับนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น

วันที่ ๑๗ - ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เสด็จ ฯ เยือนประเทศไทย เป็นการส่วนพระองค์

เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรบาห์เรน

เจ้าชายเคาะลีฟะฮ์ บิน ซัลมาน อาล เคาะลีฟะฮ์ นายกรัฐมนตรีราชอาณาจักรบาห์เรน พระปิตุลาของสมเด็จพระราชาธิบดีฮัมมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ ปัจจุบัน โดยส่วนพระองค์ทรงขึ้นชอบประเทศไทยและทรงขึ้นชมในพระปรีชาญาณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเสด็จเยือนประเทศไทย ทั้งอย่างเป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์บ่อยครั้ง ตามลำดับ ดังนี้

วันที่ ๓๑ มกราคม - ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ เสด็จเยือนประเทศไทยในฐานะพระอัครนุรักษ์ของรัฐบาล และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าฯ ในวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

วันที่ ๑ - ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เสด็จเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการในลักษณะ Working Visit

วันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ เสด็จเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการในลักษณะ Working Visit

วันที่ ๑๑ - ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบาห์เรน เสด็จมาร่วมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประทับอยู่ในประเทศไทย ภายหลังพระราชพิธีฯ เป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๐ - ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เสด็จเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการ และทรงเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๔ มกราคม - ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เสด็จเยือนประเทศไทยทั้งอย่างเป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ และในวันที่ ๒๔ มกราคม พระราชทานพระวโรกาสให้นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเข้าเฝ้าฯ เพื่อหารือข้อราชการ

วันที่ ๗ - ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เสด็จเข้าร่วมงานประชุม และแสดงนิทรรศการระดับโลกด้านอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติและก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ใหญ่ที่สุดในโลก (GASTECH 2008) ซึ่งประเทศไทย เป็นเจ้าภาพ

วันที่ ๙ - ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เสด็จเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการ

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการเพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม World Economic Forum ครั้งที่ ๒๑

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

นอกจากนี้ เจ้าชายซัลมาน บิน ฮะมัด บิน อีซา อาล เคาะลีฟะฮ์ (H.R.H. Prince Salman bin Hamad Bin Isa Al-Khalifa) มกุฎราชกุมารองค์ปัจจุบัน และรองนายกรัฐมนตรีบาห์เรนคนที่ ๑ ยังเสด็จฯ เยือนไทยเป็นการส่วนพระองค์อยู่เนือง ๆ ด้วยเช่นกัน

ราชอาณาจักรภูฏาน

Kingdom of Bhutan

ภูฏาน ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรภูฏาน เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของเทือกเขาหิมาลัย ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับทิเบต พื้นที่ส่วนที่เหลือติดกับอินเดีย ภูฏานเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล มีเนื้อที่ประมาณ ๔๑,๔๔๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือกรุงทิมพู (Thimphu) มีประชากรประมาณ ๗๖๖,๐๐๐ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประกอบด้วย ๓ เชื้อชาติ คือ ชาชอพ (Sharchops) นาล็อบ (Ngalops) และโชซัม (Lhotshams) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมหายานนิกายกายูบปา (Kagyupa) ซึ่งมีลามาเช่นเดียวกับทิเบต ภาษาราชการคือ ภาษาซงช่า (Dzongkha) ใช้ภาษาอังกฤษในสถาบันการศึกษาและการประกอบธุรกิจ ส่วนภาษาทิเบตและเนปาลมีใช้ในบางพื้นที่ ปัจจุบันภูฏานมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก (His Majesty King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck) แห่งราชวงศ์วังชุก

ธงชาติภูฏาน

ลักษณะเป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างสองส่วนยาวสามส่วน พื้นธงแบ่งเป็นสองส่วนตามแนวทแยงมุมจากมุมตรงด้านปลายธงส่วนบนมายังมุมตรงด้านต้นธงส่วนล่าง พื้นธงครึ่งบนเป็นสีเหลือง หมายถึงพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นผู้นำทั้งทางโลกและทางธรรม พื้นธงครึ่งล่างเป็นสีส้มหมายถึงพระพุทธศาสนา ซึ่งชาวภูฏานมีความเลื่อมใสศรัทธาเป็นแนวทางดำเนินชีวิต กลางธงระหว่างเส้นทแยงมุมมีรูปมังกรสายฟ้าสีขาว หรือ ดรุก (Druk) หันหน้าไปยังปลายธง สีขาวของมังกรหมายถึงความจงรักภักดีของชนทุกชาติทุกภาษาที่อยู่ในภูฏาน ส่วนมังกรสายฟ้าคือเทพเจ้าผู้พิทักษ์รักษาภูฏานและพระมหากษัตริย์มาแต่สมัยโบราณ ต้นแบบของธงนี้เริ่มใช้ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๔ ก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงมาเป็นแบบปัจจุบันเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒

ตราแผ่นดินภูฏาน

เป็นรูปโล่ทรงกลม ล้อมรอบด้วยลายกลีบบัว พื้นหลังเป็นสีแดง สีทอง และสีเทา มีสัญลักษณ์รูปวัชระ ดอกบัว อัญมณีและมังกรสองตัว ตัวหนึ่งเป็นเพศชาย ตัวหนึ่งเป็นเพศหญิง หมายถึงความปรองดอง ความบริสุทธิ์ และอำนาจอธิปไตย ตราแผ่นดินของภูฏานออกแบบตามสัญญาญานามของประเทศว่า “อาณาจักรมังกรสายฟ้า” และไม่ปรากฏปีที่เริ่มใช้ตรา

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งภูฏาน

ดินแดนภูฏานในอดีตเคยเป็นที่อยู่อาศัยของชนพื้นเมืองหลายเชื้อชาติจากประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคใกล้เคียง ซึ่งตั้งถิ่นฐานกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป จนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๒ มีพระลามาจากทิเบตชื่อ งาวาง นัมเกล (Ngawang Namgyel) เดินทางมายังดินแดนแห่งนี้และสามารถรวบรวมกลุ่มชนจากท้องถิ่นต่าง ๆ เข้าเป็นอาณาจักรเดียวกัน จากนั้นได้สถาปนาตนเองขึ้นเป็นซับดรุง (Zhabdrung) หรือเจ้าผู้ครอง

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี วังชุก
ปฐมกษัตริย์ราชวงศ์วังชุก แห่งภูฏาน

ทาชิชอง กรุงทิมพู (The Tashichho Dzong, Thimphu) เป็นสถานที่ทรงงาน และประกอบพระราชพิธีสำคัญ

อาณาจักร พร้อมทั้งสถาปนาพุทธศาสนานิกายกายูบปา (Kagyupa) ซึ่งเป็นนิกายย่อยของพุทธศาสนมหายาน ขึ้นเป็นศาสนาประจำอาณาจักร ชับตรง งาวาง ได้บุกเบิกดินแดนแห่งนี้จนเจริญรุ่งเรืองขึ้น มีการก่อสร้าง บ้อมปราการและศาสนสถานหลายแห่ง พร้อมกับวางรากฐาน การปกครองเป็น ๒ ด้าน คือ ด้านอาณาจักรมีเทวราชา (Druk Desi) เป็นผู้ปกครอง และด้านศาสนจักรมีธรรมราชา (Je Khenpo) เป็นผู้ปกครอง ชับตรง งาวาง นัมเกล ปกครองอาณาจักรภูฏานได้ ๓๕ ปีจึงมรณภาพ นับเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรภูฏานในยุคแรก หลังจากนั้นการปกครอง ระบบเทวราชาและธรรมราชายังดำเนินต่อมาอีกหลายร้อยปี

ในพ.ศ. ๒๔๒๘ พระเทวราชาชื่อจิกเกล อุเก็น วังชุก (Jigyel Ugyen Wangchuck) เป็นเจ้าเมืองตงซา ปกครองประชาชนโดยตั้งมั่น ในคุณธรรม และมีคุณสมบัติเป็นผู้นำที่โดดเด่น ในพ.ศ. ๒๔๕๐ ท่านได้รับ เลือจากคณะสงฆ์ ผู้ปกครองเมืองต่าง ๆ และบรรดาประชาชนให้การ สถาปนาขึ้นเป็น “ ดruk กยาลโป ” (Druk Gyalpo) หรือ “ กษัตริย์มังกร ” (Dragon King) เป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์วังชุก ทรงประกอบพระราช

พิธีบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ซึ่งถือเป็นวันชาติ ของภูฏานสืบมาจนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกเกล อุเก็น วังชุก เป็นพระมหากษัตริย์ ที่ทรงพระปรีชาสามารถ ทรงนำประเทศให้รอดพ้นจากการ รุกรานของต่างชาติ โดยทรงสร้างสัมพันธไมตรีอันดีกับอินเดีย ด้วยการทำให้ ข้อตกลงพุนาคากับรัฐบาลอังกฤษในอินเดีย ว่าอังกฤษจะไม่เข้าแทรกแซง กิจการภายในของภูฏาน แต่จะเป็นผู้ดูแลนโยบายต่างประเทศเท่านั้น พระองค์ทรงปฏิรูปประเทศให้เจริญก้าวหน้าในหลายด้าน โดยเฉพาะ ด้านการศึกษา ทรงนำระบบการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาในภูฏาน เป็นครั้งแรก สมเด็จพระราชาธิบดีจิกเกล อุเก็น วังชุก เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๙ ทรงปกครองภูฏาน ๑๙ ปี หลังจากรัชสมัย ของพระองค์ มีพระมหากษัตริย์ในพระราชวงศ์วังชุกครองราชสมบัติ สืบต่อมาถึงปัจจุบันอีก ๔ พระองค์คือ

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี วังชุก พระมหากษัตริย์ภูฏานพระองค์ ที่ ๒ แห่งพระราชวงศ์วังชุก ในสมัยนี้อินเดียนับเป็นมิตรประเทศที่ใกล้ชิด

ของภูฏาน และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภูฏานให้ทันสมัย อาทิ มีการสร้างถนนเชื่อมระหว่างภูฏานกับอินเดีย มีการสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ในภูฏานเพิ่มขึ้น และหลังจากอินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ อินเดียได้ประกาศรับรองภูฏานเป็นประเทศเอกราชในพ.ศ. ๒๔๙๒ มีการลงนามในข้อตกลงฉบับใหม่แทนฉบับพุนาคาแต่ยังคงยึดเนื้อหาข้อตกลงพุนาคาเดิมคือ ไม่แทรกแซงกิจการภายในของภูฏาน แต่จะดูแล เฉพาะนโยบายต่างประเทศเท่านั้น

พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๓ คือ สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ดอร์จี วังชุก พระราชโอรสของสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี วังชุก เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ พระองค์ทรงได้รับพระราชสมัญญาว่า “*พระบิดาแห่งภูฏานยุคใหม่*” (Father of Modern Bhutan) ทรงเริ่มสถาปนาความสัมพันธ์กับนานาประเทศ ทรงเปิดประเทศรับวิทยาการสมัยใหม่สู่ภูฏาน นำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า และพัฒนาภูฏานสู่ความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง พระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๆ คือ ทรงสถาปนาคณะกรรมการที่ปรึกษา ใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ทรงแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกแห่งชาติให้มีส่วนในการปกครองประเทศ รวมถึงการตรากฎหมายให้สมาชิกแห่งชาติมีอำนาจ เสนอแนะให้พระมหากษัตริย์ทรงสละราชสมบัติด้วยคะแนนเสียง ๒ ใน ๓ เพื่อให้สมาชิกพระราชวงศ์อื่นนอกจากพระราชวงศ์ วังชุกขึ้นครองราชย์ได้ แม้ว่าขณะนั้นภูฏานยังคงปกครองในระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่พระองค์ก็ทรงรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของฝ่ายต่าง ๆ อันนับเป็นแนวพระราชดำริที่ส่งผลให้มีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยในรัชกาลต่อมา

พระองค์ทรงดำเนินพระบรมราชวิเทโศบายในการนำประเทศ สู่สากล เช่น เข้าร่วมเป็นสมาชิกของแผนโคลัมโบ (Colombo Plan) ซึ่งเป็นองค์การความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ในเอเชียและแปซิฟิก และเข้าเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ นอกจากนี้ยังทรงพัฒนาบ้านเมืองให้ก้าวหน้าในทุกด้าน เช่น ด้านการศึกษา ทรงประกาศให้ภาษาซงखाเป็นภาษาประจำชาติ

ด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ทรงริเริ่มให้มีการคมนาคมโดยรถยนต์ และมีการก่อสร้างสถานที่สำคัญหลายแห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ที่เมืองพาโร ห้องสมุดแห่งชาติ หอจดหมายเหตุ สนามกีฬาแห่งชาติ ฯลฯ พระองค์เสด็จสวรรคตที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงครองราชสมบัติ ๒๐ ปี

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุก (Jigme Singye Wangchuck) พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๔ แห่งราชอาณาจักรภูฏาน เสด็จขึ้น ครองราชสมบัติสืบต่อจากสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ดอร์จี วังชุก พระราช บิดา เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ขณะพระชนมายุ ๑๗ พรรษา และทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๗ พระองค์ทรงได้รับการศึกษาเบื้องต้นทั้งด้าน วิทยาการ ศาสนา และจารีตประเพณีที่ภูฏาน ต่อมาเสด็จไปทรงศึกษา ที่เซนต์โยเซฟคอลเลจ เมืองดาร์จีลิง ประเทศอินเดีย จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงศึกษาที่ประเทศอังกฤษ แต่มิได้ทรงศึกษาจนสำเร็จ เนื่องจาก พระราชบิดาเสด็จสวรรคตกะทันหัน จึงทรงกลับมาปฏิบัติพระราช กรณียกิจ และเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระราชบิดา

ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ พระองค์ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษก สมรสกับพระชายาซึ่งเป็นธิดา ๔ คนพี่น้องในตระกูลผู้ครองแคว้น ในอดีต และมีพระราชพิธีอย่างเป็นทางการอีกครั้งเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ มีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวม ๑๐ พระองค์ จากพระราชินีทั้ง ๔ พระองค์ พระราชโอรสพระองค์โต คือ เจ้าชายจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ซึ่งทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมาร และเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อจากพระองค์ในเวลาต่อมา

แม้ภูฏานจะได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยแบบก้าวกระโดด ในรัชสมัยของพระราชบิดา แต่สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุก ก็ทรงดำเนินพระบรมราโชบายให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการ พัฒนา ทรงตั้งพระราชหฤทัยที่จะพัฒนาประเทศแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ตลอดจนธำรง รักษาวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของภูฏาน ทรงริเริ่มปรัชญาในการ

พัฒนาประเทศที่เรียกว่า “ความสุขมวลรวมประชาชาติ” (GNH-Gross National Happiness) ทรงเน้นการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีความสุขและความพึงพอใจมากกว่าการวัดการพัฒนาประเทศด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติหรือผลสำเร็จทางวัตถุเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจต้องแลกความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติกับการสูญเสียเอกลักษณ์ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่ดีทางธรรมชาติ ปรัชญาดังกล่าวมีองค์ประกอบ ๔ ประการคือ

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม
๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
๓. การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ที่ตีงามของชาวภูฏาน
๔. การส่งเสริมธรรมาภิบาล

การพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาทั้ง ๔ ประการดำเนินไปด้วยกันอย่างกลมกลืนตามหลักพุทธศาสนา มหายาน ภูฏานได้บรรจุหลักปรัชญานี้ไว้ในนโยบายและแผนงานของรัฐบาลทุกด้านนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา

ราชอาณาจักรภูฏานในรัชสมัยของสมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุกมีการเปลี่ยนแปลงด้านการปกครองที่สำคัญใน พ.ศ. ๒๕๔๑ เมื่อพระองค์ทรงเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการแผ่นดินโดยให้มีหัวหน้ารัฐบาลและสภาคณะมนตรีบริหารประเทศ หัวหน้ารัฐบาลคือประธานสภาคณะมนตรี ซึ่งคัดเลือกจากรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ หมุนเวียนกันดำรงตำแหน่งประธานสภาคณะมนตรี วาระละ ๑ ปี หลังจากนั้นได้มีการร่างรัฐธรรมนูญโดยศึกษาและเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญประเทศต่าง ๆ จำนวน ๑๕๐ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย จนแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๔๘ รัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีในระบอบรัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทน ๗๕ คน และวุฒิสภา ๒๕ คน นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศภูฏาน ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ในวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันชาติของประเทศ ภูฏาน สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุกทรงประกาศเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ต่อมาในวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ทรงประกาศสละราชสมบัติให้แก่องค์มกุฎราชกุมาร จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก (Jigme Khesar Namgyel Wangchuck) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์สืบต่อจากพระองค์ หลังจากนั้น ภูฏานภายใต้การปกครองของกษัตริย์พระองค์ใหม่ ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และครั้งที่ ๒ ซึ่งจัดขึ้นในอีก ๕ ปีต่อมา เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ตลอดระยะเวลาที่สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุก ทรงครองสิริราชสมบัติ พระองค์ได้ทรงสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศภูฏานในหลาย ๆ ด้าน ที่สำคัญยิ่งคือทรงสละพระราชอำนาจการปกครองเพื่อนำพาให้ประชาชนชาวภูฏานได้มีสิทธิเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตยดังเช่นนานาอารยประเทศ พระองค์จึงทรงได้รับการยกย่องจากชาวภูฏานว่าทรงเป็น “พระบิดาแห่งปวงชน”

● สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก (His Majesty King Jigme Khesar Namgyel Wangchuck)

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก และสมเด็จพระราชินี อาชิ เซอริง ยางตง วังชุก เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓ มีพระชนิษฐภคินีและพระอนุชาร่วมพระราชชนนี ๒ พระองค์ คือเจ้าหญิงอาชิ เตเชน ยังซัม และเจ้าชายดาโช จิกมี ดอร์จี วังชุก

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ทรงได้รับการศึกษาขั้นต้นที่ภูฏานและสาธารณรัฐอินเดีย จากนั้นทรงเข้าศึกษาระดับมัธยมที่คัชซิง อคาเดมี (Cushing Academy) ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำสหศึกษาที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงอายุกว่า ๑๐๐ ปี ของมลรัฐแมสซาชูเซตส์

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก

สหรัฐอเมริกา ต่อมาทรงเข้าศึกษาที่วิทยาลัยวีดัน (Wheaton College) ในมลรัฐเดียวกัน ทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ จากนั้น ทรงศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขาการเมืองการปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่วิทยาลัยแม็กดาเลน มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด สหราชอาณาจักร นอกจากนี้ ยังทรงศึกษาหลักสูตรการป้องกันประเทศที่มหาวิทยาลัยแห่งชาติกรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๕ แห่งพระราชวงศ์วังชุก เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ขณะพระชนมายุ ๒๘ พรรษา พระราชพิธีบรมราชาภิเษกอย่างเป็นทางการจัดขึ้น ณ ทาชิโชง (Tashichho Dzong) เมืองทิมพู เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันประกอบพระราชพิธีพระองค์ทรงมีพระราชดำรัสแก่พระราชอาคันตุกะและพสกนิกรชาวภูฏานว่า

“ข้าพเจ้าไม่ต้องการสิ่งอื่นใด สิ่งที่สำคัญสำหรับข้าพเจ้าคือ ความหวังและความมุ่งมั่นปรารถนาของประชาชน และพระชนมายุอันยืนยาวด้วยพระพลานามัยที่แข็งแรงสำหรับสมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ชิงเย วังชุกของข้าพเจ้า ในโอกาสอันพิเศษยิ่งนี้ ขอจงร่วมกันสวดมนต์และอธิษฐานขอให้แสงตะวันอันเฉิดฉายแห่งความสุข สาดส่องลงมาสู่ประเทศชาติของเราเสมอไป”

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุกทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับนางสาวเจตซุน เปมา (Jetsun Pema) สตรีสามัญชนชาวภูฏาน จากตระกูลที่ใกล้ชิดกับพระราชวงศ์เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ ปุนาคาซง (Punakha Dzong) เมืองปุนาคา ภายหลังพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ทรงสถาปนาพระอิสริยยศพระมเหสีเจตซุนเป็นสมเด็จพระราชินีเจตซุน เปมา วังชุก ปัจจุบันมีพระราชโอรส ๑ พระองค์ ทรงพระนามว่า เจ้าชาย “กยาลซีย์” (Gyalsey) ประสูติเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

สมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี ซิงเย วังชุกทรงเป็นองค์ประธานประกอบพระราชพิธี
บรมราชาภิเษกสมเด็จพระราชาธิบดี จิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก
พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันแห่งราชอาณาจักรภูฏาน
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ ทาชิโชง (Tashichho Dzong)
เมืองทิมพู

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ทรงโปรด
ศิลปะการวาดภาพ ถ่ายภาพ รวมถึงกีฬาหลายประเภท โดยเฉพาะ
บาสเกตบอล และการยิงธนูตามแบบอย่างของชาวมองโกล โปรดการทรง
พระอักษรหนังสือทุกชนิดและทรงศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ก่อนเสด็จขึ้น
ครองราชสมบัติ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่สำคัญ อาทิ ใน พ.ศ.๒๕๔๔
ทรงดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตและผู้แทนถาวรแห่งภูฏานประจำ
สหประชาชาติ และ อธิการบดีมหาวิทยาลัยภูฏาน และทรงเป็นองค์
อุปถัมภ์องค์กร Bhutan Chamber of Commerce and Industry
เป็นต้น นอกจากนี้ พระองค์ยังได้เสด็จพระราชดำเนินแทนสมเด็จพระ
พระราชบิดาไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจยังต่างประเทศ
ในหลายโอกาส ทำให้ได้ทรงเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณี รวมถึงการศึกษา
การปกครองและองค์กรเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ซึ่งทรงนำมาเป็น

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก
และสมเด็จพระราชินีเจตซุน เปมา ในวันพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

แนวทางในการเปลี่ยนแปลงภูฏานให้เจริญก้าวหน้า ส่งผลให้ประชาชน
มีความสุขอย่างยั่งยืนโดยทั่วกัน

ในฐานะที่ทรงเป็นพระประมุขพระองค์แรกของภูฏาน
ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย พระองค์ทรงพยายาม
สร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทางประชาธิปไตยแก่ประชาชน
เช่น ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกในภูฏาน ในวันที่ ๒๔ มีนาคม
พ.ศ. ๒๕๕๑ ทรงจัดให้มีการเลือกตั้งจำลอง (Mock Election) ขึ้นในวันที่
๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อชักจูงและเตรียมความพร้อมแก่เจ้าหน้าที่
ผู้จัดการเลือกตั้งและประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้คุ้นเคยกับการเลือกตั้ง

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก สมเด็จพระราชินีเจตซุน เปมา วังชุกและพระราชโอรส เจ้าชายกยาลซีย์

ครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองของภูฏาน โดยมีตัวแทนจากองค์กรสหประชาชาติและจากประเทศอินเดียเข้าร่วมสังเกตการณ์การเลือกตั้งจำลองในครั้งนี้ด้วย

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก มีความสนพระทัยอย่างยิ่งในการพัฒนาชนบทของราชอาณาจักรภูฏาน พระองค์ได้เสด็จฯ ไปตามชนบทห่างไกลเพื่อทอดพระเนตรทุกข์สุขของประชาชน

ทรงให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้วยพระเมตตาและความห่วงใย ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ เจริญรอยตามแบบพระราชบิดา เพื่อสานต่อพระบรมราโชบายในการปกครองประเทศตามหลักปรัชญาความสุขมวลรวมประชาชาติ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงให้ความสำคัญการพेटิตูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทรงถือเป็นแบบอย่างในการเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเสียสละเพื่อพสกนิกร โดยเฉพาะแนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้เสด็จฯ มาทรงศึกษาและ

ทัศนียภาพเมืองฟาโร ประเทศพม่า

ทอดพระเนตรโครงการหลวง เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างและประยุกต์ใช้กับหลักปรัชญาความสุขมวลรวมประชาชาติของพระราชบิดาด้วย

ตลอดระยะเวลาเกือบ ๑๐ ปีที่สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุกเสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พสกนิกรชาวภูฏานได้ประจักษ์แล้วว่า พระองค์ทรงอยู่เคียงข้างประชาชน และทรงปฏิบัติพระองค์ดังพระราชดำรัสที่เคยพระราชทานแก่ราษฎรว่า “เราจะไม่ปกครองท่านดังเจ้าชีวิต เราจะปกครองท่านเหมือนดังพ่อแม่ จะดูแลท่านดังพี่ชายและรับใช้ดังเช่นลูกชาย” พระองค์จึงทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวภูฏาน ซึ่งเคารพรักและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ด้วยความจงรักภักดีอย่างมั่นคงมาจนถึงปัจจุบัน

❶ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรภูฏาน

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรภูฏานสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยรัฐบาลไทยมอบหมายให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงธากา บังคลาเทศ มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรภูฏานอีกแห่งหนึ่ง ส่วนสถาน

เอกอัครราชทูตภูฏานประจำประเทศไทยจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน โดยมีความคล้ายคลึงกันในด้านการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข และนับถือพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกัน

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ไทยและภูฏานยังมีความร่วมมือในด้านอื่น ๆ อีก ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และด้านวิชาการ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ฝ่ายไทยได้ให้ความร่วมมือและการสนับสนุนทางวิชาการเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ภูฏานในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ การศึกษา การเกษตร และการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะความร่วมมือเพื่อการพัฒนาบนพื้นที่สูงระหว่างสองประเทศ ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้โครงการหลวงใช้เป็นทุนในการช่วยเหลือพัฒนาประเทศภูฏาน นอกจากนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนของโรงเรียนในประเทศภูฏาน จำนวน ๖ แห่งเป็นโครงการในพระราชูปถัมภ์อีกด้วย

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์ภูฏาน

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๒๓ - ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรภูฏานอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก

วันที่ ๑๘ - ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนราชอาณาจักรภูฏานอย่างเป็นทางการ

พระราชวงศ์ภูฏาน

เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งภูฏาน เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เพื่อทอดพระเนตรโครงการหลวงที่จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๑๑ - ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งภูฏาน เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะผู้แทนประมุขประเทศภูฏานเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

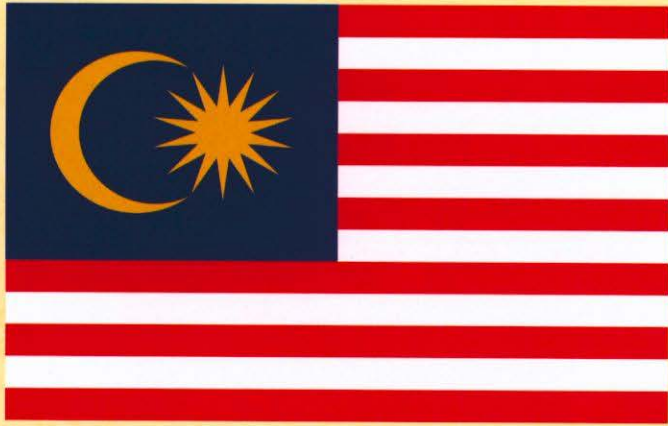
วันที่ ๒๔ - ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งภูฏาน เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เพื่อทอดพระเนตรงานพืชสวนโลก จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารภูฏาน เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และทรงเข้าร่วมพิธีทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา การเมือง และเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรังสิต ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

วันที่ ๑๓ - ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และวันที่ ๔ - ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีเจตซุน เปมา เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

มาเลเซีย

Malaysia

มาเลเซีย (Malaysia) เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ในเขตเส้นศูนย์สูตร ประกอบด้วยดินแดนสองส่วน คือ มาเลเซียตะวันตกตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายู ประกอบด้วยรัฐ ๑๑ รัฐ คือ ปะหัง สลังงอร์ เนกรีเซมบิลัน มะละกา ยะโฮร์ เประ กลันตัน ตรังกานุ ปีนัง เกดะห์ และปะลิส และมาเลเซียตะวันออกตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว (กาลิมันตัน) มี ๒ รัฐ คือ ซาบาห์และซาราวัก นอกจากนี้ยังมีเขตการปกครองภายใต้สหพันธรัฐ ๓ เขต คือ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมืองปูตราจายา และเกาะลาบวน มีเนื้อที่ประมาณ ๓๒๙,๗๕๘ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวง คือ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ภาษาราชการ คือ ภาษามลายู และภาษาอังกฤษซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลาย มาเลเซียมีประชากรรวมทั้งสิ้น ๓๐.๔ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มาเลเซียมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ พระประมุขของคปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชาธิบดี อัลมุตัสติม บิลลาฮี มูฮิบบุดดีน ตวนกู อัลฮัจญ์ อับดุล ฮาลิม มูฮัมหมัด ซาห์ อิบนิ อัลมาฮูม สุลต่าน บาดลิซฮ์ (His Majesty The Yang di-Pertuan Agong XIV Almu'tasimu Billahi Muhibbuddin Tuanku Alhaj Abdul Halim Mu'adzam Shah ibni Almarhum Sultan Badlishah)

ธงชาติมาเลเซีย

หรือที่เรียกว่า “*ยาลูร์แกมิลัง*” (Jalur Gemilang) มีความหมายว่า ธงริ้วแห่งเกียรติศักดิ์ บนผืนธงประกอบไปด้วยแถบสีแดงสลับสีขาวในแนวนอน ๑๔ แถบ แต่ละแถบมีความกว้างเท่ากัน หมายถึง สถานะอันเสมอภาคของรัฐทั้ง ๑๓ รัฐ และรัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ที่มีธงด้านคันธงมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำเงิน ภายในมีเครื่องหมายพระจันทร์เสี้ยวสี่เหลี่ยมและดาวสี่เหลี่ยม ๑๔ แฉก ที่เรียกว่า “*ดาราสหพันธ์*” (Bintang Persekutuan) พระจันทร์เสี้ยว

หมายถึง ศาสนาอิสลาม ศาสนาประจำชาติของมาเลเซีย ดาว ๑๔ แฉก หมายถึง ความเป็นเอกภาพในหมู่รัฐทั้งหมด สี่เหลี่ยมของพระจันทร์เสี้ยวและดาว ๑๔ แฉก เป็น สีแห่งยัง ดี-เปอร์ตวน อากง พระประมุขแห่งมาเลเซีย ส่วนสีน้ำเงินในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หมายถึง ความสามัคคีของชาวมาเลเซีย ธงนี้ประกาศใช้ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

ตราแผ่นดินมาเลเซีย

ประกอบด้วยส่วนหลัก ๕ ส่วนได้แก่ โล่ พระจันทร์เสี้ยวสี่เหลี่ยมและดาวสี่เหลี่ยม ๑๔ แฉก เสือโคร่ง ๒ ตัวและแถบผ้า แต่ละส่วนมีความหมายคือ เครื่องยอดเป็นรูปพระจันทร์เสี้ยวสี่เหลี่ยมและดาวสี่เหลี่ยม ๑๔ แฉก พระจันทร์เสี้ยวหมายถึงศาสนาอิสลาม ดาว ๑๔ แฉกหมายถึงความเสมอภาคของรัฐทั้ง ๑๓ รัฐ และรัฐบาลกลางที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ สี่เหลี่ยมเป็นสีของยัง ดี-เปอร์ตวน อากง ภายในโล่เป็นสัญลักษณ์แทนการรวมเป็นเอกภาพของรัฐต่าง ๆ แบ่งเป็น ๓ ส่วนคือ ด้านบนสุดเป็นรูปกริช ๕ เล่มบนพื้นสีแดง หมายถึง อดีตรัฐมลายูที่อยู่นอกสหพันธรัฐมลายาคือ รัฐยะโฮร์ ตรังกานุ กลันตัน เกดะห์ และปะลิส แถวล่างลงมา ด้านซ้ายสุดเป็นรูปต้นปาล์มหมายถึง รัฐปีนัง ตรงกลางเป็นช่องสี่เหลี่ยมผืนผ้า ๔ แถวเป็นสีธงชาติสหพันธรัฐมลายาเดิม คือสีแดง สีดำ สีขาวและสี่เหลี่ยม ด้านขวาสุดเป็นรูปต้นมะขามป้อม หมายถึงรัฐมะละกา ส่วนล่างของโล่แบ่งเป็น ๓ ช่อง ด้านซ้ายสุดเป็นตราประจำรัฐซาบาห์ ตรงกลางเป็นดอกชบา ดอกไม้ประจำชาติมาเลเซีย ส่วนขวาสุดเป็นตราประจำรัฐซาราวัก ประคองข้างด้วยเสือโคร่ง ๒ ตัวอันเป็นธรรมเนียมเดิมของ

อิสตานา เนการา หรือพระราชวังแห่งชาติ ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

ชาวมลายู หมายถึงกำลังและความกล้าหาญ ส่วนแถบคำขวัญด้านล่าง มีข้อความภาษามลายู เขียนเป็นอักษรโรมันและยาว่า “*Bersekutu Bertambah Mutu*” หมายความว่า “ความเป็นเอกภาพคือพลัง”

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งมาเลเซีย

ดินแดนอันเป็นที่ตั้งของประเทศมาเลเซียในปัจจุบัน เดิมมีชนหลากหลายเชื้อชาติเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัย เนื่องจากเป็นดินแดนที่คุมช่องแคบมะละกาซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญ นอกจากนี้จะมีชนพื้นเมืองที่พูดภาษามลายูอาศัยอยู่แล้ว ยังมีกลุ่มเชื้อชาติอินเดีย กลุ่มชาวจีน และกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ อีกหลายเผ่าอาศัยอยู่ในรัฐต่าง ๆ ต่อมาชาวยุโรป จึงได้เข้าเดินทางมายังดินแดนแห่งนี้ โดยเริ่มจากโปรตุเกส ฮอลันดาหรือ ดัตช์ จนกระทั่งในที่สุดอังกฤษได้ครอบครองดินแดนบนคาบสมุทรมลายู แห่งนี้จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ มาเลเซียหรือสหพันธ์มลายาในขณะนั้นจึงได้รับเอกราชจากอังกฤษ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียหรือในภาษามลายูเรียกว่า ยัง ดี-เปอร์ตวน อากง (Yang di-Pertuan Agong) มิได้มาจากการสืบสันตติวงศ์เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ แต่มาจากการเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาเลเซีย โดยหลังจากที่มาเลเซียได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ แล้ว ตนกู อับดุล เราะห์มาน (Tunku Abdul Rahman) นายกรัฐมนตรีคนแรกของมาเลเซียได้เสนอวิธีการแต่งตั้งสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียเพื่อเป็นตัวแทนของประเทศ ในฐานะพระประมุขแห่งมาเลเซีย โดยกำหนดหลักการว่าตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียจะคัดเลือกจากเจ้าผู้ครองรัฐ ๙ รัฐ ได้แก่ เนกรีเซมบิลัน สลังงอร์ ปะลิส ตรังกานู เกดะห์ กลันตัน ปะหัง ยะโฮร์ และเปเรส ส่วนอีก ๔ รัฐ คือ ปีนัง มะละกา ซาบาห์ และซาราวัก ไม่มีสุลต่านปกครอง แต่สมเด็จพระราชาธิบดีจะทรงแต่งตั้งผู้ว่าการรัฐ (Yang di-Pertuan Negeri) ตามคำแนะนำของมุขมนตรีรัฐนั้น ๆ ที่ประชุมเจ้าผู้ครองรัฐ (Conferences of Rulers) จะลงคะแนนเลือกตั้ง

สมเด็จพระราชาธิบดี และจะผลัดเปลี่ยนกันดำรงตำแหน่งวาระละ ๕ ปี โดยธรรมเนียมปฏิบัติ ที่ประชุมเจ้าผู้ครองรัฐจะเลือกสุลต่านที่ดำรงตำแหน่งเจ้าผู้ครองรัฐมานานที่สุดเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ใน พ.ศ. ๒๕๓๗ ภายหลังจากที่สุลต่านรัฐประะได้รับเลือกเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๙ และทรงดำรงตำแหน่งครบวาระ ถือว่าสุลต่านทุกรัฐได้ดำรงตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียครบถ้วนทุกพระองค์แล้ว ลำดับอาวุโสของสุลต่านจะเปลี่ยนเป็นเรียงตามลำดับการเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีในรอบแรก ซึ่งเริ่มจากสุลต่านรัฐเนกรีเซมบิลันเป็นลำดับแรกและสุลต่านรัฐประะเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ สุลต่านที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือสุลต่านที่ที่ประชุมเจ้าผู้ครองรัฐมีความเห็นว่าจะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จะไม่มีสิทธิ์ได้รับเลือกเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียทรงเป็นผู้แต่งตั้งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งเข้ามานั่งในสภามากที่สุด มาเลเซียมีสภา ๒ สภา ได้แก่ วุฒิสภา เรียกว่า เดวัน เนกรา (Dewan Negara) และสภาผู้แทนราษฎร เรียกว่า เดวัน รักยัต (Dewan Rakyat) การปกครองของมาเลเซียเป็นแบบสหพันธรัฐ มีรัฐบาลกลางทำหน้าที่ดูแลเรื่องระดับประเทศ และแต่ละรัฐมีรัฐบาลของรัฐดูแลด้านต่าง ๆ ภายในรัฐเองด้วย

นอกจากนี้ มาเลเซียยังมีตำแหน่งรองสมเด็จพระราชาธิบดี (Timbalan Yang di-Pertuan Agong) ซึ่งมาจากการเลือกตั้งเช่นเดียวกับตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดี โดยจะปฏิบัติหน้าที่ในกรณีสมเด็จพระราชาธิบดีเสด็จฯ ต่างประเทศ ประชวร สวรรคต หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

แต่เดิมสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียประทับอยู่ที่อิสตานาเนการา (Istana Negara) หรือพระราชวังแห่งชาติ (National Palace) ที่ตั้งอยู่ในเขตจาลันไซฮิต ปุตรา (Jalan Syed Putra) ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ต่อมาได้มีการสร้างพระราชวังแห่งใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เขตจาลันดูทา (Jalan Duta) ในกรุงกัวลาลัมเปอร์ และ

ก่อสร้างเสร็จสิ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ปัจจุบันสมเด็จพระราชาธิบดีประทับอยู่ ณ พระราชวังแห่งใหม่นี้ ส่วนพระราชวังเดิมได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นพิพิธภัณฑสถานหลวง (Royal Museum) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจและการปกครอง ถึงแม้ว่ามาเลเซียจะมีรัฐบาลบริหารประเทศ แต่สมเด็จพระราชาธิบดีทรงมีความสำคัญต่อประเทศเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงเป็นประมุขสูงสุดของประเทศและผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพ นอกจากนี้ ยังทรงเป็นประมุขแห่งศาสนาอิสลามของชาวมาเลเซีย รวมทั้งเป็นผู้นำอันเป็นที่เคารพรักของประชาชนด้วย

๑. รายพระนามสมเด็จพระราชาธิบดี (ยังดี-เปอร์ตวน อากง) แห่งมาเลเซีย (ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ – ปัจจุบัน)

๑. สมเด็จพระราชาธิบดีตีตวนกู อับดุล เราะห์มาน (๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ – ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓) สุลต่านจากรัฐเนกรีเซมบิลัน
๒. สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน ฮีซามุดดีน อาลัม ชาห์ (๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ – ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓) สุลต่านจากรัฐสลังงอร์
๓. สมเด็จพระราชาธิบดีตีตวนกู ซัยยิด ปุตรา (๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓ – ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๘) สุลต่านจากรัฐปะลิส
๔. สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน อีสมาอิล นาซีรุดดีน ชาห์ (๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๘ – ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓) สุลต่านจากรัฐตรังกานู
๕. สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน อับดุล ฮาลิม มูอัซซิม ชาห์ (๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓ – ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘) สุลต่านจากรัฐเกดะห์
๖. สมเด็จพระราชาธิบดียะห์ยา เปตรา (๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ – ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒) สุลต่านจากรัฐกลันตัน
๗. สมเด็จพระราชาธิบดีอะห์มัด ชาห์ อัล-มุสตัน บิลละห์ (๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒ – ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๗) สุลต่านจากรัฐปะหัง
๘. สมเด็จพระราชาธิบดีอิสกันดาร์ (๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๗ – ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒) สุลต่านจากรัฐยะโฮร์

๙. สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านอัสลัน มูฮิบบุดดิน ซาห์ (๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ – ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗) สุลต่านจากรัฐเประ
๑๐. สมเด็จพระราชาธิบดีตีตวนกู จาฟาร์ (๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒) สุลต่านจากรัฐเนกรีเซมบิลัน
๑๑. สมเด็จพระราชาธิบดีซาลาฮุดดีน อับดุล อาซิซ (๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔) สุลต่านจากรัฐสลังงอร์
๑๒. สมเด็จพระราชาธิบดีตีตวนกู ไฮอิด ชีร์จูดดีน (๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙) สุลต่านจากรัฐปะลิส
๑๓. สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน มีซาน ไชนัล อาบิติน (๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔) สุลต่านจากรัฐตรังگانู
๑๔. สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล ฮาลิม มูอัซซัม ซาห์ (๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ – ปัจจุบัน) สุลต่านจากรัฐเกดะห์

● สมเด็จพระราชาธิบดี อัลมุตัสสิม บิลลาฮี มูฮิบบุดดิน ตวนกู อัลฮัจญ์ อับดุล ฮาลิม มูอัซซัม ซาห์ อิบนิ อัลมาฮุม สุลต่าน บาดลิซฮ์ (His Majesty The Yang di-Pertuan Agong XIV Almu'tasimu Billahi Muhibbuddin Tuanku Alhaj Abdul Halim Mu'adzam Shah ibni Almarhum Sultan Badlishah)

สมเด็จพระราชาธิบดี อัลมุตัสสิม บิลลาฮี มูฮิบบุดดิน ตวนกู อัลฮัจญ์ อับดุล ฮาลิม มูอัซซัม ซาห์ อิบนิ อัลมาฮุม สุลต่าน บาดลิซฮ์ ทรงเป็นสุลต่านพระองค์แรกที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียถึง ๒ ครั้ง คือ สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียองค์ที่ ๕ และองค์ที่ ๑๔ และเป็นสุลต่านแห่งรัฐเกดะห์องค์ที่ ๒๗ เป็นพระราชโอรสในสุลต่านบาดลิซฮ์ (Sultan Badlishah) สุลต่านแห่งรัฐเกดะห์องค์ที่ ๒๖ และตวนกู โซฟีอะห์ บินตี ตนกู มาห์มุด (Tunku Sofiah binti Tunku Mahmud) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ พระราชวังแห่งอลอร์สตาร์ เมืองอลอร์สตาร์ รัฐเกดะห์ ทรงได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนติติ กาจ่าห์ มาเลย์ (Titi Gajah Malay School) ต่อมาทรงเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยสุลต่าน อับดุล ฮามิด (Sultan Abdul Hamid College) หลังจากนั้นใน พ.ศ. ๒๔๙๕ ทรงศึกษาต่อสาขาสังคมศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่วิทยาลัย

สมเด็จพระราชาธิบดีอับดุล ฮาลิม มูอัซซัม ซาห์

วาดแฮม มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด (Wadham College, University of Oxford) สหราชอาณาจักร และสำเร็จการศึกษาใน พ.ศ. ๒๔๙๘

สมเด็จพระราชาธิบดีทรงมีศักดิ์เป็นพระนัดดาของตวนกู อับดุลเราะห์มาน ผู้ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งประเทศมาเลเซีย และ

สถาปนามหานครกัวลาลัมเปอร์ เมืองหลวงของมาเลเซีย

เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของมาเลเซีย ตนกู अबดุล เราะห์มานเป็นพี่น้องต่างพระราชมารดากับสุลต่านบาดลิซาห์ พระราชบิดาของพระองค์ ส่วนพระอัยกาของพระองค์ คือ สุลต่าน अबดุล ฮามิด ฮาลิม ชาห์ (Sultan Abdul Hamid Halim Shah) สุลต่านองค์ที่ ๒๕ แห่งรัฐเกดะห์ หรืออดีตเจ้าพระยาไทรบุรี

สมเด็จพระราชาธิบดีทรงอภิเษกสมรสกับตวันกู บาฮียะห์ (Tuanku Bahiyah) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ และมีพระราชธิดา ๓ พระองค์ คือ ตนกู โซระยา (Tunku Soraya) ตนกู ซารินา (Tunku Sarina) และ ตนกู อินทาน ซาฟินาซ (Tunku Intan Safinaz)

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศเป็นสุลต่านแห่งเกดะห์องค์ที่ ๒๗ ต่อจากพระราชบิดา ครั้นวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ทรงได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุม

เจ้าผู้ครองรัฐขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๕ แห่งมาเลเซีย ทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔ ต่อมาทรงอภิเษกสมรสกับตวันกู ฮัจญะห์ ฮามินะห์ (Tuanku Hajah Haminah) พระชายาองค์ที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เสด็จขึ้นครองราชย์ครั้งที่ ๒ เป็นสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๔ แห่งมาเลเซีย และทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ในโอกาสนี้ ทรงสถาปนาตวันกู ฮัจญะห์ ฮามินะห์ พระชายาองค์ที่ ๒ (ตวันกู บาฮียะห์ พระชายาองค์แรกสิ้นพระชนม์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖) ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินี ประไหมสุหรี อากง ตวันกู ฮัจญะห์ ฮามินะห์ (Her Majesty The Raja Permaisuri Agong Tuanku Hajah Haminah)

สมเด็จพระราชาธิบดีทรงอุทิศเวลาส่วนใหญ่ทรงงานที่พระราชวังแห่งชาติ ทรงดำเนินพระบรมราโชบายปกครองประเทศ โดยเน้นเรื่องความมั่นคง และความสามัคคีในหมู่ประชาชน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาทางสังคมและศาสนา นอกจากนี้ ยังทรงให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษา ในแต่ละปีพระองค์จะเสด็จฯ ไปทรงร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาทุกระดับชั้น และยังทรงดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยในมาเลเซียหลายแห่ง อาทิ Universiti Teknologi Mara (UiTM) Universiti Utara Malaysia (UUM) และ Universiti Pertahanan Nasional Malaysia (UPNM) ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ สมเด็จพระราชาธิบดีทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการเพื่อความผาสุกของคนในชาติ และความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงทรงเป็นที่รักและเคารพเทิดทูนของประชาชนชาวมาเลเซียเสมอมา

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับประเทศมาเลเซีย

ราชอาณาจักรไทยกับประเทศมาเลเซียมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันอย่างยาวนาน เนื่องจากประเทศทั้งสองมีพรมแดนติดต่อกันในอดีตหัวเมืองมลายูทั้ง ๔ ได้แก่ กลันตัน ตรังกานู เกดะห์ (ไทรบุรี) และปะลิส อยู่ภายใต้การปกครองของไทยมาก่อน จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๔๕๒ ไทยกับอังกฤษได้ตกลงทำสนธิสัญญาแองโกล-สยาม หรือสนธิสัญญากรุงเทพฯ ส่งผลให้หัวเมืองมลายูดังกล่าวตกไปอยู่ในความปกครองของอังกฤษ และต่อมาได้กลายเป็นดินแดนของมาเลเซียในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ยังมีกลุ่มคนมาเลเซียเชื้อสายไทยหลงเหลืออยู่ในรัฐทั้ง ๔ และกลายเป็นพลเมืองของมาเลเซียมาจนถึงทุกวันนี้ คนกลุ่มนี้ยังคงสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทย อาทิ ประเพณีสงกรานต์ ลอยกระทง และยังคงใช้ภาษาไทยสื่อสารกันในห้องถิ่น

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับมาเลเซียเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ และมีสถานเอกอัครราชทูตตั้งอยู่ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ไทยยังมีสถานกงสุลใหญ่ในมาเลเซียอีก ๒ แห่ง ได้แก่ สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองปีนัง และสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองโกตาบารู ส่วนมาเลเซียมีสถานเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศไทยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และสถานกงสุลใหญ่มาเลเซียประจำจังหวัดสงขลาด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมาเลเซียด้านการเมือง มีนโยบายมุ่งเน้นและส่งเสริมความสัมพันธ์ในฐานะประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีความร่วมมือต่อกันหลายอย่าง อาทิ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งสองประเทศได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือสำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย (Thailand - Malaysia Committee on Joint Development Strategy for Border Areas - JDS) มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาความกินดีอยู่ดีของประชาชนในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ยะลา สตูล ปัตตานี และนราธิวาส) กับ ๔ รัฐภาคเหนือของมาเลเซีย (ปะลิส เกดะห์ กลันตัน และเประ เฉพาะอำเภอเป็งกาลีฮูลู)

ความสัมพันธ์ด้านสังคมและวัฒนธรรม ไทยกับมาเลเซียมีความใกล้ชิดกันในระดับท้องถิ่น มีการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างกันเพื่อส่งเสริมการติดต่อระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำศาสนาอิสลาม รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหารจัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามด้วย

ความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือทางวิชาการ ไทยกับมาเลเซียมีความร่วมมือทางวิชาการภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและมาเลเซีย และบันทึกความเข้าใจว่าด้วย

สมเด็จพระราชาธิบดีตวนกู ไชฮิด ชีริงฮุดดิน อิบนิ อัลมาร์ฮูม ตวนกู ไชฮิด ปุตรา จามาลุลไลล์ ยัง ดี - เปอร์ตวน อากง องค์ที่ ๑๒ และสมเด็จพระราชินี สเลตัจจา มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์มาเลเซีย

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๒๐ - ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนสหพันธมลายาอย่างเป็นทางการ

วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนรัฐกลันตันอย่างเป็นทางการ ในโอกาสที่สุลต่านแห่งรัฐกลันตันทรงครองราชย์ครบ ๒๕ ปี และต่อมาในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ เสด็จฯ เยือนรัฐกลันตัน ในโอกาสพิธีอภิเษกสมรสของมกุฎราชกุมารแห่งรัฐกลันตันกับนางสาวกังสดาล พิพิธภักดี (สตรีไทย ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดปัตตานี)

วันที่ ๓๐ สิงหาคม - ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เป็นผู้แทนพระองค์ทรงร่วมงานฉลองเอกราช ๕๐ ปี ของมาเลเซีย ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของสมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๓ แห่งมาเลเซีย

วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนมาเลเซียเพื่อทรงนำนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าไปทัศนศึกษา ณ เมืองมะละกา และปีนัง

● พระราชวงศ์มาเลเซีย

วันที่ ๑ - ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ สมเด็จพระราชาธิบดี อับดุล ฮาลิม มูฮัมหมัด ชาห์ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบัน เมื่อครั้ง

ทรงดำรงตำแหน่งสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซียองค์ที่ ๕ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นมงคลยิ่งราชมิตรภรณ์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๗ - ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๑ และสมเด็จพระราชินี เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๑๑ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๒ และสมเด็จพระราชินี เสด็จฯ มาร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๙ - ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๓ และสมเด็จพระราชินี เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

วันที่ ๒ - ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ ๑๔ (องค์ปัจจุบัน) พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินี เสด็จฯ เยือนประเทศไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ (ฝ่ายหน้า) แต่สมเด็จพระราชาธิบดี และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า (ฝ่ายใน) แต่สมเด็จพระราชินีแห่งมาเลเซีย

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

United Arab Emirates

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ หรือ UAE ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอาหรับ ทิศเหนือ ติดกับอ่าวเปอร์เซีย ทิศตะวันออก ติดกับรัฐสุลต่านโอมานและอ่าวเปอร์เซียบริเวณช่องแคบฮอร์มุซและอ่าวโอมาน ทิศใต้และทิศตะวันตก ติดกับรัฐสุลต่านโอมานและราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๖๐๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงอาบูดาบี มีประชากร ๙.๓ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๖) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม แบ่งเป็นนิกายซุนนี ร้อยละ ๘๐ นิกายชีอะฮ์ร้อยละ ๑๖ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๔ นับถือศาสนาฮินดู ศาสนาคริสต์และอื่น ๆ ภาษาราชการคือ ภาษาอาหรับ นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวาง ส่วนภาษาฟาร์ซี (Farsi) ใช้ในหมู่ชาวอิหร่าน

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีการปกครองในระบอบราชาธิปไตย ในลักษณะสหพันธรัฐ ประกอบด้วยรัฐ ๗ รัฐ ได้แก่ อาบูดาบี (Abu Dhabi) ดูไบ (Dubai เป็นเมืองท่าและศูนย์กลางทางธุรกิจ) ซาฮีเจาะห์ (Sahrjah) อัจมาน (Ajman) ราชะฮ์คอยมะฮ์ (Rais al-Khaimah) ฟุญัยเราะฮ์ (Fujairah) และอุมมุล กอยวาน (Umm al-Qaiwain) และมีประธานสูงสุดซึ่งเลือกมาจากเจ้าผู้ครองรัฐแต่ละรัฐทรงเป็นประมุข พระประมุของค์ปัจจุบันคือ **เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน (His Highness Sheikh Khalifa bin Zayed Al Nahyan) แห่งราชวงศ์ อาล-นะฮ์ยาน**

● ธงชาติสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ลักษณะเป็นธงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ในพื้นธงประกอบด้วยสี่พันธมิตรอาหรับ ๔ สี คือ แถบแนวตั้งสีแดง อยู่ด้านติดคันธง กว้าง ๑ ใน ๕ ส่วนของด้านยาว ส่วนที่เหลือเป็นแถบ ๓ สีตามแนวนอน ได้แก่ สีเขียว สีขาว และสีดำ

เรียงตามลำดับจากบนลงล่าง แต่ละแถบสีกว้างเท่ากัน ทั้ง ๔ สีมีความหมายดังนี้ สีเขียว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ สีขาว หมายถึง ความเป็นกลาง สีดำ หมายถึง ปีโตรเลียม และสีแดง หมายถึง ความแข็งแกร่ง กล้าหาญ

● ตราแผ่นดินสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

เป็นรูปเหยี่ยวกางปีกมีโล่ทรงกลมที่กลางอกเหยี่ยว ตรงกลางโล่เป็นรูปธงชาติสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ใต้ทรงเล็บของเหยี่ยว จับแผ่นป้ายเขียนเป็นภาษาอาหรับว่า สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

อาณาบริเวณที่เป็นประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ปัจจุบัน เคยมีผู้คนอยู่อาศัยสืบเนื่องมาเป็นเวลาหลายพันปีมาแล้ว โดยในระยะแรกยังอยู่กับแบบกระจัดกระจายเป็นเผ่า มีหัวหน้าเผ่าปกครอง ต่อมาจึงมีการรวมตัวเป็นปึกแผ่นตั้งเป็นรัฐ แต่ละรัฐต่างเป็นอิสระ มีเจ้าผู้ครองรัฐ (Emir) เป็นผู้นำ รัฐเหล่านี้บ้างก็ทำสงครามรบพุ่งกัน บ้างก็เป็นพันธมิตรกัน เมื่อศาสนาอิสลามได้แผ่ขยายเข้ามาสู่คาบสมุทรอาหรับในราว พ.ศ. ๑๒๐๐ ผู้คนเริ่มหันมานับถือศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้บรรดารัฐต่าง ๆ แถบอ่าวเปอร์เซียได้ติดต่อค้าขายกับรัฐและอาณาจักรทางยุโรปและเอเชียมาก่อน จนกระทั่งพ่อค้าชาวยุโรปได้เดินทางเข้ามาหาทำเลทำการค้าแข่งกับพ่อค้าอาหรับ เปอร์เซีย และตุรกี ภายหลังกอังกฤษได้เข้ามาครองความเป็นเจ้าตลาดและมีอิทธิพลอย่างมากหลังจากสามารถยึดครองอินเดียเป็นอาณานิคม

ในช่วง พ.ศ. ๒๒๔๓ - ๒๓๔๓ ได้เกิดสงครามระหว่างอังกฤษและพ่อค้าอาหรับ อังกฤษได้โจมตีราชะฮ์คอยมะฮ์ ใน พ.ศ. ๒๓๖๓

พระราชวังหลวงแห่งกรุงอาบูดาบี (ที่มา : www.peas-and-carrots.us)

ผู้ปกครองรัฐอาหรับบริเวณอ่าวเปอร์เซียจึงยินยอมตกลงทำสัญญาสงบศึกกับอังกฤษเพื่อป้องกันสงครามทางทะเล เป็นที่มาของการจัดตั้งและเรียกชื่อกลุ่มรัฐเซคเหล่านี้ว่า รัฐทรูเซียล (Trucial States) หรือ รัฐสงบศึก โดยอังกฤษรับดูแลรับผิดชอบด้านการทหาร ตลอดจนด้านการต่างประเทศ หรือเรียกว่า การเป็นรัฐในอารักขาของอังกฤษ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๗๖ เริ่มมีตระกูลผู้นำหรือเจ้าผู้ครองรัฐที่ทรงอิทธิพลในแต่ละรัฐชัดเจนขึ้น ได้แก่ ราชวงศ์อาล-นะฮ์ยาน (Al Nahyan) แห่งอาบูดาบี ราชวงศ์อาล-มัคทุม (Al Mactoum) แห่งดูไบ ราชวงศ์อาล-นูอิมิ (Al Nuaimi) แห่งอัจมาน ราชวงศ์อาล-ชาร์กี (Al Sharqi) แห่งฟูยัยเราะฮ์ ราชวงศ์อาล-กาสิมิ (Al Qasimi) แห่งเราะซุลคอยมะฮ์ ราชวงศ์อาล-มอลลา (Al Mualla) แห่งอุมมุล กอยวาน และราชวงศ์อาล-กาสิมิ (Al Qasimi) แห่งซารีเกาะฮ์ ในราว พ.ศ. ๒๔๙๕ มีการจัดตั้งสภามন্ত্রীแห่งรัฐทรูเซียลเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐซึ่งเป็นรากฐานของแนวความคิดการรวมเป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ ในช่วงกลางศตวรรษที่ ๒๐ ได้มีการขุดพบน้ำมันในที่ของรัฐต่าง ๆ ในกลุ่มอาหรับ เศรษฐกิจของแต่ละรัฐจึงเฟื่องฟูขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในบรรดาเจ้าผู้ครองรัฐในเวลานั้น ผู้ที่ทรงอิทธิพลที่สุดคือ เซคชัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน (His Highness Sheikh Zayed bin Sultan Al Nahyan) เจ้าผู้ครองรัฐแห่งอาบูดาบี ซึ่งขึ้นปกครองรัฐต่อจากเซค ชัคห์บุต บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน (Sheikh Sharkhbut bin Sultan Al Nahyan) พระเชษฐา มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๙ ราชวงศ์อาล-นะฮ์ยานเดิมมีที่มาจากกลุ่มอัลบุฟาလာฮ์ (Al Bu Falah) ซึ่งสืบสายมาจากชนพื้นเมืองเผ่าบานี ยาส (Bani Yas) แต่เดิมชนเผ่านี้มีถิ่นฐานอยู่ทางตอนใต้ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในปัจจุบัน บริเวณลิวา (Liwa) โอเอซิส ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเมืองของเผ่า ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๓๓ เมืองอาบูดาบีเริ่มมีการขยายตัวจากการเป็นศูนย์กลางของการซื้อขายมุก กลุ่มอัลบุฟาလာฮ์จึงย้ายมาตั้งถิ่นฐานบริเวณเมืองนี้ และก่อตั้งราชวงศ์อาล-นะฮ์ยานขึ้น ต่อมาสมาชิกกลุ่มอัลบุฟาလာฮ์บางส่วนได้ย้ายไปตั้งถิ่นฐานที่ดูไบและก่อตั้งราชวงศ์อาล-มัคทุม อย่างไรก็ตาม ใดยกิติเซคหรือผู้นำของราชวงศ์อาล-นะฮ์ยานยังคงชื่นชอบและนิยมใช้ชีวิตในโอเอซิสบนผืนแผ่นดินใหญ่เยี่ยงชาวเบดูอินโดยทั่วไป แต่หลังจากที่มี

เชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน (ที่มา : www.abudhabiweek.ae)

การขุดพบทรัพยากรน้ำมันและมีการพัฒนาอุตสาหกรรมใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นมา ทำให้อาบูดาบีเปลี่ยนแปลงจากเมืองท่าเล็ก ๆ กลายเป็นมหานคร ราชวงศ์อาล-นะฮ์ยานจึงกลับมาใช้ชีวิตในเมืองหลวงมากขึ้น เชื่อกันว่าส่วนหนึ่งต้องเข้ารับตำแหน่งบริหารบ้านเมืองเพื่อสถาปนาระบบการปกครองให้มั่นคงและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าสืบไป

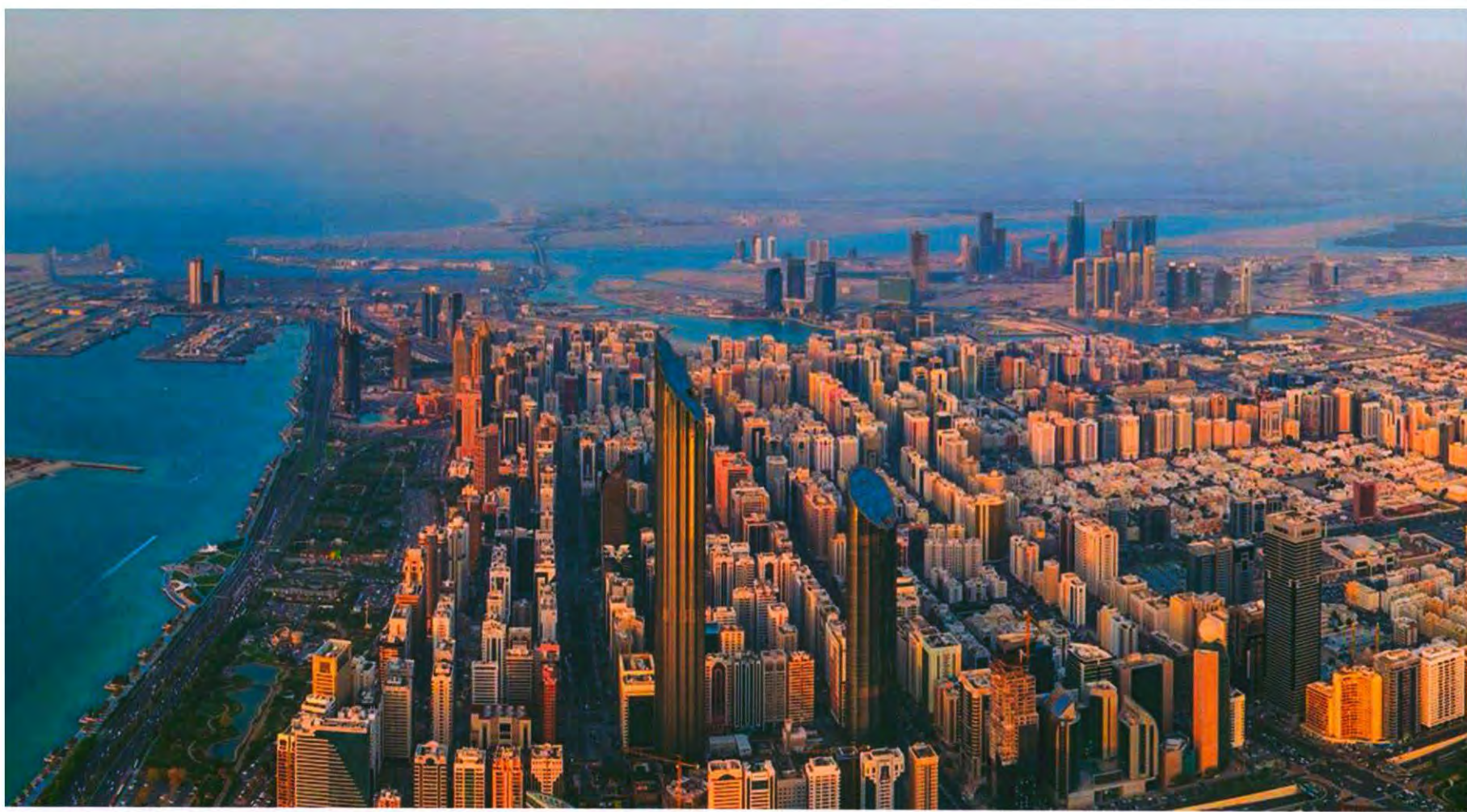
เมื่อถึง พ.ศ. ๒๕๑๔ กลุ่มรัฐทรูเซียลต่างได้รับเอกราชจากอังกฤษ และเมื่ออังกฤษได้ถอนตัวออกจากพื้นที่บริเวณอ่าวเปอร์เซียแล้ว รัฐทั้ง ๗ ประกอบด้วยอาบูดาบี ดูไบ ซารีเกาะห์ อัจมาน ราชะฮ์ลคอยมะฮ์ ฟุญัยเราะฮ์ และอุมมุล กอยวาน ได้รวมตัวกันเป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยมี เชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน แห่งอาบูดาบีได้รับเลือกอย่างเอกฉันท์จากสภาผู้ปกครองสูงสุดแห่งรัฐ ให้ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ พระองค์แรก มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี ซึ่งทรงได้รับเลือกให้

ดำรงตำแหน่งนี้ต่อเนื่องมาอีก ๕ สมัยคือใน พ.ศ. ๒๕๑๙ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๙ พ.ศ. ๒๕๓๔ และ พ.ศ. ๒๕๓๙ เชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน ทรงพระปรีชาสามารถในการบริหารประเทศ ทรงพัฒนาสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์แบบก้าวกระโดดขึ้นเป็นประเทศระดับแถวหน้าในกลุ่มอาหรับ นอกจากนี้ยังทรงริเริ่มก่อตั้งโครงการและกองทุนต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ กองทุน ADIA (Abu Dhabi Investment Authority) ซึ่งเป็นกองทุนของรัฐบาลอาบูดาบี มีจุดมุ่งหมายในการนำเงินลงทุนที่เหลือจากการบริหารกองทุนน้ำมันสำรองส่วนเกินไปลงทุนในตลาดการเงินต่าง ๆ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ทั่วโลก เชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน ทรงปกครองสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ตราบจนกระทั่งเสด็จสวรรคต ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

หลังจากนั้น เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน พระราชโอรสองค์ใหญ่ซึ่งรับพระราชภาระบริหารบ้านเมืองในเวลานั้น ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระประมุขแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์พระองค์ต่อมาด้วยมติเอกฉันท์จากสภาผู้ปกครองสูงสุดแห่งรัฐ

ปัจจุบัน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federation) โดยมีธรรมนูญแห่งรัฐกำหนดให้มีการจัดตั้งรัฐบาลแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ แต่ในความเป็นจริง อำนาจการปกครองท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้ปกครองรัฐแต่ละรัฐ มีกรุงอาบูดาบีเป็นเมืองหลวง มีรัฐบาลกลาง (Federal Government) ดูแลนโยบายและกิจการที่สำคัญของประเทศ เช่น การต่างประเทศและความมั่นคง เป็นต้น รัฐบาลกลางของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์แยกอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจตุลาการออกจากกัน มีองค์ประกอบดังนี้

สภาสูงสุด (Federal Supreme Council) เจ้าผู้ครองรัฐทั้ง ๗ รัฐเป็นผู้กำหนดนโยบาย ออกกฎหมาย เลือกประธานาธิบดี และรองประธานาธิบดีจากสมาชิกสภา การตัดสินใจใช้คะแนนเสียงอย่างต่ำ ๕ คะแนน ทั้งนี้ต้องมีคะแนนของรัฐอาบูดาบีและรัฐดูไบร่วมด้วยทุกครั้ง ประธานาธิบดีจะเป็นผู้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี อนึ่ง นับตั้งแต่มีการจัดตั้งประเทศ รัฐทั้ง ๗ มีข้อตกลงร่วมกันว่า ตำแหน่งประธานาธิบดีจะตกเป็น

ทัศนียภาพกรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ที่มา : www.abudhabi2.com)

สิทธิขาดเฉพาะเจ้าผู้ครองรัฐอาบูดาบี ส่วนตำแหน่งรองประธานาธิบดี ตกเป็นสิทธิขาดเฉพาะเจ้าผู้ครองรัฐดูไบ คณะรัฐมนตรี (Federal Council of Ministers) มีสมาชิก ๒๔ ตำแหน่ง รวมตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร ขึ้นตรงต่อสภาสูงสุดและแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี

สภาแห่งชาติของสหพันธรัฐ (Federation National Council) เทียบได้กับฝ่ายนิติบัญญัติ มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น ๔๐ คน มีวาระ ๔ ปี ประกอบด้วยสมาชิก ๒๐ คนที่ได้รับการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐแต่ละรัฐ และอีก ๒๐ คนมาจากการเลือกตั้ง การเลือกตั้งครั้งแรกได้จัดขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มีสมาชิกทั้งหมดมาจากการแต่งตั้ง เริ่มวาระสมาชิกสภาฯ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ นับเป็นก้าวแรกของการพัฒนาทางการเมืองในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพื่อให้ประชาชน

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คุ้นเคยกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างไรก็ตาม สภาแห่งชาติของสหพันธรัฐยังไม่มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย เช่นเดียวกับรัฐสภาในระบอบประชาธิปไตย แต่ทำหน้าที่คล้ายสภาที่ปรึกษาและกลั่นกรองกฎหมายเสนอแก่สภาสูงสุดเพื่อพิจารณา รวมทั้งพิจารณาข้อเสนอของคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ

ศาลสูงสุด (Federal Supreme Council) ประกอบด้วยประธานศาลสูงสุดและผู้พิพากษาจำนวน ๕ คนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภาสูงสุด มีหน้าที่พิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสหพันธรัฐกับรัฐในสหพันธรัฐและระหว่างรัฐกับรัฐ รวมทั้งพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

● **เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน**
 (His Highness Sheikh Khalifa bin Zayed Al Nahyan)

เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ในเชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน กับ เชคเคาะฮ์ ฮะเศาะฮ์ บินต์ มุฮัมมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาล-นะฮ์ยาน (Sheikha Hassa bint Mohammed bin Khalifa Al Nahyan) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ณ เมืองอัลอาน (Al Ain) (เมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งรัฐอาบูดาบีซึ่งได้รับการประกาศเป็นเมืองมรดกโลกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔) ทรงสำเร็จการศึกษาขั้นต้นจากสถานศึกษาภายในประเทศ หลังจากนั้น เสด็จฯ ไปทรงศึกษาต่อที่โรงเรียนนายร้อยแซนด์เฮิร์สต์ (Royal Military Academy Sandhurst) ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการทหารที่ได้รับความนิยมในหมู่พระราชวงศ์แห่งตะวันออกกลาง ครั้นใน พ.ศ. ๒๕๐๙ ทรงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพระราชวังแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ขณะพระชนมายุ ๒๑ พรรษา ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแห่งรัฐอาบูดาบีเมื่อ

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งขณะนั้นรัฐอาบูดาบียังมีฐานะเป็นรัฐอิสระใน ๗ รัฐ ของกลุ่มรัฐทรูเซียลหรือรัฐสงบศึก หรือ Trucial States ซึ่งอยู่ในอารักขาของอังกฤษ เนื่องจากทรงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วย จึงทรงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากองทัพอาบูดาบีให้เป็นกำลังหลักของกองทัพสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวลาต่อมา

ในช่วงที่รัฐอาบูดาบียังเป็นรัฐอิสระในอารักขาของอังกฤษ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน ทรงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแห่งรัฐอาบูดาบี แต่หลังจากที่อังกฤษถอนตัวจากภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย และเกิดการรวมกลุ่มกันระหว่างรัฐอิสระทั้ง ๗ รัฐ เป็นสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ส่งผลให้มีการยกเลิกคณะรัฐมนตรีแห่งรัฐอาบูดาบีและจัดตั้งสภาบริหารสูงสุดแห่งรัฐขึ้นแทน รวมทั้งจัดตั้งคณะรัฐมนตรีแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ชุดใหม่ ในโอกาสนี้ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยานทรงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีชุดที่ ๒ และทรงดำรงตำแหน่งประธานสภาบริหารสูงสุดแห่งรัฐอาบูดาบี

ตลอดระยะเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งประธานสภาบริหารสูงสุดแห่งรัฐอาบูดาบี ทรงดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์จำนวนมาก เช่น โครงการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนที่ทันสมัย โครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อพัฒนานครรัฐแห่งนี้เป็นศูนย์กลางความเจริญและทันสมัยแห่งหนึ่งในภูมิภาค นอกจากนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๓๒ ทรงเป็นประธานสภาการบริหารด้านปิโตรเลียมแห่งรัฐอาบูดาบีด้วย

ภายหลังจากเชค ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน เสด็จสวรรคต เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน มกุฎราชกุมารจึงทรงได้รับคัดเลือกจากสภาผู้ปกครองสูงสุดแห่งรัฐ (The Supreme Council of Rulers) ให้ทรงเป็นพระประมุขแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ต่อจากพระราชบิดาเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ทัศนียภาพยามค่ำคืนของดูไบ (ที่มา : www.inspirationseek.com)

เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน ทรงอภิเษกสมรสกับ เชคเคาะฮ์ ซามซา บินด์ ซูฮาอิล อัลมาซโรโอ (Shamsa bint Suhail Al Mazrouei) พระชายาองค์แรก มีพระราชโอรสที่มีบทบาทสำคัญ ๒ พระองค์ และ พระราชธิดา อีกหลายพระองค์

นับตั้งแต่ที่ทรงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำระดับรัฐ จนกระทั่งทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระประมุขสูงสุดแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการพัฒนาและนำความเจริญมาสู่ประเทศในทุก ๆ ด้าน ที่สำคัญ ได้แก่

ด้านการเมืองการปกครอง ทรงเป็นประธานการปฏิรูปโครงสร้าง ทั้งในส่วนของรัฐบาลกลาง และรัฐอาบูดาบีเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับยุคสมัยมากขึ้น

ด้านการทหาร ทรงปรับปรุงและพัฒนากองทัพให้ทันสมัย ทั้งด้านอาวุธยุทโธปกรณ์และสมรรถนะของกองทัพ ทรงส่งกำลังทหาร เข้าร่วมรบในสงครามอ่าวเปอร์เซียระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔ และปฏิบัติหน้าที่กองกำลังรักษาสันติภาพแห่งสหประชาชาติในโซมาเลีย และโคซาโว ตลอดจนทรงสนับสนุนความพยายามในการฟื้นฟูความมั่นคงและความสงบสุขในอิรักผ่านความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ

เมืองศูนย์กลางทางการแพทย์เซค เคาะลีฟะฮ์ Sheikh Khalifa Medical City (ที่มา : www.seha.ae)

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ทรงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มความร่วมมืออ่าวอาหรับ (The Gulf Cooperation Council - GCC) ประกอบด้วยซาอุดีอาระเบีย คูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ บาห์เรน และโอมาน ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นำของประเทศสมาชิก

ด้านเศรษฐกิจ ทรงดำรงตำแหน่งประธานกองทุนเพื่อการพัฒนาแห่งกรุงอาบูดาบี (Abu Dhabi Fund for Development - ADFD) ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศและประธานสภากรปิโตรเลียมสูงสุดของรัฐตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นมา ทรงริเริ่มพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และทรงส่งเสริมให้มีการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ขึ้นในประเทศ

ด้านสังคม ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อช่วยเหลือแก่ชาวปาเลสไตน์สร้างที่พักอาศัยขนาดใหญ่ ที่รู้จักกันในชื่อ Sheikh Khalifa City ซึ่งประกอบด้วยอาคารกว่า ๓,๐๐๐ หลัง ณ เมืองราฟัท บริเวณฉนวนกาซา และยังทรงพระเมตตาพระราชทานความช่วยเหลือกรณีพิบัติภัยต่าง ๆ เช่น ในคราวเกิดเหตุการณ์สึนามิ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ เหตุการณ์แผ่นดินไหวทางตอนเหนือของปากีสถาน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘

มัสยิดหลวงเซค ซัยยิด

ด้านสาธารณสุข โปรดเกล้าฯ พระราชทานความช่วยเหลือในการก่อสร้างโรงพยาบาล ศูนย์ศึกษาและวิจัยทางการแพทย์หลายแห่ง รวมถึงเมืองศูนย์กลางทางการแพทย์ ที่ชื่อว่า Sheikh Khalifa Medical City

นับตั้งแต่ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทั่วทุกแห่งในประเทศ เพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนพระราชทานคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต การศึกษา และสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ราชอาณาจักรไทยและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประเทศไทยเปิดสถานกงสุลใหญ่ ณ รัฐดูไบ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และเปิดสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอาบูดาบี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อมาสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ณ กรุงเทพฯ ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๑

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

ฝ่ายไทยมีการเยือนทั้งในระดับพระราชวงศ์และรัฐบาล ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

พระราชวงศ์ฝ่ายไทยได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ หลายพระองค์คือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เวะพักที่เมืองดูไบระหว่างที่ทรงทำการฝึกบินในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐ - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายหลังจากทรงเข้าร่วมการประชุมแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) ครั้งที่ ๑๑ ที่สาธารณรัฐกานา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยือนสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

พระราชวงศ์สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

พระราชวงศ์ฝ่ายสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เสด็จเยือนประเทศไทยหลายพระองค์เช่นกันคือ

เชค มุฮัมมัด บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน (His Highness Sheikh Mohammed bin Zayed Al Nahyan) เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศรองมกุฎราชกุมารรัฐอาบูดาบี เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖

เชค มุฮัมมัด บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน มกุฎราชกุมารรัฐอาบูดาบี และรองผู้บัญชาการทหารสูงสุดสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

เชค ฮัมดาน บิน ซัยยิด บิน สุลต่าน อาล-นะฮ์ยาน (His Highness Sheikh Hamdan bin Zayed bin Sultan Al Nahyan) อดีตรองนายกรัฐมนตรี และพระราชอนุชาพระประมุขแห่งสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

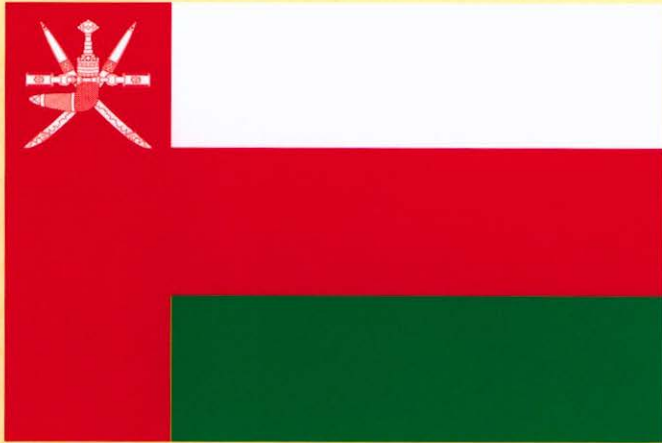
เชคเคาะฮ์ โบดัว บินต์ สุลต่าน บิน มุฮัมมัด อาล-กาสิมี (Sheikha Bodour bint Sultan bin Muhammad Al Qasimi) พระธิดาเจ้าผู้ครองรัฐชาร์จาห์ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์เพื่อร่วมงานหนังสือนานาชาติ เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เชค มุฮัมมัด บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เชค अबดุลเลาะห์ บิน ซัยยิด อาล-นะฮ์ยาน (His Highness Sheikh Adullah bin Zayed Al Nahyan) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์เสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๒

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเป็นประธานร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า และวิชาการระหว่างไทยและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ครั้งที่ ๑

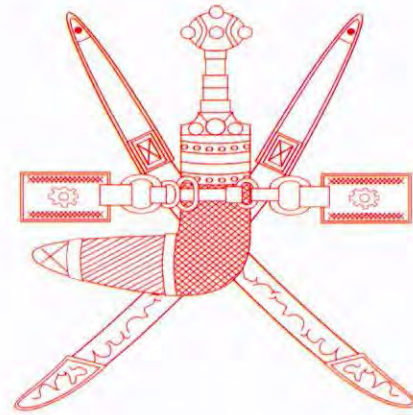
รัฐสุลต่านโอมาน

Sultanate of Oman

โอมาน ชื่อเป็นทางการคือ รัฐสุลต่านโอมาน เป็นประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงติดกับทะเลอาระเบียและอ่าวโอมาน และอยู่ใกล้ช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ซึ่งเป็นทางเข้าสู่อ่าวเปอร์เซีย พรมแดนด้านทิศตะวันตกติดกับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และสาธารณรัฐเยเมน มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐๙,๕๐๐ ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๔.๒๕๔ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๘) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม (นิกายอิบาฎีย์เป็นส่วนใหญ่ นิกายสุหนี่และชีอะฮ์เป็นส่วนน้อย) เมืองหลวงคือ กรุงมัสกัต (Muscat) ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับและมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลาย รัฐสุลต่านโอมานมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีสุลต่านทรงเป็นประมุข พระประมุของค์ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระราชาธิบดี สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด (His Majesty Sultan Qaboos bin Said Al-Said)

● ธงชาติโอมาน

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วยพื้นสีขาว สีแดงและสีเขียว ตรงมุมซ้ายด้านบนมีตราแผ่นดินของโอมานซึ่งเป็นรูปกริชคันจาร์ (Omani Khanjar) อยู่ในฝักซ้อนทับกับดาบคูเซวี สีขาว หมายถึง ความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองของประชาชนชาวโอมาน สีแดง หมายถึง การต่อสู้เพื่อขับไล่ผูุ้กรานจากต่างแดน สีแดงนี้เคยใช้เป็นสีธงชาติของโอมานในสมัยก่อน สีเขียว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์และพื้นที่สีเขียวของประเทศ

● ตราแผ่นดินโอมาน

เป็นรูปกริชคันจาร์ (Omani Khanjar) อยู่ในฝักที่ซ้อนทับกับดาบคูเซวี รูปกริชและดาบที่รวมกันเป็นตราแผ่นดิน คือ อาวุธดั้งเดิมของชาวโอมาน

● ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งรัฐสุลต่านโอมาน

ในอดีตโอมานประกอบด้วยหลายชนเผ่าและปกครองโดยมีอิหม่าม (Imam) เป็นผู้นำ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๐๕๐ ชาวโปรตุเกสได้เข้ามายึดครองและใช้โอมานเป็นจุดแวะพักบนเส้นทางการค้าไปยังชมพูทวีป หลังจากนั้น ใน พ.ศ. ๒๑๙๓ ชาวโอมานสามารถขับไล่ชาวโปรตุเกสออกไปได้สำเร็จ แต่ต่อมาใน พ.ศ. ๒๒๘๐ ชาวอิหร่านได้บุกกรุกเข้ามาในโอมานและยึดเมืองมัสกัต หัวเมืองสำคัญของโอมานได้ใน พ.ศ. ๒๒๘๖ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๒๘๗ ชาวอิหร่านถูกขับไล่ออกไปโดยการนำของอิหม่าม อะห์มัด บิน ซะอีด อาล-ซะอีด (Imam Ahmad bin Said Al-Said) แห่งนิกายอิบาฎีย์ (Ibadi) ซึ่งให้อำนาจสูงสุดแก่อิหม่ามที่ผ่านการคัดเลือกจากบรรดาผู้นำชนเผ่าต่าง ๆ และให้ที่ประชุมชุมชนเป็นผู้เลือกตั้ง หลังจากนั้นอิหม่าม อะห์มัด บิน ซะอีด อาล-ซะอีดได้สถาปนาตนเองขึ้นเป็นสุลต่านองค์แรกแห่งราชวงศ์อาล-ซะอีด (Al Said) ราชวงศ์เก่าแก่ที่มีอายุยาวนานถึง ๒๕๐ ปี

พระราชวังอัลอะลาม (Al Alam Palace) กรุงมัสกัต

ในสมัยที่โอมานยังเป็นที่รู้จักในชื่อ มัสกัตและโอมาน (Muscat and Oman) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมทางการเมืองสองแบบที่มีความแตกต่างกัน คือ มัสกัตเป็นดินแดนชายฝั่งทะเลซึ่งปกครองโดยสุลต่าน ส่วนดินแดนที่อยู่ตอนในมีชนเผ่าที่ปกครองโดยอิหม่ามในนิกายอิบาฎีย์ ต่อมาดินแดนที่มีสุลต่านปกครองได้พัฒนาเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมทางการเมืองที่ขยายใหญ่ขึ้นนับตั้งแต่การก่อตั้งของราชวงศ์อาล-ชะอีด อย่างไรก็ดี อำนาจของสุลต่านในสมัยนั้นยังจำกัดอยู่เฉพาะในเขตเมืองหลวง ส่วนพื้นที่รอบนอกอื่น ๆ ยังมีผู้นำชนเผ่าต่าง ๆ

ปกครองอยู่ จึงยังไม่มีการประชุมสุดยอดอำนาจมาไว้ที่ส่วนกลาง ประชาชนยังแบ่งออกเป็นกลุ่มฝ่ายต่าง ๆ

ใน พ.ศ. ๒๓๒๖ อิหม่าม ชะอีด บิน อะห์มัด (Imam Said bin Ahmad) เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อจากอิหม่าม อะห์มัด บิน ชะอีด อาล-ชะอีด จนถึง พ.ศ. ๒๓๒๙ สุลต่าน ฮะมัด บิน ชะอีด (Sultan Hamad bin Said) ได้เสด็จขึ้นครองราชย์ต่อมา และเริ่มใช้คำว่าสุลต่านสำหรับตำแหน่งพระประมุข และสุลต่านองค์ต่อมาก็คือ สุลต่าน บิน อะห์มัด (Sultan bin Ahmad) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๓๕ - ๒๓๔๗

ใน พ.ศ. ๒๓๔๙ สุลต่านซะอีด บิน สุลต่าน (Sultan Said bin Sultan) เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ แต่เนื่องจากขณะนั้นพระองค์ยังทรงพระเยาว์ ในระหว่างนั้น สุลต่าน บัดร์ บิน ซัยฟ์ (Sultan Badr bin Seif) ทรงรับหน้าที่ผู้สำเร็จราชการระหว่าง พ.ศ. ๒๓๔๗ - ๒๓๔๙ หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์ สุลต่านซะอีด บิน สุลต่าน ทรงพัฒนาการค้าขายของโอมานจนเจริญรุ่งเรืองอันเป็นผลมาจากการค้าทาสกับยุโรป เมืองมัสกัตได้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญในอ่าวเปอร์เซีย ทรงขยายอาณาเขตประเทศออกไปอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้พระเกียรติคุณของพระองค์เลื่องลือไปไกลถึงยุโรป ทรงได้รับการยกย่องในฐานะซะอีด ผู้ยิ่งใหญ่ (Said the Great) ต่อมา เมื่ออังกฤษประกาศให้การค้าทาสเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เศรษฐกิจของโอมานจึงตกต่ำลง ประชาชนส่วนหนึ่งอพยพไปอยู่ที่เกาะซันซีบาร์ (Zanzibar) ซึ่งเป็นเมืองสำคัญอีกเมืองหนึ่ง ต่อมาหลังจากสุลต่าน ซะอีด บิน สุลต่านเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๓๙๙ ได้เกิดความขัดแย้งกันในบรรดาพระราชโอรส ทำให้ราชวงศ์อาล-ซะอีดแตกออกเป็นสองฝ่าย โดยมีสุลต่าน ๒ องค์ในเวลาเดียวกัน องค์แรกคือ สุลต่าน ซุไวน์ยี บิน ซะอีด (Sultan Thuwaini bin Said) ปกครองโอมานระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๙-๒๔๐๙ ส่วนสุลต่าน มายิด บิน ซะอีด (Sultan Majid bin Said) ปกครองซันซีบาร์ในระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๙ - ๒๔๑๓

หลังจากรัชสมัยสุลต่าน ซาลิม บิน ซุไวน์ยี Sultan Salim bin Thuwaini) ซึ่งครองราชย์ต่อจากสุลต่าน ซุไวน์ยี บิน ซะอีด พระราชบิดาระหว่าง พ.ศ. ๒๔๐๙- ๒๔๑๑ อิหม่าม อัซซาน บิน กออิซ (Imam Azzan bin Qais) ตั้งตนขึ้นเป็นอิหม่ามและทรงพยายามใช้กำลังรวบรวมอำนาจปกครองโอมานให้เป็นเอกภาพในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๑๑ - ๒๔๑๔ จนกระทั่งเกิดสงครามระหว่างอิหม่าม อัซซาน บิน กออิซ กับ สุลต่าน ตูร์กี บิน ซะอีด (Sultan Turki bin Said) พระปิตุลาของสุลต่านซาลิม บิน ซุไวน์ยี สุลต่านพระองค์ก่อน ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและการเมืองจากอังกฤษ ทำให้ทรงได้รับชัยชนะเหนือฝ่ายของอิหม่ามอัซซัน

บิน กออิซซึ่งสิ้นพระชนม์ในการต่อสู้ครั้งนี้ ต่อมาสุลต่านตูร์กี บิน ซะอีด จึงทรงขึ้นครองราชย์ปกครองโอมานระหว่าง พ.ศ. ๒๔๑๔ - ๒๔๓๑ ทรงรวบรวมโอมานให้เป็นปึกแผ่นพร้อมกับขยายดินแดนออกไปอย่างกว้างขวาง หลังจากการเสด็จสวรรคตของพระองค์ โอมานมีสุลต่านสืบราชบัลลังก์ปกครองต่อมาถึงปัจจุบันอีก ๔ พระองค์ คือ สุลต่าน ฟัยซอล บิน ตูร์กี (Sultan Faisal bin Turki) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๓๑ - ๒๔๕๖ สุลต่าน ตัยมูร์ บิน ฟัยซอล (Sultan Taimur bin Faisal) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๖ - ๒๔๗๕ สุลต่าน ซะอีด บิน ตัยมูร์ (Sultan Said bin Taimur) ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๕๑๓ และ สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด สุลต่านพระองค์ปัจจุบัน ซึ่งครองราชย์มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓

สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ทรงครองราชสมบัติต่อจากพระราชบิดาเป็นสุลต่านแห่งรัฐสุลต่านโอมาน ซึ่งมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) มีสุลต่านแห่งรัฐเป็นพระประมุข และทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทรงจัดสรรตำแหน่งในหน่วยงานบริหารของรัฐเป็นสภามุขมนตรี (Council of Ministers) ประกอบด้วยรัฐมนตรีซึ่งสุลต่านเป็นผู้แต่งตั้งทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ โดยมีรัฐสภาโอมาน (Council of Oman) ประกอบด้วยสภาแห่งรัฐ (Majlis al dawla หรือ State Council) สมาชิกมาจากการแต่งตั้ง และสภาที่ปรึกษา (Majlis al Shura หรือ Consultation Council) สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง ทั้งสองสภาทำหน้าที่กลั่นกรอง ทบทวนกฎหมาย ให้ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่รัฐบาล ก่อนจะประกาศใช้เป็นกฎหมาย ส่วนอำนาจตุลาการอยู่ที่ศาลฎีกา (Supreme Court) ก่อนหน้านั้นในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙ สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด โปรดให้ออกพระราชบัญญัติพื้นฐานแห่งรัฐ (Basic Statute of State) ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของโอมาน ให้หลักประกันเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนใน

กรอบของคัมภีร์กุรอ่านและกฎหมายประเพณี และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการพัฒนาในสังคม นอกจากนี้ สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ยังทรงเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาล โดยมีรัฐสภาเป็นเวทีปรึกษาหารือและทำงานร่วมกับรัฐบาล และยังให้ความเท่าเทียมกันทางเพศ โดยสตรีชาวโอมานมีสิทธิในการเลือกตั้งเท่าเทียมกับบุรุษในสภาที่ปรึกษาและยังให้โอกาสสตรีเป็นสมาชิกสภาแห่งรัฐด้วย รัฐสุลต่านโอมานจึงมีโครงสร้างของรัฐที่ก้าวหน้าขึ้นทั้งด้านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ นับว่าการดำเนินนโยบายปกครองประเทศของสุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ช่วยพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมนานาประเทศ

● สมเด็จพระราชาธิบดี สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด (His Majesty Sultan Qaboos bin Said Al-Said)

สมเด็จพระราชาธิบดี สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด (His Majesty Sultan Qaboos bin Said Al-Said) เป็นพระราชโอรสในสุลต่านซะอีด บิน ตัยมูร์ (Sultan Said bin Taimur) และเชคเคาะฮ์ มาซูน บินต์ อะห์มัด อาลี อัลมะชานี (Sheikha Mazoon bint Ahmad Ali Al-Mashani) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ที่เมืองชะลาละฮ์ (Salalah) ทรงได้รับการศึกษาเบื้องต้นที่เมืองชะลาละฮ์ ต่อมาเมื่อพระชนมายุได้ ๑๖ พรรษา เสด็จฯ ไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่ประเทศอังกฤษ เมื่อพระชนมายุ ๒๐ พรรษา ทรงเข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนด์เฮิร์สต์ (Royal Military Academy Sandhurst) ประเทศอังกฤษ หลังจากทรงสำเร็จการศึกษา ทรงเข้าร่วมกองทหารราบของอังกฤษในเยอรมนีเป็นเวลา ๑ ปี หลังจากนั้นได้ทรงศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับรัฐบาลท้องถิ่นก่อนที่จะเสด็จนิวัตประเทศ

สมเด็จพระราชาธิบดี สุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด

ใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ภายหลังจากสุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด เสด็จฯ กลับมาประทับ ณ โอมานแล้ว ได้ทรงศึกษาเรื่องของศาสนา อิสลามและประวัติศาสตร์ของประเทศ ต่อมาทรงถูกกล่าวหาว่าเป็นหนึ่งในขบวนการล้มล้างพระราชบิดา ซึ่งเป็นสุลต่านแห่งโอมานในขณะนั้น จึงทรงถูกกักบริเวณ ครั้นเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ จึงทรงทำรัฐประหารโดยได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาชาวอังกฤษ และทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นสุลต่านแห่งโอมานพระองค์ใหม่ พร้อมกับทรงรับหน้าที่ในการบริหารประเทศในฐานะนายกรัฐมนตรีด้วย ทรงขอให้พระราชบิดาเสด็จลี้ภัยไปประทับ ณ ประเทศอังกฤษ หลังจากนั้น ทรงย้ายจากเมืองซาลละฮ์ไปประทับ ณ เมืองมัสกัต และทรงเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “มัสกัตและโอมาน” เป็น “รัฐสุลต่านโอมาน”

ใน พ.ศ. ๒๕๑๙ สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ทรงอภิเษกสมรสกับซัยยิดะห์ เนาวาล บินต์ ฏอริก (Sayyidah Nawwal bint Tariq) แต่ภายหลังจากทรงหย่าเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยไม่มีพระราชโอรสหรือพระราชธิดา หลังจากนั้นมิได้ทรงอภิเษกสมรสอีก

สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ทรงสนพระทัยด้านกีฬาขี่ม้า ยิงปืน และเทนนิส และโปรดดนตรีคลาสสิกเป็นอย่างยิ่ง ใน พ.ศ. ๒๕๒๘ ทรงก่อตั้งวงออเคสตราของโอมาน (Royal Oman Symphony Orchestra) ซึ่งมีสมาชิก ๑๒๐ คน ต่อมาได้กลายเป็นวงออเคสตราที่มีชื่อเสียงมากที่สุดวงหนึ่งในตะวันออกกลาง

สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ทรงเป็นกษัตริย์ที่มีพระปรีชาสามารถ ทรงได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ รางวัล International Peace Award จาก National Council on US-Arab relations และหน่วยงานอื่น ๆ อีก ๓๓ แห่งในกรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๔๑) รางวัล Peace Award จาก Jewish American Committee (พ.ศ. ๒๕๔๓) และรางวัล Nichan-e-Pakistan จากรัฐบาลปากีสถาน

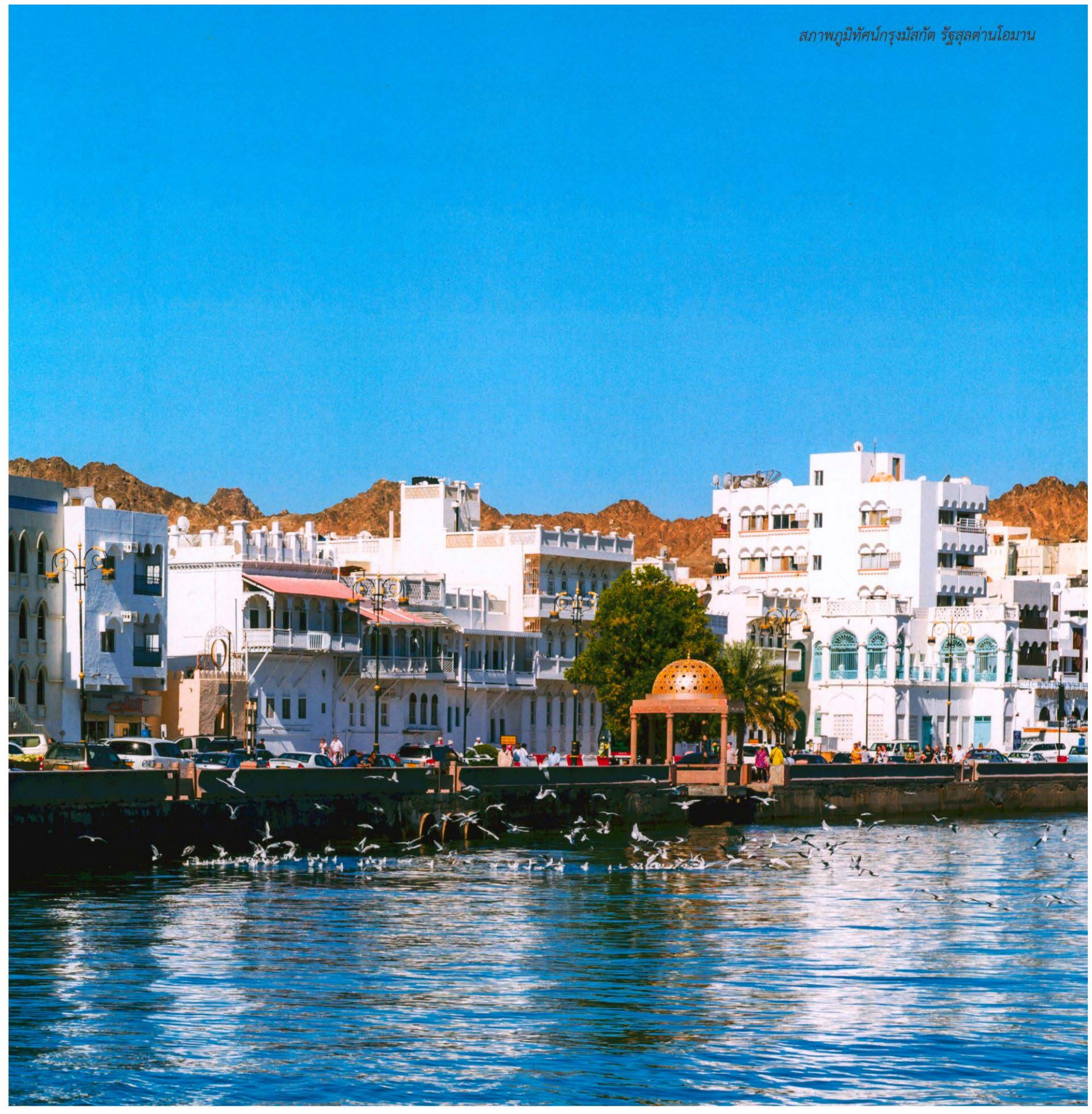
สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ซะอีด ทรงปกครองประเทศด้วยพระวิสัยทัศน์กว้างไกลและทรงมุ่งมั่นขจัดความยากจนและล้าหลัง ทรงนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศ ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ข้าพเจ้าทำงานเพื่อโอมาน - ประเทศและประชาชน...สำหรับข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีที่ได้เห็นประเทศและประชาชนของข้าพเจ้าเป็นอย่างที่ข้าพเจ้าคาดหวังไว้ตั้งแต่วันแรกที่ขึ้นครองราชย์ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าข้าพเจ้าเป็นบุรุษที่มาพร้อมกับภารกิจมากกว่าบุรุษที่มาพร้อมกับอำนาจ” พระองค์จึงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ประชาชนโอมานเคารพรักและทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของรัฐสุลต่านโอมานจวบจนปัจจุบัน

๑ ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับรัฐสุลต่านโอมาน

ราชอาณาจักรไทยและรัฐสุลต่านโอมานสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมัสกัต รัฐสุลต่านโอมานเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่วนสถานเอกอัครราชทูตโอมานประจำประเทศไทยเปิดทำการเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

ด้านเศรษฐกิจ โอมานเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง และเป็นตลาดสินค้าที่สำคัญของไทย อีกทั้งยังมีโอกาสขยายการลงทุนและความร่วมมือด้านเกษตรกรรมและการประมง นับว่าความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับโอมานจะเป็นการเปิดโอกาสไปสู่การค้ากับประเทศในตะวันออกกลางอื่น ๆ อีกในอนาคต ความสัมพันธ์ทางสังคม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว โอมานเป็นตลาดท่องเที่ยวที่สำคัญของไทยในตะวันออกกลาง มีชาวโอมานเดินทางมายังประเทศไทยจำนวน ๘๐,๓๑๕ คน (พ.ศ. ๒๕๕๘) นอกจากนี้ ยังนิยมเดินทางมารักษาพยาบาล และตรวจสุขภาพซึ่งมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

ชัยยิด ชิชาบ บิน ฏอริก ตัยมูร์ อาล-ชะอีด ผู้แทนพระองค์ในสุลต่าน กอบูส บิน ซะอีด อาล-ชะอีด เสด็จมาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ไทยกับโอมานยังมีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ รัฐบาลไทยให้ทุนฝึกอบรมในสาขาที่โอมานให้ความสำคัญ เช่น สาธารณสุข การเกษตร การสื่อสาร เป็นต้น

นอกจากนี้ ไทยกับโอมานยังมีความร่วมมือทางด้านพลังงานซึ่งมีความก้าวหน้ามากขึ้นเรื่อย ๆ โอมานเป็นแหล่งนำเข้าน้ำมันดิบอันดับ ๔ ของไทยในตะวันออกกลาง นอกจากนี้ บริษัท ปตท.สผ. โอมาน (PTTEP Oman Co. Ltd) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงสัมปทานหมายเลข ๔๔ ระยะเวลาสัมปทาน ๓๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๗๘) และยังมีโครงการจะขยายการลงทุนด้านก๊าซธรรมชาติในโอมานต่อไปในอนาคตด้วย

๑ การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์โอมาน

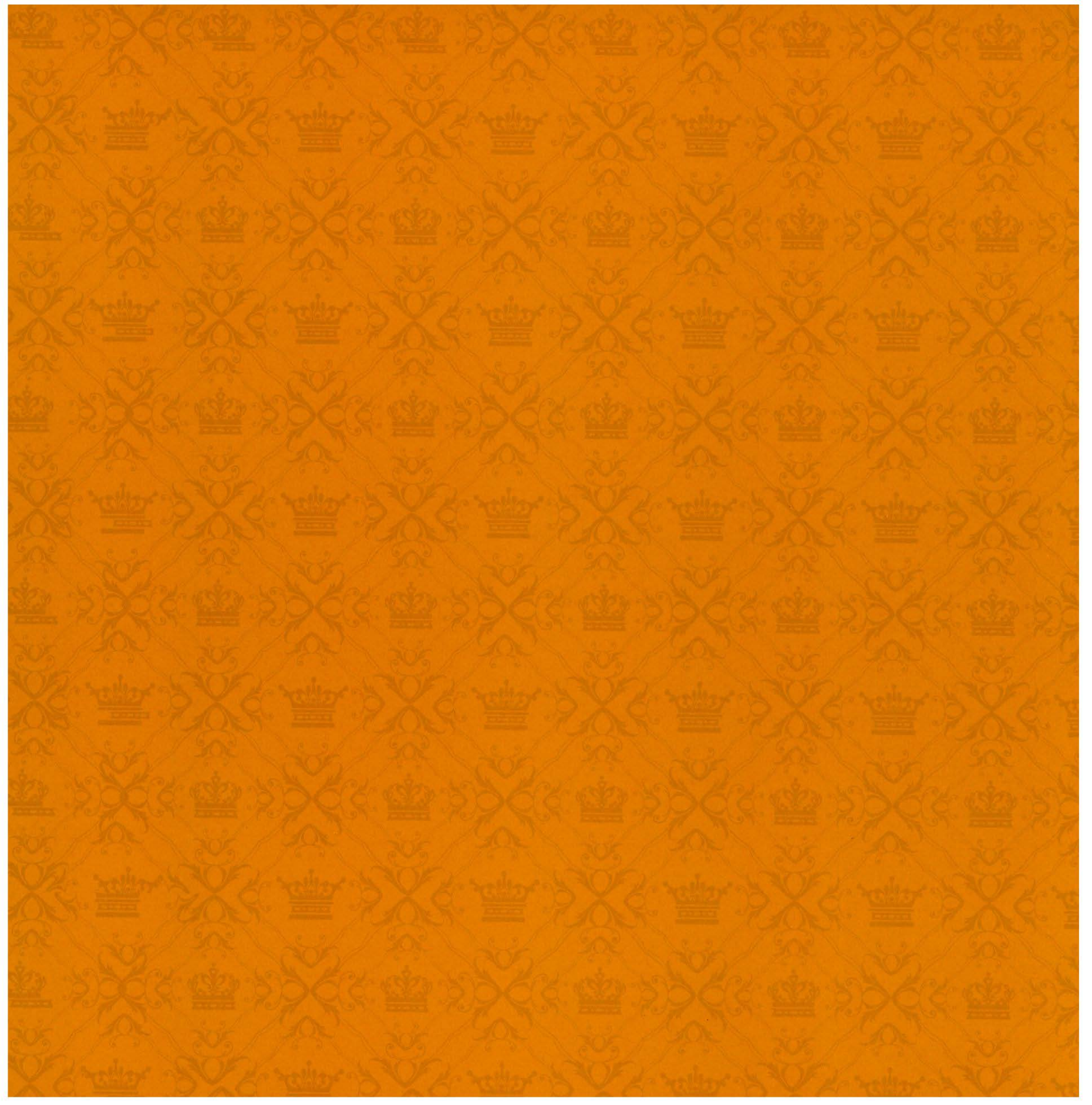
สัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและโอมานดำเนินไปอย่างราบรื่น พระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศมีการแลกเปลี่ยนการเยือนเพื่อกระชับสัมพันธไมตรีต่อกัน ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนโอมานอย่างเป็นทางการ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยือนโอมานเป็นการส่วนพระองค์

พระราชวงศ์โอมาน

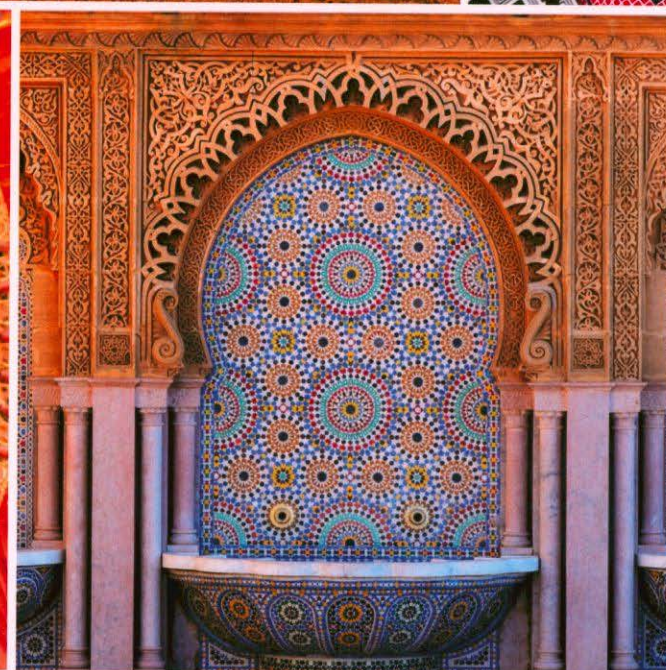
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซัยยิด ฟะฮัด บิน มะห์มูด อาล-ชะอีด (His Highness Sayyid Fahd bin Mahmoud Al-Said) รองนายกรัฐมนตรี เสด็จเยือนไทยเพื่อทรงหาหรือความร่วมมือด้านพลังงาน การส่งเสริมการค้า การลงทุน ด้านสาธารณสุข วิชาการ การเงิน และการท่องเที่ยว ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซัยยิด ชิฮาบ บิน ฏอริก ตัยมูร์ อาล-ชะอีด (His Highness Sayyid Shihab bin Tarig Taimour Al-Said) ผู้แทนพระองค์ในสุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อาล-ชะอีด เสด็จเยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักร

แห่งแอฟริกา

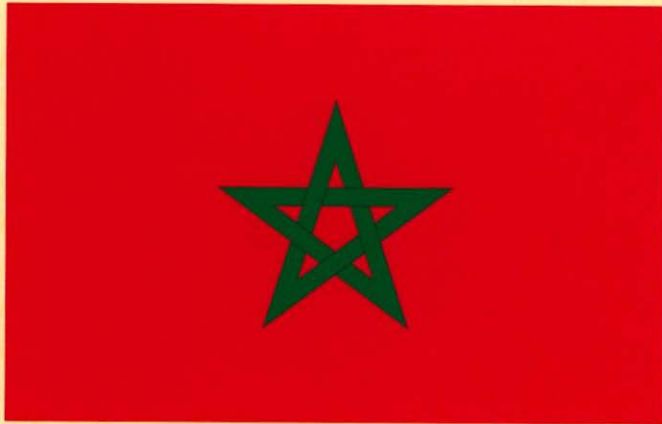

ทวีปแอฟริกา

เป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่ที่ ๒ รองจากทวีปเอเชีย
มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๒๔๔,๐๕๐ ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทิศเหนือจดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทิศตะวันออกจดทะเลแดงและมหาสมุทรอินเดีย ทิศใต้จดมหาสมุทรอินเดีย
และมหาสมุทรแอตแลนติก และทิศตะวันตกจดมหาสมุทรแอตแลนติกและอ่าวกินี
มีประชากรมากกว่า ๑,๑๐๐ ล้านคน ประกอบด้วยประเทศต่าง ๆ ๕๓ ประเทศ
ปัจจุบันมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๓ ประเทศ
คือ เลโซโท โมร็อกโก สวาซิแลนด์

ราชอาณาจักรโมร็อกโก

Kingdom of Morocco

โมร็อกโก ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรโมร็อกโก เป็นประเทศในทวีปแอฟริกา ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป มีอาณาเขตทิศเหนือจรดช่องแคบยิบรอลตาร์และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทิศใต้ติดกับประเทศมอริเตเนีย ทิศตะวันออกติดกับประเทศแอลจีเรีย ทิศตะวันตกจดมหาสมุทรแอตแลนติก และอยู่ห่างจากประเทศสเปน เพียง ๑๔ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๗๑๐,๘๕๐ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงราบัต (Rabat) โมร็อกโกมีประชากรประมาณ ๓๓ ล้านคน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม นิกายซุนนี นอกนั้น นับถือศาสนาจูดายห์ (ยิว) และศาสนาคริสต์ ภาษาราชการคือ ภาษาอาหรับ ราชอาณาจักรโมร็อกโก มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระประมุของค์ปัจจุบันคือ **สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ (His Majesty King Mohammed VI) แห่งราชวงศ์อะลาวิต**

ธงชาติโมร็อกโก

พื้นธงเป็นสีแดง มีดวงดาวห้าแฉกสีเขียวอยู่กึ่งกลางผืนธง มีความเชื่อสืบกันมาว่าสีแดงเป็นสัญลักษณ์ของสายเลือดที่ผูกพันระหว่างราชวงศ์กษัตริย์กับศาสนามุฮัมหมัดในศาสนาอิสลาม ส่วนดาวสีเขียวคือ พระราชลัญจกรแห่งกษัตริย์โซโลมอน ซึ่งเพิ่มลงบนธงชาติตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๘ ธงนี้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการภายหลังได้รับเอกราชจากสเปนและฝรั่งเศสใน พ.ศ. ๒๔๙๙

ตราแผ่นดินโมร็อกโก

ประกอบด้วยสัญลักษณ์รูปดาว ๕ แฉกอยู่บนพื้นหลังสีแดง ด้านหน้าเทือกเขาแอตลาส (Atlas Mountains) มีรูปพระอาทิตย์ขึ้นที่ด้านหลัง ส่วนยอดของตราเป็นรูปพระมหามงกุฏ ประคองโล่ด้วยสิงโต ๒ ตัว ด้านล่างของโล่มีคำขวัญเป็นภาษาอาหรับว่า **“หากท่านสรรเสริญพระอัลเลาะห์ พระองค์จะยกย่องท่าน”**

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งโมร็อกโก

ราชวงศ์อะลาวิต (Alaouite Dynasty) เป็นราชวงศ์ที่เก่าแก่ที่สุดราชวงศ์หนึ่ง ซึ่งปกครองโมร็อกโกมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน โดยสืบเชื้อสายมาจากชอร์ฟาแห่งตาฟีลัลต์ (Shorfa of Tafilalet) ผู้สืบสายสกุลจากอิหม่ามอาลี (Imam Ali)

สุลต่านเมาลาลีย์ อาลี เซอริฟ (Moulay Ali Sherif) ผู้ก่อตั้งราชวงศ์อะลาวิต และผู้นำด้านจิตวิญญาณ ตลอดจนบรรดาผู้สืบตระกูล สามารถรวมโมร็อกโกให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นผลสำเร็จใน พ.ศ. ๒๒๐๙ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๒๑๕ สุลต่านเมาลาลีย์ อิสมาอิล (Moulay Isamil) ทรงสร้างเมืองเมกเนส (Meknes) แล้วสถาปนาขึ้นเป็นเมืองหลวง พระองค์ทรงสามารถขยายอำนาจไปถึงประเทศเซเนกัล (Senegal) และทรงสร้างเครือข่ายป้อมปราการทั่วประเทศ และเริ่มสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับต่างชาติ โดยเฉพาะกับฝรั่งเศสและอังกฤษ

ภายหลังจากสุลต่านเมาลาลีย์ อิสมาอิลเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๒๗๐ สุลต่านมุฮัมมัด ที่ ๓ เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๐๐ พระองค์ทรงเป็นชาวมุสลิมที่เคร่งครัด ทรงให้ความสำคัญกับการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของประเทศ ทรงได้รับการยอมรับในฐานะผู้ที่พระเจ้าส่งมา หลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์ ทรงลดอัตราภาษีตั้งสกุลเงินใหม่ และทรงจัดตั้งกองกำลังใหม่โดยเกณฑ์คนจากชนเผ่า “กีช” (Guich) และในขณะเดียวกันทรงปรับปรุงเมืองท่าต่าง ๆ ให้ความแข็งแกร่งขึ้น ทรงเปิดโอกาสให้ชาวอังกฤษ ฝรั่งเศส และยิวเข้ามา

พระราชวังหลวงกรุงราบัต โมร็อกโก

ตั้งรกรากค้าขายในประเทศในสมัยนี้ โมร็อกโกได้ตกลงทำสนธิสัญญาทางการค้ากับประเทศเดนมาร์ก สวีเดน อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา

ต่อมาเมื่อสุลต่านมุฮัมมัดที่ ๓ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๓๓๓ สุลต่านเมาลาห์ अबดุลละฮ์ เบน ยาซิด (Moulay Abdallah Ben Yazid) ได้เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อมาอีก ๒ ปี หลังจากนั้น สุลต่านเมาลาห์ ซิลมาน พระประมุของค์ต่อมาได้ทรงขับไล่พวกเติร์กออกจากเมืองอูจด์ดาห์ (Oujda) ได้เป็นผลสำเร็จ ทรงสร้างมัสยิดและโรงเรียนหลายแห่ง ตลอดจนให้การช่วยเหลือชาวแอลจีเรียจากการสู้รบบริเวณแม่น้ำอิสรี (Battle of Isly)

ครั้นในรัชสมัยของสุลต่านเมาลาห์ ฮัสซานที่ ๑ (Sultan Moulay Hassan I) ซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ ใน พ.ศ. ๒๔๑๖ ชาวยุโรปได้เข้ามา มีอิทธิพลต่อการปฏิรูปการบริหารประเทศของโมร็อกโกหลังจากที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของชาวอาหรับมายาวนาน ในระหว่างนั้น ทั้งฝรั่งเศสและสเปนต่างต้องการครอบครองโมร็อกโก โดยทั้งสองประเทศสามารถยุติความขัดแย้งเรื่องสิทธิเหนือดินแดนโมร็อกโกได้ใน พ.ศ. ๒๔๕๕ โดยสุลต่าน अबดุล ฮาฟิซ (Moulay Abdel Hafid) ต้องทรงลงนามในสนธิสัญญาเฟส (Treaty of Fez) ยินยอมให้ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองราชอาณาจักร

โมร็อกโกส่วนหนึ่งและสเปนปกครองอีกส่วนหนึ่ง ฝรั่งเศสได้กำหนดให้เมืองราบัตเป็นเมืองหลวง และพัฒนาเมืองคาซบลังกา (Casablanca) เป็นเมืองท่าที่ทันสมัยทางฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก นอกจากนี้ ยังแต่งตั้งนายพลเลาเท (Resident-General Lyautey) เป็นผู้สำเร็จราชการปกครองโมร็อกโก แต่ยังคงให้สุลต่านดูแลราชอาณาจักรโมร็อกโกดั้งเดิม ในช่วงที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครองโมร็อกโกได้พัฒนาระบบการศึกษาของโมร็อกโกให้ทันสมัย และมีการปรับปรุงการบริหารบ้านเมือง ตลอดจนปฏิรูประบบกฎหมาย ในขณะที่สเปนได้ยึดครองดินแดนบริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ตั้งเมืองเตตูอาน (Tetouan) เป็นเมืองหลวงของเขตการปกครองสเปนในโมร็อกโก โดยเมืองแทนเจียร์ (Tangier) อันเป็นเมืองท่าสำคัญได้รับการประกาศให้เป็นดินแดนสากลไม่ขึ้นต่อประเทศใด

ใน พ.ศ. ๒๔๗๐ สุลต่านมูฮัมมัดที่ ๕ (King Mohammed V) พระราชโอรสของสุลต่านเมอลาย์ ยูซุฟเสด็จขึ้นครองราชย์ขณะมีพระชนพรรษาเพียง ๑๗ พรรษา ในสมัยนี้กลุ่ม “Independence Manifesto” ได้ถือกำเนิดขึ้นเพื่อเรียกร้องเสรีภาพให้กับโมร็อกโก และเรียกร้องอิปไตยของชาติ อย่างไรก็ดี ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๖ โมร็อกโก ภายใต้การปกครองของสมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๕ พระราชวงศ์ได้ถูกเนรเทศไปยังประเทศมาดากัสการ์และฝรั่งเศสได้แต่งตั้งผู้สืบทอดอำนาจคนใหม่ขึ้นปกครอง การกระทำดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการต่อต้านชาวฝรั่งเศสอย่างรุนแรง และเรียกร้องให้กษัตริย์ของตนกลับคืนมา ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๘ สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๕ เสด็จฯ กลับโมร็อกโก และในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ฝรั่งเศสลงนามในข้อตกลงคืนอิสรภาพเต็มรูปแบบให้แก่โมร็อกโก และในขณะเดียวกันสเปนก็ได้คืนอิสรภาพให้แก่โมร็อกโกด้วยเช่นกัน

หลังจากสมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๕ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชโอรส ได้เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อมา ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ (King Hassan II) พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นปึกแผ่นของประเทศ และทรงมีบทบาทสำคัญในกระบวนการนำสันติภาพมาสู่ตะวันออกกลาง นอกจากนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ ขบวนการ Green March ยังได้ถือกำเนิดขึ้น โดยชาวโมร็อกโกกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน ไม่ได้ถืออาวุธเดินทางมุ่งหน้าลงใต้ไปยังเขตทะเลทรายซาฮาราเพื่อยืนยันสิทธิ์ในอธิปไตยบนพื้นที่แห่งนี้ เนื่องจากในช่วงที่โมร็อกโกตกเป็นดินแดนของสเปนและฝรั่งเศสอาณาเขตของประเทศถูกแบ่งแยกออกเป็นเขตอาณานิคมต่าง ๆ ซึ่งตลอดระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมา ได้มีการเจรจาทำความตกลงกับประเทศเจ้าอาณานิคมหลายครั้ง จนในที่สุดโมร็อกโกสามารถสร้างความเป็นเอกภาพให้กับดินแดนของตนได้ และภายหลังได้รับอิสรภาพใน พ.ศ. ๒๔๙๙ โมร็อกโกได้เจรจาท่องกับสเปน และได้รับเอกราชในพื้นที่ตอนใต้บางส่วนกลับคืนมา กล่าวคือ ทาร์ฟาย่า (Tarfaya) ใน พ.ศ. ๒๕๐๑ ซิดิ อีฟนี (Sidi Ifni) ใน พ.ศ. ๒๕๑๒ รวมทั้ง Saquiet al Hamra และ Oued Eddahab ใน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งในเวลานั้นดินแดนเหล่านี้เป็นที่รู้จักกันในชื่อซาฮารา ภายใต้สนธิสัญญามาดริด (Madrid Agreement) ซึ่งได้รับการยอมรับในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ

ใน พ.ศ. ๒๕๔๒ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ เสด็จสวรรคต มกุฎราชกุมาร ซิดิ มูฮัมมัด อิบน์ อัลฮัสซัน บิน มูฮัมมัด (Sidi Mohammed ibn Al Hassan Bin Mohammed) พระราชโอรสเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เอลิมพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๖ แห่งราชอาณาจักรโมร็อกโก

● สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๖ (His Majesty King Mohammed VI)

สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๖ เป็นพระราชโอรสองค์โตในสมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ที่กรุงราบัต ประเทศโมร็อกโก ทรงเริ่มการศึกษาระดับปฐมวัยที่โรงเรียนสอนคัมภีร์อัลกุรอาน (Qur'anic school) ภายในราชสำนัก ทรงพระปรีชาสามารถท่องจำบทคัมภีร์อัลกุรอานได้ตั้งแต่พระชนมายุ ๔ พรรษา ทรงสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ราชวิทยาลัย (Royal College) จากนั้นทรงศึกษาต่อระดับปริญญาตรีด้านกฎหมายที่มหาวิทยาลัยมูฮัมมัดที่ ๕ ในกรุงราบัต แล้วเสด็จฯ ไปทรงศึกษาต่อระดับปริญญาโทสาขากฎหมายมหาชน (Public Law) และปริญญาเอกสาขานิติศาสตร์เกียรตินิยมที่มหาวิทยาลัย นีซ โซเฟีย แอนติโปลิส (University of Nice Sophia Antipolis) ประเทศฝรั่งเศส นอกจากนี้ ยังทรง ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยจอร์จ วอชิงตัน ในฐานะผู้เสริมสร้างประชาธิปไตยในประเทศโมร็อกโกด้วย

ภายหลังสมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ พระราชบิดาเสด็จสวรรคต สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๖ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากนั้นในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงลัลลา ซัลมา (Her Royal Highness Princess Lalla Salma) มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๒ พระองค์คือ เจ้าชายเมอลาย อัลฮัสซัน (His Royal Highness Prince Moulay Al Hassan) ประสูติเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งราชอาณาจักรโมร็อกโก และเจ้าหญิงลัลลา เคาะดีญะฮ์ (Her Royal Highness Princess Lalla Khadija) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมมัดที่ ๖ ทรงดำเนินพระบรมราโชบายปฏิรูปการปกครองด้วยการปรับปรุงระบบรัฐสภาให้มีความเข้มแข็งและเป็นอิสระ ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง และทรงปฏิรูปการปกครองระดับท้องถิ่นด้วยการเปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้งและถ่ายโอนอำนาจไปสู่ระดับท้องถิ่นผ่านทางสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ด้านสังคมทรงจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อความเสมอภาคและปรองดอง (The Equity and Reconciliation Commission) เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศหญิงและชาย ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิในการลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทรงก่อตั้งองค์กร The National Initiative for Human Development (INDH) เพื่อเสริมสร้างอนาคตที่ยั่งยืนให้แก่พลเมืองของประเทศ รวมทั้งทรงดำเนินความพยายามในการแก้ไขปัญหาการไม่รู้หนังสือของประชาชน ตลอดจนทรงมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมืองในประเทศ จึงทรงได้รับการถวายพระราชสมัญญาว่า “กษัตริย์คนยาก”

สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ ทรงติดตามโครงการที่พระราชทาน
แนวพระราชดำริให้ดำเนินการ

สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๕ ทรงดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อาทิ โครงการก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมต่อเมืองสำคัญ ๆ ตลอดจนโครงการพัฒนาระบบคมนาคมด้วยการสร้างรถไฟความเร็วสูงที่จีวี ซึ่งจะแล้วเสร็จในพ.ศ. ๒๕๖๐ นับเป็นรถไฟความเร็วสูงสายแรกในทวีปแอฟริกา นอกจากนี้ยังทรงพัฒนาเมืองท่า Tangier-Med จนประสบความสำเร็จและกลายเป็นเมืองท่าสำคัญในเขตเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งเชื่อมต่อกลุ่มประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ตะวันออกกลาง ยุโรป เอเชียและอเมริกา ตลอดจนทรงริเริ่มโครงการโรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย

ด้านการต่างประเทศ ทรงมุ่งส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในกลุ่มแอฟริกา (South-South Cooperation) โดยเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่ง

ทรงเป็นที่เคารพรัก และเทิดทูนของพลกนิกรชาวโมร็อกโก

อันเดียวกันของภูมิภาค นอกจากนี้ ในฐานะที่ทรงเป็นประธาน คณะกรรมการ AL Quds จึงทรงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดสันติภาพในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง รวมถึง กลุ่มประเทศ เยเมน ซีเรีย อิรัก และลิเบีย ตลอดจนทรงรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ทั้งฝรั่งเศสและสเปน และประเทศต่าง ๆ เช่น รัสเซีย จีน สหรัฐอเมริกา อินเดีย เป็นต้น

ภายใต้การปกครองของสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ แห่งราชวงศ์อะลาวิตประชาชนชาวโมร็อกโกทุกคนต่างใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสงบสุขและมีเอกภาพภายใต้ศาสนาอิสลามแบบสมัยใหม่

สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมหมัดที่ ๖ เสด็จฯ เยี่ยมเยียนราษฎร

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรโมร็อกโก

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรโมร็อกโกสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการระหว่างกันเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ และในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงราบัต และแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์ไทย ประจำนครคาซาบลังกา ส่วนโมร็อกโกเปิดสถานเอกอัครราชทูตโมร็อกโก ประจำประเทศไทยเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์โมร็อกโกประจำกรุงเทพฯ และกงสุลกิตติมศักดิ์โมร็อกโกประจำหัวหิน (มีเขตอาณาครอบคลุมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และ ชุมพร) นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังมีการติดต่อสัมพันธ์กันด้านการค้า

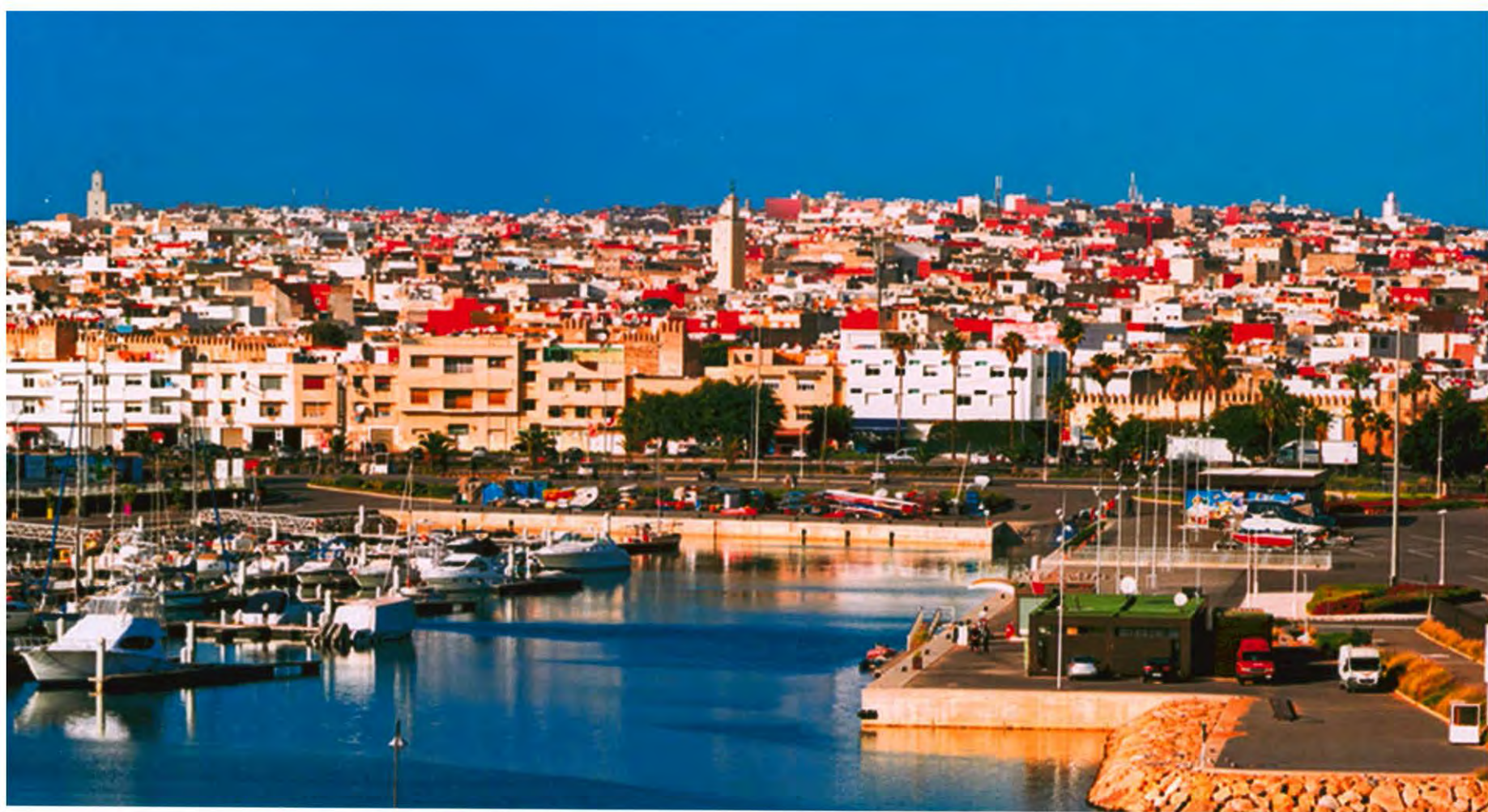
สมเด็จพระราชาธิบดีมูฮัมหมัดที่ ๖ เสด็จฯ เป็นองค์ประธานเปิดโครงการศูนย์เทคโนโลยี ณ เมืองลาโยน (Laayoune)

ซึ่งภาคเอกชนของไทยและโมร็อกโกได้ลงนามความตกลงจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-โมร็อกโกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรโมร็อกโกได้จัดงานเฉลิมฉลองการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตครบ ๓๐ ปี เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งในประเทศไทยและประเทศโมร็อกโก

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์โมร็อกโก

นับตั้งแต่ราชอาณาจักรไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับราชอาณาจักรโมร็อกโกอย่างเป็นทางการ พระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศได้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันตามลำดับ ดังนี้

ทัศนียภาพกรุงราบัต เมืองหลวงของราชอาณาจักรโมร็อกโก

พระราชวงศ์ไทย

เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จเยือนราชอาณาจักรโมร็อกโกเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๗ - ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรโมร็อกโกอย่างเป็นทางการ

วันที่ ๖ - ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนราชอาณาจักรโมร็อกโก ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เพื่อทรงเป็นองค์ปาฐกในการประชุม International Organization for Chemical Sciences in Development (IOCD) Symposium “The Plant Kingdom: Source of Drugs, Nutraceuticals and Cosmetics”

เจ้าหญิง ลัลลา ซัลมา พระชายาในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เป็นผู้แทนพระองค์
เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชวงศ์โมร็อกโก

เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๙ เจ้าหญิงลัลลา อัสม่า (Princess Lalla Asma) พร้อมด้วยเจ้าหญิงลัลลา มัยยัม (Princess Lalla Meryem) และเจ้าหญิงลัลลา ฮัสนา (Princess Lalla Hasna) พระราชธิดาในสมเด็จพระราชาธิบดีฮัสซันที่ ๒ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๑ - ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑ เจ้าชายเมาลาญ รอซิด (Prince Moulay Rachid) พระราชอนุชาในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๑ - ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ (His Majesty King Mohammed VI) เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๙ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เจ้าหญิงลัลลา ซัลมา (Princess Lalla Salma) พระชายาในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๐ - ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ เจ้าหญิงลัลลา อัสม่า (Princess Lalla Asma) พระกนิษฐภคินีในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๒ - ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เจ้าชายเมาลาญ รอซิด (Prince Moulay Rachid) พระราชอนุชาในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เจ้าหญิงลัลลา อัสม่า (Princess Lalla Asma) พระกนิษฐภคินีในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๒๗ - ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ลัลลา ลาติฟา อะมาซูน (Lalla Latifa Amahzoune) พระราชชนนีในสมเด็จพระราชาธิบดีมุฮัมมัดที่ ๖ เสด็จเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

ราชอาณาจักรเลโซโท

Kingdom of Lesotho

เลโซโท ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรเลโซโท (Kingdom of Lesotho) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของทวีปแอฟริกา เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล สภากฎมีประเทศเป็นที่ราบสูง เต็มไปด้วยภูเขาและเทือกเขา มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๓๕๕ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงมาเซรู (Maseru) เลโซโทมีประชากรประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ คน (พ.ศ. ๒๕๕๘) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และมีบางกลุ่มที่มีความเชื่อในศาสนาพื้นเมืองดั้งเดิม ภาษาราชการคือ ภาษาบาโซโท และภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลาย เลโซโทมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ (King Letsie III) แห่งราชวงศ์บาซูโท

ม้าเป็นสัตว์ที่หายากและมีค่าอย่างยิ่ง เพราะบริเวณนี้เป็นหุบเขาและภูเขาสูง รูปพระเขี้ยวโล่บาโซโท เป็นตราสัญลักษณ์ประจำพระราชวงศ์บาซูโท ซึ่งใช้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รูปหอกและไม้กระบองไขว้กับโล่ แสดงถึงอาวุธประจำกายของชนเผ่าบาซูโทในอดีต ด้านล่างมีแถบริบบิ้นเขียนคำขวัญในภาษาบาโซโท หมายถึง สันติภาพ สายฝน และความเจริญรุ่งเรือง ตราแผ่นดินเลโซโทนี้ใช้มาตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ภายหลังจากได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักร

ธงชาติเลโซโท

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งเป็นแถบ ๓ สีตามแนวนอน ประกอบด้วย แถบบนสีน้ำเงิน หมายถึง ท้องฟ้าและสายฝน แถบกลางสีขาว หมายถึง สันติภาพ และแถบล่างสีเขียว หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง ที่กลางแถบสีขาวมีรูปหมวกพื้นเมืองของเลโซโทสีดำ เรียกว่า หมวกโมโกรอทโล (mokorotlo) เป็นสัญลักษณ์ประจำราชอาณาจักรเลโซโท มีความหมายถึง ความเป็นชาติของคนผิวสี ธงชาติของเลโซโทนี้เริ่มใช้อย่างเป็นทางการเนื่องในวาระครบรอบ ๔๐ ปีแห่งการได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ตราแผ่นดินเลโซโท

ตราแผ่นดินเลโซโท ประกอบด้วยรูปม้าสองตัวอยู่ที่ด้านซ้ายและด้านขวา แสดงถึงความสำคัญของม้าที่เป็นทั้งพาหนะของผู้ปกครองแผ่นดิน ใช้ในการเดินทางและต่อสู้กับศัตรูผู้รุกราน เนื่องจากในอดีต

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งเลโซโท

ราชอาณาจักรเลโซโทเป็นหนึ่งในสามประเทศของทวีปแอฟริกาที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้แก่ เลโซโท โมร็อกโก และสวาซิแลนด์ เดิมประเทศเลโซโทมีชื่อว่า บาซูโทแลนด์ (Basutholand) มีที่มาจากชื่อของกลุ่มชนเผ่าบาซูโทที่อาศัยอยู่กระจัดกระจายในพื้นที่แห่งนี้

ผู้นำที่สามารถรวบรวมกลุ่มชนเผ่าบาซูโทต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อขับไล่ชนเผ่าซูลูที่อยู่ทางตอนใต้ที่มารุกรานแล้วสถาปนาตนขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์บาซูโทคือ สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูชูที่ ๑ (King Moshoeshe I) เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๑ ในตอนต้นรัชกาลเป็นช่วงเวลาที่บ้านเมืองยังมีความวุ่นวาย เกิดการต่อสู้กันแต่ด้วยพระปรีชาสามารถ สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูชูที่ ๑ ทรงปราบปรามศัตรูได้สำเร็จจนเป็นที่เลื่องลือ มีผู้คนจำนวนมากต่างพากันมาฟัง

กรุงมาเซรู (Maseru)

พระบารมี อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่ต้องทำสงครามรบพุ่งเพื่อแย่งชิงดินแดนกับชนเผ่าต่าง ๆ และยังต้องต่อสู้กับคนผิวขาวที่อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งในแอฟริกามากขึ้น ในที่สุดบาซูโทแลนด์ต้องเสียดินแดนเกือบทั้งหมดให้กับชาวโบเออร์ ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่สืบเชื้อสายมาจากเนเธอร์แลนด์แล้วย้ายมาตั้งถิ่นฐานในทวีปแอฟริกา

จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๑ ตัดสินพระทัยขอรับความคุ้มครองจากสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียแห่งบริเตนใหญ่ (Queen Victoria of the Great Britain) โดยมีฐานะเป็นรัฐในปกครองของสหราชอาณาจักร (British Protectorate of Basutholand) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๑ ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๑๔ – ๒๔๒๗ บาซูโทแลนด์ได้ถูกผนวกเข้าเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของแอฟริกาใต้ ซึ่งในเวลานั้นอยู่ในความปกครองของอังกฤษเช่นกัน โดยมีการแต่งตั้งผู้ปกครอง (Paramount Chief) ตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้าเลโรโธลี (Paramount Chief Lerotholi พ.ศ. ๒๔๓๔ – ๒๔๔๘) พร้อมกับอนุญาตให้ผู้นำของบาซูโทแลนด์ปกครองประเทศโดยยึดหลักจารีตประเพณีดังที่เคยปฏิบัติมาแต่เดิม (Laws of Lerotholi) ในระยะเวลาต่อมาบทบาทของพระมหากษัตริย์แห่งบาซูโทแลนด์ต้องค่อยๆ จะไม่มีการกล่าวถึง จนกระทั่งวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ บาซูโทแลนด์จึงได้รับอิสรภาพจากสหราชอาณาจักร

โดยสมบูรณ์ และเปลี่ยนชื่อประเทศเป็น “ราชอาณาจักรเลโซโท” มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ (King Moshoeshoe II) ทรงเป็นพระประมุข และนายเลอาบัว โจนาธาน (Leabua Jonathan) ผู้นำพรรคบาซูโทแห่งชาติ (Basutho National Party – BNP) เป็นนายกรัฐมนตรี

ในระยะแรกการปกครองประเทศยังไม่ราบรื่นนัก เกิดวิกฤติทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง อีกทั้งยังต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเมื่อแอฟริกาใต้สั่งปิดพรมแดนเนื่องจากรัฐบาลเลโซโทสนับสนุน และให้ที่พักพิงแก่กลุ่มกองกำลังสมัชชาแห่งชาติแอฟริกัน (African National Congress) ที่ใช้เลโซโทเป็นหนึ่งในฐานปฏิบัติการก่อเหตุในแอฟริกาใต้ จนทำให้แอฟริกาใต้ประกาศที่จะตอบโต้ด้วยปฏิบัติการทางทหาร ความกดดันจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศทำให้เลโซโทเปลี่ยนรูปแบบการปกครองเป็นปกครองโดยทหาร โดยในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการเข้ายึดพระราชอำนาจจากสมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ พระองค์ต้องเสด็จลี้ภัยไปประทับที่ประเทศอังกฤษ จากนั้นได้อัญเชิญพระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ ขึ้นเป็นกษัตริย์ครองราชย์สืบแทน ทรงพระนามว่า สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ (King Letsie III) เพื่อถวายพระเกียรติยศแด่สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๑ พระราชโอรสพระองค์แรกของสมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๑ ซึ่งในรัชสมัยของสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๑ เลโซโทเป็นรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักรและบริหารบ้านเมืองตามหลักจารีตประเพณี

ภายหลังจากสิ้นสุดยุคการปกครองประเทศโดยทหารแล้ว ได้มีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแห่งรัฐ โดยจำกัดพระราชอำนาจด้านการบริหาร และมีข้อห้ามตามมากฎหมายมิให้พระมหากษัตริย์ทรงเกี่ยวข้องในทางการเมือง ต่อมาเมื่อสถานการณ์ทางการเมืองสงบลง สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ จึงได้เสด็จฯ กลับเลโซโทในฐานะหัวหน้าชนเผ่า

หลังจากรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยมีนายนัดซู โมเคห์เล (Mokhehle) เป็นผู้นำบริหารประเทศได้ไม่นานก็ได้เกิดเหตุการณ์วุ่นวายทางการเมืองขึ้นอีก ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ คณะทหารและตำรวจได้ร่วมกันก่อรัฐประหารขับไล่รัฐบาลพลเรือนภายใต้ความร่วมมือของสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงยกเลิกรัฐสภาและทรงแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาขึ้นแทน อย่างไรก็ตาม นานาชาติได้คัดค้านและเรียกร้องให้สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงคืนอำนาจให้แก่รัฐบาล ต่อมาสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงยินยอมเข้าร่วมการเจรจาไกล่เกลี่ยกับคณะผู้แทนต่าง ๆ ซึ่งนำไปโดยประมุขของแอฟริกาใต้ บอตสวานา และซิมบับเว รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยจึงกลับมาบริหารประเทศอีกครั้ง จากนั้นสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงสละราชสมบัติ สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ พระราชบิดา ซึ่งเคยถูกคณะทหารยึดพระราชอำนาจเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ จึงเสด็จขึ้นครองราชย์ แต่ทรงครองราชย์ได้เพียงปีเศษก็เสด็จสวรรคตด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จากนั้นสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ จึงได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติอีกครั้งจนถึงปัจจุบัน

● สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรเลโซโท

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ พระประมุขแห่งราชอาณาจักรเลโซโท เป็นพระราชโอรสพระองค์แรกในสมเด็จพระราชาธิบดีโมชูซูที่ ๒ กับสมเด็จพระราชินีมาโมฮาโต เบเรง ซีโซ (Mamohato Bereng Seeiso) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ณ เมืองโมจิรา ราชอาณาจักรเลโซโท มีพระนามเดิมว่า เลตซี เดวิด โมฮาโต เบเรง ซีโซ (Letsie David Mohato Bereng Seeiso)

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงเริ่มการศึกษาขั้นต้นที่โรงเรียนเอกชนอิกต์เซตเซง (Iketsetseng) ในกรุงมาเซรู เมืองหลวงของเลโซโท ทรงจบการศึกษาด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติเลโซโทแล้วเสด็จไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ ทรงสำเร็จได้รับปริญญาด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยบริสตอล พร้อมกับทรงศึกษา

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓

ด้านการพัฒนาที่มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และทรงศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์การเกษตรที่วิทยาลัยไวย์แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน (Wye College, University of London)

ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับนางสาวแอนนา คาราโบ ม็อตโซเอเนง (Anna Karabo Mots'oeneng) ซึ่งจัดขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ สร้างความปิติยินดีแก่ประชาชนผู้จงรักภักดีต่อพระราชวงศ์แห่งราชอาณาจักรเลโซโทเป็นอย่างยิ่ง ในโอกาสนี้ สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงสถาปนาพระราชชายาขึ้นเป็น สมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ (Maseenate Mohato Seeiso) มีพระราชธิดา ๒ พระองค์ และพระราชโอรส ๑ พระองค์ คือ เจ้าหญิงเซนาเต มารี โมฮาโต ซีโซ (Senate

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ

Mary Mohato Seeiso) เจ้าหญิงมาซีโซ โมฮาโต ซีโซ (Maseiso Mohato Seeiso) และเจ้าชายเลโรโธลี เดวิด โมฮาโต เบเรง ซีโซ (Lerotholi David Mohato Bereng Seeiso)

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระประมุขแห่งราชอาณาจักรเลโซโท ๒ ครั้ง ครั้งแรก ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๘ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระราชาธิบดีโมชูชูที่ ๒ พระราชบิดาเสด็จลี้ภัยการเมืองไปประทับที่ประเทศอังกฤษ และครั้งที่สอง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๙ - ปัจจุบัน ภายหลังจากที่พระราชบิดาเสด็จสวรรคต

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงเป็นพระประมุขแห่งรัฐ แม้จะไม่มีพระราชอำนาจในทางบริหารและนิติบัญญัติ แต่ทรงเป็นสัญลักษณ์ของความปรองดองแห่งชาติ (A Living Symbol of National Unity) ทรงมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาเพื่อประชาชนทุกคนเฝ้า ทรงให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา โดยทรงสนับสนุนด้านเงินทุน ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์รางวัลเจ้าชายโมฮาโต (The Prince Mohato Award) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนในเลโซโท ซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๔ - ๒๕ ปี นอกจากนี้

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ พร้อมพระราชโอรสและพระราชธิดา

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ เสด็จฯ ทอดพระเนตรแปลงเพาะปลูกพืชไร่ส่วนพระองค์

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ยังทรงสนพระทัยเรื่องการเกษตรเป็นอย่างมาก โปรดการเพาะปลูกพืชไร่และสัตว์เลี้ยงขนานานาพันธุ์ ทรงใช้เวลาส่วนใหญ่ในไร่ปศุสัตว์ส่วนพระองค์ อีกทั้งยังโปรดการขี่ม้า กีฬาเทนนิส สควอช รักบี้ ดนตรีคลาสสิก และดนตรีพื้นเมืองต่าง ๆ

เวลาที่ผ่านมามีทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเรื่อยมา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งในระดับพระราชวงศ์และผู้นำระดับสูงของรัฐบาล ทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติที่ดีต่อกันและเป็นพันธมิตรกัน ในด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษา การค้า การลงทุน การเกษตร และด้านวิชาการสาธารณสุข เช่น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ รัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาภาวะขาดแคลนพืชพันธุ์ ธัญญาหาร อันเนื่องมาจากความแห้งแล้งแก่รัฐบาลเลโซโท จำนวน ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อครั้งเลโซโทประสบภัยจากหิมะถล่ม ในปีถัดมาได้ให้ความช่วยเหลืออีก ๑๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา รัฐบาลไทยได้จัดให้เลโซโทเป็นประเทศหนึ่งในโครงการหลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี (Annual International Training Course – AITC) ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ โดยให้ทุนฝึกอบรมและดูงานในหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ อาทิ Integrated Watershed Management, Tourism Management, Prevention, Resuscitation and Rehabilitation in Traumatic Injury, A Nursing Perspective,

● ความสัมพันธ์: ราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรเลโซโท

ประเทศไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับราชอาณาจักรเลโซโท เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยมีมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพริทอเรีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศเลโซโท ส่วนเลโซโทได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตเลโซโทประจำสาธารณรัฐประชาชนจีน มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย จนถึง พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงได้ปรับเปลี่ยนให้สถานเอกอัครราชทูตเลโซโทประจำมาเลเซีย มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทยแทน จากนั้นวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงมีกฤษฎีกาตั้งที่ตั้งแห่งราชอาณาจักรเลโซโทประจำประเทศไทย จนถึงปัจจุบัน ตลอดระยะ

ทิวทัศน์นอกกรุงมาเซรู

Sufficiency Economy และ Grassroots Economic Development with One Tambon One Product (OTOP)

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้เริ่มโครงการความร่วมมือด้านการเกษตรอย่างใกล้ชิดกับเลโซโทโดยเฉพาะความร่วมมือทางวิชาการตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงและการเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการหลัก คือ โครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

โดยประเทศไทยได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านดิน พืช และป่าไม้ ไปปฏิบัติงานที่เมืองมาเซียง ประเทศเลโซโท โดยมีการดำเนินงานในลักษณะเดียวกันกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในประเทศไทย การเกษตรกรรมของเลโซโทจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนเลโซโทได้ให้การสนับสนุนประเทศไทยในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ และสนับสนุนไทยในการเลือกตั้งสมาชิกสภาบริหารสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union Council) ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๗

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมในงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์เลโซโท

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเลโซโทมีสัมพันธไมตรีอันดีต่อกัน และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับพระราชวงศ์ของทั้งสองประเทศ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๖ - ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนราชอาณาจักรเลโซโท

ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ เพื่อเจริญทางพระราชไมตรีและติดตามความคืบหน้าของโครงการซึ่งสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ ทรงรับแนวพระราชดำริด้านการเกษตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปดำเนินการที่เมือง Matsieng ราชอาณาจักรเลโซโท รวมทั้งจัดสร้างหอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยจัดแสดงนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมในงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

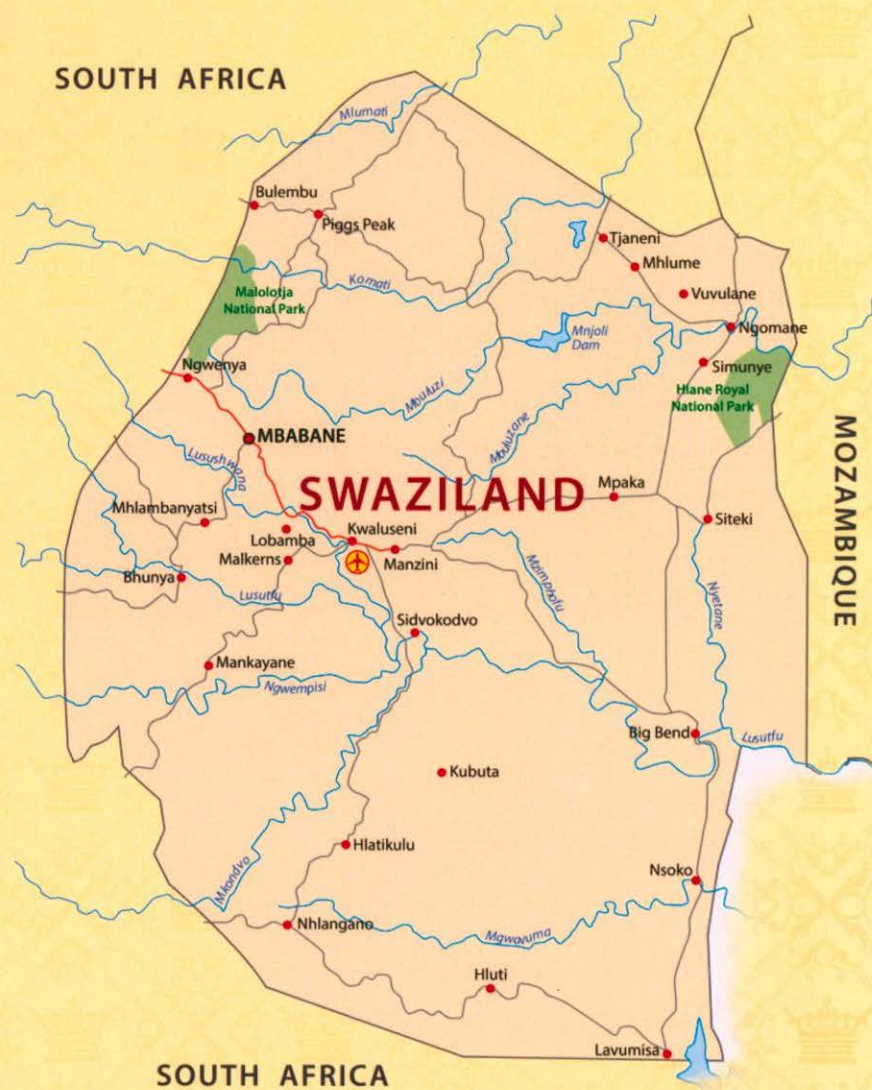
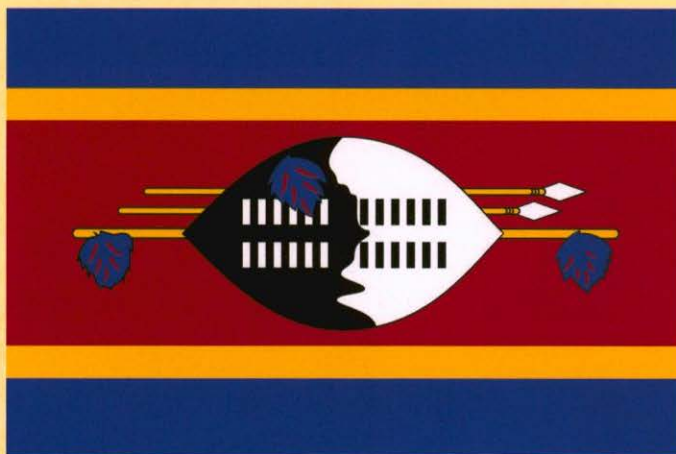
สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ เสด็จพระราชดำเนินเยือนวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระราชวงศ์เลโซโท

วันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ และสมเด็จพระราชินีมาเซนาเต โมฮาโต ซีโซ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรัฐบาลไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะเพื่อทรงเข้าร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในโอกาสนี้ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนหมู่บ้านหัตถกรรมไม้แกะสลัก อำเภอดอยสะเก็ด และบ้านถวาย อำเภอ

หางดง และโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทรงสนพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง และทรงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นตัวอย่างสำหรับเกษตรกรเลโซโท เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความมั่นคงของประเทศชาติสืบไป

ราชอาณาจักรสวาซีแลนด์

Kingdom of Swaziland

สวาซิแลนด์ ชื่อเป็นทางการ คือ ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ (Kingdom of Swaziland) เป็นประเทศในทวีปแอฟริกาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและภูเขา มีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ทางทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันตก และทิศตะวันออกเฉียงใต้ และมีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐโมซัมบิกทางทิศตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗,๓๖๔ ตารางกิโลเมตร เมืองหลวงคือ กรุงอิมบาบาน (Mbabane) สวาซิแลนด์มีประชากรประมาณ ๑,๔๓๕,๖๑๓ คน (พ.ศ. ๒๕๕๘) ส่วนใหญ่นับถือลัทธิไซออน (Zionist) ซึ่งเป็นลัทธิที่ผสมผสานระหว่างศาสนาคริสต์และความเชื่อดั้งเดิมร้อยละ ๔๐ ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกร้อยละ ๒๐ ศาสนาอิสลามร้อยละ ๑๐ และศาสนาอื่น ๆ อีกร้อยละ ๓๐ ภาษาราชการ คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาซีสวาติ (Siswati) สวาซิแลนด์มีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระประมุของค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระราชาธิบดีอิมสวาติที่ ๓ (His Majesty King Mswati III) แห่งราชวงศ์ดลามินี

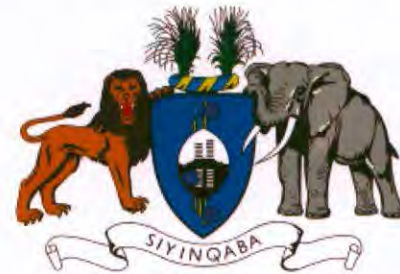
ธงชาติสวาซิแลนด์

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ภายในแบ่งเป็น ๕ แถบตามแนวนอน โดยมีแถบสีแดงตรงกลางมีขนาดใหญ่สุด ถัดขึ้นไปด้านบนและด้านล่างเป็นแถบสีเหลืองขนาดเล็ก และแถบนอกสุด ทั้งบนและล่างเป็นสีฟ้าหม่น ที่กลางผืนธงมีรูปคัสตราวุธพื้นเมืองประกอบด้วยโล่รองรับด้วยหอก ๒ ด้าม คทาผูกขนนกตามแนวนอน

ความหมายของสีต่าง ๆ ในธงชาติสวาซิแลนด์ สีแดง หมายถึง การต่อสู้เพื่อชาติในอดีต สีฟ้า หมายถึง สันติภาพและควมมีเสถียรภาพ สีเหลือง หมายถึง ทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์ของสวาซิแลนด์ โล่และหอก ๒ ด้าม หมายถึง การปกป้องประเทศชาติ สีของโล่เป็นสีขาวและสีดำ หมายถึงชนผิวขาวและผิวดำซึ่งอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ธงชาติสวาซิแลนด์เดิมเป็นธงชัยประจำกองทหารช่างสวาซี (Swazi Pioneer Corps) ซึ่งกษัตริย์โซบูซาที่ ๒ (King Sobhuza II) พระราชทานไว้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ สวาซิแลนด์ได้ประกาศใช้ธงชัยนี้เป็นธงชาติอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นวันประกาศเอกราชจากสหราชอาณาจักร

ตราแผ่นดินสวาซิแลนด์

ประกอบด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสวาซิแลนด์ คือ ราชสีห์ หมายถึง สมเด็จพระราชาธิบดี ช้าง หมายถึง สมเด็จพระราชชนนี ซึ่งมีสถานะและความสำคัญเท่ากัน ทั้งราชสีห์และช้างพุงโล่ Nguni ซึ่งหมายถึง “การปกป้อง” มี lidabe มงกุฏขนนกซึ่งเป็นมงกุฎที่ประดิษฐานอยู่เหนือโล่ ส่วนแถบบนด้านล่างของโล่มีข้อความเป็นคำขวัญประจำชาติว่า Siyinqaba หมายถึง “พวกเราคือป้อมปราการ”

❖ ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งสวาซิแลนด์

สวาซิแลนด์ปกครองโดยพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์ดลามินี (House of Dlamini) โดยมีผู้นำชื่อดลามินีเป็นต้นกำเนิดของราชวงศ์ของชนเผ่าสวาซี (Swazi) หรือเผ่าเอ็นกุณี (Nguni) ซึ่งนักโบราณคดีเชื่อว่า ชนกลุ่มนี้อพยพจากตอนกลางของทวีปแอฟริกามาตั้งถิ่นฐานบริเวณพื้นที่ตอนใต้ริมฝั่งแม่น้ำเทมเบใกล้กรุงมาปูโต (Maputo) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของสาธารณรัฐโมซัมบิกในปัจจุบัน กษัตริย์ในราชวงศ์ดลามินีทรงปกครองดินแดนแห่งนี้สืบมา จนถึงราวคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ในสมัยของกษัตริย์เอ็นกวานะที่ ๒ (Ngwane II) ทรงขยายอาณาเขตไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แต่ยังคงมีปัญหาขัดแย้งเรื่องแบ่งแยกดินแดนกับชาวซูลู ต่อมาในสมัยของกษัตริย์เอ็นกวานะที่ ๓ (Ngwane III) ทรงเป็นผู้นำชาวสวาซีอพยพไปตั้งถิ่นฐานบริเวณตอนใต้ของแม่น้ำปองโกลา (Pongola) แล้วจึงเคลื่อนย้ายมาตั้งถิ่นฐานมั่นคง ณ ดินแดนที่เป็นราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ในปัจจุบัน เมื่อราว พ.ศ. ๒๒๙๓ จึงทรงได้รับการยกย่องเป็นปฐมกษัตริย์แห่งสวาซิแลนด์

ครั้นในรัชสมัยกษัตริย์โซบูซาที่ ๑ (King Sobhuza I ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๕๘ - ๒๓๗๙) ทรงขยายอาณาเขตให้กว้างขวางออกไป ทั้งโดยการทำสงครามเอาชนะชนเผ่าอื่นๆ ตลอดจนการรวมเผ่าอื่นๆ เข้ามาอยู่ร่วมกัน เช่น ชนเผ่าโซโท (Sotho) และสวานา (Tswana) ฉะนั้นสวาซิแลนด์จึงประกอบด้วยชนเผ่าต่างๆ และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมผสมผสานกัน

ประวัติศาสตร์ของสวาซิแลนด์นับจากนี้ไปเป็นช่วงเวลาที่เริ่มมีการติดต่อกับชาติตะวันตก ซึ่งเดินทางเข้ามาแสวงโชคและหาผลประโยชน์ มีทั้งพ่อค้า นักบวช เกษตรกร และนักล่าสัตว์ เริ่มจากรัชสมัยกษัตริย์อีมสวาติที่ ๒ (Mswati II) พระราชโอรสในกษัตริย์โซบูซาที่ ๑ เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พระองค์ทรงรวบรวมราชอาณาจักรให้เป็นปึกแผ่นและขยายอาณาเขตไปทางเหนือและทางตะวันตก โดยมีอำนาจปกครองตั้งแต่แม่น้ำลิมโปโป (Limpopo River) ทางตอนเหนือ ไปถึงแม่น้ำปองโกลาทางตอนใต้ และแม่น้ำครอกโคโคโดล์ (Crocodile River) ทางตะวันตก

ในช่วงที่มีการขูดขูดทองคำในภูมิภาคนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๒ ชาวยุโรปจำนวนมากได้เข้ามาแสวงโชคและยึดครองดินแดนต่าง ๆ เป็นเมืองขึ้น สวาซิแลนด์ได้ถูกชาวโบเออร์ (Boer) หรือคนผิวขาวเชื้อสายเนเธอร์แลนด์เข้าปกครอง ทั้งนี้ ชาวโบเออร์ได้ครอบครองดินแดนอันเป็นที่ตั้งของสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ในปัจจุบันซึ่งขณะนั้นเรียกว่า สาธารณรัฐโบเออร์แห่งทรานส์วาล (Boer Republic of Transvaal) ต่อมาคนเชื้อสายอังกฤษซึ่งอพยพเข้ามาในภูมิภาคนี้ได้ทำสงครามชนะชาวโบเออร์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ และภายหลังสวาซิแลนด์ได้ตกเป็นเมืองขึ้นของสหราชอาณาจักรระหว่าง พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๕๑๑

หลังจากได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักร ในวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ สวาซิแลนด์มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในลักษณะเดียวกับสหราชอาณาจักร และมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนจากพรรคการเมืองหลายพรรคที่ลงแข่งขันในการเลือกตั้งในช่วง พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๐ แต่ระบอบประชาธิปไตยของสวาซิแลนด์สิ้นสุดลงเมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ (King Sobhuza II) ทรงปฏิรูปการปกครอง โดยทรงแก้ไขรัฐธรรมนูญให้พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ห้ามมีพรรคการเมืองนับแต่นั้นมา สวาซิแลนด์จึงปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแห่งรัฐที่ทรงควบคุมรัฐบาลโดยสมบูรณ์ และมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้ง ถอดถอนนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี

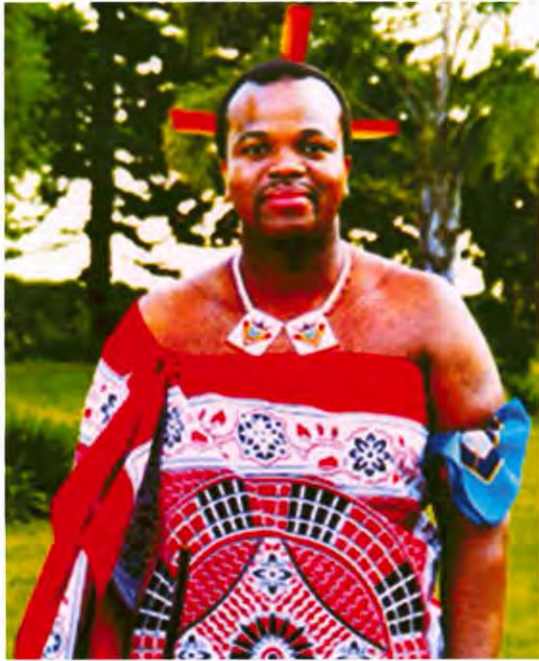
ตามโบราณราชประเพณีของสวาซิแลนด์ พระมหากษัตริย์แห่งสวาซิแลนด์จะปกครองประเทศเคียงคู่กับสมเด็จพระราชชนนี (Queen Mother) หรือที่เรียกว่า “การครองราชย์คู่” (Dual Monarchy) โดยการคัดเลือกสมเด็จพระราชชนนีจะมีขึ้นหลังจากพระมหากษัตริย์องค์ก่อนเสด็จสวรรคต คณะสภาองคมนตรี (Royal Council) ซึ่งประกอบด้วยพระราชวงศ์อาวุโสจะทำการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจากบรรดาพระชายาของพระมหากษัตริย์องค์ก่อน โดยมีหลักเกณฑ์ว่า ต้องเป็นผู้ที่มีได้สืบเชื้อสายโดยตรงมาจากราชวงศ์ดลามินี และเป็นพระชายาที่มีพระราชโอรสองค์เดียวซึ่งยังไม่อภิเษกสมรส จากนั้น จึงมีพระราชพิธีราชาภิเษกพระราชโอรสของผู้ที่ถูกเลือกเป็นสมเด็จพระราชชนนีขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ หากพระราชโอรสยังทรงพระเยาว์ จะยังไม่มีการสถาปนา กษัตริย์พระองค์ใหม่ โดยสมเด็จพระราชชนนีจะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สำเร็จราชการ จนกว่า

พระราชโอรสจะทรงบรรลุนิติภาวะ รวมทั้งในกรณีที่กษัตริย์เสด็จพระราชดำเนินไปต่างประเทศ นอกจากนี้ สมเด็จพระราชชนนียังทรงเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติด้วย

เมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๒๕ สมเด็จพระราชชนนีเซลิเว (Queen Mother Dzeliwe) ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นผู้สำเร็จราชการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๖ ต่อมาพระชายา อินตอมบี ทฟวาลา (Inkhosikati Ntombi Tfwala) ในสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ และพระมารดาของเจ้าชายมาโคเซตีเว ดลามินี (Prince Makhosetive Dlamini) ทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชชนนีอินตอมบี (Queen Mother Ntombi) และทรงดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๙ จวบจนเจ้าชายมาโคเซตีเว ดลามินี ทรงบรรลุนิติภาวะ และมีพระชนมายุ ๒๑ พรรษา จึงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ (King Mswati III)

๑ สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ (His Majesty King Mswati III of the Kingdom of Swaziland)

สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ เป็นพระราชโอรสในสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ (Sobhuza II) แห่งราชวงศ์ดลามินี และพระราชโอรสพระองค์เดียวในพระชายาอินตอมบี ทฟวาลา (Inkhosikati Ntombi Tfwala) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่โรงพยาบาลราเรย์ ฟิตกิน เมโมเรียล เมืองมันซินี (Manzini) ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ เมื่อแรกประสูติ ได้รับพระราชทานพระนามว่า มาโคเซตีเว (Makhosetive) หมายถึง กษัตริย์แห่งชาติทั้งหมด

สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓

สมเด็จพระราชินีอินตอมบี

ขณะมีพระชนมายุ ๔ พรรษา ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สมัครเข้าเป็นราชองครักษ์ ต่อมาทรงเข้าร่วมในกองทัพแห่งชาติอุมบัตโฟ (Umbutfo Swaziland Defence Force) หรือ USDF พระองค์ทรงมุ่งมั่นและเอาพระทัยใส่ในการฝึกซ้อมทางทหารอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ทรงเข้ารับการศึกษาในระดับพื้นฐานที่โรงเรียนซุนด์พวินี (Masudwini) โรงเรียนแห่งราชสำนักซึ่งสมเด็จพระราชบิดาทรงก่อตั้งขึ้นเพื่อฝึกสอนเหล่าราชองครักษ์ จากนั้นทรงเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนโลสิทา (Lozitha Palace School) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อเป็นสถานศึกษาแต่บรรดาพระราชโอรส พระราชธิดา ตลอดจนพระชายาในสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ ที่ยังทรงพระเยาว์

เจ้าชายมาโคเซตีเว ทรงพระปรีชาสามารถพิเศษในการเต้นรำแบบโบราณ (sibhaca) ของชาวสวาซี และทรงจัดตั้งทีมเต้นเข้าแข่งขันในโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ ภายหลังจากทรงสำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนระดับดีในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษในพ.ศ. ๒๕๒๕ จึงเสด็จฯ ไปทรงศึกษาต่อที่โรงเรียนเชอร์เบอร์น (Sherbourn School) โรงเรียนเก่าแก่ของเมืองดอร์เซต สหราชอาณาจักร ทรงเน้นศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ธุรกิจ ภูมิศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์

เมื่อสมเด็จพระราชาธิบดีโซบูซาที่ ๒ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๒๕ เจ้าชายมาโคเซตีเว มีพระชนมายุเพียง ๑๔ พรรษา ทรงได้รับการคัดเลือกจากสภาองคมนตรีให้ขึ้นเป็นกษัตริย์สวาซีแลนดองคี่ใหม่ แต่ขณะนั้นพระองค์ยังทรงศึกษาอยู่ ณ สหราชอาณาจักร ตามโบราณราชประเพณี สมเด็จพระราชชนนีจะเป็นผู้สำเร็จราชการ โดยสมเด็จพระราชชนนีดีเซลิเว (Queen Mother Dzeliwe) ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๖ และสมเด็จพระราชชนนีอินตอมบี (Queen Mother Ntombi) เป็นผู้สำเร็จราชการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๒๙ จวบจนเจ้าชายมาโคเซตีเวทรงได้รับการสถาปนาเป็นกษัตริย์ในวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยมีพระนามอย่างเป็นทางการว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ (King Mswati III) ขณะมีพระชนมายุ ๑๘ พรรษา พระองค์จึงเป็นกษัตริย์ที่มีพระชนมายุน้อยที่สุดในโลกซึ่งเสด็จขึ้นครองราชย์ในเวลานั้น

การแสดงของชนพื้นเมืองสวาซิแลนด์

ตามธรรมเนียมของราชสำนักสวาซิแลนด์ สมเด็จพระราชาธิบดีมีพระชายาได้หลายพระองค์ โดยสภาองคมนตรีจะคัดเลือกพระชายา ๒ องค์แรกจากชนเผ่าสำคัญของสวาซิแลนด์ (ทั้งนี้ พระโอรสของพระชายา ๒ พระองค์แรกจะไม่มีสิทธิ์ขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์องค์ต่อไป) สมเด็จพระราชาธิบดีจะทรงคัดเลือกหญิงสาวบริสุทธิ์จากทุกชนเผ่าของประเทศที่เข้าร่วมในงานเทศกาลประจำปี Umhlanga หรือการเต้นระบำต้นกกมาเป็นพระชายา ซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่ที่สร้างความผูกพันระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับชนเผ่าต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในราชอาณาจักร ปัจจุบัน สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตี ที่ ๓ มีพระชายา ๑๕ พระองค์ มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวมทั้งสิ้น ๓๐ พระองค์

สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ ทรงเป็นพระประมุขที่มีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ทรงพระราชอุทิศสละและทรงเอาพระทัยใส่ปฏิบัติพระราชกรณียกิจอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด นอกจากการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศเพื่อเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศแล้ว พระองค์ยังทรงส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างชาติเพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งด้านการสื่อสาร และการคมนาคม นอกจากนี้ยังทรงสนับสนุนเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และทรงชี้แนะแนวทางการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นการสร้างทักษะแห่งอนาคตหรือทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ทรงมุ่งมั่นที่จะนำพาประชาชนให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยี

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ พระองค์ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิปรัชญาบัณฑิตศึกษาศาสตร์ สาขาการพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยลิมกอกวิง (Limkokwing University of Creative Technology) ประเทศมาเลเซีย เพื่อเฉลิมพระเกียรติที่ทรงเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) ดังที่มีพระราชดำรัสว่า “ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า อนาคตของสวาซิแลนด์จะต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรสวาซิแลนด์

ราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรสวาซิแลนด์สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยไทยมอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงพริทอเรีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ ส่วนสวาซิแลนด์ได้มอบหมายให้สถานเอกอัครราชทูตสวาซิแลนด์ประจำประเทศมาเลเซียมีเขตอาณาครอบคลุมประเทศไทย นอกจากนี้ สวาซิแลนด์ยังแต่งตั้งกงสุลใหญ่ กิตติศักดิ์ สวาซิแลนด์ ประจำประเทศไทยด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสวาซิแลนด์ดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยสวาซิแลนด์ให้การสนับสนุนไทยในเวทีระหว่างประเทศ ด้วยดีเสมอมา และยึดถือไทยเป็นแบบอย่างในการพัฒนาในฐานะประเทศที่มีการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเช่นเดียวกัน

สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทย และพระราชวงศ์สวาซิแลนด์

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์สวาซิแลนด์ มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของพระราชวงศ์ระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสวาซิแลนด์อย่างเป็นทางการ

วันที่ ๓ - ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ อย่างเป็นทางการ และพระราชทานความช่วยเหลือในการพัฒนางานด้านการเกษตรของราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ โดยพระราชทานทุนการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน ๕ ทุน แก่บุคลากรของราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ ให้มาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พระราชวงศ์สวาซีแลนด์

วันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ สมเด็จพระราชาธิบดี อึมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ และพระชายา เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาลไทย และได้รับพระราชทานพระราชวโรกาสเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามกุฎราชกุมาร

วันที่ ๒๘ เมษายน - ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระราชชนนีอินตอมบี แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ และเสด็จฯ ไปเยี่ยมชมสถานสงเคราะห์บ้านเด็กอ่อน พญาไท สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค และสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๑๖ - ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระราชาธิบดี อึมสวาตีที่ ๓ และพระชายา เสด็จฯ เยือนจังหวัดภูเก็ตเป็นการส่วนพระองค์

วันที่ ๑๑ - ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดี อึมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ และพระชายา เสด็จฯ เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะอาคันตุกะของรัฐบาลไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้เสด็จฯ ไปเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ ทรงชื่นชมในแนวพระราชดำริพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการพัฒนาประเทศตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

วันที่ ๑๗ - ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ สมเด็จพระราชชนนีอินตอมบี แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ พร้อมคณะผู้ติดตามอันประกอบด้วยสมาชิกในพระราชวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ถวายเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ณ วังสระประทุม

วันที่ ๒๐ มิถุนายน - ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ พระชายา นอมซามัตเซบูลา พระชายาลำดับที่ ๑ ในสมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ พร้อมด้วยพระราชโอรส ๒ พระองค์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้พระชายนอมซามัตเซบูลาและคณะเข้าเฝ้าฯ และพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารกลางวัน ณ วังสระประทุม

วันที่ ๙ - ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ พระชายาในสมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ พร้อมด้วยพระราชโอรสและพระราชธิดา และสมาชิกในพระราชวงศ์สวาซีแลนด์ เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์

การเสด็จฯ เยือนระหว่างพระราชวงศ์แห่งราชอาณาจักรไทย และราชอาณาจักรสวาซีแลนด์ นอกจากจะแสดงถึงพระราชไมตรีที่ทรงมีต่อกันแล้ว ยังนำไปสู่การกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกันในทุก ๆ ด้าน อันนำมาซึ่งความร่วมมือและความผาสุกของประชาชนของทั้งสองราชอาณาจักร

สมเด็จพระราชาธิบดีอึมสวาตีที่ ๓ แห่งราชอาณาจักรสวาซิแลนด์ พร้อมด้วยพระชายา
เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย เพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ราชอาณาจักร

|| หังโอะเซียมเนียบ

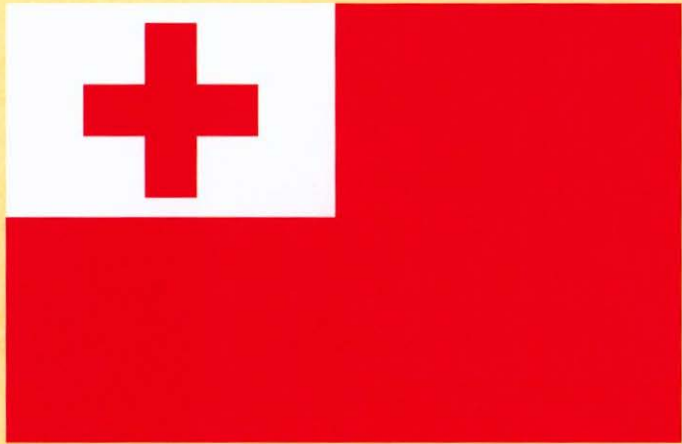

ภูมิภาคโอเชียเนีย

เป็นดินแดนในมหาสมุทรแปซิฟิก โดยเฉพาะทางตอนกลางและตอนใต้ของมหาสมุทร
ประกอบด้วยหมู่เกาะไมโครนีเชีย หมู่เกาะเมลานีเชีย
และหมู่เกาะโพลินีเชีย บางครั้งยังหมายรวมถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์
และกลุ่มหมู่เกาะมลายูด้วย ปัจจุบันมีประเทศที่ปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุขเพียงประเทศเดียว คือ ตองกา

ราชอาณาจักรตองกา

Kingdom of Tonga

ตองกา (Tonga) ชื่อเป็นทางการคือ ราชอาณาจักรตองกา (Kingdom of Tonga) เป็นประเทศหมู่เกาะในเขตโอเชียเนีย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก มีเนื้อที่ประมาณ ๗๔๗ ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศประกอบไปด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ ๑๗๐ เกาะ แต่มีผู้คนอยู่อาศัยเพียง ๓๖ เกาะ แบ่งเป็นหมู่เกาะสำคัญ ๆ ๓ กลุ่มคือ วาวาอู (Vava'u) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือ ฮาอะไป (Ha'apai) ตั้งอยู่ทางตอนกลาง และตองกาตาปู (Tongatapu) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ เกาะที่ใหญ่ที่สุดคือ เกาะตองกาตาปู ซึ่งเป็นที่ตั้งของกรุงนูกูอะโลฟา (Nuku'alofa) เมืองหลวง ตองกามีประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๐๖,๔๔๐ คน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรแตสแตนต์ ภาษาราชการคือ ภาษาตองกา ตองกามีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) พระประมุขของค้ปัจจุบันคือ **สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อูนูอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูปูที่ ๖ (His Majesty King 'Aho'eitu 'Unuaki 'otonga Tuku 'aho Tupou VI) แห่งราชวงศ์ตูปู**

ธงชาติตองกา

ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑ ส่วน ยาว ๒ ส่วน พื้นธงเป็นสีแดง ที่มุมบนด้านคันธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีขาว มีรูปกากบาทสีแดงอยู่ด้านใน ลักษณะคล้ายกับธงพาณิชย์นาวีของสหราชอาณาจักร เนื่องจากตองกาเคยเป็นประเทศในเครือจักรภพของสหราชอาณาจักรมาก่อน ธงนี้ออกแบบในสมัยพระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ พ.ศ. ๒๓๘๓ มีความหมายถึง อาณาจักรคริสเตียนซึ่งเข้ามาเผยแพร่ในตองกาในช่วงที่พระองค์ทรงรวบรวมดินแดนตองกาได้ทั้งหมด ประกาศใช้เป็นธงชาติอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๑๘

ตราแผ่นดินตองกา

ประกอบด้วย ๓ ส่วน ส่วนบนสุดเป็นรูปมงกุฎรองรับด้วยช่อมะกอก ถัดลงมาเป็นรูปโล่ประคองข้างด้วยธงชาติตองกาทั้ง ๒ ข้าง ภายในโล่มีรูปสัญลักษณ์สำคัญ ได้แก่ ดาวสามดวง หมายถึงหมู่เกาะสำคัญ ๓ แห่งของตองกา คือ ตองกาตาปู ฮาอะไป และวาวาอู มงกุฎ หมายถึง สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งตองกา ดาบสามเล่ม หมายถึง การปกครองตองกาโดย ๓ ราชวงศ์คือ ราชวงศ์ตูอิตองกา (Tu'i Tonga) ราชวงศ์ตูอิฮา อาตากาลาอูอา (Tu'i Ha-a Takala'ua) และราชวงศ์ตูอิคาโนกูโปลู (Tu'i Kanokupolu) นกฟิราบ หมายถึง สันติภาพและความสงบสุข ตรงกลางโล่เป็นรูปดาวหกแฉกสีขาว มีรูปกากบาทสีแดงอยู่ด้านใน ส่วนล่างสุดเป็นแถบแพรมีข้อความภาษาตองกาว่า “Ko e' Otua mo Tonga ko hoku Tofi'a” มีความหมายว่า “พระเจ้าและตองกา คือ มรดกของข้าพเจ้า”

ตรานี้ใช้อย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๘ ในสมัยของพระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ ภายหลังเกิดสงครามกลางเมืองในตองกา

ประวัติความเป็นมาของพระราชวงศ์แห่งตองกา

ดินแดนอันเป็นที่ตั้งของราชอาณาจักรตองกาในปัจจุบัน ชาวลาพิตา (Lapita) บรรพบุรุษของชาวโพลินีเซียนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเมื่อประมาณ ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว ในอดีตดินแดนแห่งนี้เคยถูกยึดครองโดยจักรวรรดิตูอิบูโลตุจากประเทศฟีจีและจักรวรรดิมานูอาจากประเทศ

พระราชวังหลวงแห่งตองกา ภายในกรุงนูกูอะโลฟา

ชาวมัวมาก่อน ราว พ.ศ. ๑๔๙๓ ตองกาจึงพ้นจากการปกครองของฟิจิ และชาวมัว โดยอาโฮเออิตู (Aho' eitu) ได้สถาปนาพระองค์ขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งจักรวรรดิตูดองกา จักรวรรดิตูดองกาเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในราวคริสต์ศตวรรษที่ ๑๒ ซึ่งอาณาเขตของจักรวรรดิได้ขยายออกไปครอบคลุมบางส่วนของฟิจิ ชาวมัว โตเกลา นีโอเอ และหมู่เกาะคุก โดยบรรดาดินแดนในปกครองเหล่านี้ต้องส่งบรรณาการ ไปถวายกษัตริย์แห่งตูดองกาเป็นประจำทุกปี

ในยุคที่ตองกาดำรงสถานะเป็นจักรวรรดิ ตองกามีกษัตริย์ปกครองรวม ๓ ราชวงศ์คือ ราชวงศ์ตูดองกา ราชวงศ์ตูดือฮา อาตาทาลาอูอา และราชวงศ์ตูดือกาโนกูโปลู ในระหว่างนั้นมีนักสำรวจชาวยุโรปเดินทางเข้ามายังตองกาหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กัปตันเจมส์ คุก นักสำรวจชาวอังกฤษซึ่งเดินทางเข้ามาในราว พ.ศ. ๒๓๑๖ และให้ชื่อหมู่เกาะแห่งนี้ตามลักษณะนิสัยของชาวพื้นเมืองว่า หมู่เกาะมิตรภาพ (Friendly Islands) ต่อมาในราว พ.ศ. ๒๓๖๕ มิชชันนารีคณะเวสเลย์น (Wesleyan) ได้เดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในดินแดนแห่งนี้ และเข้ามามีอิทธิพลในทางการเมืองการปกครองของตองกาอย่างมาก ในช่วงปลายจักรวรรดิได้เกิดสงครามกลางเมืองขึ้นระหว่างผู้นำของหมู่เกาะต่าง ๆ ที่นับถือศาสนาพื้นเมืองและศาสนาคริสต์ พ.ศ. ๒๓๘๘ เตอาฟาอาเฮา ตูปู (Taufa'

ahau Tupou) ซึ่งมีเชื้อสายราชวงศ์ตูดือกาโนกูโปลู โดยการสนับสนุนของกลุ่มมิชชันนารีคณะเวสเลย์นได้รวบรวมหมู่เกาะตองกาที่แตกแยกให้เป็นอาณาจักรเดียวกัน แล้วสถาปนาตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองทรงพระนามว่า พระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ (King George Tupou I) ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ตูปู

นับตั้งแต่สถาปนาราชวงศ์ตูปูขึ้นใน พ.ศ. ๒๓๘๘ จนถึงปัจจุบันราชวงศ์ตูปูมีกษัตริย์ปกครองราชอาณาจักรตองกามาแล้ว ๖ พระองค์ตองกาภายใต้การปกครองของกษัตริย์แห่งราชวงศ์ตูปูได้รับการพัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง กล่าวคือ

รัชสมัยของพระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ (พ.ศ. ๒๓๘๘ – ๒๔๓๖) นอกจากพระองค์จะทรงรวบรวมอาณาจักรตองกาให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง และทรงขยายอาณาเขตประเทศไปยังหมู่เกาะใกล้เคียงแล้ว ตลอดรัชสมัยอันยาวนานเกือบ ๕๐ ปี ทรงนำความเจริญมาสู่ราชอาณาจักรตองกาอย่างมาก ทรงปฏิรูปประเทศทั้งทางด้านการเมืองการปกครองและสังคม ทรงเลิกทาสและประกาศใช้รัฐธรรมนูญปกครองประเทศเป็นครั้งแรกในพ.ศ. ๒๔๑๘ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้อาศัยพื้นฐานมาจากประมวลกฎหมายอาวาวู ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้ในการปกครองประเทศมาก่อนหน้านั้น

ภายหลังจากที่พระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ เสด็จสวรรคต พระปนัดดาของพระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์สืบต่อ ทรงพระนามว่า พระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๓๖ – ๒๔๖๑) พระองค์ทรงโปรดปรานศิลปะและการกวี แต่ไม่ทรงโปรดการบริหารประเทศ การบริหารบ้านเมืองในครั้งนั้นจึงตกอยู่ในความดูแลของ นายเซอร์เลย์ ดับเบิลยู เบเกอร์ (Shirley W. Baker) มิชชันนารีนิกายเวสเลย์น ซึ่งต่อมาได้ถูกขับออกจากตองกาเนื่องจากทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง จนส่งผลให้ตองกาต้องประสบกับวิกฤตการณ์ทางการเงิน จนกระทั่งในที่สุดตองกาต้องยอมตกลงลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพกับอังกฤษเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๓ ซึ่งส่งผลให้ตองกามีสถานะเป็นดินแดนภายใต้อารักขาของอังกฤษนับแต่นั้นมา

พระเจ้าจอร์จ ตูปูที่ ๑ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์ตูปู

ช่วงระยะเวลาที่นับว่าเป็นยุคทองอีกสมัยหนึ่งของตองกาก็คือ รัชสมัยของสมเด็จพระราชินีนาถสโลเต ตูปูที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๖๑ - ๒๕๐๘) ผู้ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นกษัตริย์นักพัฒนาแห่งตองกา สมเด็จพระราชินีนาถสโลเต ตูปูที่ ๓ เป็นพระราชธิดาองค์โตในสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๒ ตลอดรัชสมัยอันยาวนานถึง ๔๘ ปี ที่ทรงปกครองตองกา ตองกานับว่ามีพัฒนาการก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทรงพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ ยังทรงมีพระปรีชาสามารถในการพระราชนิพนธ์เพลงและบทกวีต่าง ๆ และทรงมีพระราชจริยาวัตรอันงดงามเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมโลก เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักร ใน พ.ศ. ๒๔๙๖ เพื่อทรงร่วมพิธีเฉลิมฉลองการเสด็จขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ สมเด็จพระราชินีนาถสโลเต ตูปูที่ ๓ เสด็จประทับรถม้าพระที่นั่งเปิดประทุนเพื่อทรงร่วมขบวนสวนสนามท่ามกลางสายฝนโดยมิได้ทรงสวมพระมาลา เนื่องจากตามธรรมเนียมของชาวตองกาจะไม่สวมใส่สิ่งใด ๆ เพื่อปิดบังใบหน้าขณะถวายพระพร

สมเด็จพระราชินีนาถสโลเต ตูปูที่ ๓ ประทับรถม้าพระที่นั่งเปิดประทุนท่ามกลางสายฝนในพระราชพิธีเฉลิมฉลองการเสด็จขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒

ภายหลังสมเด็จพระราชินีนาถสโลเตเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๐๘ ราชอาณาจักรตองกาก็เข้าสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งในรัชสมัยของสมเด็จพระราชาธิบดีเตาฟาอาเฮา ตูปูที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๔๙) พระองค์ทรงมีบทบาทสำคัญในการนำตองกาก้าวพ้นจากการเป็นดินแดนภายใต้อารักขาของอังกฤษ และได้รับอำนาจการปกครองตนเองคืนทั้งหมดใน พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยตองกามีสถานะเป็นเพียงดินแดนในเครือจักรภพอังกฤษ และนับเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคโพลินีเซียที่ไม่ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก ตองกาภายใต้การนำของสมเด็จพระราชาธิบดีเตาฟาอาเฮา ตูปูที่ ๔ นับเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคสมัยใหม่ จากการที่ทรงได้รับการศึกษาจากประเทศตะวันตก ส่งผลให้มีพระวิสัยทัศน์ทางการเมืองการปกครองที่ก้าวหน้า

สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕

ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตองกาเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้แทนบางส่วนเป็นครั้งแรก จากเดิมที่สมาชิกสภาทั้งหมดล้วนมาจากการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์และขุนนาง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายรัชสมัยเกิดความวุ่นวายทางการเมืองเนื่องจากประชาชนไม่พอใจการทำงานของรัฐบาล และเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย สมเด็จพระราชาธิบดีเตาฟาอาเฮา ตูปูที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้น อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองของตองกาโดยภาพรวมยังไม่สามารถดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จ แต่ถือว่รัชสมัยของพระองค์นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการปฏิรูปการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

การเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยของตองกาเกิดขึ้นในรัชสมัยของสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕ (His Majesty King George Tupou V) พระองค์ทรงสืบสานแนวพระราชดำรินับที่จะปฏิรูปการปกครองสืบต่อจากพระราชบิดา

ดั่งที่ทรงมีพระราชดำรัสภายหลังกษัตริย์บรมราชาภิเษกเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า พระองค์มีพระราชประสงค์ที่จะสละพระราชอำนาจทางการเมืองเพื่อให้ตองกามีการปฏิรูปการปกครองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา ส่งผลให้ตองกาจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ การเลือกตั้งดังกล่าวเป็นการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยประชาชนสามารถลงคะแนนเลือกสมาชิกรัฐสภาจำนวน ๑๗ คน จากจำนวนสมาชิกสภาทั้งหมด ๒๖ คน ส่วนอีก ๙ คนมาจากการแต่งตั้งโดยกษัตริย์ พระองค์จึงทรงได้รับการยกย่องในฐานะ “กษัตริย์นักพัฒนาประชาธิปไตยแห่งตองกา”

สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕ เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ขณะพระชนมพรรษา ๖๓ พรรษา เจ้าชายอูลูกาลาลา ลาวากา อาตา มกุฎราชกุมารเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อเฉลิมพระนามาก็ไยว่า สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อุนูอาเกอิตองกา ตูกู อาโฮ ตูปูที่ ๖

ปัจจุบันพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรตองกาทรงดำรงสถานะเป็นประมุขของรัฐ (Head of State) และฮาอูโอเอ โฟนูอา (Hau 'o e Fonua) หรือประมุขสูงสุดของหัวหน้าชนเผ่าพื้นเมืองพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญคือ ทรงมีสถานะเป็นจอมทัพของประเทศ มีพระราชอำนาจในการเรียกประชุมรัฐสภา ยุบสภาผู้แทนราษฎร แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (จากการคัดเลือกของรัฐสภา) แต่งตั้งประธานรัฐสภา (ตามคำแนะนำของรัฐสภา) และแต่งตั้งผู้ว่าการเขตการปกครองฮาวาเอไป และวาอู (ตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี) รวมถึงการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

พระมหากษัตริย์ตองกาทรงสืบทอดราชสมบัติผ่านทางสายพระโลหิต โดยลำดับการสืบสันตติวงศ์จะให้สิทธิ์กับพระราชโอรสก่อนพระราชธิดา แต่หากไม่มีพระราชโอรส พระราชธิดาสามารถขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระราชินีได้

● สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อูนูอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูปูที่ ๖ แห่งตองกา (His Majesty King 'Aho 'eitu 'Unuaki 'otonga Tuku 'aho Tupou VI)

สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อูนูอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูปูที่ ๖ พระนามเดิม เจ้าชายอูลูกาลาลา ลาวากา อาตา (Prince Ulukalala Lavaka Ata) เป็นพระราชโอรสองค์สุดท้ายในสมเด็จพระราชาธิบดีเตาฟาอาเฮา ตูปูที่ ๔ (His Majesty King Taufa Ahau Tupou IV) และสมเด็จพระราชินีฮาลาเอวาลู มาตาอาโฮ อาโฮเมเอ (Her Majesty Queen Halaevalu Mata 'aho 'Ahome 'e) และเป็นพระราชอนุชาในสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕ (His Majesty King George Tupou V) เสด็จพระราชสมภพ ณ กรุงนูกูอะโลฟา เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม

พ.ศ. ๒๕๐๒ ทรงเข้ารับการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนภายในกรุงนูกูอะโลฟา ขณะพระชนมายุ ๑๔ พรรษา เสด็จพระราชดำเนินไปทรงศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ The Leys School ซึ่งเป็นโรงเรียนเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงแห่งเมืองเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ จากนั้น ทรงศึกษาต่อระดับปริญญาตรีด้านการพัฒนา (Development Studies) ที่มหาวิทยาลัยอีสต์ แองเกลีย (University of East Anglia) เมืองนอร์วิช ประเทศอังกฤษ ภายหลังทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทรงเข้ารับราชการในกองทัพเรือแห่งราชอาณาจักรตองกา และทรงได้รับพระราชทานพระยศนาวาตรีใน พ.ศ. ๒๕๓๐ จากนั้น ทรงศึกษาต่อจนสำเร็จหลักสูตรวิทยาลัยการทัพเรือสหรัฐ (U.S. Naval War College) และปริญญาโทสาขาการป้องกัน (Defence Studies) จากมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ ประเทศออสเตรเลียใน พ.ศ. ๒๕๔๐ และสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยบอนด์ ประเทศออสเตรเลียใน พ.ศ. ๒๕๔๒

เจ้าชายอูลูกาลาลา ลาวากา อาตาทรงอภิเษกสมรสกับ Hon. นานาซีเปา ตูกูอาโฮ (Hon. Nanasipau 'u Tuku 'aho) พระภคินี ซึ่งเป็นพระธิดาในบารอนวาเออา (Baon Vaea) กับบารอนเนสตูปูตูวาเออา (Baroness Toupu Toupu Vaea) เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ มีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๓ พระองค์ คือ

๑. เจ้าหญิงลาตูฟูเปกา ตูกูอาโฮ (H.R.H. Princess Lātūfuipeka Tuku 'aho) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๖ ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่แห่งราชอาณาจักรตองกาประจำประเทศออสเตรเลียสืบต่อจากพระราชบิดาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. เจ้าชายตูปูโตอา อูลูกาลาลา ตูกูอาโฮ (H.R.H. Prince Tupoutu 'a 'Ulukalala Tuku 'aho) ประสูติเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแห่งตองกาเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๓. เจ้าชายอาตา ตูกูอาโฮ (H.R.H. Prince Ata Tuku 'aho) ประสูติเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๑

สมเด็จพระราชาธิบดีตูบูที่ ๒ ทรงฉายพระรูปกับพระราชวงศ์แห่งตองกา ภายหลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษก (ที่มา : www.diplomatmagazine.nl)

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๕๔๑ เจ้าชายอูลูกาลาลา ลาวากาทรงลาออกจากงานราชการในกองทัพ และทรงเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในเวลาเดียวกัน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๔๓ ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรตองกา จนกระทั่งวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงทรงลาออกจากตำแหน่งด้วยเหตุผลจากความไม่สงบที่เกิดขึ้นภายในประเทศ อันเนื่องมาจากการประท้วงของกลุ่มนิยมประชาธิปไตยที่ต้องการให้มีการลดพระราชอำนาจของกษัตริย์และพระราชวงศ์ในการบริหารประเทศลง แต่เนื่องจากขณะนั้นตองกาอยู่ในช่วงปลายรัชกาลสมเด็จพระราชาธิบดีตูบูที่ ๔ สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูบูที่ ๕ ซึ่งขณะนั้นยังทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งตองกาจึงได้ทรงแต่งตั้ง ดร. เฟเลติ เซเวเล (Dr. Feleti Sevele) ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีที่มาจากพลเรือนคนแรกแห่งราชอาณาจักรตองกา เนื่องจากในอดีตพระมหากษัตริย์จะทรงเป็นผู้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีจากบรรดาพระบรมวงศานุวงศ์และขุนนาง

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อูนูอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูบูที่ ๒ แห่งราชอาณาจักรตองกา (ที่มา : www.tnews.co.nz)

ครั้นถึงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เจ้าชายอูลูกาลาลา ลาวากา อาตาทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมกุฎราชกุมาร รัชทายาทแห่งราชบัลลังก์ตองกา ระหว่างนั้นทรงดำรงตำแหน่งข้าหลวงใหญ่แห่งราชอาณาจักรตองกาประจำออสเตรเลียระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕ และประทับอยู่ ณ กรุงแคนเบอร์รา จนกระทั่งสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูบูที่ ๕ เสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยไม่ทรงมีรัชทายาทสืบทอดราชบัลลังก์ หลังจากนั้นราชอาณาจักรตองกาต้องว่างเว้นจากการมีพระประมุขนานถึง ๓ ปี จนถึงวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ มกุฎราชกุมารอูลูกาลาลา ลาวากาอาตา จึงทรงได้รับการสถาปนาเป็นพระประมุของค์ใหม่แห่งตองกา เฉลิมพระนามาภิไธยว่า สมเด็จพระราชาธิบดี อาโฮเออิตู อูนูอากีโอตองกา ตูกู อาโฮ ตูบูที่ ๒

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ สมเด็จพระราชาธิบดีอาโฮเออิตู อุนูอากีโอตองกา ตูกูอาโฮ ตูปูที่ ๖ ทรงได้รับการยกย่องในฐานะกษัตริย์ที่ทรงมีความใกล้ชิดกับประชาชน ในขณะที่สมเด็จพระราชินีนาถา ซีเปอาอู ตูกูอาโฮก็ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ราชวงศ์ตองกา ในสายตาของประชาชนและสังคมภายนอก

● ความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับราชอาณาจักรตองกา

ราชอาณาจักรตองกามีนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศ (Friendship to All) โดยเน้นความร่วมมือด้านการพัฒนาและการค้ากับต่างประเทศ ปัจจุบันตองกามีนโยบายด้านการต่างประเทศมุ่งเน้นที่นโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) คือ นโยบายที่ให้ความสำคัญในความร่วมมือด้านการเมืองและเศรษฐกิจกับทวีปเอเชีย และมีนโยบายที่จะสานความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ ให้มากที่สุด ส่งผลให้ปัจจุบันตองกามีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศสมาชิกอาเซียนรวมแล้ว ๕ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน และไทย

ไทยและตองกาสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการระหว่างกันเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศอยู่ในระดับดีมากและดำเนินไปอย่างราบรื่น ปัจจุบันสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย มีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรตองกา และสถานเอกอัครราชทูตตองกา ณ กรุงแคนเบอร์รามีเขตอาณาครอบคลุมราชอาณาจักรไทย สมเด็จพระราชาธิบดี ตูปูที่ ๖ เมื่อครั้งที่ทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งตองกา ทรงได้รับแต่งตั้งเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งราชอาณาจักรตองกาประจำประเทศไทย (ถิ่นพำนัก ณ กรุงแคนเบอร์รา) คนแรก และปัจจุบันเจ้าหญิงลาตูฟือเปกา ตูกูอาโฮ (Her Royal Highness Princess Latufuipeka Tuku'aho)

สมเด็จพระราชาธิบดีตูปูที่ ๖ และสมเด็จพระราชินีนาถา ซีเปอาอู ตูกูอาโฮ ในพิธีเฉลิมฉลองการเสด็จขึ้นครองราชย์ ณ สนามกีฬาภายในกรุงนูกูอะโลฟา (ที่มา : news.yahoo.com)

พระราชธิดาในสมเด็จพระราชาธิบดีตูกูอาโฮที่ ๖ ทรงดำรงตำแหน่งดังกล่าวสืบแทน

นอกจากความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว ไทยและตองกายังมีความร่วมมือกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และความร่วมมือทางด้านวิชาการ ที่สำคัญคือ โครงการความร่วมมือไทย – ตองกา เพื่อการพัฒนาแปลงเกษตรกรรมบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Agricultural Development Project based on Sufficiency Economy) รวมถึงโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกหลายโครงการ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ตองกา ๒ ครั้งคือ กรณีพายุไซโคลน Weka เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และกรณีพายุ Heta เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนตองกาได้มอบเงินบริจาคให้แก่ไทยกรณีเหตุการณ์สึนามิเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วยเช่นกัน

สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ดุปุยที่ ๕ แห่งตองกา เสด็จฯ มาทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● การเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างพระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ตองกา

พระราชวงศ์ไทยและพระราชวงศ์ตองกามีความสัมพันธ์ที่ดีและใกล้ชิดต่อกันมาโดยตลอด สมเด็จพระราชาธิบดีจุลภาโย ดุปุยที่ ๖ สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ปัจจุบันเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยบ่อยครั้ง ครั้งล่าสุดระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยทั้งสองพระราชวงศ์มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันทั้งที่เป็นทางการและเป็นการส่วนพระองค์ตามลำดับ ดังนี้

พระราชวงศ์ไทย

วันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนราชอาณาจักรตองกาอย่างเป็นทางการ ในการเสด็จฯ ครั้งนี้ ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องราวเกี่ยวกับราชอาณาจักรตองกา และสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ดุปุยที่ ๕ พระประมุขแห่งราชอาณาจักรตองกาในเวลานั้นไว้ในพระราชนิพนธ์เรื่องมนตร์รักทะเลได้ด้วย

วันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรตองกา เพื่อทรงร่วมงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกและฉลองสิริราชสมบัติของสมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕

๑๖ พระราชวงศ์ตองกา

วันที่ ๑๖ - ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕ ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งตองกา เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย เพื่อทรงบรรยายสรุปในที่ประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific - ESCAP)

วันที่ ๔ - ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ สมเด็จพระราชินีฮาลาเลวาลู มาตาอาโฮในสมเด็จพระราชาธิบดีเตาฟาอาเฮา ตูปูที่ ๔ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยในฐานะแขกพิเศษของสมาคมสตรีภาคพื้นแปซิฟิกและเอเชียอาคเนย์ (The Pan Pacific and Southeast Asia Women's Association - PPSEAWA) และวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเป็นการส่วนพระองค์ ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และเสด็จฯ เยือนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านพักรถไฟ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งและพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

วันที่ ๑๒ - ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีจอร์จ ตูปูที่ ๕ ขณะทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารแห่งตองกา ทรงเป็นผู้แทนพระองค์สมเด็จพระราชาธิบดีตูปูที่ ๔ เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเพื่อทรงร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๒ - ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ สมเด็จพระราชาธิบดีตูปูที่ ๖ แห่งตองกา พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีนาซีเปาอู ตูกูอาโฮ

สมเด็จพระราชาธิบดีตูปูที่ ๖ แห่งตองกา พร้อมด้วยสมเด็จพระราชินีนาซีเปาอู ตูกูอาโฮ เสด็จฯ เยือนอาคารแสดงสินค้าถาวร (Hall of Design) ณ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทยเป็นการส่วนพระองค์ และเสด็จฯ เยือนจังหวัดเชียงใหม่ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ ตุลาคม ในการนี้ ทรงเยี่ยมชมอาคารแสดงสินค้าถาวร (Hall of Design) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่บ้านศิลาตล ชุมชนหัตถกรรมบ้านถวาย และชุมชนบ้านวัวลาย

วันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ มกุฎราชกุมารตูพูโตอา อูลูกาลาลา (His Royal Highness Crown Prince Tupouto'a Ulukalala) มกุฎราชกุมารแห่งตองกาองค์ปัจจุบัน เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศไทย เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม Thailand - Pacific Island Countries Forum ครั้งที่ ๒ ในหัวข้อ Enhancing Thailand-Pacific Islands Partnership of Sustainability ณ โรงแรมเดอะ สุกโกล กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

การต่างประเทศ, กระทรวง. ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำหนังสือ
ในโอกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องใน
โอกาสครองราชย์ครบ ๗๐ ปี. [ม.ป.ท.] : [ม.ป.ป.].

_____. ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขและมีความ
สัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กระทรวง
การต่างประเทศ, ๒๕๔๙. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี).

_____. ประมวลผลงานในรอบ ๓ ปีของกระทรวงการต่างประเทศ.
กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๓.

_____. สมเด็จพระจักรพรรดิและสมเด็จพระจักรพรรดินีแห่งประเทศไทย
ญี่ปุ่น. [ม.ป.ท.] : ๒๕๔๙.

เขียน ธีระวิทย์ และคณะ. กัมพูชา: ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความ
มั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชีย
ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ,
สำนักงาน. อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๙.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี. เฉลิมฉัตร
ฉลองราชย์ ๖๐ ปี. กรุงเทพฯ : บริษัท จี เอ เมริท จำกัด, ๒๕๔๙.

_____. สารานุกรมพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวในรอบ ๖๐ ปี แห่งการครองราชย์. กรุงเทพฯ : กรม
ศิลปากร, ๒๕๕๑.

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และกรม
ประชาสัมพันธ์. ปวงประชามหาปิติ พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติ
ครบ ๖๐ ปี. กรุงเทพฯ : บริษัท ๑๒๔ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน),
๒๕๔๙.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันเอเชียศึกษา. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
กับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศในเอเชียเป็นทางการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

เจือ กาวสันต์ (บรรณาธิการ). สายสัมพันธ์สองแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๘.

ชา อวม, ไผ ผง และ โสมอิม. ประวัติศาสตร์กัมพูชาแบบเรียนของเขมร
ที่เกี่ยวข้องกับไทย. ถอดความเป็นภาษาไทย โดย ศานติ ภักดีคำ.
กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๖.

ชาคริต ชุ่มวัฒนธรรม. ประวัติความเป็นมาของอังกฤษปัจจุบัน. เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ยุโรป (HR ๔๕๓)
ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
กรุงเทพฯ.

ทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม, รองศาสตราจารย์. ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ. ๑๔๕๓
- ๑๘๐๔ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์, ๒๕๔๒.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย, ศูนย์การศึกษาระหว่างประเทศ. การวิเคราะห์
ประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย : การเมือง เศรษฐกิจ สังคม. [ม.ป.ท.] :
๒๕๔๗.

ธิดา สาระยา, ดร. บ้านเมืองและประเทศในสายพระเนตร. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์เมืองโบราณ, ๒๕๔๐.

ธีระ นุชเปี่ยม. “Cambodia : กัมพูชา”, ใน สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล
สมัยใหม่ : เอเชีย เล่ม ๒ อักษร C – D ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๗.

นันทนา เตชะวณิชย์, รองศาสตราจารย์. เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา
HI 395 ประวัติศาสตร์ตะวันออกกลาง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ม.ป.ป.

ประชา เหตุระกุล (บรรณาธิการ). ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี บันทึก
ประวัติศาสตร์ รวมภาพที่ตราตรึงในดวงใจปวงชนชาวไทย.
กรุงเทพฯ : เดลินิวส์, ๒๕๔๙.

ปราโมทย์. ราชบัลลังก์ญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๓๒.

พระราชวัง, สำนัก. เสด็จฯ เยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓.
กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๖.

_____. เสด็จฯ เยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓ (๒). กรุงเทพฯ
: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๗.

_____. เสด็จฯ เยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓ (๓). กรุงเทพฯ
: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๓๙.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมชื่อภูมิศาสตร์สากล เล่ม ๑ (อักษร A – L)
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีฟิล์ม จำกัด, ๒๕๔๙.

_____. พจนานุกรมชื่อภูมิศาสตร์สากล เล่ม ๒ (อักษร M – Z)
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีฟิล์ม จำกัด, ๒๕๔๙.

_____. สารานุกรมประเทศไทยในทวีปยุโรป ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๕๐.

ลัทธิธรรมเนียมต่างๆ ภาคที่ ๑๔ เรื่อง พิธีราชาภิเษกสมเด็จพระศรีสวสดี
พระเจ้ากรุงกัมพูชา. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒนาการ, ๒๔๖๕.
(จางวางตรีพระยาแพทย์พงศา (สุน สุนทรเวช) พิมพ์ในการกุศล เมื่อ
ปีจอ พ.ศ. ๒๔๖๕).

ลัทธิธรรมเนียมต่าง ๆ ภาคที่ ๒๑ เรื่องพิธีราชาภิเษกสมเด็จพระมณีนวศ
พระเจ้ากรุงกัมพูชา. แปลโดย สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรม
พระยานริศรานุวัดติวงศ์. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒนาการ,
๒๔๗๒.

วสิษฐ เดชกุญชร, พล.ต.อ. (บรรณาธิการ). ๒๙ ราชันย์ พระราชประวัติ
พระมหากษัตริย์ ๒๙ พระองค์ทั่วโลก . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน,
๒๕๔๙.

วิทย์ บัณฑิตกุล. มาเลเซีย. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, ๒๕๕๕.

ศานติ ภัคดีคำ. “ภาคผนวก ๔ พระนามกษัตริย์กัมพูชาสมัยหลังพระนคร”,
ใน ประชุมพงศาวดารฉบับกาญจนาภิเษก เล่ม ๑๒. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๙ : ๘๗๕ - ๘๗๙. (คณะกรรมการ
อำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จัดพิมพ์เป็นที่ระลึก
เนื่องในมหามงคลสมัยฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช
๒๕๓๙).

ศิลปากร, กรม. กองจดหมายเหตุแห่งชาติ. จดหมายเหตุการอนุรักษ์
กรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหประชา
พาณิชย์, ๒๕๒๕. (คณะกรรมการจัดงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์
๒๐๐ ปี จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐
ปี พุทธศักราช ๒๕๒๖).

_____ . หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. **จดหมายเหตุพระราชพิธีกาญจนาภิเษก เล่ม ๑ - ๒.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

_____ . **สัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทยกับญี่ปุ่น.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร, ๒๕๓๑.

_____ . **๔๐๐ ปี สัมพันธไมตรีไทย-เนเธอร์แลนด์.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๘.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา, มุลินธิ. **นามานุกรมพระมหากษัตริย์ไทย.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, ๒๕๕๕.

สมบัติ จำปาเงิน. **๒๙ จอมราชันของโลก.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๐.

สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์ (รวบรวม). **ราชสกุลวงศ์ทรงบัลลังก์และไร่บัลลังก์ของโลกปัจจุบัน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, ๒๕๓๑.

สมบัติ อารังธัญวงศ์. **การเมืองอังกฤษ.** กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๓.

สมพร สมบูรณ์ศิริพันธุ์ และ ธนาทิพย์ นนทวงศ์ (ผู้แปล). **Inside ยุโรป ล้วงลึกวัฒนธรรมและการค้า.** กรุงเทพฯ : ส.เอเชีย เพรส (1989) จำกัด, ๒๕๕๒.

สาคร ช่วยประสิทธิ์. "รัฐบาห์เรน", ใน **สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่ : เอเชีย เล่ม ๑ อักษร A- B ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๙.

สุปราณี มุขวิจิตร. **ประวัติศาสตร์ยุโรป ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๑๕ - ปัจจุบัน เล่ม ๒.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๒.

สุรางค์ศรี ต้นเสียงสม. **ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นสมัยใหม่.** กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

สำนักราชเลขาธิการ. **ประมวลพระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ พุทธศักราช ๒๔๘๙ - ๒๕๑๐ เล่ม ๑ - ๖** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๒. (คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐).

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. **กฎาน ดินแดนแห่งพระพุทธศาสนา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ดีเอ็มจี, ๒๕๔๙.

Embassy of Malaysia, "Biography of His Majesty the King of Malaysia XIV Tuanku Abdul Halim," March 1, 2016.

Thompson, Wayne C. **Western Europe.** Maryland : Stryker-Post Publications, 2014.

Tourism Authority of Thailand (TAT). **The Pride of Thais and Africans.** Bangkok : TV a la carte Co., Ltd and The Kingdom of Lesotho Consulate, 2014.

๑ เว็บไซต์

การต่างประเทศ, กระทรวง. กรมยุโรป. ข้อมูลประเทศในยุโรป [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.europetouch.in.th/> [๒๕ มกราคม ๒๕๕๙].

การต่างประเทศ, กระทรวง. กรมอาเซียน. ข้อมูลประเทศในอาเซียน [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.mfa.go.th/asean/th/> [๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

การต่างประเทศ, กระทรวง. กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา. ข้อมูลประเทศในตะวันออกกลางและแอฟริกา [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.sameaf.mfa.go.th/th/> [๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

การต่างประเทศ, กระทรวง. กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้. ข้อมูลประเทศในภูมิภาคแปซิฟิกใต้ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.aspa.mfa.go.th> [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

การปกครองท้องถิ่นในประเทศนอร์เวย์ โดย ศาสตราจารย์พิเศษ นรนิติ เศรษฐบุตร [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.kpi.ac.th/media/pdf/M10_165.pdf [๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘].

ข่าวต่างประเทศ “นับถอยหลังสู่วันอภิเษกสมรส กษัตริย์จิกมีแห่งภูฏาน” และเรื่อง “ระบอบตันก ประเพณีคัดเลือกพระชายาใหม่ของ กษัตริย์แห่งสวาซิแลนด์” [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : www.manager.co.th [๗ มีนาคม ๒๕๕๙].

ข้อมูลทางการค้าไทย – นอร์เวย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : www.dtn.go.th/file/60/europe/Norway_2s_2016.pdf [๗ มีนาคม ๒๕๕๙].

ข้อมูลประเทศต่าง ๆ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <https://www.chaopraya.news.com> [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

ข้อมูลประเทศต่าง ๆ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://th.wikipedia.org/wiki> [๘ มีนาคม ๒๕๕๙].

ความเป็นมาเกี่ยวกับระบบกฎหมายญี่ปุ่น โดย นายตรรกวิทย์ มิ่งขวัญ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.parliament.go.th/ewtad/min/ewt/admin_souvaneew/ewt_dl_link.php?nid=1979 [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

ความสัมพันธ์ไทย – ญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.th.emb-japan.go.jp/th/relation/index.htm> [๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘].

ความสัมพันธ์ไทย – นอร์เวย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.thaiembassy.no/wordpress/thai/thainorwayrelation/> [๒ มีนาคม ๒๕๕๙].

“จากญี่ปุ่น” ฉบับที่ ๑/๒๕๕๙ และ ฉบับที่ ๒-๔/๒๕๕๘ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.th.emb-japan.go.jp/th> [๒๑ มกราคม ๒๕๕๙].

ญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : www.dtn.go.th/files/60/ASIA/Japan_cp_15.pdf [๗ มีนาคม ๒๕๕๙].

ธงชาติญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.annle.org/th/j-culture/history/japan-flag.html> [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

ธงชาติประเทศนอร์เวย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.9ddn.com/content.php?pid=63> [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

เบลเยียม [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.vacationzone.co.th/index_belgium.asp [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา, สำนักงาน. รายงานพิเศษ “ลมหายใจของวัฒนธรรมไทย บนผืนแผ่นดินมลายู” [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.prsongkhla.com> [๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙].

ประเทศสวาซิแลนด์ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.gpedia.com/th/gpedia> [๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙].

ประมวลภาพงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : [file:///C:/Users/USER/Downloads/ebook-saranrom31%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/USER/Downloads/ebook-saranrom31%20(1).pdf) [๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙].

ประวัติจอร์แดนฉบับย่อ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <https://2baht.com/history-of-jordan/> [๑๔ มีนาคม ๒๕๕๙].

ประวัติธงชาติญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://japan-0712.blogspot.com/2009/01/blog-post_29.html [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : file:///C:/Users/USER/Downloads/NihonNoRekishiT.pdf [๑๒ มกราคม ๒๕๕๙].

ประวัติศาสตร์นอร์เวย์โดยย่อ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.samfunnskunnskap.no/?page_id=815&lang=th [๒ มีนาคม ๒๕๕๙].

เผยแพร่เต็ม เจ้าชายน้อยแห่งภูฏาน โอรสรัชสมัยจิกมี [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.news.sanook.com/1952770> [๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙].

พระราชวัง, สำนัก. ประมวลภาพพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.palaces.thai.net/king60B/> [๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙].

ฟิสิกส์เชิงสมรรถศาสตร์แห่งภูฏาน [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : www.neutron.mutphysics.com [๗ มีนาคม ๒๕๕๙].

มก. ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาสัตวศาสตร์ แต่ H.R.H. Prince Akishino [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.ku.ac.th/newdesign/hilight_detail.php?highlightID=113 [๒๐ เมษายน ๒๕๕๙].

ราชอาณาจักรนอร์เวย์ (Kingdom of Norway) [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : http://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/special/download/article/article_20130806093518.pdf [๑ มีนาคม ๒๕๕๙].

รายงานประจำปี ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.mfa.go.th> [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

รายชื่อประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ๒๕ ประเทศ ซึ่งจะมีพระมหากษัตริย์มาร่วมพิธีเฉลิมฉลองการครองราชย์ครบ ๖๐ ปี [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <https://www.moe.go.th/king60/> [๑๒ เมษายน ๒๕๕๙].

รัฐธรรมนูญญี่ปุ่น : จากอดีตสู่ปัจจุบัน โดย สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.tci-thaijo.org/index.php/NDJ/article/view/5176/4543> [๑๒ มกราคม ๒๕๕๙].

สถาบันศึกษาความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ข้อมูลรายประเทศทั่วโลก [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.apecthai.org/index.php/> [๓ มีนาคม ๒๕๕๙].

สำรวจญี่ปุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.th.emb-japan.go.jp/th/japan/explorejp/page01-05.pdf> [๗ มีนาคม ๒๕๕๙].

เอกสารข่าวรัฐสภา ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๗๖๕ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๗๙๖ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก : <http://www.parliament.go.th> [๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙].

A Brief History of Swaziland [Online]. Available from : <http://www.africanhistory.about.com/od/swaziland/p/SwazilandHist1.htm> [2016, March 11].

A Short History of Norway [Online]. Available from : <http://www.norway.org.uk/studywork/Norway-For-Young-People/Historical-Figures/#.VufEmvl96M8> [2016, January 25].

About Norway in Thailand [Online]. Available from : http://www.emb-norway.or.th/News_and_events/Norway-and-Thailand/About-Norway-in-Thailand1/About-Norway-in-Thailand/#.VoN6R_l97IU [2015, December 30].

Al Saud Royal Lineage, House of Saud Family Tree, King Abdulaziz Al Saud: Founder of the Kingdom of Saudi Arabia, King Salman Bin Abdulaziz Al Saud, Saudi Royal Family History, The Kingdom of Saudi Arabia: Founding of Modern Saudi State [Online]. Available from : <http://www.houseofsaud.com> [2016, March 8].

Countries [Online]. Available from : <http://www.en.wikipedia.org/wiki/> [2016, March 8].

Countries [Online]. Available from : <http://www.wikiwand.com/> [2016, April 5].

COUNTRY PROFILE Swaziland [Online]. Available from : http://www.actsa.org/Pictures/UplImages/pdfs/ACTSA_country_profile_Swaziland_Jul10.pdf [2016, March 9].

- Denmark monarchy, the official website of Denmark** [Online]. Available from : <http://www.denmark.dk/en/society/monarchy/> [2016, March 7].
- Flag** [Online]. Available from : <https://www.visitswaziland.wordpress.com/the-flag/> [2016, March 11].
- François Velde. **Monaco** [Online]. Available from : <http://www.heraldica.org/topics/national/monaco.htm#history> [2016, March 18].
- HCMR Project** [Online]. Available from : <https://www.nstda.or.th/index.php/home/1269> [2016, April 20].
- Helem Chapin Metz, ed. **Persian Gulf States: A Country Study (Oman)** [Online]. Washington: GPO for the Library of Congress, 1993. Available from : <http://www.countrystudies.us/persian-gulf-states/> [2016, February 8].
- His Majesty King Mswati III of Swaziland** [Online]. Available from : <https://www.pinterest.com/pin/394487248582138054/> [2016, March 11].
- History of Morocco** [Online]. Available from : https://www.books.google.co.th/books?id=zmN3AgAAQBAJ&pg=PA8&lpg=PA8&dq=%E0%B9%89history+of+morocco&source=bl&ots=y31aB7ztpH&sig=aUkJLQzsiRSfhRhvhLH-FeUOloY&hl=th&sa=X&ved=0ahUKEwiMg6X8_v3KAhXDW44KHStVCnoQ6AEIYjAM#v=onepage&q=%E0%B9%89history%20of%20morocco&f=false [2016, March 29].
- History of the Kingdom** [Online]. Available from : <http://www.mofa.gov.sa> [2016, March 8].
- History of the Monarchy** [Online]. Available from : <http://www.royal.gov.uk> [2016, January 7].
- History of Tonga** [Online]. Available from : <http://www.tongaholiday.com/things-to-do/history/> [2016, January 10].
- H.M. KING HAMAD BIN ISA AL KHALIFA** [Online]. Available from : <http://www.mofa.gov.bh/aboutBahrain/Government/HMtheKing/tabid/137/language/en-US/Default.aspx> [2016, January 10].
- HM Sultan Qaboos bin Said** [Online]. Available from : <http://www.e-government.ryanreales.com/index.php/hm-sultan-qaboos-bin-said> [2016, February 8].
- H.S.H. Prince Albert II** [Online]. Available from : <http://www.palais.mc/en/princely-family/h-s-h-prince-albert-ii/biography-1-5.html> [2016, January 25].
- Introduction and Background to the Study of UMHLANGA** [Online]. Available from : www.wiredspace.wits.ac.za/bitstream/handle/10539/7296/MAIN%20THESIS%20DOCUMENT.pdf?sequence=2 [2016, March 11].
- Istana Negara** [Online]. Available from : <http://www.visitkl.gov.my> [2016, May 16].
- Japan Fact Sheet** [Online]. Available from : http://web-japan.org/factsheet/en/pdf/e22_popculture.pdf [2016, February 19].
- King Abdullah II Fund for Development** [Online]. Available from : <http://www.kafd.jo/node/20> [2016, March 14].
- King of Swaziland Mswati III, Her Majesty Queen Mother, His Majesty's Vision 2022, The Royal Family Tree** [Online]. Available from : <http://www.thekingofswaziland.com> [2016, March 14].
- King of Swaziland Mswati III Biography** [Online]. Available from : <http://www.biography.jrank.org/pages/2975/Mswati-III-King-Swaziland.html> [2016, March 11].
- King of Sweden** [Online]. Available from : www.thaiembassy.se [2016, February 20].

- Kings of the Kingdom** [Online]. Available from : <http://web.archive.org/web/20081118142953/http://www.gov.sz/home.asp?pid=900> [2016, March 14].
- Kingdom of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.2.viu.ca/homestay/host/CultureGrams/Swaziland.pdf> [2016, March 10].
- Kingdom of Tonga** [Online]. Available from : <http://www.thekingdomoftonga.com/> [2016, January 10].
- Lapita culture** [Online]. Available from : <http://www.global.britannica.com/topic/Lapita-culture> [2016, January 10].
- Liechtenstein** [Online]. Available from : <http://www.cia.gov/library/publications/liechtenstein>. CIA The World Factbook. [2016, January 6].
- Makhosetive; Ngwenyama Mswati III Dlamini** [Online]. Available from : <http://www.global.britannica.com/biography/Mswati-III> [2016, March 9].
- Minifact about Norway 2015** [Online]. Available from : https://www.ssb.no/en/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_at_tachment/225814?_ts=14d005aeb20 [2015, December 30].
- Minifacts about Norway** [Online]. Available from : <http://www.emb-norway.or.th/Documents/Bilder%20til%20hjemmesiden%20v%C3%A5r%202015/Minifacts%20about%20Norway.pdf> [2015, December 30].
- Message from HM Queen Elizabeth II to King Bhumibol on His 88th Birthday** [Online]. Available from : <http://www.gov.uk/government/world-location-news/.th> [2016, January 10].
- Mswati III** [Online]. Available from : <http://www.politicsinn.com/happy-45th-birthday-to-mswati-iii-king-of-swaziland-born-19-april-1968/> [2016, March 11].
- Mswati III becomes King of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.sahistory.org.za/dated-event/mswati-iii-becomes-king-swaziland> [2016, March 11].
- National Flag of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.worldflags101.com/s/swaziland-flag.aspx> [2016, March 11].
- Princely Family of Liechtenstein** [Online]. Available from : <http://www.liechtensteinusa.org> [2016, January 6].
- Princely House** [Online]. Available from : <http://www.liechtensteinusa.org>. Embassy of the Principality of Liechtenstein. Washington D.C. A Brief History of the Princely House of Liechtenstein. [2016, January 6].
- Princess Grace Foundation** [Online]. Available from : <http://www.pgfusa.com> [2016, May 16].
- Principality of Liechtenstein** [Online]. Available from : <http://www.Liechtenstein.li> [2016, January 6].
- Queen Elizabeth II** [Online]. Available from : <http://www.bbc.co.uk> [2016, January 10].
- Queen in Paliament** [Online]. Available from : <http://www.paliament.uk> [2016, January 10].
- Queen Margrethe II of Denmark** [Online]. Available from : <https://www.google.co.th/search?q=queen+of+Denmark&tbrn> [2016, April 20].
- Queen Margrethe II of Denmark** [online]. Available from : www.visitdenmark.com [2016, April 20].
- Royal Activities (Morocco)** [Online]. Available from : <http://www.maroc.ma/en/royal-activities/him-king-launches-construction-works-new-railway-stations-rabat> [2016, March 29].
- Royal House of the Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.royal-house.nl/> [2016, April 29].

- Short history of Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.amsterdam.info/netherlands/history/> [2016, April 29].
- Sultanate of Oman** [Online]. Available from : <http://www.omaninfo.om/english/> [2016, February 8].
- Swaziland** [Online]. Available from : http://www.explorettheworldmaps.com/17_CHAPT_Swaziland.pdf [2016, March 11].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.members.iinet.net.au/~royalty/states/southafrica/swaziland.html> [2016, March 14].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.rulers.org/ruls3.html#swaziland> [2016, March 9].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.sadctrade.org/files/Intra-SADC-trade-performance-review-2006-7-swaziland.pdf> [2016, March 10].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swazilandkualalumpur.org/discover/index.php> [2015, December 30].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 10].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swazilandflag.facts.co/swazilandflagof/swazilandflag.php> [2016, March 10].
- Sweden Monarchy** [Online]. Available from : www.kungahuset.se [2016, February 20].
- The coat of arms of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 3].
- The Hashemites** [Online]. Available from : http://www.kingabdullah.jo/index.php/en_US/pages/view/id/148.html [2016, March 16].
- The Monarchy Today, the Royal Family, and His Majesty King Harald** [Online]. Available from : <http://www.royalcourt.no/> [2015, December 30].
- The Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.hellomagazine.com/royalty/netherlands/history.html> [2016, April 5].
- Tribute to the king's 15th wife** [Online]. Available from : <http://www.leadership.ng/columns/460161/tribute-to-the-kings-15th-wife> [2016, March 14].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://www.britannica.com/place/United-Kingdom> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://naritsaradeepa52.wordpress.com> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from: <http://www.oknation.net/blog/> [2016, January 10].

- Short history of Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.amsterdam.info/netherlands/history/> [2016, April 29].
- Sultanate of Oman** [Online]. Available from : <http://www.omaninfo.om/english/> [2016, February 8].
- Swaziland** [Online]. Available from : http://www.exploretheworldmaps.com/17_CHAPT_Swaziland.pdf [2016, March 11].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.members.iinet.net.au/~royalty/states/southafrica/swaziland.html> [2016, March 14].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.rulers.org/ruls3.html#swaziland> [2016, March 9].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.sadctrade.org/files/Intra-SADC-trade-performance-review-2006-7-swaziland.pdf> [2016, March 10].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swazilandkualalumpur.org/discover/index.php> [2015, December 30].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 10].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swazilandflag.facts.co/swazilandflagof/swazilandflag.php> [2016, March 10].
- Sweden Monarchy** [Online]. Available from : www.kungahuset.se [2016, February 20].
- The coat of arms of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 3].
- The Hashemites** [Online]. Available from : http://www.kingabdullah.jo/index.php/en_US/pages/view/id/148.html [2016, March 16].
- The Monarchy Today, the Royal Family, and His Majesty King Harald** [Online]. Available from : <http://www.royalcourt.no/>[2015, December 30].
- The Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.hellomagazine.com/royalty/netherlands/history.html> [2016, April 5].
- Tribute to the king's 15th wife** [Online]. Available from : <http://www.leadership.ng/columns/460161/tribute-to-the-kings-15th-wife> [2016, March 14].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://www.britannica.com/place/United-Kingdom> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://naritsaradee pa52.wordpress.com> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from: <http://www.oknation.net/blog/> [2016, January 10].

- Short history of Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.amsterdam.info/netherlands/history/> [2016, April 29].
- Sultanate of Oman** [Online]. Available from : <http://www.omaninfo.om/english/> [2016, February 8].
- Swaziland** [Online]. Available from : http://www.exploretheworldmaps.com/17_CHAPT_Swaziland.pdf [2016, March 11].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.members.iinet.net.au/~royalty/states/southafrica/swaziland.html> [2016, March 14].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.rulers.org/ruls3.html#swaziland> [2016, March 9].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.sadctrade.org/files/Intra-SADC-trade-performance-review-2006-7-swaziland.pdf> [2016, March 10].
- Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swazilandkualalumpur.org/discover/index.php> [2015, December 30].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 10].
- Swaziland Flag** [Online]. Available from : <http://www.swazilandflag.facts.co/swazilandflagof/swazilandflag.php> [2016, March 10].
- Sweden Monarchy** [Online]. Available from : www.kungahuset.se [2016, February 20].
- The coat of arms of Swaziland** [Online]. Available from : <http://www.swaziland.org.tw/e12.html> [2016, March 3].
- The Hashemites** [Online]. Available from : http://www.kingabdullah.jo/index.php/en_US/pages/view/id/148.html [2016, March 16].
- The Monarchy Today, the Royal Family, and His Majesty King Harald** [Online]. Available from : <http://www.royalcourt.no/> [2015, December 30].
- The Netherlands** [Online]. Available from : <http://www.hellomagazine.com/royalty/netherlands/history.html> [2016, April 5].
- Tribute to the king's 15th wife** [Online]. Available from : http://www.leadership.ng/columns/460161/tribute-to-the-kings-15th-wife [2016, March 14].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://www.britannica.com/place/United-Kingdom> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://naritsaradeepa52.wordpress.com> [2016, January 10].
- United Kingdom** [Online]. Available from : <http://www.oknation.net/blog/> [2016, January 10].

๒๗ ราชอาณาจักรรัฐ

จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๕๙ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

๒๗ ราชอาณาจักรรัฐ. - กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

กรมศิลปากร, ๒๕๕๙.

๓๒๔ หน้า.

๑. ประวัติศาสตร์โลก . I. สุกัญญา พรหมพล, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

๙๐๙

ISBN 978-616-283-271-0

ที่ปรึกษา

นายอนันต์ ชูโชติ

นายสทนต์ ภูมิธฤติรัฐ

นางสาวบุษหลง ศรีกันน

นางสาวอรสร สหายบัว

อธิบดีกรมศิลปากร

รองอธิบดีกรมศิลปากร

อดีตนักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์

บรรณาธิการ

นางสาวศุภลรัตน์ ธาราศักดิ์

นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

บรรณาธิการผู้ช่วย

นางสาวอิสริย์ ธีรเดช

นายบัณฑิต ลิวชัยชาญ

นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

นักอักษรศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ผู้เรียบเรียง

นางสาวศุภลรัตน์ ธาราศักดิ์

นางพรพรรณ ทองตัน

นางสาวเสาวลักษณ์ กิจานนท์

นางสาวอิสริย์ ธีรเดช

นายบัณฑิต ลิวชัยชาญ

นางสาวนันทพร บรรลือสินธุ์

นายชรัตน์ สิงหนตะชากุล

นางสาวรัตติกาล สร้อยทอง

นางสาวปัทมา ศรีบุญเรือง

บทนำ ราชอาณาจักรสเปน รัฐกาตาลุญญา ราชอาณาจักรบาห์เรน

ราชอาณาจักรตองกา

ราชอาณาจักรเดนมาร์ก ราชอาณาจักรสวีเดน ราชอาณาจักรภูฏาน

สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ราชรัฐลิกเตนสไตน์

ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ราชอาณาจักรเบลเยียม รัฐคูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

บทนำ ราชอาณาจักรไทย ราชอาณาจักรกัมพูชา

ราชรัฐลักเซมเบิร์ก เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรเลโซโท

ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ราชอาณาจักรฮังการี

ราชอาณาจักรโมร็อกโก

ราชอาณาจักรนอร์เวย์ ญี่ปุ่น ราชอาณาจักรสวาซิแลนด์

ราชรัฐโมนาโก มาเลเซีย รัฐสุลต่านโอมาน

ผู้แปล

นางสุกัญญา พรหมพล

ผู้จัดทำผังราชวงศ์

นายธีระยุทธ สุวลักษณ์

นักวิชาการช่างศิลป์ปฏิบัติการ

ศิลปกรรม

นางสาวจุฑารัตน์ กองอำไพ

ออกแบบปก

นายเกื้อกูล ตันตระกูล

พิมพ์ที่

บริษัท รุ่งศิลปการพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด โทร. ๐ ๒๑๑๘ ๓๕๕๕ โทรสาร ๐ ๒๑๑๙ ๔๕๒๗

